

DVD+CD

Dolu dolu tam 9 GB içerik

Yeni süper virüsler!

Anti virüs yazılımlarını bile yanıltıyorlar! 134

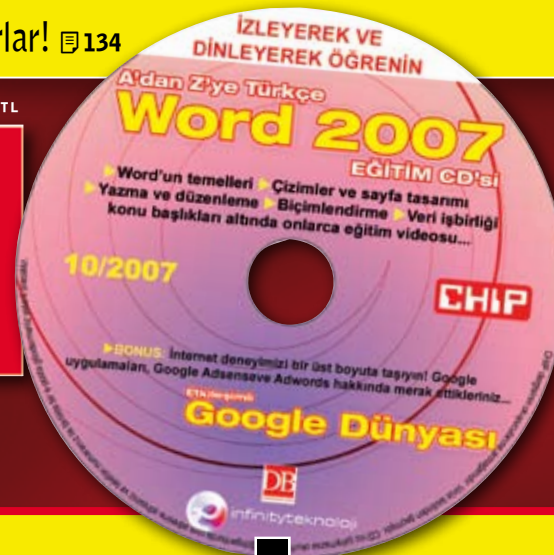
AYLIK YAYINDIR • ISSN: 1300-9419 • 112415 • YIL: 12 • SAYI: 2007/10 • 6.25 YTL

CHIP

10/2007

www.chip.com.tr

TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ

55 Türkçe yazılım

Bu ücretsiz yerli yazılımların kalitesi sizi şaşırtacak 36

Kolay overclock

Overclock ile PC'nizi hızlandırmak artık çok daha kolay 46

Tam sürümler**Burning Studio 2008**

CD/DVD yazmak için sadece bu yazılım yeterli oluyor

TechSmith Snagit

Ekran görüntüsü yakalamak için en ideal yazılım

1-abc.net FileDivider

Dosyaları paylaşmak için parçalara bölebilirsiniz

CD+DVD içeriği 186

Windows neden sürekli yavaşlıyor?

Windows XP ve Vista'nızı ilk günkü hızına kavuşturun 122

TEST**USB bellekler**

Yüksek kapasiteli bellekler artık ucuzladı 80

TEST**Harici sabit diskler**

25 DVD'lik veriyi gömlek cebinize sığdırabilirsiniz 64

- ▶ Sabit diskinizi internette yedekleyin, dosyalara her yerden ulaşın 160
- ▶ Arama motorlarını test ettik. Google her zaman en iyisi değil 88
- ▶ AMD ve Intel savaşı kızışıyor. Son gelişmeler CHIP'te 72

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL Ekim 2007

LEVEL dergisi Ekim sayısında tüm okurlarına DVD'de 10 yıllık arşivinin 60 sayılık ikinci bölümünü armağan ediyor. PDF formatındaki bu arşivde 1000'den fazla inceleme, tam çözümler ve hileler bulabilirsiniz. Oyun tarihinin bu en önemli Türkçe arşivini kaçırmamanızı ve en yeni oyunların incelemelerinin ve tam çözümlerinin yer aldığı dergiyi tüketmeden almanızı öneriyorum.

CHIP Ağustos 2007 satışı:

35.240

Bu rakama aylık yaklaşık 4.700 abone dahildir.

Kaynak: DPP A.Ş.

“Biz aptal değiliz ki!”

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Genel Yayın Yönetmeni

Avrupa'ya 'elektromarket' kavramını tanıtan, Avrupa'nın en büyük elektromarket Media Markt, nihayet Türkiye'deki ilk mağazasını açtı. 50.000'in üzerinde ürününün satışa sunulacağı dev elektromarket, 2006'da yaptığı 15 milyar Euro'nun üzerindeki cirosuyla ülkemizde sadece fiyat dengelerini değil, başka dengeleri de değiştirecek gibi görünüyor. İlk katalog fiyatlarına bakıldığında gerçekten de Türkiye şartları için inanılmaz fiyatlar göze çarpıyor.

Yıllarca ikinci, üçüncü sınıf ürünleri, fahiş fiyatlara satın almak zorunda kalan Türk tüketicisi, internet ve bilgi paylaşımı sayesinde artık iyice bilinçlenmiş durumda. Hatta öyle ki, mağaza çalışanlarından bile çok daha bilgili bir seviyeye geldiler. Bir ürünle ilgili fiyat, performans ve kampanya bilgileri ayrıntılı bir şekilde internet forumlarında paylaşılıyor. Sonuçta bilinçli bir tüketici hangi ürüne ihtiyacı olduğunu ve ürünü en iyi fiyata nereden alabileceğini artık çok iyi biliyor.

Özellikle televizyon ve kameralarda uygulanan aşırı yüksek özel tüketim ve katma değer vergileri, bu ürünleri Avrupa ülkelerine göre çok daha pahalıya satın almamıza neden oluyor. Hatta öyle ki, satın alma gücümüz çok daha düşüken, birçok ürünü neredeyse iki kat daha yüksek bir fiyata satın almak zorunda kalıyoruz. Almanya'daki ana sloganı "Ich bin doch nicht blöd! (Ben aptal değilim ki!)" olan Media Markt, bu bağlamda rekabeti iyice kızıştıracak gibi görünüyor. Sektörün önde gelen birçok firması aylardır Media Markt'ın açılışına karşı özel tedbirler alıyor. Küçüklerin ise durumu artık çok daha zor. Media Markt'ın sunduğu fiyatlarla rekabet edemeyecek küçük ve orta ölçekli firmaları zor günler bekliyor. Büyük firmalar ise hiç şüphesiz fiyatlarını yeniden gözden geçirmek durumunda kalacaklar. Sonuçta rekabetçi fiyatlar en çok biz tüketicilerin işine yarayacak. Media Markt ile elektromarketlerde yeni bir dönemin başlayacağını şimdiden söyleyebiliriz. 25 Eylül sabahı açılışı yapılacak elektromarketle ilgili izlenimlerimi blog sayfamda bulabilirsiniz: www.chip.com.tr/blog/ufuk

Öte yandan bilgisayar dünyasında, özellikle bilgisayarlarımızın beyni olan işlemcilerde rekabet iyice kızışmış durumda. AMD'nin Barcelona işlemcilerine, 45 nm'lik Penryn'leriyle yanıt veren Intel, Core 2 ailesini de yeni modellerle geliştirmeye devam ediyor. Yeni revizyonlu bu modellerle overclock artık daha kolay ve daha ucuz. Ayrıntılar için 46, 72 ve 76. sayfalardaki yazılarımıza bakabilirsiniz.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

10/2007

KAPAK KONUSU

- 36 **55 Türkçe yazılım:** "Made in Turkey" yazılımlarla artık PC başında İngilizce'ye muhtaç değilsiniz

GÜNCEL

- 8 **3G ihalesi:** Türkiye 3G'ye kavuşacak mı?
- 10 **Güncel haberler ve köşe yazıları**
- 24 **Teknolojik sözlük:** 45 nm işlemciler
- 30 **Güvenlik raporu**
- 32 **Cool Tech:** Yeni ve ilginç teknoloji örnekleri
- 34 **Güncel PC fiyatları**

TEST & TEKNOLOJİ

- 46 **Daha kolay overclock:** Yeni Core 2 işlemcilerle overclock artık daha kolay ve ucuz. Ayrıca ekran kartlarına doping için ipuçları ve araçlar.
- 56 **IFA 2007:** Tüketici elektroniğinin son örnekleri görücüye çıktı
- 64 **Test: Harici sabit diskler:** Piyasadaki en yeni harici diskler karşılaştırmalı testte
- 72 **AMD Barcelona:** AMD yeni işlemcileriyle Intel'in tahtına oturabilecek mi?
- 76 **IDF fuarı:** Intel bu yıl da gövde gösterisinde bulundu
- 80 **Test: USB bellekler:** Yüksek kapasiteli yeni USB bellekler testte
- 88 **Arama motorları:** Google'ın rakipleri bazen daha iyi sonuçlar verebiliyor
- 94 **Yeni ürünler:** Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte
- 112 **Donanım Günlüğü**
- 114 **CHIP TOP10 Testleri:** En iyi donanımlar

36

55 Türkçe yazılım

Türkiye'de yazılım sektörü halen istenilen seviyede değil. Yine de var olan projeler geleceğe umutla bakmamızı sağlıyor. Bunlar arasında en iyilerini sizler için derledik.

Veri takası

Sabit diskinizi internette yedeklemek, dosyalarınıza her yerden ulaşmak ve büyük hacimli dosyaları internet üzerinden paylaşmak için gerekli herşey.

64

Cep deposu

Sabit disk kapasiteleri gittikçe artıyor fakat bu bize yetmiyor. Daha konforlu ve kolay kullanılabilir depolama araçları istiyoruz.

80

Tak, kullan: USB bellekler

ReadyBoost ile sisteminizin performansını uygun fiyata hızlandırabilirsiniz. Tek ihtiyacınız olan hızlı bir USB bellek.

134

Yeni virüsler

Yeni nesil casus virüsler oldukça tehlikeli. İleri teknolojinin tuzaklarını bozmanıza yardımcı oluyoruz.

122

Boot sorunları

Yardım için yanıt beklemek yerine ipuçlarınızla çok daha hızlı bir XP ve Vista'ya ulaşabilirsiniz.

46

Daha fazla overclock

Yeni revizyonlu işlemciler, daha az ısınıp daha verimli çalışarak overclock potansiyelleri ile kullanıcıların iştahını kabartıyor.

PRATİK

- 122 **Windows boot sorunları:** Daha hızlı ve sorunsuz bir işletim sistemi için ipuçları ve araçlar
- 128 **Veri takası:** Dosyalarınızı arkadaşlarınızla güvenli ve hızlı bir şekilde paylaşmak için en iyi yollar
- 134 **Yeni virüsler:** Kuzu postuna bürünmüş kurtlara karşı önleminizi hemen alın
- 140 **Google Apps:** Office paketiniz artık internet üzerinde ve ücretsiz
- 144 **Windows Live:** Microsoft, yeni Live araçlarıyla web'inizi canlandırıyor
- 148 **Scribus:** Ücretsiz masaüstü yayıncılık yazılımıyla kendi derginizi çıkartabilirsiniz
- 156 **Inkscape:** Kendi illüstrasyonlarınızı yapmak isteyenler için ücretsiz alternatif
- 160 **İnternetteki eviniz:** Web sayfalarınızı kendi zevkinize ve ihtiyaçlarınıza göre düzenleyin
- 168 **En iyi Freeware'ler:** Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar
- 172 **İpuçları:** Windows, uygulamalar, iletişim, internet, donanım
- 182 **Ayın web siteleri**
- 186 **Ekim 2007 DVD içeriği:** DVD'de yer alan ve göze çarpan yazılımlar
- 188 **Tam sürümler:** eCHIP'teki tam sürüm programların pratik kullanımı

OYUN

- 194 **İncelemeler:** Bioshock, Lost Planet
- 200 **Geçmişten günümüze 3:** Rol yapma oyunları tarihi

DİĞERLERİ

- 3 **Seyir Defteri**
- 6 **Okur Yorumları**
- 208 **Abone Formu**
- 215 **Künye**
- 216 **CSI: Internet**
- 218 **Gelecek sayıda CHIP**

Elektrik devrimi

“Elektrik devrimi” adlı yazıyı okuduğum zaman gerçekten heyecanlandım. Yolda giderken notebook’un şarjı bittiğinde yada mp3 playerin pili bittiğinde problem yaşanmaz artık. Hatta evlerine kaçak elektrik hattı çekenlerin bile işi daha kolay görünüyor. Ama fiziksel bir iletişim olmadan elektrik kontrolünün ciddi problemleri de yanında getireceği görünüyor.

Sezer Mansur

CHIP okulu

Geçenlerde kendime bir iyilik yaptım ve bilgisayar aldım. Bilgisayar dergilerinden hangisini takip edeceğimi de bilemiyordum. Bütün dergilerde birbirinden güzel konular ve demo programlar, yazılımlar v.s. vardı. Ayrıca benzer konular ele alınıyordu. Bilgisayar tutkunları tarafından genel kabul gören dergi benim için önemliydi ama kendi fikrim daha bir önem arz ediyordu. Piyasadaki bilgisayar dergilerinin hepsinden Temmuz’07, Ağustos’07 aylarında aldım. Yani 2 ay içinde toplam 10 tane dergi aldığımı fark ettim. Bu fark ediş arasında CHIP’in daha farklı, daha içerikli ve daha keyifle okunan dergi olduğunu fark ettim.

Aslında CHIP dergisini ele aldığı dosyalara göre değerlendirmek isterim ama okur köşesi buna müsaade etmez diye düşünüyorum. Umarım beğenim her geçen gün artarak devam eder. Sabık ve sadık bir okurunuz olarak devam ederim. Şu son iki ay içerisinde çok şey öğrendim diyebilirim. Son olarak şunu ifade etmek isterim CHIP benim için bir okul hüviyeti taşıyor. Işık ve Sevgiyle...

İsmail Nerimanoğlu

Kusursuz bir dergi

Öğretmenim aracılığıyla bu dergiyi tanıdım ve çok beğendim. Ne istersem bulabiliyorum. Okudukça bilgileniyorum. Bu ay da her ay olduğu gibi güzel ve kusursuz bir dergi... Umarım yarışmayı siz kazanırsınız. Ben elimden geleni yapacağım. Derginize üye değilim ama her ay takip ediyorum. Her yönden süper bir dergi...

Sevim AYDIN

Teşekkürler

Birkaç ay önce badsector testi yapmadan alıp sattığım birkaç kullanılmış HDD yüzünden biraz başım ağrıyordu, bad sector’dan şüphelendiğimiz sabit diskleri de DOS ortamına geçip fdisk ile ntfs’den fat’a çevirip formatlayarak test etmesi bir sürü iş oluyor-

du. Bu konuda Windows üzerinden çalışan bir program için CHIP’e mail atmıştım ama sanırım ulaşmadı ya da dikkate alınmadı, neyse Ağustos dergisinde pratik bölümünde “hd tune” yazılımını tanıtmışsınız. Şimdi test ediyorum, sanırım çok işime yarayacak, teşekkür etmek istedim.

Murat Ak

Harika işler

Sayın CHIP editörleri, “Pardus’un Temelleri ve CSI Internet” yazınız muhteşemdi. Ama keşke Pardus daha çabuk incelenip Şubat sayısına yetişseydi diyorum. Çünkü şu anda ÖSS’ye hazırladığım için şubat tatilinde rahatça kurup keyfine varabilirdim. Şimdi yaza kalacak ama olsun. Tabii bu arada verdiğiniz deneme sınavları için teşekkürü

borç biliyorum. Daha önce de almanak vermiştiniz. O da özel alanda okuduğum için tarih ve coğrafyada çok işimi görüyor. Gerçekten harika işler yapıyorsunuz. Böyle jestlerin devamını bekliyorum ve başarılar diliyorum.

Coşkun OLCA

DVD’deki programlar

Henüz bilgisayar almadan önce bilgisayar dergilerini okumaya başladım. Kimi zaman HİB, kimi zaman CHIP, kimi zaman da başka dergiler aldım. Bazı aylarda iki-üç dergi birden aldığım oldu. Ama dergiler düzenli takip edilmeyince pek faydalı olmuyor. Bu yüzden tercihim CHIP’ten yana yaptım ve taksitli abonelik seçeneğinden de faydalanarak abone oldum; memnunum. Önceki aylarda tavsiye edilen WinOptimizer’i kurdum. İnter-netten indirdiğim bazı programları “YEDEK” adı verdiğim bir klasörde tutuyordum. Bir gün buradaki dosyaların silinmiş olduğunu gördüm. Bu programı kullanırken silindiğini düşünerek kaldırdım. Şimdi CCleaner diye bir program kullanıyorum. Aralık sayısında CHIP’te belirtildiği gibi fazla faydası da olmuyor ama en azından internet gezintilerinden kalan önbelleği kolaylıkla temizlemiş oluyorum. Şimdi Ashampoo sitesinden sürekli e-posta almaktayım.

Salih Gönül

Cep telefonları

Mayıs sayısında MP3’lü cep telefonlarını test etmişsiniz. İnternet bağlantısına sahip cep telefonlarını bağlanabilirlik, kullanım kolaylığı, sahip oldukları yazılımlar, Windows ve Office ile uyumluluk ve desteklediği teknolojiler açısından test ederseniz sevinirim.

Erol Karaseki

YARDIM EDİYOR	
Okur mektupları CHIP Yazı İşleri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL Tel: 0 212 410 36 00, Faks: 0 212 410 33 57	Abonelik, eski sayı siparişi ve özel sayılar Tel: 0 212 478 0 300, Faks: 0 212 410 35 12 - 13 abone@doganburda.com www.doganburda.com
Teknik sorular yardım@chip.com.tr	Yorumlarınıza hediye Yayınlanan yorumlarınız için 11 YTL değerinde CHIP Özel Sayısı kazanın
Dergi ve CD/DVD ile ilgili sorular dergi@chip.com.tr	Diğer gerekli tüm adres bilgilerini Künye’de bulabilirsiniz: 215

Operatörler vadisi

GSM operatörleri arasındaki rekabet 3G ihalesini çıkmaza sokacak hamlelerle sert bir satranç maçına dönüştürdü.

■ 3G kelimesini duymayan kalmamıştır. Üçüncü nesil kablosuz iletişim teknolojilerini ifade etmek için kullanılan terim, cep telefonları ile görüntülü konuşma yapmayı, cepten televizyon izlemeyi, sinema filmleri indirmeyi, yüksek hızda internete bağlanmayı ve benzer multimedya hizmetleri almayı sağlayan yeni nesil teknolojik hizmetleri kapsıyor.

Hali hazırda 2,5G göndermesiyle ifade edilen GPRS ve EDGE teknolojilerini kullanarak 2G'nin sınırlarını zorlayan kablosuz operatörler, daha ileri

seviye hizmetler vermek için 3G'ye mecburlar. Ne var ki, 3G hizmeti vermek için mevcut altyapının yerine yepyeni, son teknoloji ürünü yeni bir altyapı kurmak, yeni lisanslar almak, baştan aşağı yenilenmek, yani sağlam bir yatırım yapmak gerekiyor.

2000'lerin başında batıda harekete geçen kimi operatörler, milyarlarca dolar yatırımlarla 3G altyapılarını kurup hizmet vermeye kalksa da, o sırada çok yaygın olmayan multimedya destekli telefonların eksikliği nedeniyle batıda bü-

yük zararlar yaşandıktan sonra dünyadaki diğer operatörler de 3G konusunda erken olduğu düşüncesiyle girişimlerini askıya aldılar.

Sadece Japonya'da başarılı olan 3G hizmetlerinin, Japon halkının konserleri cep telefonundan izleme, büyük oranda toplu taşımacılığa dayanan ulaşım alışkanlıkları nedeniyle metroda, otobüste cep telefonu üzerinden televizyon seyretme, nette sörf yapma isteklerinden beslendiği düşünülüyordu.

Ancak, 2000'lerin ikinci yarısında yaygınlaşan 3G ci-

hazlarla birlikte operatörlerin 3G'ye geçmesine de gereklilik olarak bakılıyor.

Bu anlayışla 2006 yılı sonunda 3G hizmetler için gerekli yasal düzenlemelerin hazırlanmasına başlanmışken, Ulaştırma Bakanlığı'nın 3G ihalesini sonuçlandırması 2007 Eylül'ünü buldu. Ancak dünyadaki en garip ihalelerden biri yaşandı ve ihaleye sadece Turkcell girdi. İlk verdiği 310 milyon dolarlık teklifi ise ihale komisyonu başkanının ricası üzerine 10 milyon dolar arttırarak

320 milyon dolara çıkardı.

Ardından, basını, piyasaları ve haliyle kullanıcıları bir 3G heyecanı sardı. Turkcell yoğun reklâmlarla 3G servislerin birkaç ay sonra hizmete gireceğini duyururken, basında da 3G'nin ne imkânlar getireceği konuşulmaya başlandı ki, bu haberlerde de 3G'nin görüntülü konuşmadan başka bir faydası sayılamadı.

3G hayali avucumuzdan kayıyor mu?

3G ihalesi aslında başından beri GSM operatörleri için bir savaş meydanıydı ve operatörlerin in-ce hesapları olduğu biliniyordu. Piyasanın en büyük oyuncusu olan Turkcell'in, rakiplerinin kendine yetişme ihtimaline karşı 3G ihalesini almak için her türlü maliyete katlanacağı tahmin ediliyordu.

Lisansı aldıktan sonra 3G servislere başlayacak olan Turkcell'in, verdiği alternatifsiz

hizmetle müşteri kaybı bir yana Avea ve Vodafone'dan müşteri çekmesi bekleniyordu.

Buna karşılık diğer operatörlerin 3G'yi ve haliyle kullanıcılarını Turkcell'e yetmemeleri için ihaleyi iptal ettirmek amacıyla ihaleye katılmadıkları düşünülüyor.

Zira normal şartlar altında, bir operatörün ihaleye girmeme nedeni ancak kullanıcılarına 3G hizmetleri vermek istememesidir.

Oysa diğer operatörlerin en üst düzey yöneticileri basınla yan yana geldiklerinde sık sık 3G altyapısı için hazırlık yaptıklarını dile getiriyor, 3G için heyecanlandıklarını vurguluyorlardı.

Hatta Avea, ihale şartnamesini ilk alan şirket olduğunu 17 nisan 2007 tarihinde basın bülteni ile duyurmuş, bu konuda istekli olduğunu, şöyle anlatmıştı:

"Türkiye'de iletişim teknoloji-

lerinin öncü ismi Avea, Telekomünikasyon Kurumu tarafından açılan Üçüncü Kuşak İletişim (3G) ihalesi şartnamesini alan ilk şirket oldu.

Her zaman müşteri odaklı çalışarak kullanıcılarını en yeni teknolojilerle buluşturan Avea; Üçüncü Kuşak İletişim konusunda yaşanacak değişimlerde de öncü olacağının müjdesini verdi. Konu hakkında bir açıklama yapan Avea CEO'su Cüneyt Türkten, tüketiciye her zaman en iyi hizmet ve çözümleri sunduklarını belirtirken '3G konusunda kararlıyız. Avea, altyapı olarak üçüncü kuşak iletişime hazırdır. 3G'nin sağlayacağı yeni olanaklarla Avea'nın teknoloji lideri konumunu pekiştirecek yenilikleri birbiri ardına sunacağız' dedi."

Ancak uzun süredir "numara taşınabilirliği" anlaşmasını kabul etmekte ayak direten Turkcell'e karşı, numara taşınabilirliği mümkün olmadan 3G servislerin açılmasını doğru bulmadıklarını dile getiren diğer operatörler, bu kez de Turkcell'in numara taşınabilirliğini kabul etmesi üzerine ellerindeki kozu kaybettiler.

Numara taşınabilirliği bilmecesi

Bir satranç oyunu gibi, rakiplerin birbirlerine karşı hamlelerle üstünlük kazanmaya çalıştığı 3G yolunda bu kez, diğer operatörlerin ihaleye girmeyerek, rekabet ortamının oluşmaması gerekçesiyle tüm gücü ile 3G'ye odaklanan Turkcell'in kazanacağı tahmin edilen ihalenin iptal edilmesi üzerine bir plan geliştirdikleri anlaşıldı. Nitekim, Eylül ortasında Telekomünikasyon Kurumu ihaleyi iptal etti. Ulaştırma Bakanı ise daha güçlü ve iptali bu kadar kolay

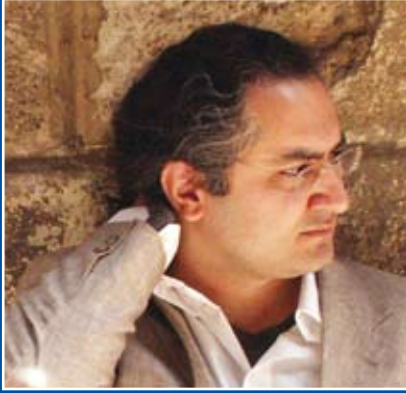

olmayacak bir prosedürle yeni bir ihale açılması için çalışma başlatıldığını açıkladı. Bu sırada ihaleyi kazanan Turkcell'in, daha hizmete girmesine yarım yıl ve milyar dolarlık yatırımlar olan 3G servisleri için ihalenin hemen arkasından reklâm ve tanıtım kampanyaları başlatması da rakiplerinin satranç tahtasında ihalenin iptali için oynadıkları hamleyi, kamuoyunun desteğini alarak bertaraf etme çabası olarak yorumlandı. Kısacası, en hızlı gelişen GSM piyasasındaki milyar dolarlık şirketlerimiz, 3G servisleri için perde arkasında ince taktiklerle büyük bir savaş veriyor. Bu sırada biz birbirimizle görüntülü görüşmeler gerçekleştiremiyoruz, cebimizden TV izleyemiyoruz, yüksek hızla internete bağlanamıyoruz, ofislerimizin sa-kin günlerinde stresten kaçmak için işlerimizi piknikte, sahilde, bir kafede yapamıyoruz. ■

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Haberiniz olsun

Cem Şancı

cemsanci@chip.com.tr

CHIP Haber Müdürü

Telkoder, Telekom'a savaş mı açtı?

■ Mart ayında şehirlerarası görüşme ücretlerini indiren Telekom'a dava açarak bu tarifenin iptal edilmesini ve Türk Telekom'un Temmuz sonunda yeni bir tarife açıklamasını sağlayan Telkoder (Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği), bu kez yeni tarifeyi de, rekabete aykırı olduğu gerekçesiyle dava etti.

Türk Telekom'un Mart 2007'de yürürlüğe giren tarifesinin iptal edilmesi için, TELKODER 29.01.2007 tarihinde Danıştay'da dava açmıştı. Danıştay, TELKODER'in başvurusunu haklı bularak, 28.05.2007 tarihli kararı ile bu tarifenin yürütmesini durdurmuştu.

Türk Telekom, bunun üzerine yeni bir tarife hazırlayarak Telekomünikasyon Kurumu'nun onayına sunmuş ve Telekomünikasyon Kurumu tarafından

onaylanan tarife, 21.07.2007 tarihinde yürürlüğe girmişti.

Türk Telekom'un Mart tarifesinin Danıştay tarafından yürütmesinin durdurulma gerekçelerinden birisi, Türk Telekom'un Mart tarifi ile çapraz sübvansiyon (bir hizmetin bedelinin diğer bir hizmet tarafından karşılanması) uyguladığı yönündeydi. Danıştay'ın kararına göre aynı tarifiede yer alan hizmetlerin bir kısmında zam yapılırken, bir kısmında indirim yapılması, çapraz sübvansiyon yapıldığını gösteriyordu.

Telkoder'in dilekçesinde yer alan ve Mart tarifesindeki zam/indirim oranları şu şekilde gerçekleşmişti:

Sabit ücret: %23 zam

Şehir içi görüşme: %26 zam

Şehirlerarası ve uluslararası görüşme: %57'ye varan rekabeti yok edici indirim

Cep telefonu aramaları: %15 indirim

Temmuz tarifesinde ise diğer tüm zam ve indirimler, Mart tarifi ile aynı olduğu sadece şehir içi görüşmelere yapılan zaminin bu defa %6 olarak belirlenmesi üzerine Telkoder, Danıştay'ın daha önce vurguladığı çapraz sübvansiyon yapılıyor gerekçesinin, bu tarife için de geçerli olduğunu idda ederek yeni bir dava açtı. Yani, yaptığımız telefon görüşmelerinin ücretlendirilmesinin birkaç aya kalmaz, yeniden değişmesi ihtimali var.

Konuyla ilgili olarak dergimizdeki ve Chip Online üzerindeki haberlerimizi takip edin, telekom savaşlarındaki gelişmeleri aktarmaya devam edeceğiz. Direkt, cepheden bildiriyoruz.

Yeni melez diskler

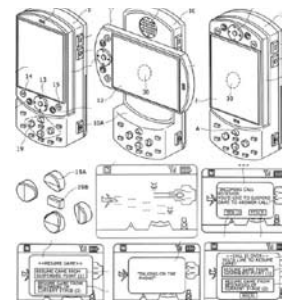
1 GB RAM'li HDD

■ Amerikalı üretici DTS, Platinum HDD ile 1 GB önbelleğe sahip bir sabit disk pazarına sunuyor. Bu diskin hem normal sabit disklerden hem de diğer melez disklerden daha efektif daha uzun ömürlü olduğu iddia ediliyor.

Verileri geçici bir ara bölgeye kaydetmek için flash hafıza kullanan melez sabit disklerin aksine DTS, ucuz RAM modüllerini kullanıyor. Bunlar flash belleklere nazaran daha uzun bir kullanım ömrüne sahip olacaklar. DTS firması Platinum HDD için yüzde 30 daha fazla ömür vaat ediyor.

Üretici bu iş için 2,5 inç sabit disk 1 GB RAM modülü ve bir kondansatör ile 3,5 inç boyutunda bir yuvaya yerleştiriyor. Kondansatör elektrik kesintisi olduğunda 90 saniyelik enerji sağlayacak. Bu sayede veriler geçici önbellekten sabit diske yazılabilecek. DTS aktarım oranı olarak saniyede 110 MB'ın altını çiziyor. Platinum HDD'yi 80, 120 ve 200 GB boyutlarında bulmak mümkün; bağlantı arayüzü olarak SATA kullanılıyor. Avrupa'ya gelip gelmeyeceği veya nasıl fiyatlandırılacağı konusunda ise henüz bir bilgi yok.

Bilgi için: www.platinumhdd.com

PlayStation telefon

Cep telefonu ve oyun konsolu

■ Sony Ericsson, bir Play Station cep telefonu üretmeyi planlıyor. İnternette yayılan habere dayanak olarak Sony Ericsson'un düzenlediği bir patent söz-

leşmesi gösteriliyor: "PSP- Telefonların" kullanımı sadece düğmelerle değil entegre bir hareket sensörü ile sağlanacak ve oyun da yine bu sensörle kontrol edilebilecek.

kısa kısa...

► Web indirimleri

Alışveriş sitesi, Shopping.com.tr, her gün başka bir ürüne özel indirim uyguladığı yeni bir uygulama başlattı. Ürünün 24 saat sonra fiyatı değişirken, müşteriler bir gün süren çok özel indirimden yararlanabiliyor ve ertesi gün yeni bir ürün için yüksek indirim oranı uygulanıyor. Sitenin yöneticileri, kâr'dan çok hergün sitedeki indirimleri takip ederek fırsatlar yakalamak isteyen müşterileri memnun etmek amacıyla kampanyayı geliştirdiklerini vurguluyorlar.

Bilgi için: www.Shopping.com.tr

► Hafıza kartlı akıllı fare

Microsoft, kablosuz Mobile Mouse 8000'i ile fareye hafıza özelliği kazandırdı. Fare, alıcısının içine entegre edilmiş 1 GB Flash hafızaya sahip. Cihaz USB ile PC'ye bağlanıyor. Fare her şeyden önce dizüstü PC'ler için düşünülmüş. 2,4 GHz teknoloji ve 1.000 dpi tarama özelliği mevcut. Mobile Mouse 8000 üç adet AAA tipinde pille ihtiyaç duyuyor ve bu pillerle üç hafta çalışabiliyor. Ekimden itibaren 90 € fiyat etiketi ile satılacak. Bilgi için: www.microsoft.com.tr

Depola depola bitmesin

Maxell 8 cm Blu-ray çıkarıyor

■ Maxell kameralar için 8 cm BD-R ve BD-RE çıkarmayı planlıyor. Kapasite olarak 7,5 GB veya bir saatlik 1.080 çözünürlükte video vaat ediyor Maxell kameralar için 8 cm BD-R (bir kez yazılabilir) ve BD-RE (yeniden yazılabilir) medyaları Eylül ayı içinde çıkaracağını duyurdu. Diskler 7,5 GB kapasite sunuyor ki bu da yaklaşık olarak 60 dakikalık 1.920 x 1.080 piksel çözünürlüğünde video anla-

mına geliyor. Açıklamasında Maxell'in satış sorumlusu şunları söyledi: "HD pazarının çok önemli bir yükselişi söz konusu ve biz insanların HD teknolojilerinin bir sonucu olarak evde oluşturdıkları filmleri daha zengin bir metin, görüntü ve ses kalitesinde elde etmek istediklerini düşünüyoruz. Bundan caymayacaklarıdır." Medyaların çıkış tarihi Hitachi'nin çıkacak olan Blu-

ray kameraları ile denk getirilmek isteniyor. Ancak erkenden satın almak isteyenlerin cepleri yanabilir: Tek bir BD-R 24,99 \$, BD-RE diskler ise 34,99 \$ fiyatında olacak.

Bilgi için: www.maxell.com.tr

Boyu küçük fiyatı büyük

Tüy kadar hafif P7230 şimdi UMTS'li

■ Fujitsu Siemens, Lifebook P7230 modelini bir kez daha elden geçirdi. Çıkacak olan yeni modeller entegre bir adaptör ile UMTS- Standartı olan HSUPA ile donatılacak. Ayrıca iyileştirilmiş bir web cam de dahil edilecek. 10,6 inç boyutundaki dizüstü, enerjiden tasarruf yapan ULV (Ultra Low Voltage) Core 2 Duo U2500 işlemci, 1 GB RAM ve enteg-

re ekran kartı olan 224 MB Intel 945GMS gibi bileşenleri bünyesinde barındırıyor. Daha fazla elektrik tasarrufu yapmak için "Eco" düğmesi kullanılabilir. Bu düğme sayesinde batarya kullanım süresi 11,5 saate kadar yükseltiliyor. Bu iş için optik sürücüler devre dışı bırakılıyor ve ekran parlaklığı düşürülüyor.

Fiyat: 2.800 Euro

Bilgi için: www.fujitsu-siemens.com.tr

Microsoft Live Suit

Web hizmetleri paketi

■ Microsoft, birden fazla Windows Live yazılımını bir araya getiren program paketinin ilk sürümünü duyurdu. Seçime göre kullanıcılar altı adet, beta aşamasında olan Microsoft web hizmetlerini

PC'lerine indirebiliyorlar anında mesajlaşma aracı Windows Live Messenger veya Outlook Express'in halefi Windows Live Mail'e entegre olan güncelleme özelliğinin sayesinde programlar sürekli en güncel

halde tutuluyor. Windows Live Suite yerleştirilmiş bir sürüm şeklinde geliyor ve 2 MB boyutunda. Tüm araçlar yüklenilmek istenirse araç geriye kalan 55 MB'ı internetten indiriyor.

Bilgi için: <http://get.live.com/wl/all>

Mahmut Karslıoğlu
mkars@chip.com.tr

Yayın Koordinatörü

READ.ME

E-mret Bakanım!

Bilişim Bakanlığı yine olmadı. Ama ben hala umutluyum...

Profesyonel işleyen yapılarda kimse kimsenin işine karışmaz. Bu fazladan iş yapmamak için değil var olan düzenin bozulmaması için bir şarttır. Çünkü herkesin görev aldığı bölümde bir iş tanımı vardır ve kişilerin uzmanlıklarına göre belirlenir. Bir başkasının işini yapmak aslında yapması gerekeni kendi işine gerektiği kadar zaman ayrılmadığı anlamına gelecektir. Ayrıca uzmanlığında olmayan bir göreve ne kadar özen gösterilebilir onu da siz düşününüz. Uzun sözün kısası aksi halde her iki bölümünün işleyişinin de aksayacağı anlamına gelir.

Şimdi tüm bunların hangi sebeple dile getirildiğini merak edebilirsiniz. En son hükümetin kabineyi açılması ve bunun için de uzun zamandır beklenen ve son dönemde sıkça dile getirilen Bilişim Bakanlığı'nın olmaması ile alevlenen tartışmaları sizler gibi ben de yakından takip ediyorum. Destekleyenler olduğu gibi karşı çıkanlar da var. Hatta tek problem oymuş gibi bakanlığın ismini beğenmeyenleri bile okuyoruz. Neymiş efendim zaten çok fazla bakanlık varmış, bakanlıkların azaltılması düşünülmeliyken her meslek grubu için ayrı bir bakanlık mı kurulmuş...

Avrupa Birliği üye ülkelerinde örneğin Danimarka'da bu bakanlığın ismi Araştırma ve Bilgi Teknoloji Bakanlığı, İngiltere'de e-bakanlık, İtalya'da İnternet Bakanlığı, Norveç'te ise Hükümet e-Temsilcisi olarak anılıyor. Sadece isimler farklı. Yoksa yaptıkları işin için çok da farklı olmadığı açık. Türkiye'de ise bundan sonra bilgi

ve teknoloji faaliyetlerinin koordinasyonu, Devlet Bakanı Mehmet Aydın'dan sorulacak. "Hiç olmamasından iyidir" diyemiyoruz çünkü yetki alanı sadece Tübitak ile sınırlı. Yani Türkiye'nin e-dönüşümü ile ilgili diğer projeler hala farklı bakanlıklar altında dağınık olarak yürütülecek. Şimdi yazının ilk paragrafına dönmekte yarar var.

Küçük bir örnek vereyim. Henüz çok taze bir haber. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, "Garanti Belgesi ve Satış Sonrası Hizmet Yeterlilik Belgesi"nde elektronik imza ve elektronik belge dönemi başladı. 1 Ocak 2008'den itibaren zorunlu olacak ve daha önce haftada bir olan süreci dakikalar mertebesine indirecek. Bu süreç boyunca alınması gereken 12 sayfa kâğıt ve 48 paraf, iş takibi ücretleri olmayacak. Dolayısıyla yılda ortalama 1 milyon adet kâğıt israfı önlenecek. Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, konu ile ilgili açıklamasında proje üzerinde uzun süredir çalışıldığını belirtmiş. Belki de sadece bununla ilgilenen bir bakanlığımız olsaydı, yıllar önce yürürlüğe giren e-imza kullanan proje çok daha önce hayata geçirilecek, tonlarca kâğıt daha da önemlisi harcanan zaman yanımıza kar kalacaktı.

Hem bakanlıkların üzerinde var olan yükün azaltılması hem de e-devlet projelerinin artması ve var olanların sonuçlanmasının hızlanması için tek bir noktadan yönetimin sağlanması adına ismi ne olursa olsun bir bakanlığın şart olduğunu düşünüyorum. Tersini düşünenleri ise ne yalan söyleyeyim hiç anlamıyorum.

İnternet temel iletişim ihtiyacı

Telekom'dan her ilçeye bir İnternet Evi

■ Türk Telekom, 2007 yılında başlattığı proje ile her ilçeye bir internet evi açmak için çalışmalarını hızlandırdı. 850 ilçede her biri ortalama 20 adet tam donanımlı bilgisayar ve genişbant internet erişimi içeren birer "İnternet Evi" yapılıyor. Ulaştırma Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü, İl Müdürlükleri, Kaymakamlık ve Belediyeler ile işbirliği içerisinde sürdürülen projede internet evleri büyük bir hızla açılmaya devam ediyor. Proje için yaklaşık 20 milyon YTL'lik kaynak ayrıldı. Türk Telekom yurt çapında ger-

çekleştirdiği bu proje çerçevesinde tamamlanan üçüncü İnternet Evi, Ankara'nın Polatlı ilçesinde Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ve Türk Telekom Yönetim ve İcra Kurulu Üyeleri'nin katıldığı bir törenle hizmete açıldı. Atatürk Caddesi, Necip Fazıl Parkiçi Çarşısı'nda bulunan internet evi, 16 bilgisayar ile halka açık internet erişimi sunacak. Türk Telekom'un internet evi girişimi sayesinde Türkiye'nin her ilçesinde herkesin kullanımına açık birer internet erişim noktası hizmete açılmış olacak.

Cepte DivX dönemi

Her yerde video izleme imkanı

■ DivX Inc. Firmasının DivX Player yazılımı artık cep telefonları için de kullanılabilir olacak. Halen, mobil cihazlarda video izlemek için çok zahmetli çeviri/sıkıştırma işlemleri veya çok yüksek boyutlu hafıza kartlarına ihtiyaç duyuluyordu. Şimdi, Samsung bazı cep telefonlarına DivX oynatıcısı entegre etmek istiyor. Hatta Samsung SGH-F500 ve SGH-F508 modellerine DivX yazılımı fabrika çıkışı olarak

yüklendi. Önyüklü oynatıcı olmayan modeller için mobil DivX oynatıcının beta versiyonu divx.com adresinde indirilmeye sunuldu. Şu anda Windows Mobile 2003, Windows Mobile 5.0, Windows Mobile 6 ve Symbian OS 7.0 ve üzeri sürümler destekleniyor. Ayrıca, <http://mobile-media.divx.com> adresindeki video platformunda üretici, cep telefonları için optimize edilmiş sayısız video sunuyor. **Bilgi için: www.Divx.com**

iPod'da İngilizce

Yeni "Numbers" hesap tablosu

■ EuroSoft Yazılım, herkesin İngilizce öğrenmesini kolaylaştıran yepyeni bir İngilizce eğitim programını satışa sundu. Dünyada 4 milyondan fazla satan Learn To Speak English serisinin en yeni programı "Deluxe 10" ile sesli dersleri arabanızda, iPod ya da MP3 çalarda dinleyebilirsiniz.

Learn To Speak English eğitim programı üniversite dil uzmanları tarafından hazırlanmış. İngilizceyi çabuk ve kapsamlı bir şekilde öğrettiği kanıtlanmış, yenilikçi bir eğitim programı. Başlangıç, orta ve ileri seviyede hazırlanan program, üç adet ses CD'si,

yazdırılabilir başvuru kitabı ve iPod veya MP3 çalarınız için tasarlanan derslerle hareket halinde bile öğrenmeye devam etme imkânı tanıyor. Program ayrıca akıcı bir şekilde İngilizce konuşmayı, okumayı ve yazmayı öğrenmenizi sağlıyor.

Fiyat: 90 YTL
Telefon: (0216) 658 88 40
Bilgi için: www.eurosoft.com.tr

Bellek kartları için standart

Ona ayrı buna ayrı karta son

■ Cep telefonuna ayrı, MP3 çalıcıya ayrı, fotoğraf makinesine başka boyutlarda bellek kartı almaktan, bir cihazı eskiye ayırıp çekmeye atarken diğer cihazların karta ihtiyacı olduğu halde eski cihazın bellek kartını da çöpe atmak zorunda kalırken içinizin yandığını hatırlar mısınız? Nihayet vicdansız bellek teknolojileri üreticileri kullanıcıların acılarına kulak veriyor. Büyük cep telefonu

ve yonga üreticileri Universal Flash Storage (UFS) ile bellek kartları için standart bir biçim getirmek istiyorlar. Nokia, Samsung, Sony Ericsson, Micron Technology, Spansion, STMicroelectronics ve Texas Instruments firmaları bir basın toplantısında bu kararı aldıklarını açıkladılar. UFS bitmek bilmeyen hafıza biçimlerine bir son verecek. Yeni standart belirgin derecede yüksek aktarım hızına sahip olacak ve az enerji tüketecek. Önümüzdeki iki yıl içerisinde yeni standart biçim pazara sürülecek. Ve biçimi destekleyen markalar sadece bu kartları okuyan cihazlar piyasaya sürecekler. Artık dileyen okuyucularımız "oh be" çekebilirler.

AMD logosu

Phenom mucize mi olacak?

■ Dört çekirdekli Opteron işlemcisi Barcelona'nın tanıtımının ardından AMD, dört çekirdekli ve çift çekirdekli Phenom işlemcilerinin logosunu duyurdu.

Barcelona temel alındığında Phenom, Aralık ayında piyasaya sürülecek. İşlemci "X2" çift çekirdekli (kod adı "Kuma", "Stars") ve "X4" dört çekirdekli (kod adı "Agena", "Stars") varyantları halinde sunulacak. X2 modelleri başlangıçta 2.0 ile 2.4 GHz arasında olacak, 2008'in birinci çeyreği

içinde 2.8 GHz'e kadar çıkacaklar. X4 işlemciler ise 2 ile 2.4 GHz arası daha düşük saat hızlarına sahip olacak. AMD, işlemci fanatiklerinin gözdesi olan FX

modelindeki yenilikleri şimdilik saklı tutuyor. Firma 2.6 GHz saat hızına ulaşabilecek bu üst seviye masaüstü işlemcilerini 2008'in ilk çeyreğinde piyasaya sürmeyi planlıyor. İşlemcinin ismi olan Phenom ifadesi ise İngilizce "phenomenal" (olağanüstü/mucize) kelimesini andırarak şekilde kullanılmış **Bilgi için: www.amd.com**

Tom Sanders

toms@chip.com.tr

Serbest gazeteci Tom Sanders CHIP'e köşe yazıları yazıyor.

YORUM

İşlemci komplosu

Büyük devler ilginç icatlarla piyasaya çıkıyor. Fakat kullanıcı ne kadar memnun?

Yüksek teknoloji endüstrisi kullanıcı başına düşen işlemci sayısını artırmak için amansız bir komplo çevirmeye uğraşıyor. Buna karşılık, firmaların kârlılığını artıran değil de gerçek sorunlara çözüm olan ürünlere hasret kalan tüketiciler de bu çabalara omuz silkiyor.

Geçtiğimiz aylarda Palm, Palm Foleo modeli uğruna neredeyse on milyon doları heba etti. Devrimci bir aygıt olarak tanımlanan bu akıllı telefon eşlikçisi piyasaya çıkışına sadece birkaç hafta kala iptal edildi.

Daha geçen hafta HP de MediaSmart Server'ın lansmanını erteleme kararı aldı. Microsoft'un bu aygıt için tasarladığı Windows Home Server yazılımı hem özellikler hem de kullanım açısından yetersizdi.

Foleo, Treo akıllı telefon kullanıcılarına fotoğraf görüntülemeleri ya da yazı yazmaları için daha büyük ekran sunan, 499 dolarlık küçük bir dizüstü değildi. HP'nin MediaSmart'ı da belgelere uzaktan erişim sağlayacak 599-749 dolarlık bir yedekleme sunucusu değil.

Satıcı gözüyle bakıldığında, bunlar mevcut müşterilerden daha fazla yağ çıkarma amacıyla yapılmış girişimler.

Teknolojiler 'olgunlaştıkça' PC'lere ve Treo'ya olan talep azalıyor. HP, Microsoft ve Palm kâr oranlarını artırmak istiyorlarsa, ilk bilgisayarını alan yeni müşterilere bel bağlamaları hata olur. Orijinal ürünlerinin başarısını tekrarlayabilecekleri yeni pazarlar yaratmak zorundalar. Ama satıcıların bu stratejiyi yüksek sesle kabullendiğini duymazsınız.

Ama alışılmadık bir dürüstlük gösterisiyle, Intel bu stratejisini birkaç yıl önce kamuoyu önünde kabul etti. Yonga üreticisi o sıralar müşteri başına düşen işlemci sayısını artırmayı aradığını söyledi. Şimdiyse Intel sadece ev PC'leri alanında hakim, ama hem tüketici elektroniği hem de cep telefonu alanında yayılmayı hedefliyor.

Intel bu arayışında pek de başarılı değil. Firma, telefon üreticilerini yongalarını kullanmaya ikna etmeyi başaramayınca, cep telefonu işlemcisi birimini elden çıkarmak zorunda kaldı. Yonga üreticisi şimdi de telefon üreticilerinin bir gün geleneksel bir PC'nin gücünü bir avuçlu aygıtta ya da televizyon alıcısında toplamak isteyebileceği umuduyla, bilgisayar yongasına benzer, ultra düşük güç tüketimine sahip bir yonga tasarlıyor.

Intel, HP ve Palm'ın çıkardığı tüm bu ürünlerin temelinde yatan hata, müşteri ihtiyaçlarına değil de kâr elde etmeye yönelik olmaları.

Palm Foleo muhtemelen

çözdüğünden daha fazla sorun çıkaracaktı. Eleştirmenler hemen aygıtın insanları çanta taşımak zorunda bırakacağına dikkat

çekmiş ve 10 inçlik ekranla tam boyutlu klavyenin sağladığı yararın bu zahmete değip değmediğini sorgulamışlardı.

HP'nin MediaSmart Server'ı da pahalı bir aygıt. Bu fiyata tüketiciler yedeklerini saklamak için yığınla sabit disk satın alabilir. "İlla ev sunucusu alacağım," diyenlerin bir Windows Media Center PC'ye ya da bir medya sunucusuna yönelmesi daha akıllıca. Windows Home Server sadece iki işleve birden gereksinim duyan ve hepsini kullanabilmek için de ağ kurabilecek teknik beceriye sahip kişilere hitap ediyor. Tüm bu tasarım ve pazarlama felaketleri, firmaların nasıl tüm yumurtaları aynı sepete koyduğunu gösteriyor.

Microsoft hâlâ kârını büyük oranda Windows ve Office'ten elde ediyor. Intel ise x86 masaüstü ve sunucu işlemcisi pazarından daha öteye yayılmayı başaramadı. Palm'ın kurucularından Jeff Hawkins önce ilk avuçlu bilgisayarları, sonra Treo'yu icat etti. Ancak avuçlu bilgisayar satışları dibe vururken, Palm'ı iflastan koruyan tek şey Treo.

Eğer bu firmalardan birinde çalışsaydım ben de koca şirket tek bir ürüne ya da fikre yatırım yaptığı için kaygılanırdım. Belki ben de işleri yoluna koymak için olmadık şeyler düşünürdüm.

“ Tüm bu tasarım ve pazarlama felaketleri, firmaların nasıl tüm yumurtaları aynı sepete koyduğunu gösteriyor. ”

Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?

CHIP forum sayfalarındaki **CHIP'te Bu Ay** bölümünde CHIP editörleri ve diğer okurlarla tartışın!
www.chip.com.tr

Büyük ekranlı ince oynatıcı

SanDisk Sansa View

■ SanDisk, ebatları bakımından ideal bir multimedya oynatıcısı piyasaya sürdü. SanDisk Sansa View, 2,4 inç boyutunda ekrana sahip olan kompakt bir multimedya çalar. Cihaz müziğin yanında video oynatıp

resim de gösterebiliyor. Bataryası tam dolunda 35 saat dayanabiliyor ve microSD hafıza kartı ile cihazın hafızası 8 GB daha yükseltilebiliyor. Radyo ve kayıt için mikrofon entegre edilmiş. SanDisk Sansa View,

8 GB hafıza ile 150 dolar ve 16 GB hafıza ile yaklaşık 200 dolar satış fiyatıyla raflarda yerini alacak.

Bilgi için:
www.sandisk.com

Çift cep telefonu çilesine son

Piranha cep telefonu işine girdi

■ Adını ilk olarak MP3 ve MP4 çalarla duyuran, ardından yüksek çözünürlükteki PC kameraları ile bilgisayar sektöründe ismini duyuran Piranha, şimdi de cep telefonu piyasasına el atmış görünüyor. Piranha Twix, çift hatlı (iki farklı hatın aynı anda kullanılabildiği)

bir cep telefonu olma özelliğini taşıyor. Son dönemlerde indirimli konuşma fırsatları, iş ve özel telefon numarası ayrımı ve başka pek çok kişisel sebep gerekçesiyle çift cep telefonu kullananların sayısı artıyordu.

iPod Touch açıklandı

iPhone teknolojili iPod

■ Apple yeni iPod modellerini tanıttı. Modeller arasında iPhone'a çok benzeyen ve bazı telefon özelliklerine de sahip olan iPod Touch var. Kullanıcı cihazı parmakları ile dokunmatik ekran üzerinden kontrol edebiliyor ve WLAN

sayesinde internette sörf yapıyor. Dokunmatik ekran aynı iPhone'da olduğu gibi 3,5 inç boyutunda. Cihaz müzik, video ve resimleri oynatabiliyor – aynı zamanda YouTube'a erişimde mevcut. WLAN 802.11b/g ile cihaz nete bağlanabiliyor.

Sörf için Safari web tarayıcı yüklü olarak geliyor. Kullanıcı iTunes Wifi Music Store yazılımı ile Apple'ın çevrimiçi müzik mağazasında gezinebiliyor ve istediği şarkıları WLAN üzerinden doğrudan indirebiliyor. Kişisel bilgisayarınız ile bağladığınızda program iPod'un iTunes kütüphanesi veya PC'nin kendi arşivi ile eşitlemeyi gerçekleştiriyor. iPod Touch 8 GB hafıza ile 300 € fiyatında, 16 GB'lık model ise 400 € fiyatında olacak. Apple'ın yeni MP3 çaları içinde bulunduğumuz ay içinde piyasaya sürülecek.

Bilgi için: www.apple.com.tr

ADSL fiyatları

Hız	Kota	YTL
TTNET www.ttnet.com		
1.024 kbps	Sınırsız	49
2.048 kbps	Sınırsız	69
4.096 kbps	Sınırsız	89
1.024 kbps	4 GB	29
1.024 kbps	6 GB	39
2.048 kbps	6 GB	49
SMILE www.smileadsl.com		
1.024 kbps	Sınırsız	39
2.048 kbps	Sınırsız	59
4.096 kbps	Sınırsız	79
1.024 kbps	4 GB	19
1.024 kbps	6 GB	29
2.048 kbps	6 GB	39
SUPERONLINE www.superonline.com		
1024 kbps	Sınırsız	49
2048 kbps	Sınırsız	69
4.096 kbps	Sınırsız	89
1.024 kbps	4 GB	29
1.024 kbps	6 GB	39
2.048 kbps	6 GB	49
TR.NET http://adsl.tr.net/		
1024 kbps	Sınırsız	49
2048 kbps	Sınırsız	69
4.096 kbps	Sınırsız	89
1.024 kbps	4 GB	29
1.024 kbps	6 GB	39
2.048 kbps	6 GB	49

Akbank Cebit fuarında

Şube camından kredi başvurusu

■ Akbank, Ekim başında düzenlenecek Cebit Eurasia-2007 Uluslararası Bilgi ve Bilişim Teknolojileri Fuarı'nda fuarın resmi bankası olacağını duyurdu. Akbank, sponsoru olduğu Cebit Eurasia Fuarı'nda 7. Hall'deki "Akbank Özgür Bankacılık Yenilikler" standında, bireysel bankacılıktaki yeni teknolojik ürünleriyle yer alacak. Cebit Fuarı'nda izlenebilecek Akbank standları arasında şunlar yer alıyor: Sabit

telefonlardan da aranabilme özelliği eklenen Türkiye'nin en hızlı kredi hattı cepKredi, uçuş kazandıran kart Wings ve Access'e anında sahip olmayı sağlayan Anında Kart Basım hizmeti, Akbank Büyük Kırımızı Ev kapsamında yeni geliştirilen Emlak Arama, anlık borsa üzerinden hisse senedi alım-satımına imkân sağlayan Akbank Yatırımcı, camı dokunmatik bir ekrana dönüştüren teknoloji sayesinde şube vitrinlerinden kredi başvurusu

yapmayı sağlayan Dokunmatik İnteraktif Ekran hizmetleri.

Hizmetlerin en ilginçlerinden Dokunmatik İnteraktif Ekran sayesinde ziyaretçiler ister Akbank müşterisi olun ister olmasın günün her saatinde Akbank'a bireysel kredi başvurusunda bulunabiliyor. Bu teknoloji sayesinde Akbank camı dokunmatik bir ekrana dönüştürüyor. Şube camına yerleştirilen bu ekranla, ziyaretçi TC kimlik ve cep telefon nu-

maralarını, ekrana yansıtılan dokunmatik klavyeyi kullanarak kredi başvurusunda bulunabiliyor. Kredi değerlendirme sonucu, ziyaretçinin girdiği cep telefonu numarasına SMS yoluyla gönderiliyor. Dokunmatik İnteraktif Ekran uygulaması, Akbank şubelerinin vitrinlerinde müşterilerin kullanımına sunulmaya başlandı.

Bilgi için:
www.akbank.com.tr

AKBANK

Teknoloji satışı

Bilge Adam toplumsal yarımıza el attı

■ Teknoloji ürünleri almak için ziyaret ettikleri teknoloji marketlerinde sattıkları ürünün adından, işlevlerinden habersiz reyon görevlilerinin yanlış yönlendirmeleri ile mağdur olan kullanıcıların çilesi bitiyor.

Bilge Adam, Fed Training ve Yenibiriş, teknomarketlerin müşteri isteklerine doğru yanıt verebilecek, onları doğru ürüne veya çözüme yönlendirebilecek bilgili ve eğitilmiş satış danışmanları yetiştirmek amacıyla yeni bir eğitim programına başlıyor. Eğitim programının

130 saati teknik, 20 saati iletişim ve satış becerileri eğitimlerinden oluşuyor.

Eğitimlerinin kalitesini 10 yıldır aralıksız olarak sürdüren Bilge Adam'ın, iletişim ve satış becerileri içeriğini ise satış eğitimlerinde uzman Fed Training hazırladı.

Eğitim içeriği Bilgisayar ve Teknoloji Altyapısı, Elektronik Cihazlar ve Sistemler, Müşteri Merkezli Hizmet ve Mağazacılıkta Profesyonel Satış Becerileri ana başlıkları altında toplandı.

Teknoloji Satış Danışmanı Yetiştirme Programı eğitimleri başta İstanbul olmak üzere Ankara, İzmir ve Adana gibi illerde verilecek. Programa en az lise mezunu, teknolojiye meraklı, diksiyonu düzgün, iletişimi güçlü herkes başvurabilecek.

Bilgi için:
www.bilgeadam.com

Çift SIM kartlı

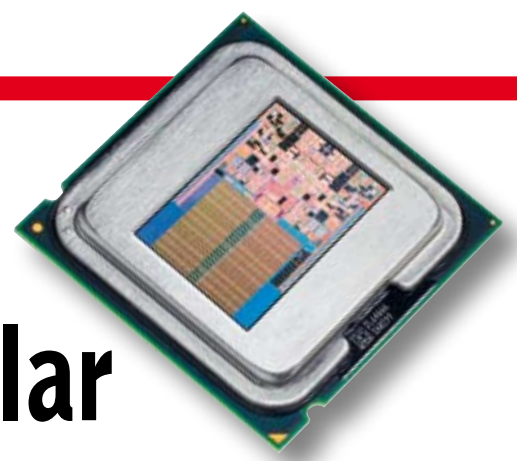
General Mobile'in yeni telefonu DST22

■ Çift sim kart kullanıcılarının artık yeni bir modeli var. Hem dokunmatik hem de tuşlu olan DST22, çift SIM kart teknolojisini Bluetooth ile buluşturarak bir ilke daha imza atıyor.

Çift anteni sayesinde iki farklı operatörün kartlarının aynı anda çalışmasına olanak sağlayan DST22'nin sol tarafındaki arama tuşu ile birinci hattan sağ tarafındaki arama tuşu ile ikinci hattan arama yapabiliyorsunuz. Aynı zamanda farklı hatlara gelen çağrılar bekletebiliyor ve çağrılar beklerken başka bir arama yapabiliyorsunuz. DST22 ile istediğiniz hattan SMS gönderebiliyor ve gelen SMS lerin hangi hattan geldiğini görebiliyorsunuz. Şık tasarımı ve hem dokunmatik hem de tuşlu kullanıma olanak sağlayan ürün aynı zamanda MP3, MPEG4 biçimlerini destekliyor. 1 GB Mikro SD Kart, 2 megapiksel kamera, 262 K renk 2,4 TFT ekran, USB şarj, araç şarjı, MP3 çalar, MPEG4 oynatıcı, video kaydedicisi ve yedek bataryası bulunan DST22, aynı zamanda e-posta alıp göndermenize olanak sağlıyor.

Bilgi için:
www.generalmobile.com.tr

45 nm üretilimiyle yeni ve çevreci CPU'lar

Ufaltılmış yapılar ve yeni malzemeler sayesinde işlemciler daha hızlı çalışıyor ve güç tasarrufu sağlıyor. Gelecekte Intel kurşunsuz üretime de geçecek.

■ "Mikroişlemci teknolojisinde son 40 yılın en büyük devrimi." Intel'in seri üretimine geçmeye hazırlandığı 45 nanometrelik yongalardan bahseden Gordon Moore hayli iddialı. Intel'in kurucu ortaklarından Moore, son 40 yıldır geçerliliğini yitirmeyen ünlü yasaya da atıfta bulunuyor: Moore'un adıyla anılan bu yasaya göre, "Bir yongadaki transistör sayısı her iki yılda bir iki katına çıkıyor." Şu sıralar transistörlerin yapısında köklü bir değişiklik yaşanmak üzere. Kullanılacak yeni materyaller, ebatların küçülmesi, sürekli artan güç tüketimi ve işlemci ısınması gibi birtakım sorunlara çözüm getirecek. Intel dünyayı "45 nm devrimi"ne hazırlamak için kolları sıvadı. Intel'in mevcut P35 yonga seti daha şimdiden 45 nm işlemciler için optimize edilmiş fakat bu tanıma uyan işlemci henüz yok. AMD'nin eli de boş durmuyor ve tıpkı diğer büyük yonga üreticileri (IBM, Sony ve Fujitsu) gibi o da 45 nm teknolojisine yeni yatırım yapıyor.

Minyatür gibi: Transistörler beş atom genişliğinde

Yonga üreticileri Moore'un yasasına bağlı kalmak için tüm hünerlerini sergiliyorlar. Bir yandan yongaların iç yapısı sürekli geliştirilirken diğer yandan yongadaki transistörlerin ve diğer bileşenlerin boyutları

45 nm teknolojisi: Intel açık ara önde

İki işlemci üreticisi de önceliği 45 nanometre teknolojisine veriyor. Intel teknoloji gelişiminde önde, AMD ise neredeyse 18 ay geriden geliyor.

intel	AMD
Gelişim takvimi:	
45 nm'lik ilk wafer'in üretim yeri	
ABD'de Oregon'daki Fab D1D ve diğer üç fabrika.	Fab32, Dresden, Almanya
SRAM yongaları için ilk 45 nm wafer'ların tanıtımı	
2006 Ocak	2007 Mayıs
45 nm işlemcili ilk çalışan PC sistemi	
2007 Ocak, CES Las Vegas	Henüz tanıtılmadı
45 nm işlemcili ilk çalışan dizüstü	
2007 Nisan, IDF Pekin	Henüz tanıtılmadı
45 nm işlemcinin beklenen lansmanı:	
2007 sonunda piyasa lansmanı Core 2 Extreme (Yorkfield): 3,4-3,73 GHz, 1.333 MHz FSB Core 2 Duo (Wolfdale): 3,5-4,0 GHz, 1.333 MHz FSB	2008 sonunda piyasa lansmanı "Deneb": 4 çekirdek, 4 MB L2 önbellek, 3 MB L3 önbellek "Propus": 2 çekirdek, 2 MB L2 önbellek, 3 MB L3 önbellek

küçültülüyor. Daha küçük transistörler, yollar kısalıyor ve daha az işletme gerilimi gerektirdikleri için daha hızlı çalışıyor. Böylece yonga, daha az elektrik harcamış oluyor. Düşen maliyet bedelleri üretim masraflarını da kısıyor. Bunun sebebi, transistörler küçüldükçe bir wafer'a daha fazla yonga sığdırılabilmesi. Yine aynı şekilde, devre-

lerin küçülmesi, yeni ve daha verimli işlemcilerin hacimlerinin ikiye katlanmamasını, boyutlarının ufak kalmasını sağlıyor. Ancak minyatürleştirme bir süredir fiziksel sınırlara dayanıp kaldı. Bir silikon atomu, yani tüm hesaplama birimlerinde kullanılan materyalin boyutu yaklaşık 0,24 nanometre. Transistörlerin içindeki tam bir die-

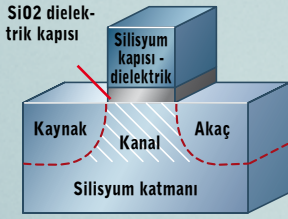
lektrik kapısı (kutuya bakınız) ise şu anda 1,2 nanometre, yani beş atom genişliğinde. Ama bu, kaçak akım ve yüksek güç tüketimi gibi olumsuz yan etkilere sahip. Bu yüzden, transistörlerin daha da küçülmesi için yeni bir dielektriğe ihtiyaç var.

Yüksek metal geçidi: Enerji tasarrufu sağlıyor

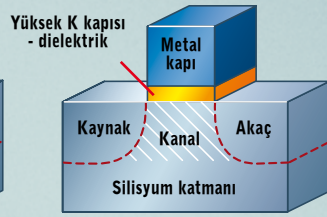
Transistörde kapı ile silikon kanalı arasında bir yalıtkan bulunur ve aktif bir transistörde, kapıdaki voltajın tamamen zıt kutuplu voltajla "çakışmasını" engeller. Bir elektrik alanını barındıran bu yalıtkanı dielektrik denir. Dielektrik şimdiye kadar silikon dioksitten üretiliyordu ama mevcut 65 nm üretimde tümüyle yalıtım sağlamayacak, kapı ile kanal arasında kaçak akıma yol açacak kadar da inceydi. 45 nm transistörlerde SiO2 kullanarak kapı ile kanal arasındaki potansiyel farkını bir hayli artırmak gerekiyor; bu da güç tüketiminde hatırı sayılır bir artışa yol açıyor. Bu yüzden 45 nm üretimde adına "Yüksek k" (high-k) denilen yeni bir materyalden faydalanılacak. Yüksek k'yı silikon dioksitten daha fazla bağıl ısıtılığa (relative permittivity) sahip bir materyal olarak tanımlamak mümkün. Buradaki "k" harfi, bağıl ısıtılığın sembolü olarak kullanılan Yunanca "kappa"ya denk düşüyor. Yüksek kappa

Know-how: İşlemci transistörleri

Standart silikon transistör
65 nm ve daha büyük boyutlu üretim

Yüksek k / metal kapılı transistör
45 nm ve daha küçük üretim

Transistör: Elektrik akımı için basit bir anahtardır. Devreyi kaynak ile akaç arasında bağlar.

Kapı: Kapının durumu, transistörün açık ya da kapalı oluşunu belirler. Şimdiye dek kapı materyali olarak çoğunlukla silikon kullanılıyordu. Yüksek k materyalleri özel ve ne olduğu gizlenen bir metal gerektiriyor.

Kaynak: Transistör "açık" konumundayken devrenin başladığı nokta.

Akaç: Transistör "açık" konumundayken devrenin sonlandığı nokta.

Kanal: Kaynakla akaç arasında akımın geçtiği kanal.

Kapı dielektriği: Kapı ile kanal arasındaki akım yalıtıcı. Şu anda bu iş için SiO2 (silisyum dioksit) kullanılıyor.

Kaçak akım: Materyalin inceliğinden ötürü kapı dielektriğinden sızan istenmeyen akım. Yüksek k materyallerinde bu kaçak azalıyor.

Yüksek k materyali: Dielektrik sabiti SiO2'den yüksek olan yalıtkan malzemeler. 45 nm üretiminde dielektrik olarak hafniyum kullanılıyor.

değeri, transistörlerin işlevlerinde bir değişiklik olmaksızın da epey kalın, yani yaklaşık 3 nanometre kalınlığında üretilebileceği anlamına geliyor.

Intel gibi AMD de, 45 nanometre yarışında kapı dielektriği olarak hafniyum metalini kullanmayı seçmiş. Böylelikle kaçak akımları on kat azaltmak mümkün. Intel'in açıklamasına bakılırsa, güç tasarrufu %30 düşecek. Hafniyum kullanımı, kapılarda polisilikon yerine ne olduğu hâlâ açıklanmayan bir metalin daha yer almasını şart koşuyor. AMD ve Intel bu metalin ne olacağını sır gibi saklıyorlar. Yine de, bu yeni ikili sayesinde transistörlerde geçiş süresinin %20 kısılması, işlemcinin hesap gücünün artarken güç sarfiyatının düşmesi bekleniyor. Çevrenin korunmasına katkıda bulunurken ticari bakımdan daha çekici bir manzara sunmayı hedefleyen Intel, bu üretim sırasında kurşun kullanımını tümüyle bırakmayı da istiyor.

45 nm'nin öncüsü: Intel'in işlemcileri çıkmak üzere

45 nm işlemci üretme yarışında Intel'in önde olduğu su götürmez bir gerçek. Çalışır durumdaki ilk 45 nm yongalar 18 ay önce ortaya çıktı. Daha 2007 başında, yonga devi Intel seri üretime geçmiş yeni işlemcilerle donatılan PC'leri ve dizüstüleri tanıttı. Intel'in "Penryn" kod adlı yeni nesil işlemcileri muhtemelen bu sene sonunda ortaya çıkacak ve mevcut Core 2 Duo - Core 2 Quad'ların yerini alacak. Bunun şöyle bir olumlu etkisi de var: Intel, Gigahertz bazında da artışa gidecek. Core 2 Duo işlemcilerinden Wolfdale'in sene sonuna kadar 4 GHz hızına erişmesi bekleniyor. Rekabet konusunda ise dolaşan dedikodu şöyle: AMD, 45nm'lik ilk wafer'larını 2007'nin Mayıs ayında Dresden'de göstermiş olsa da, çalışır haldeki işlemciler piyasaya en erken 2008'in ikinci yarısında sunulabilecek. ■

TL / Barış Alkim, balkim@chip.com.tr

Bilgi için: <http://www.intel.com>

CREATIVE

ZEN

müzik • fotoğraf • video • radyo

1/1 boyut

küçük mucize

4GB kapasite

16.7 milyon renkli 2,5" TFT LCD ekran

SD Card ile artırılabilir hafıza

FM Radyo - kişisel ajanda - alarm

Li-Ion pil ile 25 saate kadar kesintisiz müzik

kredi kartı büyüklüğünde, sadece 65 gr.

Türkçe menü, dahili mikrofon

iTunes® Plus Music desteği

Kolda telefon

Dokunmatik ekranlar yaygınlaşıyor

■ iMobile C1000, üreticisinin verdiği bilgiye göre şu ana kadar üretilen, UMTS ve dokunmatik ekranlı en küçük cep telefonu. Cihaz kol bandı şeklinde dizayn edilmiş. 1,5 inç büyüklüğünde ve 65.000 renk gösterebilen dokunmatik ekrana ve dâhili 60 MB hafızaya sahip.

Müzik eğlençenizi yapabilmemiz için bir müzik oynatıcı da eksik edilmemiş. GSM çift bant cep telefonu, UMTS'yi destekliyor ve USB ya da Bluetooth üzerinden iletişim kurabiliyor. Benzer telefonları Avustralyalı üretici SMS-Technology veya Çin asıllı sponsor CECT'de sunuyor.

iPod için açacak

Şişe açmayan iPod, iPod değildir

■ iPod'lar için devamlı yeni ürünler, yeni tasarımlar piyasaya çıkıyor. Her biri farklı işlevlere sahip olabilen bu tasarımların en ilginçlerinden biri şişe açacağı. iPod shuffle

sahipleri "The Bevy" adlı aksesuar ile eğlenebilirler. Kulaklık kablosunu etrafına sarabileceğiniz bir koruma kılıfı, öylesine sallamak için anahtarlık ya da şişe açacağı olarak kullanabilirsiniz. Şişeleri açmak için öncelikle iPod shuffle'ı şeffaf kılıfından çıkarmak gerekiyor. **Bilgi için: www.fire-box.com**

Torrent klasiği

BitTorrent'e yeni arayüz

■ BitTorrent dosya paylaşım ağının standart istemcisi yeni bir arayüz ile karşımıza çıkıyor. Orijinal istemcinin kısa bir süre önce çıkmış olan 6. Sürümü, µTorrent gibi rakiplerinde standart olarak bulunan yararlı özellikleri bünyesinde barındıracak.

BitTorrent ağı ile diğer dosya değiş-tokuş ağları arasındaki fark her dosyanın kendine has bir geçici Peer-to-Peer ağının bulunması. Kullanıcı daha indirme sırasında bir download kaynağı haline geliyor. Bu yüzden hızlı indirmeler mümkün olabiliyor.

Bilgi için:
www.bittorrent.com

Çift taraflı DVD

Traxdata çift taraflı DVD çıkardı

■ Traxdata ilk çift taraflı boş DVD'yi piyasaya sürüyor. Diskler 9,4 GB veri saklayabiliyor ve disklere 8X hızında veri yazılabiliyor. Üreticiye göre boş medyalar genel geçer tüm yazıcı ve okuyucu cihazlarla uyumlu. Tamamen oynatım için DVD'nin kullanılması gerekiyor. Bu yüzden kullanıcı sadece bir yüze yazamıyor bilakis verileri dağıtmak zorunda

– aynı iki boş DVD de olduğu gibi. Çift taraflı boş medyanın 50'lik paketi 25 €, 25'lik paket ise 13 € fiyatında.

Bilgi için:
www.traxdata.com

Yeni nesil USB

USB 3.0 ile saniyede 5 Gbit

■ USB arabirimi çıktığı günden beri, pratik kullanımı nedeniyle büyük ilgi gördü ve dünya çapında kabullenildi. MP3 çalarlardan cep telefonlarına, traş makinelerine kadar sayısız cihaz USB arabirimi üzerinden çalışacak, şarj olacak şekilde tasarlandı. Şimdi Intel, aralarında HP, NEC, NXP Semiconductors ve Texas Instruments firmalarının da

bulunduğu bir toplantıda, USB 3.0 Promoter Group topluluğunu kurdu. Birleşimin amacı ise hızı 5 Gbit'e ulaşabilecek bir USB standardını pazara sunmaktır. Bu değer USB 2.0'dan on kat daha yüksek bir değer. USB 3.0, "Tak ve Çalıştır" özelliğini garanti altına alan geriye dönük bir uyumluluk sağlayacak.

Bilgi için: www.intel.com

499 dolara dizüstü

Full kapasite, yarım fiyat

■ MSI, 499 \$ + %18 KDV son kullanıcı satış fiyatına sahip 13,3 inç hafif ve taşınabilir kolay yeni modeli VR330'u piyasaya sürdü.

MSI VR330 özellikle bilgisayarla gündelik işlerini takip eden, ofis uygulamalarını kullanan, internette surf ve video izleme gibi ihtiyaçları olan kullanıcılara taşınabilir kolay, hafif ve pratik eşsiz bir alternatif. MSI VR 330'un 13,3 inç Amazing Crystal Vision (ACV) teknolojisi sayesinde görüntüler yüksek kontrastlı ve daha doygun renklere sahip biçimde görüntüleniyor. MSI VR330'da yer alan 64-bit destekli AMD Mobile Sempron 3500+ işlemci performansı ve düşük güç kullanımı ile her

türlü uygulama için gereken gücü sağlarken, kablosuz modülü ile de tüm popüler kablosuz biçimleri destekleniyor. DVD-RAM destekli Super-Multi DVD-Yazıcı'ya ek olarak 3 USB 2.0 portu bulunuyor.

80 GB, 5.400 rpm sabit disk ve 512 MB bellekle gelen PR300, uygun fiyat/performans dengesini en iyi biçimde yakalıyor. 19 mm tuş açıklığına sahip ergonomik klavyesi ve güven veren sağlam kasasıyla MSI VR330 şıklığıyla uygun fiyatına rağmen dikkatleri üzerine çekiyor. 13,3 inç sınıfı tüm dizüstü bilgisayarlar arasında çok ekonomik bir alternatif olan MSI VR330, fiyatıyla rakiplerinden ayrılıyor.

Bilgi için: www.msi.com.

VR330 ürün özellikleri:

- Mobile AMD Sempron 3500+ (1.8 GHz 512KB L2 önbellek 800 MHZ HyperTransport)
- nVidia C51MV + MCP51M
- Linux işletim sistemi
- 13,3 inç MSI Amazing Crystal Vision [ACV] (1.280 x 800) + Anti Glare kaplama
- 512 MB RAM - 2 SO-DIMM DDR2 yuva ile maks. 2 GB bellek
- 80 GB 5.400 rpm sabit

disk

- Alüminyum / Magnezyum alaşımı hafif ve dayanıklı kasa
- Realtek yüksek tanımlı ses
- İki adet entegre hoparlör
- Ethernet, entegre 56k Modem, 802.11b/g WLAN
- Super Multi DVD-Yazıcı
- 3 x USB 2.0
- 1 x Express Card, VGA görüntü çıkışı
- 332(U) x 229,5(D) x 32,4(Y) mm / 2.19 Kg
- Altı hücreli pil ve bluetooth

Samsung serenatı

Yeni nesil heyecan 08 ile geliyor

■ Samsung'un Bang & Olufsen ile ortak üreteceği cep telefonu Serenata ile ilgili detaylar su yüzüne çıktı. Telefonun kaydırmalı kapağı olacak ve ön tarafında döner çarka sahip olacak. Cihaza 240 x 240 piksel büyüklüğünde ve 262.000 renk gösterebilen dokunmatik bir ekran entegre edilmiş. Üç band destekli telefon EDGE, UMTS ve HSDPA desteği barındırarak. Multimedya fanları için MP3

ve MPEG4 oynatıcı hazırda bulunacak. Ancak şimdiye kadar cihazın bir kamerası olacağından bahsedilmedi. Aslında Samsung ve Bang & Olufsen cep telefonunun başlangıcına yönelik bir web sitesi hazırladı. Geri sayım süresini hesapladığımızda firmalar bombayı 1 Ekim günü Türkiye saatine göre 16:00 da patlatmış olacaklar.

Bilgi için: www.serenatamobile.com

Kaybolmaya son

Google Maps artık hazır

■ Google, çevrimiçi harita hizmeti Google Maps'in yerel arama özelliğini nihai sürüme yükeltti. Google ayrıca başlangıç sayfasında Google Maps'e giden bir bağlantı da ekledi. Google Maps üzerinden kullanıcı aradığı otelleri, restoranları ve mağazaları aratabiliyor,

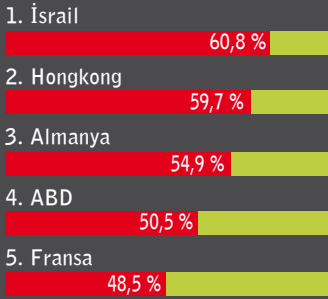
dilerse şehir planı üzerinde veya uydu resimleri arasında gezinebiliyor. Bunun dışında hizmet, Haziran ayından beri kullanıcı için uzaklığı hesaplayan interaktif bir yol planlayıcısı da sunuyor.

Bilgi için: <http://maps.google.com/>

Barometre

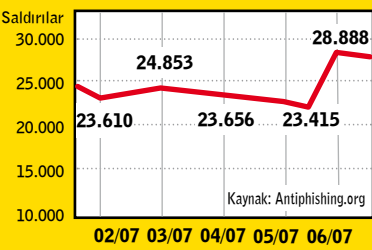
Yığın postaların oranı

Kaynak: Message Labs.

Yığın postaların tüm e-postalar içindeki oranı bazı ülkelerde yarıyı aşmış durumda.

Kimlik avı trend'leri

Av sürüyor: Kimlik avı saldırılarının sayısı uzun süredir oldukça yüksek seviyelerde.

AYIN RAKAMI

30.000

Her gün zararlı yazılımların bulaştığı web sitesi sayısı. Sophos - Haziran 2007 verilerine göre.

Rootkit 2.0: “Sistemin artık benim kontrolümde”

■ Rootkit'lerin amaçlarını Start Trek'teki Borg'larınkine benzetmek mümkün. Bu zararlı yazılımlar “Karşı koymanız boşuna” söylemiyle bilgisayarları asimile ediyor. Ancak anti virüs üreticileri son derece etkili rootkit araçlarıyla geldiklerinden, bu söylem bugüne dek boş bir tehdit olmaktan öteye gidemiyordu. Joanna Rutkowska ve Alex Tereshkin, BlackHat adlı hacker konferansında ilk sanallaştırma rootkit'ini tanıttı. BluePill adı verilen proje, sanal PC'ler gibi (Örneğin VMware) çalışarak kendisini donanım ile işletim sistemi arasına yerleştiriyor. Bu sayede her durumda kontrolü ele geçirmek ve güvenlik yazılımlarını engellemek mümkün oluyor. Hacker'lar, bu rootkit'i her durumda etkin hale getirebiliyor.

Sessizce: Rootkit, internetten bilgisayara sızıyor

Rootkit 2.0, AMD ve Intel'in güncel işlemcileriyle birlikte etkili hale geliyor. Bu işlemcilerdeki Pacifica (AMD) ve Vanderpool (Intel) teknolojileri, sanal bilgisayarların kurulması

ve yönetilmesini sağlayan komutlarla geliyor. Joanna Rutkowska, öncelikle sanal bir misafir sistem kurmak için Pacifica teknolojisinden yararlanıyor ve bu sistemi daha sonra ev sahibi sistemle değiştiriyor.

Çaresiz: Sistem, işlemci komutlarıyla ele geçiriliyor

Intel de bu saldırıların hedefi olmaktan kurtulamıyor. BluePill, Vanderpool'a kolayca uyarlanabiliyor. Bu nedenle Intel ve AMD'nin sanallaştırma komutları için bir güvenlik mekanizması geliştirmesi şart. İlk akla gelen, söz konusu komutla-

rın çalıştırılabilmesi için bir parola talep edilmesi. Ancak ne Intel ne de AMD'nin güvenlik mekanizmalarıyla ilgili planları olmadığından uzmanlar yeni yazılımlar üzerinde çalışıyor. Güvenlik uzmanları BlackHat'te sanal bir rootkit'in açığa çıkarılmasını sağlayacak teknolojilerden söz ettiler. Yine de bu teknolojilerle yalnızca sisteme sanal bir ortamda çalıştığını gösteren işaretler tespit edilebildi. Birden fazla sistemle işlem yapan bir sunucu olduğunda yöntem etkisiz hale geliyor.

Bilgi için:

www.bluepillproject.org

HACKER DÜETİ Joanna Rutkowska ve Alex Tereshkin, güvenlik konferansı Blackhat'te yeni rootkit'i tanıttı.

Yeni güvenlik açıkları

MP3

W32.Deletemusic adlı solucan bilgisayarınızdaki tüm MP3'leri siliyor. Solucan kendini, mevcutsa E'den O'ya kadar tüm sürücülere kuruyor. Yani USB üzerinden PC'nize bağladığınız harici diskler de etkileniyor. **Çözüm:** Kullandığınız anti virüs yazılımının güncel imza dosyasını indirin. **Bilgi için:** www.mcafee.com

TOR

TOR, internette anonim sörf yapmak isteyen kullanıcıların adresi. Ancak saldırganlar buradaki bir güvenlik açıklından yararlanarak torrc adlı yapılandırma dosyasını değiştirebiliyor. **Çözüm:** TOR 0.1.2.16 sürümüne geçin ya da torrc'de ControlPort hizmetini devre dışı bırakın. **Bilgi için:** <http://tor.eff.org>

DivX

AntiVir adlı yazılım DivX'in kurulum dosyasının zararlı yazılım içerdiği konusunda hatalı bir uyarı yapıyor. Nedeni bu anti virüs yazılımının veri tabanındaki eskimiş bir imza. **Çözüm:** DivX'in internet sayfasından Setup.exe'nin yeni sürümünü indirin. Hata mesajı devre dışı kalacaktır. **Bilgi için:** www.divx.com

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Kablosuz müzik merkezi

Philips WAC3500D müzik sistemi

Philips WAC3500D kablosuz müzik merkezi, 80 GB sabit disk kapasitesiyle istenilen tüm şarkıları depolama olanağı sağlıyor. Gelişmiş Philips teknolojisi ürünü WAC3500D, mükemmel ses kalitesinin yanı sıra bilgisayara kablosuz erişim, ipod ve USB cihazlarına bağlanma imkânı sunuyor. WAC3500D'nin D sınıfı amfisi, analog sinyalleri dijital sinyallere çevirerek güçlendiriyor. Geleneksel AB amfilere kıyasla %90 daha güçlü olan D sınıfı dijital amfisi sayesinde 2x40W RMS Hi-Fi ses kalitesi ile

gerçek müzik keyfi sunuyor. Beş Wi-Fi istasyon eklenerek kablosuz bir sisteme de dönüştürülebilen WAC3500D kablosuz müzik merkezinin yüksek kayıt hızı sayesinde şarkılar, çalınma süresiyle eş zamanda kaydedilebiliyor. Philips WAC3500D, depolanan müziği sanatçı, albüm, parça veya türüne göre geniş ekranda arama olanağı sunuyor.

Fiyat: belli değil

Bilgi için: www.philips.com.tr

Panic tuşu

Ortamı strese mi boğmak istiyorsunuz?

Telefonlarda car car konuşup, kavgalar edip, dedikodular yapıp ofis ortamlarını geren performansınızla haklı ün kazanmış bir hanımızcağımız olabilirsiniz ama ya bir gün arkadaşlarınız kulaklık takıp sizi duymadan kendilerine huzurlu bir çalışma ortamı yaratırlarsa. Üzülmeyin, teknoloji sizi de düşünmüş. Bu avuç büyüklüğündeki ve pille çalışan panik ve alarm tuşlarını masanızın üzerine koyup, canınız istediğinde basıyorsunuz. Ciyak ciyak bağırın hoparlörler etrafı inletirken yine bütün ofis arkadaşlarınızı germeyi başarıyorsunuz. Şimdiden başarılar dileriz.

Fiyat: 15 dolar

Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

Aracınızı iPod'landırın

Saatsiz kol, müziksiz yol olur mu?

Dension iPod adaptörleri ile iPod'unuza yüklediğiniz binlerce parçayı bir anda otomobilinizin ses sistemine dâhil edebiliyorsunuz. Aracınızın mevcut müzik sistemindeki CD çıkışına takılan Dension iPod adaptörleri

otomobilin ses sistemi üzerinden, iPod üzerindeki parçaları dinleme imkanı veriyor. Ayrıca bu aparat aracınızın mevcut müzik kontrol düğmeleri ile iPod'unuzu

kumanda edebilir ve sürekli şarjda kalmasını da sağlar. Yalnız almadan önce cihazın otomobilinizle uyumlu olduğunu, sitesinden kontrol edin.

Fiyat: 149 € - 399 € + KDV

Bilgi için: www.dension.com

Stealth Switch

Hayalet switch'i doğuştan on gelsin

Batı medeniyetidir, özgürlüktür, haktır, hukuktur diye övüyoruz ama bu batının çalışanlarına uyguladığı işkencenin haddi hesabı yok ki, her ay ofis çalışanlarını patron gazabından kurtaracak başka bir icat çıkıyor piyasaya. Bu kez de bilgisayara USB üzerinden bağlanan bir ayak pedalı icat etmişler ki, adamcağız patronu gördüğü anda ayağı ile hafifçe pedala dokunuyor ve ekrandaki Solitaire ekranı kapanıp, kullanıcının daha önceden belirlediği excell tablosu veya ofis dökümanı tüm ekranı kaplıyor. Tebrikler. Yalnız, bu cihazı icat eden ekibin arasında bir de Türk mühendis varsa hiç şaşırmayız.

Fiyat: 55 dolar

Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

Sihirli tekerlek

Tek teker olsun benim olsun

Otomobil almaya gücünüz yetmiyor ve üstelik artık her yerlere yayan gidip gelmekten sıkıldınız mı? İnsanlığı aya, yıldızlara, fezaya, nebulalara taşıyan batılı mucitler hiçbir masraftan kaçınmamışlar, otomobilsiz beşinci dünya ülkeleri için bu nadide ulaşım aracını geliştirmişler. Tek tekerin üzerine bindirilmiş bir seleye oturan yolcu insanı, bir ayağını araca dayayıp denge sağlarken diğer ayağı ile yeri iterek hız alıyor ve "taş devri" çizgi filmindeki Fred Çakmaktaş'ın, alttan ayakla itmeli otomobili gibi, istediği her yere gidebiliyor. Maşallah.

Fiyat: 215 dolar

Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

CHIP PC FİYAT DANIŞMANI

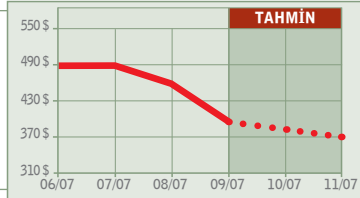
CHIP Test Merkezi her ay üç adet ideal PC sistemi oluşturuyor. Ofis, Multimedya ve Profesyonel kategorilerine ayırdığımız bu PC sistemleri, her kesimden kullanıcıya rehberlik etmeyi hedefliyor.

OFİS PC		MULTİMEDYA PC		PROFESYONEL PC	
300 Watt güç kaynaklı standart ATX	KASA	400 ya da 500 Watt güç kaynaklı standart ATX	KASA	750 Watt güç kaynaklı Big-Tower ATX	
Intel i945P yonga seti / AMD 690 LAN, 7.1 ses	ANAKART	nForce 650i / AMD 580X GBit LAN, 7.1 ses	ANAKART	Intel i975X yonga seti / nForce 680i ve Gbit LAN, 7.1 ses, firewire 800	
Intel Core 2 Duo E4300 (2 x 1.8 GHz) / AMD Athlon 64 X2 5000+ (2 x 2.6 GHz)	İŞLEMCI	Intel Core 2 Duo E6600 (2 x 2.4 GHz) / AMD Athlon 64 X2 6000+ (2 x 3.0 GHz)	İŞLEMCI	Intel Core 2 Quad Q6700 (4 x 2.66 GHz)	
1 GB DDR2 667 (2 x 512 MB)	BELLEK	1 GB DDR2 800 veya DDR 2 667 (2 x 512 MB)	BELLEK	2 GB DDR2 800 (2 x 1.024 MB)	
GeForce 8500 GT / Radeon HD 2400 XT 256 MB	EKRAN KARTI	GeForce 7950 GT / Radeon X1950 XT 512 MB	EKRAN KARTI	2 x Radeon HD 2900 XT 512 MB / GeForce 8800 Ultra 768 MB	
200 veya 250 GB 7.200 rpm	SABİT DİSK	300 ya da 400 GB 7.200 rpm	SABİT DİSK	2 x 250 GB veya 2 x 500 GB 7.200 RPM (RAID 0/1)	
16X DVD yazıcı (Çift katman)	OPTİK SÜRÜCÜ	20x DVD yazıcı (Çift katman)	OPTİK SÜRÜCÜ	20x DVD yazıcı (Çift katman)	
DVB-T / Analog	TV KARTI	DVB-T / Analog	TV KARTI	DVB-T / Analog	
Kablolu klavye ve kablolu scroll fare	KLAVYE + FARE	Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare	KLAVYE + FARE	Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare	
Microsoft Windows Vista Home Basic	YAZILIM	Microsoft Windows Vista Home Premium	YAZILIM	Microsoft Windows Vista Home Premium	
Yaklaşık 650 \$		Yaklaşık 1.300 \$		Yaklaşık 2.500 \$	

CHIP BİLEŞENLERDEKİ FİYAT DEĞİŞİMİ

Samsung DVD-HR755

LiteOn LH-2B1S SATA

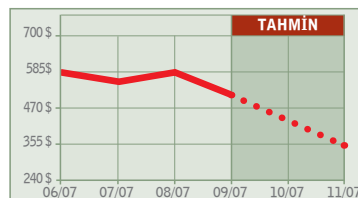
Sapphire Ultimate Radeon X1950 Pro

BenQ FP241W

HP Photosmart R967

Corsair XMS3 DIMM Kit 2 GB (DDR3-1066)

DVD kaydediciler raflarda pek boy göstermese de fiyatları baskı altında. Bu durum IFA'da yeni tanıtılan modeller için de geçerli. Mavi lazerin üretiminin artması ile Blu-ray yazıcılarında fiyat düşüşleri gözleniyor. X1950 ekran kartları yalnızca DirectX 9 desteğine sahip ancak güncel oyunlarda pahalı DX10 kartları da geride bırakıyor ve cazibesini koruyor. Yeni TN paneller 24 inç ekranlarda şimdiye kadarki MVA ve IOS modellerin fiyatları üzerinde baskı oluşmasını sağlıyor. Öte yandan HP'nin yeni ürün serisi yine bu üreticinin eski dijital fotoğraf makinelerinin fiyatlarının düşmesine neden oluyor. Corsair, DDR3 bellekleri hazır hale getirmiş ve fiyatlarını belirlemişti. Şimdi sıra fiyatların aşağı çekilmesinde.

MADE IN TURKEY

Türkiye’de yazılım sektörü halen istenilen seviyede değil. Yine de var olan projeler geleceğe umutla bakmamızı sağlıyor. İşte bu projeler arasında en iyi 55 tanesini sizler için derledik. Hem de hepsi CHIP DVD’de

Türkiye’nin işletim sistemi

Hem Türkçe hem kullanıcı hem güvenli hem de eksiksiz bir işletim sistemi arıyorsanız, Tübitak güvencesi ile Pardus yardımınıza koşuyor.

Pardus Caracal Caracal

İŞLETİM SİSTEMİ Linux
LİSANS Ücretsiz

■ TÜBİTAK bünyesinde yürütülen açık kaynak kodlu bir işletim sistemi geliştirme projesi olan Pardus, tüm masaüstünde Türkçe yazım denetimi, internet araçları, ofis yazılımları, çoklu ortam oynatıcıları, oyunlar ve sayısız yazılım ile kullanıcılarının tüm gereksinimlerini karşılayacak eksiksiz bir sistem olarak sunuluyor. Şimdiye kadar Türkiye’de son kullanıcıya hitap eden en büyük projelerden biri olan Pardus, bu özelliği ile de ilk sırada olmayı hak ediyor.

Pardus, 30 dakikada sisteminize kuruluyor. Üstelik bu süreye ofis yazılımı, internet gezgini, sohbet programı gibi gerekli bütün programların kurulumu da dâhil. Tamamen Türkçe olan sistem ayrıca yazım ve sözlük denetimi de yapıyor. Grafik arayüzü, menüleri, simgelerinin basitliği ve kullanışlılığı ilk defa bilgisayar başına geçen birinin bile zorlanmadan işlerini görebilmesine yardımcı oluyor. Hatta sistem görünümünden memnun değilseniz kendi beğeninize göre özgürce değiştirebiliyorsunuz. Güvenliği tartışılmaz Linux tabanlı bir sistem olduğu için de virüs bulaşmış bilgisayarınızı temizlemekle zaman kaybetme derdiniz de olmuyor.

Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

CITY SURF

İŞLETİM SİSTEMİ
LİSANS

Win 2000/XP
Ücretsiz

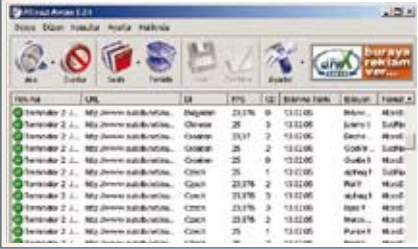
Tek rakibi Google Earth

■ Citysurf, uydu fotoğrafları ve haritalarını birlikte kullanarak internet üzerinden üç boyutlu sunan bir proje. Belediyelerin katkılarıyla büyüyen projeye yakında tüm büyük illeri ve ilçeleri 3B izlemek mümkün olacak. Şu an sadece İstanbul ve Ankara'da belli ilçeler hazır.

ALTYAZI AVCISI 1.24

İŞLETİM SİSTEMİ
LİSANS

Win 9x/Me/2000/XP
Ücretsiz

Anlamadığınız film kalmasın

■ İndirdiğiniz yabancı filmler için uygun altı yazı bulamamak en büyük sorunlardan biri. Her film için site site gezmek çok da kolay bir yöntem değil. Altyazı avcısı ise sürekli güncellenen veritabanındaki altı yazı sitelerini tüm detaylarıyla otomatik arayıp sizi bu zahmetten kurtarıyor.

ATSA CHAT 1.0

İŞLETİM SİSTEMİ
LİSANS

Win 9x/Me/2000/XP
Ücretsiz

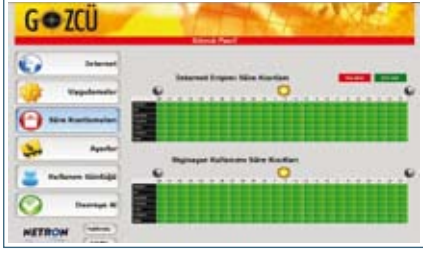
Yeni arkadaşlıklara hazır mısınız?

■ Günde binlerce kişinin ziyaret ettiği Atsa Türk sohbet odalarına bağlanmak için kullanabileceğiniz bu yazılım ile yeni arkadaşlıklar kurabilirsiniz. Seçtiğiniz kişilerle özel görüşme yapabilme özelliği de bulunan yazılımda sohbet ederken internet radyolarını da dinleyebilirsiniz.

GÖZCÜ

İŞLETİM SİSTEMİ
LİSANS

Win 2000/XP
Ücretsiz

RTÜK'ten filtre programı

■ RTÜK tarafından dağıtılan 'Gözcü' yazılımı, çocukların interneti güvenli şekilde kullanmasını sağlamak için ebeveynlerin ihtiyacı olan tüm araçları sunuyor. Yazılım çocukların internete bağlı kalabilecekleri saatler de dâhil olmak üzere girebilecekleri siteleri de belirleyebiliyor.

AYKA 3.0

İŞLETİM SİSTEMİ
LİSANS

Win 9x/Me/2000/XP
Ücretsiz

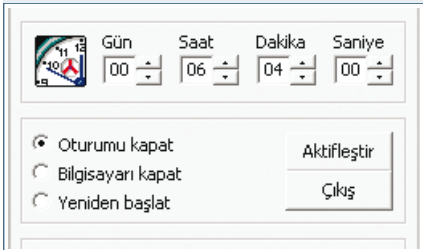
Yabancı siteler için dil rehberi

■ Bu yazılım ile İngilizce bilmeseniz de yabancı sitelerde rahatlıkla dolaşabiliyorsunuz. Anlamadığınız bir kelime olduğunda üzerine çift tıklayarak Türkçeye çevrilmesini sağlayabiliyorsunuz. Veri tabanında 40.000'den fazla kelime bulan yazılım sadece Explorer'da çalışıyor.

AUTO SHUTDOWN

İŞLETİM SİSTEMİ
LİSANS

Win 2000/XP
Ücretsiz

PC'niz kendi kendine kapansın

■ Uyumadan önce müzik dinlemek ve be-
lirlediğiniz bir süre sonra da bilgisayarın kendi kendine kapanmasını mı istiyorsunuz? İşte bu küçük yazılımla zaman ayarlı oturumu kapatma, yeniden başlatma ya da bilgisayarı kapatma işlemlerini rahatlıkla gerçekleştirebilirsiniz.

TRKY-NETMETRE

İŞLETİM SİSTEMİ
LİSANS

Win 2000/XP
Ücretsiz

ADSL kotanız ne durumda?

■ Kurulduğu andan itibaren çalıştığı sürece sistemde çalışır durumda olan tüm ağ bağdaştırıcıları için veri alım ve gönderim istatistiklerini tutarak, kotanızın ne kadarını kullandığınızı takip etmenizi ve istediğiniz an bağlantı kullanım geçmişinizi gözden geçirmenizi mümkün kılıyor.

AXA İNGİLİZCE KONUŞAN SÖZLÜK

İŞLETİM SİSTEMİ
LİSANS

Win 9x/Me/2000/XP
Ücretsiz

Telaffuzunuzu düzeltin

■ 70.000 üstünde kelimeye sahip ve kullanışlı bu sözlük programı, bir kelimenin anlamını çok detaylı göstermesi ve İngilizce kelimeleri sesli bir şekilde şirin bir karakter aracılığı ile telaffuz etmesi ile ön plana çıkıyor. Telaffuz sorunu olanlar için mükemmel bir sözlük programı.

A LITE MİNİ FLASH BROWSER

İŞLETİM SİSTEMİ
LİSANS

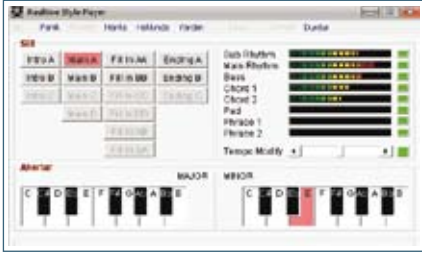
Win 9x/Me/2000/XP
Ücretsiz

Flash diske bile sığan browser

■ Flash diskinizde bile taşıyabileceğiniz kadar küçük boyutlu bir internet gezgini yazılımı olan A lite buna rağmen sörfün yanı sıra flash animasyonları ve videoları seyredebilmeniz de imkân tanıyor. Kurulmadan sadece 64 MB'lık bir bilgisayarda bile çalışabiliyor.

→ REALTIME STYLE PLAYER V.1.5

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Yamaha marka org ister misiniz?

■ Yamaha marka klavyelerin ritim dosyalarını gerçek zamanlı olarak dinlemenizi sağlayan bu yazılım, kanalları ayrı ayrı kontrol edebilme, tempoyu ayarlayabilme, minor ve major olarak toplam 24 farklı akordu dinleyebilme gibi özellikler sunar.

→ RES TO ASCII 1.0

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Kendi ASCII sanatınızı yaratın

■ BMP ve JPG uzantılı resim dosyalarını tamamen tesadüfî sayı ve karakter karışımları kullanarak HTML biçiminde tekrar oluşturan bu yazılım ile arkadaşlarınızı şaşırtabilirsiniz. Her piksel bir karaktere denk geleceği için fazla büyük boyutlu resim kullanmamalısınız.

→ GBG CHAT

İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Ağ arkadaşınız ile sohbet edin

■ Bu program ile ağ ortamında bulunan bilgisayarlarla mesaj alma ve gönderme işlemini oldukça hızlı ve güvenli bir şekilde yapabilirsiniz. Mesajlaşma için her iki bilgisayarın da bu programın çalıştırılması gerekiyor. Ayrıca ağın yenilenmesinin de elle gerçekleştirildiğini unutmayın.

→ TVNET ONLINE MEDIA CENTER

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

ADLS ile TV kartı tarih oluyor

■ Türk TV ile TV ya da radyo kartına ihtiyaç duymadan, canlı yayın olarak yaklaşık 150 ülkenin internete yayın yapan kanallarını, birçok Türk televizyon kanalı ve sinema filmlerini rahatlıkla izleyip radyo yayınlarını dinleyebilirsiniz. Kotalı bağlantı için pek uygun olmayabilir.

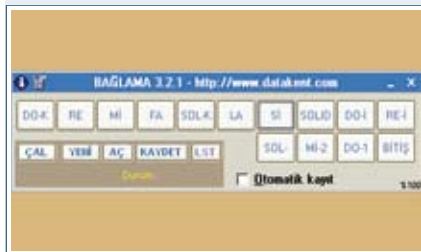
→ BİLGİSAYAR TERİMLERİ SÖZ. (BDE)

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Bilmediğiniz terim kalmasın

■ Kullanımı çok basit olan bu yazılım ile bilgisayarla ilgili hata mesajlarından donanım bileşenlerine kadar tüm terimlerin ne anlama geldiğini öğrenebilirsiniz. Yazılım içinde on bine yakın terim bulunuyor ve bunlar içine ekleme yapmak mümkün oluyor.

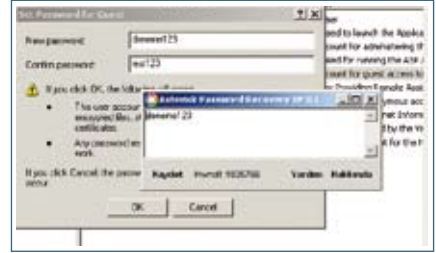
→ BAĞLAMA SAZ PROGRAMI

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Her eve bir elektro bağlama

■ Bu yazılım sayesinde klavyenizi kullanarak elektronik ortamda olsa da bağlama çalabilirsiniz. Yazılım çok akıcı çalışmıyor. Ancak yine de kayıt yapar dından dinlemek mümkün olabiliyor. Müzisyenler için ideal değil ama denemekte fayda var.

→ ASTERISK PASSWORD RECOVERY XP

İŞLETİM SİSTEMİ Win XP
LİSANS Ücretsiz

Yıldızları görün

■ Windows altında daha önceden hep otomatik olarak girdiğiniz şifrelerinizden birini unuttunuz ve şifreyi sadece yıldız karakteri olarak mı görüyorsunuz. Bu yazılım sayesinde şifrenizi geri kazanmanız mümkün. Tek yapmanız gereken yazılımı çalıştırıp fareyi şifre üzerine getirmek.

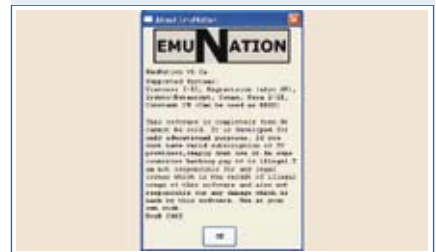
→ GBG TC-DÖVİZ 1.01

İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Döviz kurları masaüstünde

■ Program Merkez Bankası'nın internet üzerinden yayınladığı kurları otomatik olarak masaüstünüze getirebiliyor. Ek olarak yine Merkez Bankası sitesinde tarihi değiştirerek geçmiş bir döneme ait kurlar da görülebiliyor. Bunları Excel'e aktarmak da mümkün oluyor.

→ EMUNATION 1.4.3.1

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Yabancı kanallar bedava

■ Uydu yazılımlarıyla kullanılan bu eklenti, Viaccess I/II, Seca I/II, Nagra ve benzeri şifreleme sistemine ait yayınları çözebilir. Sadece yurtdışında da popüler bir yerli yazılım olduğu için listede. Yoksa şifreli yayınları böyle izlemenin yasa dışı olduğunu unutmayın. →

Popüler oyunlara Türkçe yamalar

Birçok yazılım için artık paketler içinde Türkçe dil desteği de bulunuyor. Ancak oyunlar için aynı şeyi söylemek pek mümkün değil. Ayrıca oyunlarda hitap edilen yaş seviyesi nispeten düşük olduğundan dil biraz daha fazla problem oluyor. İşte bu yüzden yabancı dil bilmeyenlerin de oyunlardan aynı düzeyde zevk alması için kullanıcılar kendi yamalarını kendileri oluşturuyorlar.

Aşağıda en popüler oyunlar için çeşitli Türkçe yamalara ulaşabilirsiniz. Bu yamalar oyunları sadece Türkçeleştirmekle kalmıyor, ayrıca içlerine yerel içerik de katıp daha eğlenceli bir hale dönüştürebiliyor. Her birinin kurulumu birbirinden farklı. Bunun için önce paketler içindeki açıklama dosyalarını okumanız gerekebilir.

FIFA 2007 Bu Türkçe spiker yaması arabirimin değil ama yorumcuların Türkçe konuşmasını sağlıyor. Mutlaka deneyin.

Pro Evolution Soccer 6 FIFA yerine PES'i tercih edenler ise bu yamayı kullanıp oyundaki spikerlerine Türkçe öğretebilirler.

Need For Speed Carbon Yüzde yüz bir Türkçeleştirme sayılmasa da, bu yama ile oyunda yolunuzu rahatlıkla bulabilirsiniz.

GTA ViceCity Bu iki yama dosyası ile hem arabirimi Türkçeleştirmek hem de oyuna İstanbul teması uygulamak mümkün.

Knigh Online Türkiye'de inanılmaz popüler olan bu multiplayer oyunu kendi öz dilinizde oynamak istemez misiniz?

Call Of Duty 2 İkinci dünya savaşına katılmamış olmamız oyunu Türkçe oynamayacağımız anlamına gelmiyor.

ASİSTAN BAR IE ARAÇ ÇUBUĞU

İŞLETİM SİSTEMİ 2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Sörf için sağ kolunuz olacak

■ Google, Yahoo ya da MSN'de arama yapabileceğiniz bu araç çubuğu, son dakika haberlerine RSS biçiminde ulaşmanızın yanı sıra internet üzerinden bilgisayarla ya da sevdiklerinizle oyun oynayabilmenize ve sohbet etmenize imkân tanıyor.

HÜRRIYET HABER ALARMI

İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000/XP
LİSANS Ücretsiz

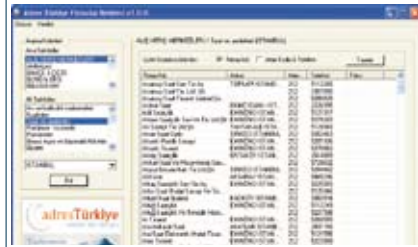

Günlük gazete masaüstünüzde

■ Sürekli sistem tepsisinde duran bu yazılım, istediğiniz konu başlıklarındaki yeni haberleri Hürriyet'te yayına girer girmez bilgisayarınıza yükleyip sizi uyarıyor. Çok az yer kaplamasının yanı sıra bağlantı hızınız ne olursa olsun, diğer işlerinizi engellemeden çalışıyor.

ADRES TÜRKİYE FİRMA REHBERİ

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Firma bilgileri elinizin altında

■ Aradığınız bir firmanın bilgilerine ulaşmanız mümkün. Bu yazılım içinde 200.000'den fazla firmaya ait adres, telefon, faks, e-posta ve web adresi yer alıyor. İl, ana sektör ve alt sektörler göre arama yapabiliyor ve firma adı ile telefona göre listeleme özelliği de bulunuyor.

ASP KODBANK 3.5

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

İhtiyacınız olan tüm kodlar

■ ASP öğrenmeye yeni başlayanlar ya da hazır kod parçalarını sürekli elinin altında bulundurmak isteyenler için ideal bir yazılım. İsteddiğiniz konuyu bulduğunuzda bunu değişik biçimlerde kaydedebileceğiniz gibi kendi e-postanıza da yollayabilirsiniz.

ANIMSATICI V3.0

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Unutkanlık sorun olmayacak

■ Bilgisayarınız başındayken yapmanız gereken işleri unuttuğunuz için aksattığınız oluyor mu? Bu yazılım ile söz konusu sorunu aşabilirsiniz. Girdiğiniz tarih ve saatteki notlarınızı karşınıza getiren bu yazılım, veritabanını c:\animsat klasöründe tutuyor.

KAMERA GÜVENLİK YAZILIMI 2.0

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Demo (15gün)

Webcam güvenlik kamerası

■ İşyerinizdeki, evinizdeki web kamerasını bu yazılım sayesinde bir güvenlik kamerası haline dönüştürebilirsiniz. Böylelikle istenilen saatler arasında dilerseniz DivX biçiminde dahi kayıt yapabiliyorsunuz. Disk dolduğunda otomatik olarak diğer diske geçiş yapılıyor.

Uyumsuz içerikten korunun

■ İnternet kafeler için ideal olan bu filtreleme programı özellikle gençlerin ve çocukların istemeden bu tür zararlı site görüntülerine maruz kalmasını engellemek amacıyla hazırlanmış. Yazılıma terör siteleri de eklenmiş. Ayrıca otomatik güncelleme desteği ile sürekli güncelleniyor.

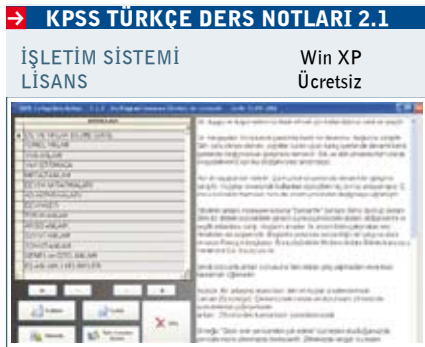
Adı üstünde korsan yayın

■ Korsan TV, TV kartına gerek duymadan internet üzerinden canlı olarak yerli televizyon kanallarını izlemenizi sağlıyor. Ayrıca yerli radyo istasyonları ve benzeri yazılımlardan farklı olarak popüler sinemaları izleme imkânı da sunuyor. Kotalı bağlantı için pek uygun olmayabilir.

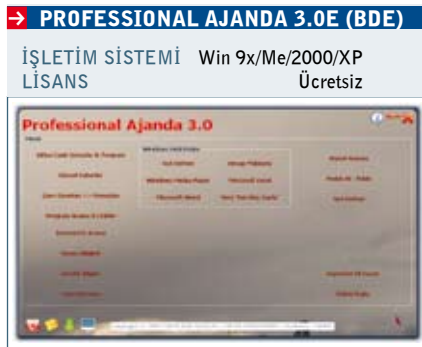
Sevdikleriniz için video posta

■ Arkadaşlarınıza kendi görüntü ve ses kaydınızla mesaj gönderebileceğiniz bu yazılımı kullanmak için sisteme üye olmanız gerekiyor. Örneğin sevdiklerinizin doğum gününü canlı canlı kutlayabilirsiniz. Aynı üyelik bilgileriyle sesli sohbeti de kullanabilirsiniz.

Kamu personeli olmak için

■ Bu yazılım ile başka Türkçe kitaba ihtiyaç duyulmadan sınava hazırlanabilirsiniz. Tam 137 sayfalık bir kaynak olma özelliği taşıyan bu yazılımda konular başlıklara göre listelenebiliyor ve isim yazılarak arattırılabilir. Ayrıca istenilen konu yazıcıdan çıktı olarak alınabiliyor.

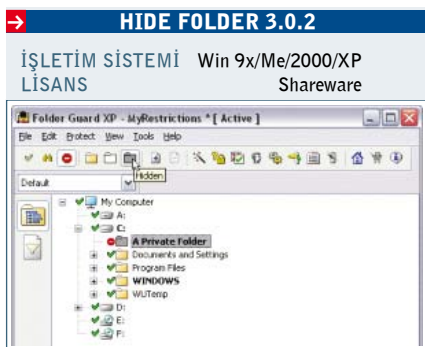
İhtiyacınız olan tüm servisler

■ E-devlet sitelerinden ihtiyacınız olan bilgilere, güncel haber, finans bilgileri, şans oyunları sonuçları, popüler arama motorları ve daha benzeri birçok servise tek bir ara yüzden ulaşmanızı sağlayan bu yazılım, ayrıca sık kullanılan Windows araçlarına da hızlı ulaşım sağlıyor.

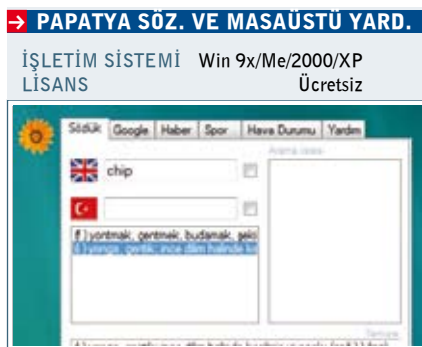
Gizlenecek bilgileriniz varsa

■ Bilgisayarınızı üç farklı yöntem kullanarak korumayı amaçlayan bu güvenlik yazılımı NTFS sürücüler için sağlanan güvenlik sistemine dayalı olarak çalışmıyor. Bunun yerine sabit disk ve diskler için kernel seviyesinde bir güvenlik sağlıyor. Çalışmasa da koruma sağlıyor.

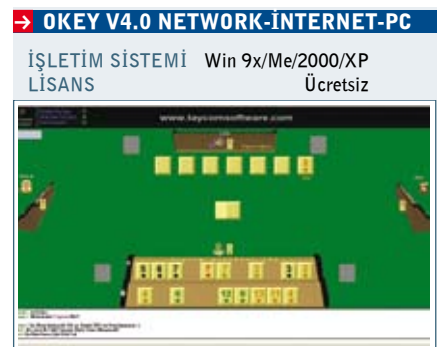
Size özel dosyaları saklayın

■ Hide Folder; bazı klasörleri diğer uygulama ve kişilerden saklamakta kullanılmak için tasarlanmıştır. İsteddiğiniz gözlerden gizlemek istediğiniz klasörleri sadece seçmeniz ve ilgili butona tıklamanız yeterli oluyor. Gizli modda çalışan yazılım, tut ve sürükle desteği sunuyor.

Sözlük ve ajanda bir arada

■ Her şeyi fare tıklamalarıyla yapabileceğiniz çok pratik ve işlerinizi kolaylaştıran bu yardımcı yazılım, aynı zamanda sözlük olarak da kullanılabilir. Yazılım Google'da hazırlanmış özel arama listeleri, alışveriş, emlak ve sahibinden ilanlarına da tek tıklama ile ulaşım sağlıyor.

Okey'e dördüncü bulundu

■ Hem yerel ağ üzerinden arkadaşlarınız ile hem de bilgisayara karşı okey oynayabileceğiniz bu yazılım, eksik oyuncu olduğunda da bunu bilgisayar oyuncusu ile doldurabilir. Oyundaki bilgisayarın yönlendirdiği oyuncuların yapay zekâsı oldukça iyi.

Popüler oyunlara Türkçe yamalar

Command & Conquer 3 Tiberum Wars

En yeni sürümde Türkçe arabirim ile emin olun yönettiğiniz ordularla çok daha fazla zafere imza atacaksınız.

Counter strike Source ve 1.6

Dünyanın bu en popüler "hırsız-polis" oyununda takım arkadaşlarınızdan gelen mesajlar Türkçe olsaydı daha iyi olmaz mıydı?

Mafia

Türkçe ve Kurtlar Vadisi Yama Bu yama adı üzerinde, son zamanların en popüler mafya oyununa bizden de bir şeyler katıyor. Oyunu hem Türkçe hem de Kurtlar Vadisi temalarıyla oynamak için bu yamaları kurun.

Company Of Heroes

Bu oyun gerçekten de bitirilmesi en zor oyunlar arasında yer alıyor. Türkçe arabirim belki biraz daha fazla yardımcı olabilir.

Full Spectrum Warrior

Oyunda takım lideri olarak ekibinizi yönetip, saldırı ve kurtarma görevlerini tamamlamaya çalışırken bu yama size yardımcı olabilir.

Battlefield 2

Biraz geç kalınmış bir yama olsa da oyunu hala oynayanlar için %90'lık bir bölümünün Türkçeleştirilmesini sağlayabiliyor.

MEDIEVAL: Total War

Bu yama, oyunun sadece 3/4'lük bir kısmını Türkçeleştirebiliyor. Yine de dil bilmeyenlerin oynaması için bu kadar kısım bile yeterli.

Splinter Cell Pandora Tomorrow

Gizlilik gerektiren görevlerinde Sam Fisher'a yardımcı olurken onu daha fazla anlamak istiyorsanız bu yamayı kurmanızda yarar var.

Call Of Juarez

Nadir vahşi batı oyunlarından biri olan Call of Juarez'i bu yama sayesinde Türkçe desteği ile oynayabilirsiniz.

VINDIR FOR YOUTUBE 2.0

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

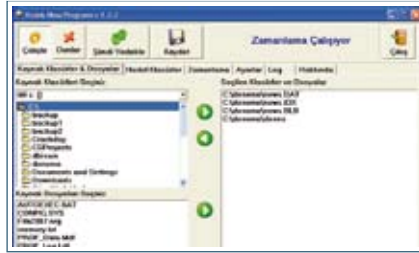

Flash videoları biçimlendirin

Türkçe de dâhil beş dil desteği sunan yazılım, yerel video paylaşım sitelerinden izlesene, pikniktube ve trtube servislerinden video indirebiliyor. İndirmeden önce video boyutunu belirleyebilen yazılım, kaydı MPG, AVI, WMV, SWF biçimlerinde yapıyor.

YEDEK ALMA PROGRAMI 1.2.2

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Verilerinizi risk altında mı?

İstedığınız saat ve günlerde seçtiğiniz klasörleri ya da dosyaları hedef klasörünüze otomatik olarak kopyalayan yazılım, isterseniz bunları ZIP biçiminde de sıkıştırıyor. SQL sunucu çalışan makinelerde SQL veri dosyalarını yedek alabilmek için otomatik olarak durdurup başlatabiliyor.

PIKNIKTUBE GRABBER 1.0

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

PiknikTube videoları burada

Yazılım adından da anlaşılacağı gibi yerli video paylaşım platformu PiknikTube sitesinde bulunan videoların download bağlantısını almanıza yardımcı oluyor. Ardından ister yazılım içinden ister de diğer tüm download yazılımlarını kullanarak ilgili videoyu PC'nize indiriyorsunuz.

EZAN-I TAKİP PROGRAMI 1.0

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Namaz vakitlerini kaçırmayın

Yazılım tam 172 mevkie ait günlük ezan vakitlerini bünyesinde barındırıyor. Dolayısıyla vakitleri öğrenmek için hiçbir şekilde internete bağlanmak gerekmiyor. Namaz vaktinde ezan okuyan yazılım, vakit çıkmadan 30 dakika önce de sizi uyarıyor. Ayrıca hicri takvimi de gösteriyor.

GAZETE OKU 1.1

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Güne haberler ile başlayın

Bir nevi özelleştirilmiş internet gezgini olan bu yazılım ile her gün 18 adet ulusal gazeteyi hızlıca okuyabilmeniz mümkün. Aslında bu gazeteleri standart internet gezginleri ile de takip edebilirsiniz. Ancak ek olarak bu yazılım, arabirimde size yüzlerce sinema filmi de sunuyor.

GENCRADYO PLAYER V1.0

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x/Me/2000/XP
LİSANS Ücretsiz

Tüm internet radyoları için

Artık neredeyse her radyonun internet üzerinden de yayını var. Ancak frekanslarını bildiğimiz bu radyoların web sayfalarına ulaşmak o kadar da kolay değil. İşte bunun için hazırlanmış olan yazılım, tüm internet radyolarını tek bir oynatıcı altından hızlıca ulaşmanıza yardımcı oluyor. ■

Daha fazla overclock: Yeni

Yeni revizyonlu işlemciler, daha az ısınıp daha verimli çalışarak overclock potansiyelleri ve uygun fiyatları ile kullanıcıların iştahını kabartıyor.

Bu yazıda

E2160, E4500 ve E6750

Overclock yazılımları

Ekran kartlarına doping

Intel'in 45nm Penryn ve AMD'nin Barcelona işlemcileri için geri sayım sürüyor. Core 2 ailesi ise, yeni revizyonlar ve işlemci modelleriyle büyümeye devam ediyor. Model seçenekleri çoğaldıkça, daha uygun fiyatlı ve overclock'a daha yatkın işlemciler piyasaya çıkıyor. Biz de sizler için E2, E4 ve E6 serisinin yeni işlemcilerini büyüteç altına aldık.

OVERCLOCK SİSTEMİ

Test platformu ve benchmark'lar

Test sistemimiz şu bileşenlerden oluştu: Pentium Dual Core E2160 (Stepping 2,

Revision L2), Core 2 Duo E4500 (Stepping D, Revision M0), Core 2 Duo E6750 işlemci (Stepping 9, Revision E0, Engineering Sample), 2 x 1 GB GEIL DDR2-800 Ultra RAM, Gigabyte P965 DS3 Rev 3.3 anakart (F12 BIOS), nVidia GeForce 7950 GT 512 MB ekran kartı, Samsung SP2504C SATA2 sabit disk, Aopen QF50 350 Watt kasa, Windows XP SP2 işletim sistemi. Benchmark yazılımı olarak 3DMark 05 ve 06, PCMark 05 ve Cinebench 9.5 kullandık.

E2160: Ucuza overclock

Intel'in yeni Pentium işlemci modellerinden E2160 tüm işlemciler arasında en hesaplı overclock işlemcilerinden biri. Yaptığımız denemelerde bu işlemciyi kolayca 3 GHz'in üzerine çıkarmayı başardık. E2160, bir zamanların efsane

overclock işlemcisi Pentium D 805'i hatırlatıyor. Standart olarak 2,66 GHz'de çalışan işlemci overclockla 4 GHz'in üzerine çıkabiliyordu. Intel sessiz sedasız yeni Pentium Dual Core işlemcilerini piyasaya sürdü. Üstelik bu yeni Pentium'lar, çok daha hızlı olan Core 2 mikromimarisini temel alıyor ve sorunsuzca %80 oranında overclock edilebiliyor. E2160'ın fiyatı da oldukça cazip.

E2160 Stok voltajla işlemci 3.000 MHz sınırına kadar çıkabiliyor.

Pentium 4 ve Pentium D'ye dikkat!

Piyasadaki işlemcileri ve fiyatları kıyasladığınızda 60 ile 100 dolar arasında başka Pentium işlemciler de göreceksiniz. Burada 3,8 GHz'e kadar çıkan yüksek saat hızları sizi aldatabilir. Pentium E2160'nın 1,8 GHz saat hızı karşısında bunlar çok yüksek görünebilir. Ancak Pentium 4 ve Pentium D işlemcilerin eski NetBurst mikromimarisini temel aldığını unutmayın. Bu mimari gerçi daha yüksek saat hızları için tasarlanmış, ancak işlemciler bu hızlarda çok da verimli çalışmıyor. Core 2 ve Pentium Dual Core işlemciler, çevrim frekansı başına daha fazla komut işleyebiliyorlar. Ayrıca her iki işlemci çekirdeğinin kullanabildiği L2 önbellek belirgin performans avantajları sağlıyor. E2160, overclock edilmemiş haliyle bile çoğu uygulamada 3,6 GHz'lik Pentium D 960'tan daha hızlı çalışıyor. Pentium D'nin harcadığı en az iki kat elektrik de cabası.

Core 2 işlemciler

Soğutucu fanla birlikte sadece 85 dolar. E2 ailesinin diğer üyeleri E2140 75 dolar, E2180 ise 95 dolar civarında.

1 MB önbelleğe, 9 çarpana ve 200 MHz standart FSB hızına sahip E2160, 1.800 MHz saat hızında çalışıyor. Her Intel işlemcisi daha yavaş da çalıştırılabilir, zira enerji tasarruf işlevi Enhanced SpeedStep, işlemciye fazla yük binmediğinde saat hızını kademe kademe düşürüyor. E2160'nın hızı böylece 6 çarpanla 1.200 MHz'e kadar düşürülüyor.

SpeedStep de aynı şekilde işlemci voltajını düşürüyor ve bu sayede önemli ölçüde enerji tasarrufu sağlanıyor. Test sistemimiz boştayken sadece 110 watt güç harcadı. Intel işlemcilerde çarpan kilidi olduğu için, işlemciyi overclock edebilmek için tek seçenek sistem hızını artırmak. Güncel anakartların çoğu 1.066 MHz FSB'yi destekliyor. P35 yonga setli modeller ise FSB1333 desteğine sahip. Bu sayede en az %66 oranında overclock mümkün oluyor. Daha yüksek FSB hızları içinse özel anakartlara ihtiyacınız var. Yeterli soğutma ve kaliteli belleklerle FSB2000'e denk gelen 500 MHz'lik FSB hızlarına çıkmak mümkün olabiliyor.

L2 revizyonlu E2160, CPU-Z ile ölçülen 1,28 volt stok voltajda 2.970 MHz saat hızına kadar çıkabiliyor. Bu hızda boştayken 30 derece, tam yük altındayken ise 42 derece civarında çalışıyor ve Cinebench testini 25 saniyede tamamlayarak boyundan büyük işlerin altında kalkıyor.

Daha yüksek hızlara çıkabilmek içinse işlemci voltajını artırmak gerekiyor. →

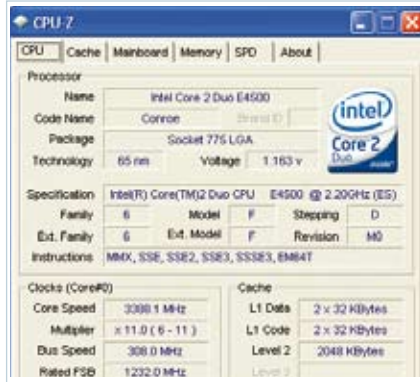
EasyTune 5 ile kolay overclock

Overclock testlerimizde, BIOS ayarlarının neden olduğu ön yükleme sorunlarını aşabilmek için, Gigabyte'ın www.gigabyte.com.tr ince ayar yazılımı EasyTune 5'ten yararlandık. Diğer anakart üreticilerinin de Windows altından overclock için benzer araçlar sunduğunu hatırlatalım. Kullanımı oldukça kolay olan EasyTune 5, fan hızları, voltaj değerleri ve sıcaklık gibi kritik değerler hakkında bilgiler veriyor ve bu parametreleri sistemi yeniden başlatmaksızın değiştirebiliyor. İşlemcinizin ideal çalışma hızını bulduktan sonra işlemci voltajını EasyTune ile düşürmeniz ve sağlamlık testi yapmanız iyi olacaktır. Aynı şekilde fan gürültüsünden kurtulmak için fan hızını da istediğiniz gibi ayarlayabilirsiniz. Yine "Turbo Boost" ve "CPU Intelligent Accelerator" ile sistemi otomatik bir şekilde hızlandırmanız mümkün.

CPU-Z			
CPU			
Processor	Intel Pentium E2160		
Code Name	Conroe		
Package	Socket 775 LGA		
Technology	65 nm	Voltage	1.424 v
Specification	Genuine Intel(R) CPU 2160 @ 1.800GHz (ES)		
Family	6	Model	F Stepping 2
Ext. Family	6	Ext. Model	F Revision L2
Instructions	MMX, SSE, SSE2, SSE3, SSE3, EM64T		
Clocks (Core#0)	Core Speed 3239.9 MHz		
Multiplier	x 9.0 (6 - 9)		
Bus Speed	360.0 MHz		
Rated FSB	1440.0 MHz		
Cache	L1 Data 2 x 32 KBytes		
	L1 Code 2 x 32 KBytes		
	Level 2 1024 KBytes		
	Level 3		

UCUZ OVERCLOCK 85 \$'lık işlemci hız aşırıyla kolayca 3 GHz'in üstüne çıkıyor.

M0 REVİZYONU E4500 daha az ısıyor ve 3 GHz'in üstüne çıkabiliyor.

Yaptığımız denemelerde E2160'ı 1,42 voltta 3.240 MHz'de (360 x 9) çalıştırmayı başardık. Bu hızda elde ettiğimiz benchmark sonuçları da oldukça tatmin edici oldu.

E4500: M0 revizyonun etkisi

Intel, Core 2 mimarisini yeni çekirdek revizyonlarıyla sürekli olarak geliştiriyor. Yeni E4500 işlemcisi M0 revizyonunu kullanıyor. M0 revizyonu işlemciler boştaiken sadece 8 watt güç harcıyorlar. Bu değer L2 revizyon işlemcilerde 12 watt ve B2'lerde ise 22 watt civarında. Aynı şekilde M0 revizyonlu işlemciler daha yüksek sıcaklıklarda çalışabiliyorlar ve bu da overclock için yardımcı oluyor.

E4500, E4 serisinin en yeni işlemcisi ve 11 çarpanıyla 200 MHz FSB'de, 2.200 MHz'de çalışıyor. CPU-Z ile ölçtüğümüz

müz 1,23 volt stok voltaj, işlemcinin 2.800 MHz'e kadar çıkmasını sağlıyor. Neyse ki voltaj artırılınca daha yüksek hızlar mümkün oluyor. 1,5 voltta 3.388 MHz'e kadar çıkarabildiğimiz işlemci, her ne kadar iyi sonuçlar aldıysa da testlerimizde E2160'ın gölgesinde kaldı. E4500'ün 11'lik saat çarpanı aslında bir handikap. Zira bu çarpanla sistem hızını 333 MHz'e çıkarmak bile mümkün olamıyor ve bu da genel olarak sistem performansı üzerinde olumsuz bir etken. 145 dolarlık fiyatı da E2160 ile karşılaştırıldığında biraz yüksek kalıyor.

E6750: Stok voltaj mucizesi

Intel'in E6x50 işlemci serisi, 333 MHz veriyolu hızında çalışıyor ve 1.333 MHz FSB destekli anakartlara ihtiyaç duyuyor. Bu işlemciler için ideal platform P35 serisi anakartlar olsa da, overclock'la 1.333 MHz FSB destekleyen anakartlarla bu işlemcileri kullanabilmek mümkün. Nitekim test platformumuzda kullandığımız Gigabyte P965-DS3 anakart, BIOS güncellemesinden sonra E6750 işlemciyi sorunsuzca destekledi.

Testimize katılan E6750 işlemci, mühendislik örneği (engineering sample) bir modeldi ve aslında G0 olması gereken işlemci revizyonu, CPU-Z yazılımında E0 olarak görüldü. Piyasada satılan E6750 işlemcilerin hepsinin G0 revizyonlu olduğunu hatırlatalım. Yine de E0 revizyonlu işlemcimiz, yaptığımız overclock denemelerinde bizi fazlasıyla

Overclock yazılımları

Overclock sırasında ve sonrasında faydalanabileceğiniz bazı küçük ama işlevi büyük yardımcı araçlar mevcut. Yazılımları CHIP DVD'sinde bulabilirsiniz: **CHIP-Code** **Overclock**

ClockGen: Birçok anakartı destekleyen ve Windows altında ayar çubuğuyla kolayca overclock yapmanızı sağlayan bir araç.

CPU-Z: İşlemci, anakart ve RAM'lerle ilgili ayrıntılı ve teknik bilgiler veren vazgeçilmez araçlardan biri.

Intel Thermal Analysis Tool: Gerçek CPU sıcaklığını görmek için bu yazılımı kullanmanızı öneriyoruz.

Motherboard Monitor: Anakart ve sistemle ilgili önemli bilgiler veriyor. Sistemi daima kontrol altında tutmak isteyenler için ideal.

Orthos: Her iki işlemci çekirdeğini tam yükte çalıştırarak overclock edilmiş sistemin sağlamlığını kontrol etmek için vazgeçilmez araçlardan biri.

Speedfan: Fan hızlarını kontrol altında tutmanızı sağlayan pratik bir yardımcı.

tatmin etmeyi başardı. 8 çarpanla, 2.666 MHz'de ve 1,216 volt stok voltajla çalışan E6750, tüm sistem bileşenlerini de daha yüksek bir hızda çalıştıran 333 MHz FSB'si ile benchmark'larda oldukça iyi değerler aldı. 1,216 volt ile çıkardığımız 3.320 MHz saat hızı, oldukça etkileyici. E6750 bu değerlerde çok az ısıyor. Testimizdeki mühendislik örneği modelin E0 revizyonu nedeniyle

Benchmark ve test sonuçları											
İşlemci	E2160	E4300	E4500	E6420	E6750	X6800	E2160@3240	E4300@3330	E4500@3388	E6420@3600	E6750@3600
Saat hızı	200 x 9	200 x 9	200 x 11	266 x 8	333 x 8	266 x 11	360 x 9	370 x 9	308 x 11	450 x 8	450 x 8
Voltaj (volt)	Stok	Stok	Stok	Stok	Stok	Stok	1.42	1.53	1.5	1.45	1.376
Benchmarklar (Default ayarlar)											
3DMark 05	9.087	9.346	9.703	9.708	9.904	9.943	9.993	1.0069	9.979	1.0132	1.0130
3DMark 05 CPU	6.618	6.552	8.018	8.946	1.1107	1.0796	9.546	1.1039	9.461	1.4992	1.3775
3DMark 06	5.135	5.094	5.339	5.276	5.502	5.521	5.612	5.615	5.647	5.695	5.719
3DMark 06 CPU	1.598	1.568	1.977	1.882	2.407	2.481	2.768	2.791	2.928	3.119	3.183
PCMark 05	5.331	5.469	6.118	5.802	7.481	7.518	7.513	8.118	7.744	8.286	8.231
PCMark 05 CPU	4.556	4.553	5.651	5.430	6.822	7.416	8.237	8.404	8.626	9.199	9.179
Cinebench 9.5 (sn.)	40	40	32	33	26	24	22	21	21	20	20
İşlemci sıcaklığı											
Boşta	24	25	24	27	29	30	30	44	28	33	30
Tam yükte	41	48	40	50	53	64	57	65	55	70	56

■ En iyi değer

güç tüketimi testteki diğer işlemcilere göre biraz daha yüksek çıktı. Ancak piyasada satılan G0 revizyonlu işlemcilerin normalde daha az güç tükettiğini hatırlatalım. Aynı şekilde G0 revizyonlu işlemcilerin stok voltajı biraz daha yüksek. Bu sayede stok voltajla (1,31 volt civarında) daha yüksek hızlara çıkmak mümkün.

Yaptığımız denemelerde daha yüksek bir voltajla (1,376 volt) FSB hızını 450'ye yükselterek 3.600 MHz hıza kolayca çıkabildik. Anakartın kuzey köprüsünün (Northbridge) bu FSB hızında çok fazla ısındığını söylemeliyiz. Bu yüzden kuzey köprüsüne daha iyi bir soğutma sağlamak gerekebilir. 450 MHz FSB hızına çıkabilmek için en az DDR2-900 hızına çıkabilen belleklere ihtiyacınız olduğunu da hatırlatalım. Yüksek performanslı (4-4-4-12 gecikme süreli) DDR2-800 RAM'ler bu hıza çıkabiliyor. En kötü durumda gecikme zamanlarını yükseltmeniz gerekiyor. E6750, voltaj daha →

Stok fana dikkat!

Intel stok işlemci fanları, overclock yapılmadığında gayet yeterli bir soğutma performansına sahip. Ancak işlemci voltajı ve hızı artırıldığında durum değişiyor. Alüminyum tabanlı bir fanı, mutlaka bakır tabanlı ve daha yüksek performanslı (4.500 rpm üzeri dönüş hızlarına çıkabilen) bir fanla değiştirmek gerekiyor. Aksi halde işlemci çok fazla ısınıyor ve kolayca kritik 70 derecenin üzerine çıkıyor. Yine aynı şekilde ince bir tabaka halinde ısı iletken işlemci termal macununu, dikkatlice işlemci yüzeyinin üstüne sürmek gerekiyor. İşlemci sıcaklığınız sistem sıcaklığının çok üzerindeyse bu noktaları kontrol edin.

Güç tüketimi ve stok voltaj maksimum hızları								
İşlemci	2160	2160@3240	4500	4500@3388	E6420	E6420@3600	6750	6750@3600
Güç tüketimi (boşta)	110	130	110	128	110	155	145	178
Güç tüketimi (Tam yükte)	168	220	170	210	180	250	203	262
Stok voltaj maksimum hızı	2970	-	2800	-	3360	-	3320	-

Overclock nasıl yapılır?

Başarılı bir overclock için, sisteminizdeki bileşenlerin çalışabilecekleri hızları bilmeli ve bunları birbirleriyle uyumlu bir şekilde çalıştırmalısınız. Asıl overclock'tan önce BIOS'ta bazı ayarlar yapmanız gerekiyor. PCI-e ve PCI hızını sabitlemelisiniz, aksi halde FSB hızını artırdığınızda bunların da hızı artacak ve overclock'a engel olacaktırlar. Özellikle PCI frekansı bu konuda çok hassastır.

Core 2 işlemciler için yaygın olarak kullanılan Asus P5B anakartı örnek alacak olursak, BIOS'ta *Jumper Free Configuration*'a girin ve AI Tuning'i Manual olarak ayarlayın. Burada PCI-E frekansını 100 MHz ve PCI frekansını da 33,3 MHz olarak ayarlayın. İşlemcinin çıkabileceği maksimum saat hızını bulabilmek için, bellek ayarlarını en düşük seviyede tutmalısınız böylece bellekler overclockta işlemciye engel olmaz. Yine *Jumper Free* altında en düşük bellek bölgeni (DRAM Frequency) ayarlayın. Başlangıçta 533 MHz seçmelisiniz. Bunun dışında DRAM voltajını 1,9 volt olarak ayarlayın (kullandığınız belleğe göre 2,1 volt ayarlamak da gerekebilir). Şimdi *Jumper Free* menüsünden çıkıp *Northbridge Configuration*'a girin. Burada önce *Set Timings by SPD* ayarını *Auto*'dan *Manual* olarak değiştirin. Burada yavaş ana zamanlamalar ayarlamalısınız. Bizim için önemli olan ayarlar Cas Latency, Ras to Cas Delay, Ras Precharge Time ve Tras. Bunları şu şekilde ayarlayın:

Cas = 5
Ras to Cas delay = 5
Ras Precharge = 5
Tras = 15

Belleği hata kaynağı olarak bu şekilde bertaraf ettikten sonra, işlemcinize ne kadar voltaj (Vcore) vereceğinize karar vermelisiniz. Burada birden fazla etken devreye giriyor. Voltajla birlikte işlemci sıcaklığı da artacaktır. Bu yüzden voltajı artırmayı düşünüyorsanız, sisteminizin iyi soğutulduğundan da emin olmalısınız.

MB Intelligent Tweaker		
CPU Clock Ratio	[7 X3]	
CPU Host Clock Control	[Enabled]	
CPU Host Frequency (MHz)	[500]	
PCI Express Frequency (MHz)	[100]	
C.I.S. 2	[Disabled]	
System Memory Multiplier	[2.00]	
Memory Frequency (MHz)	[600]	
DRAM Timing Selectable	[Manual]	
CAS Latency Time	[5]	
DRAM RAS# to CAS# Delay	[5]	
DRAM RAS# Precharge	[5]	
Precharge Delay (tRAS)	[15]	
ACT to ACT Delay	[Auto]	
Bank Write to READ Delay	[Auto]	
Write to Precharge Delay	[Auto]	
Refresh to ACT Delay	[0]	
Read to Precharge Delay	[Auto]	
Memory Performance Enhance (Normal)	[Normal]	
DRAM OverVoltage Control	[+0.40V]	
PCI-E OverVoltage Control	[Normal]	
FSB OverVoltage Control	[Normal]	
QIMCH OverVoltage Control	[+0.20V]	
CPU Voltage Control	[1.450000V]	
Boost CPU Speed	[1.450000V]	
Robust Graphics Booster	[Auto]	

OVERCLOCK AYARLARI BIOS menüsünde bellek ve voltaj ayarlarını değiştirmeniz gerekiyor.

Soğutmaya bağlı olarak işlemcinize devamlı kullanımda 1,45 volttan fazlasını vermemeye dikkat edin. Stok fanda ise 1,4 volt uygun bir değer olacaktır. Vcore altında buna uygun bir değer girin. Şimdi ayarları kaydedip çıkın, Windows altında Prime 95 (www.mersenne.org/freesoft.htm) veya Orthos gibi bir yazılımla on dakika boyunca stabilite testi yapın ve tekrar BIOS'a girin.

Jumper Free menüsüne girin ve FSB hızını ilk aşamada 20 MHz artırın ve stabilite testlerini tekrarlayarak bu şekilde devam edin. 300 - 320 MHz FSB hızından sonra 10 MHz'lik artışlarla devam edin. İşlemcinizin sınıra dayandığını Prime 95'in hata vermesinden, sistemin kilitletmesinden ve açılmamasından anlayabilirsiniz. Böyle bir durumla karşılaştığınızda FSB'yi 5 - 10 MHz düşürün ve daha uzun süreli bir stabilite testi yapın (30 dakika gibi). Her şey sorunsuz çalışıyorsa, sıra anabelleği düzgün bir şekilde ayarlamaya geldi.

Yine BIOS'a girin ve bellek zamanlamalarını düşürmeye çalışın (düşük bekleme süresi = daha iyi performans). En iyisi ilk olarak en hassas zamanlama olan Cas Latency'yi 4 olarak ayarlayın ve sistemi yeniden başlatın. Windows altında Prime'da on dakika boyunca Blend testini çalıştırın. Sorun çıkmazsa diğer bellek zamanlamalarını düşürmeye devam edebilirsiniz, sorun çıkarsa değeri tekrar 5 olarak ayarlayın. Diğer değerleri de 4 yapın ve Prime'da Blend testleriyle kontrol edin. Tras değerini ilk olarak 10'da deneyin, %99 bu hızda çalışacaktır. Bellek zamanlamalarını da optimize ettikten sonra Prime Blend testi iki üç saat boyunca çalıştırın.

E6750 Stok voltajla işlemciyi kolayca 3.200 MHz hızda çalıştırabiliyorsunuz. İşlemci bu sırada çok az ısınıyor.

da artırıldığında daha yüksek hızlara çıkabiliyor, ancak bu değerlerde sağlıklı benchmark sonuçları almak mümkün olmuyor. Yine de 3.600 MHz'e overclock edilmiş bir E6750, standart değerlerine göre yaklaşık olarak %30 oranında daha hızlı çalışıyor. 4 MB ön belleği ve 200 dolar civarındaki fiyatıyla E6750, overclock fanatikleri için en cazip seçeneklerden biri.

OPTİMİZASYON

Overclock'tan sonra

İşlemcinizi overclock ettikten sonra işinizin bittiğini düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Sisteminizden genel olarak daha fazla performans almak için daha fazlasına ihtiyacınız var. Özellikle düşük bellek zamanlamaları önemli. Daha düşük bellek zamanlamaları elde etmek için (4-4-4-12 gibi) gerekirse FSB ve bellek frekansını düşürün. Bu yüzden uzun süreli deneme yanılma performans testleri yapmalısınız. Ayrıca oyunlarda performansın daha ziyade ekran kartına bağlı olduğunu unutmamalısınız. Yazının devamında ekran kartınızı nasıl hızlandırabileceğinizi anlatacağız.

EKRAN KARTLARINA OVERCLOCK

%20 hız dopingi

“Ucuz etin yahnisi yavan olur” sözü ek-

ran kartları için pek de geçerli değil. Küçük müdahaleler ve araçlarla ucuz bir ekran kartını hızlandırmak mümkün. Ekran kartınızı ücretsiz olarak nasıl üst seviye bir karta dönüştürebileceğinizi ve bu esnada nelere dikkat etmeniz gerektiğini açıklıyoruz.

Üreticiler ürünlerini farklı şekilde pazarlasalar da, üst seviye kartların sunduğu performans potansiyeli, ucuz kartlarda da olabiliyor. Yapmanız gereken tek şey bu gizli potansiyeli açığa çıkarmak. Bunun için çoğunlukla küçük bir zahmete katlanmak yeterli oluyor. İnce ayar ipuçlarımızla ekran kartınızın hızını, kart modelinden bağımsız olarak ve hiçbir tehlikeye ve masrafa girmeden en az %20 oranında artırabilirsiniz. Ödül olarak sonuçta daha yüksek çözünürlüklerde saniyede daha fazla kare sayısına, daha yüksek görüntü kalitesine ve daha az fan gürültüsüne sahip olacaksınız.

Frekans: Dönüş sayısını artırın

Grafik yongası ve belleğinde yüksek frekanslar, ince ayar başarısının anahtarıdır. Ancak frekansı çok fazla yükseltirseniz, tehlike de artar. Neyse ki uygun araçlarla ekran kartınızın yanıp kavrulmasına engel olabilirsiniz.

Aslında çoğu ekran kartı sürücüsünde saat hızlarını değiştirebilirsiniz, ancak yaptığınız ayarların aşırı yüksek ol-

duğunu, ancak PC'niz kilitlendiğinde veya ekran kartınızdan yanık kokuları geldiğinde anlayabilirsiniz. Bu yüzden ekran kartının kalbine müdahale etmek için profesyonel yazılımlar kullanmanızı öneriyoruz. Overclockçular için altın kural şudur: Stabilitiyi ve sıcaklıkları daima kontrol altında tutmak gerekir. Burada tanıtacağımız araçlar saat hızlarını artırdığınızda sisteminizi her zaman kontrol altında tutmanızı sağlayacaktır.

ATITool: Ekran kartlarının İsviçre çakısı

ATITool'un kurulumu oldukça kolay ve her Windows açılışında otomatik olarak başlatılıyor. Bu gerekli, zira ATITool değişiklikleri kalıcı olarak gerçekleştiriyor, bunun yerine her Windows açılışında yeniden ayarlıyor. Yazılımın menüsünden bir ayar çubuğuyla kolayca GPU ve bellek hızlarını değiştirebilirsiniz. Alternatif olarak programın doğru frekansı bulmasını sağlayabilirsiniz. “Scan for Artifacts” düğmesi ekran kartının Direct3D modunu başlatır ve yonga setini ısıtmaya başlar. Böylece güvenilir bir şekilde, ayarlanan değerlerin tam yük altında da stabil sonuçlar verip vermediğini kontrol edebilirsiniz. Vista kullanıcıları maalesef programın yeni sürümünü beklemek durumundalar. Gerçi ATITool'un Vista uyumlu beta sürümü mevcut, ancak sağlam çalışmıyor.

Değişkenlerle oynayın

Ekran kartınız optimal frekansında çalıştıktan sonra, kişisel ayarlarınızı yapabilirsiniz. İster Anti-Aliasing veya filtreleme işlevleri olsun, daha yüksek kaliteyi ve çözünürlükleri ancak doğru ayarlarla elde edebilirsiniz. Her ekran kartı sürücüsü kapsamlı bir ayarlar menüsüne sahiptir. Burada ekran kartınızın çeşitli değişkenlerini kendi istekleriniz doğrultusunda ayarlayabilir ve optimize edebilirsiniz. GeForce veya Radeon yonga setli bir ekran kartınız varsa bunun için aTuner adlı küçük bir araçtan da faydalanabilirsiniz.

Anti-Aliasing: Düz kenarların bir bedeli →

var: Anti-Aliasing (kenar düzeltme) oyunlarda performansı düşüren en önemli özelliklerden biri. Bu işlev, merdiven efektlerinin en aza indirilmesini ve oyundaki figürlerin daha gerçekçi ve aynı biçimli görünmesini sağlıyor. Tüm bu hesaplama zahmeti de grafik gücünün azalmasına neden oluyor. Bu yüzden daha önce akıcı bir şekilde oynatabilen oyunlar, Anti-Aliasing etkinleştirildiğinde oynanamaz hale gelebiliyorlar. Bizim tavsiyemiz, Anti-Aliasing işlevini sadece üst seviye bir ekran kartına sahipseniz açmanız. Diğerleri bu seçeneği iptal etmeli.

Filtreleme işlevleri: Grafik performansını oldukça düşüren bir diğer işlev de anizotropik filtreler. Bir oyun figürünün bakış açısı nedeniyle bozuk olarak gösterilen kaplamalar, bu filtre olmadan bulanık olarak gösterilir. Burada da altın ortalamayı bulmanız lazım. 16x filtreleme gerekli değil ve biraz eski bir ekran kartı kullanılması durumunda güncel oyunlarda takılmalara neden olabilir. Kalite ve performans arasında bir denge tutturmak için en iyisi 2x filtreleme kullanmak. Oyunda yine de takılmalar gözlemliyorsanız, bu seçeneği komple iptal edin.

Donanım: Daha fazla güç için soğutma

Yazılım sınırlarına dayandığında, donanımda halen potansiyel olabilir. Akıllı ince ayarlar doğrudan ekran kartlarına müdahale ediyorlar. Performanslı bir soğutucu fan taktıktan sonra daha iyi overclock sonuçları alınabiliyor. Ekran kartı soğutucuları çok da pahalı değil. En fazla 40 - 50 YTL'ye kartınıza uygun bir model satın alabiliyorsunuz. Fanı nasıl monte edeceğinizi birlikte verilen kılavuzda ayrıntılı olarak anlatılıyor ve gerekli vidalar da birlikte veriliyor. Yeni fanın montajı oldukça basit, bunun için şu adımları izleyin:

1. adım: Bilgisayarınızı kapatın ve güç bağlantısını kesin ve kasayı topraklayın. Daha sonra kasayı açın, ekran kartı AGP veya PCI Express yuvalarından birinde bulunur. Kartı sökün.

2. adım: Soğutma şekline göre (pasif veya aktif olarak) grafik işlemcisinin üzerinde fanlı veya fansız, küçük vidalarla sabitlenmiş bir soğutucu blok bulunur.

Ekran kartı etkin bir soğutmaya sahipse güç kablosunu daha önce çıkarmanız gerekir. Grafik işlemcisinin üzerinde çoğunlukla beyaz termal macunun (ısı iletimini sağlar) artıkları bulunur. Bu macun fanla grafik işlemcisinin arasına hava girmesini ve hava boşlukları oluşmasını engeller. Hava ısıyı iyi iletmez. Bu artıkları kâğıt mendille temizlemelisiniz.

3. adım: Yeni aldığınız fanı paketinden çıkarın. Montaj kılavuzu sayesinde fanı vidalamak oldukça kolay. Termal macununuz yoksa satın almalısınız. Macunu çok ince bir tabaka halinde (fanın altına sürülü halde değilse) işlemcinin üstüne sürün. Yeni fanı takın ve vidalayın.

4. adım: Her şey oturmuşsa yeni fanı kartın üzerindeki güç bağlantısına bağlayın. Başardınız! Artık kartı kasaya takabilir ve kasayı kapatıp bilgisayarı açabilirsiniz.

Sonuç: Yeni fanların iki amacı birden var. Bir yandan standart bir fana göre daha az gürültü çıkarırlar. Diğer yandan da kartı bariz bir şekilde daha iyi soğuturlar. Bu sayede grafik yongasını daha yüksek hızlarda çalıştırabilirsiniz.

OMEGA SÜRÜCÜLERİ Taşınabilir ATI Radeon grafik işlemcilerini destekliyor.

FAN DEĞİŞİKLİĞİ Daha sessiz ve serin bir ekran kartı.

Küçük müdahaleler, büyük etkiler

Overclock ve soğutma tek başına ince ayar demek değildir. Birkaç basit hileyle kartınızdan daha fazla performans alabilirsiniz. Bu aynı zamanda dizüstü PC'deki grafik yongası için de geçerli.

AGP hızını artırmak

Anakartlar ve AGP ekran kartları 8x hızını destekliyor. Ancak bu ayar her zaman önceden ayarlanmış değil. Bu yüzden önce ekran kartı menüsünde (masaüstüne sağ tuşa tıklayıp *Özellikler*'i seçin), hangi hızın ayarlı olduğuna bakın.

İPUÇU Her zaman mümkün olan en yüksek hızı tercih edin.

Dizüstü PC'ler için yeni sürücüler

Dizüstü PC'lere entegre edilmiş grafik yongaları çoğunlukla masaüstü modellerinden farklı bir mimariye sahiptir. Sonuç olarak ATI'nın güncel Catalyst sürücülerini sadece masaüstü ekran kartlarını destekler. Dizüstü PC sahipleri bu yüzden en kötü durumda Windows'un standart sürücülerini ile yetinmek durumundalar. Bu problem modifiye edilmiş sürücülerle aşılmış durumda. Mesela Radeon Mobility grafik yongasına sahipseniz Omega sürücülerini kullanmalısınız. Dikkat: Radeon 9500 serisinden daha eski bir model kullanıyorsanız, Catalyst 6.5 sürücüsüne ihtiyacınız var. Daha güncel sürücü sürümleri bu eski modelleri desteklemiyor. ■

Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

İşte IFA 07

Eğlencenin doruğu karşınızda. IFA 2007’de, popun arsız çocuğu Pink 160.000 metrekarelik fuarın açılışını yaparken dışarıda havai fişekler atılıyor, en son teknoloji podyuma çıkıyor.

Optoma HD80 Ekstra geniş sinema keyfi

Optoma’nın HD80 modeli DLP projektörü tam HD çözünürlüğüne sahip. Ek bir lens yardımıyla sinemaskop filmleri (2,35:1) görüntüde siyah şeritler olmadan gösterebiliyor. 1.300 lümenlik parlaklık değeri üç metreye varan görüntüler için yeterli. İki adet HDMI 1.3 portu ise sesin ve görüntünün en üst düzeyde olmasını sağlıyor.

Fiyat: 3.000 Euro
Çıkış tarihi: Piyasada

JVC HD-58/65DS8 Hem büyük hem ekonomik

JVC arkadan yansıtımlı televizyonlarına "D-ILA" ile devam ediyor. Yansıtıcı mini LCD’lerle donatılmış bu televizyonlar, düşük güç tüketimiyle büyük görüntü sağlıyor. Yeni HD-58DS8 ve HD-65DS8 (57/65 inç köşegen) modelleri, ince olmalarının yanı sıra duvara da rahatça asılabilir.

Fiyat: 3.500 ve 5.500 Euro
Çıkış tarihi: Piyasada

Pioneer PDP-LX508/608 Gözü kara

Kuro projesi (Kuro Japonca 'siyah' demek) Pioneer’ın diğer tüm televizyonlardan daha çok kontrast oranı sunan plazma monitörlerinin kod ismi. Üreticiye göre bu modeller 20.000:1 değerine ulaşabiliyor. LX sürümleriyse (50 ve 60 inç) tam HDTV çözünürlüğüyle geliyor.

Fiyat: Henüz belli değil.
Çıkış tarihi: Eylül’den itibaren

Nerede kaldı

SED teknolojisi?

IFA'da ziyaretçiler her piksel için bağımsız bir katot ışını tüpü içeren düz ekran teknolojisini göremeyecekler. Canon bu yıl sonunda görücüye çıkarmayı düşündüğü teknolojiyi belirsiz bir tarihe erteledi. Bunun altında lisans sorunları ve yüksek maliyetler yatıyor. Bu sorunlar aşılsa SED'ler TV pazarının üst ucunu oluşturabilir.

Sharp LC-46/52HD1 TV kutusuz HDTV

Sharp'ın yeni HD1 modelleri ayrı bir TV alıcısına ihtiyaç duymuyor. LCD'lerin dâhili HDTV alıcıları ve 160 GB sabit diskleri var. 100 hertz teknolojisi ve tam çözünürlük (1.920 x 1.080) de cabası.

Fiyat: 4.500 ve 5.500 Euro

Çıkış tarihi: Piyasada

Samsung LE-52F9/LE-70F9 Akıllı ve ekonomik led'ler

Samsung TV'lerde arka aydınlatma için kullandığı led'lerin ikinci nesline "Smart LED" diyor. Bu led'ler görüntüde gereken ışık miktarına göre kontrol ediliyor. Böylece daha iyi kontrast ve güç tasarrufu sağlanıyor. Bu pahalı teknoloji sadece en üst iki modelde (52 ve 70 inçlik) kullanılmış.

Fiyat: Yaklaşık 20.000 Euro (LE-70F9)

Çıkış tarihi: Yıl sonundan itibaren

Yeni eğilim Full HD televizyonlar olacak

Frank Bolten, Sharp Almanya Müdürü, LCD televizyonların geleceği hakkında konuşuyor.

LCD TV'ler nereye koşuyor?

Nereye gittikleri bariz: İki milyon piksellik FullHD çözünürlüğü. 100 hertz teknolojisi de hareketlerde keskinlik sağlıyor. Elbette bu iki teknolojinin birleşimi en iyi sonucu sunuyor.

Gerçekten FullHD şart mı?

Her müşteri için şart değil. Talep, görüntü boyutu ve oranı önemli. Ama normal TV görüntüsü izlemek için de pratik. Bu durumda sadece 540 piksellik yatay görüntü ikiye katlanıyor ve böylece kayıpsız dönüşüm gerçekleşiyor.

Ekran boyutları büyüyebilecek mi?

Beklentimiz bu yönde. IFA'da, gelecek nesilde LCD fabrikamızda kullanacağımız biçimleri duyuracağız. Şu an için 40 ve 50 inçlik modeller üzerinde yoğunlaşıyoruz.

HD televizyon

50 inçten başlayan köşegen uzunluğuna sahip TV'ler yeni moda. 100 hertz teknolojisi küçük düz ekranları bile titreşimden kurtarıyor.

Yeni nesil DVD

Daha iyi ses, daha çok etkileşim.
HD-DVD ve Blu-ray oynatıcılar artık
film görüntülemekle yetinmiyor.

Onkyo TX-SR805 Medya merkezi

Onkyo'nun TX-SR805 alıcısı HDMI 1.3'ün tüm özelliklerini sonuna kadar kullanıyor: Tüm ses biçimlerinin kodunu çözme, kayıpsız TrueHD, 1080p'ye ölçeklendirme ve CEC protokolü üzerinden tüm ev sineması bileşenlerini denetleme özelliklerine sahip.

Fiyat: 1.200 Euro
Çıkış tarihi: Piyasada

Enterprise Max HDpro HDTV kaydı

Macrosystem, HD-TV'nin aynı anda hem görüntülenip hem de kaydedilebilmesi için çift HDTV alıcısına ve sabit diske sahip. Ürünün bir Blu-ray yazıcısıyla terfi ettirilebileceği söyleniyor.

Fiyat: Henüz belli değil
Çıkış tarihi: Eylül

Nerede kaldı

Uydu alıcılı DVD kaydediciler

Dâhili uydu alıcılı DVD kaydedicilerin önünde iki engel var: DVD biçimindeki TV akışını dönüştürmek ve bunu yapabilen yongaların maliyetleri. Avrupa'da şu anda sadece Almanya'da uydu yayınları ücretsiz olduğundan böyle bir aygıtın üretimi çok kârlı değil.

Samsung BD-UP50000 Bir taşla iki kuş

Samsung da Blu-ray cephesinden ayrılıp iki HD biçimini tek çatı altında birleştiriyor. BD-UP50000 hem Blu-ray hem HD-DVD oynatabiliyor, LAN bağlantısı ve etkileşim (Hdi, BD-Java) sunuyor. Disklerden iki akış aynı anda okunabiliyor.

Fiyat: Henüz belli değil
Çıkış tarihi: Yıl sonu

Etkileşimli Sudokia HD oynatıcıda mücadele

Sudokia, Japon sayı bulmacası üzerine kurulu bir fantezi oyunu. Disk tüm HD-DVD oynatıcılarda çalışıyor ve Blu-ray sürümünün yolda olduğu bildiriliyor.

Fiyat: Henüz belli değil
Çıkış tarihi: Ekim (HD-DVD sürümü)

Pioneer LX01 Yeni bir soluk

Pioneer LX01 ev sinema sistemi, Blu-ray ve HD-DVD'nin yeni ses biçimlerinin altından başarıyla kalkıyor. Hoparlörler dört yöne bakıyor ve sabit diske müzik kaydı bile mümkün.

Fiyat: Henüz belli değil
Çıkış tarihi: Ekim'den sonra

Blu-ray daha iyi

Michael Kurpiers,
Samsung Almanya
Pazarlama Müdürü,
"Duo-HD" ürününden
bahsediyor.

Blu-ray standardının kurucularından olan Samsung neden şimdi HD-DVD de oynatabilen bir ürün çıkarıyor?

Yanıtı basit. Hedefimiz daima müşterilere en iyi çözümü sunmak. Müşteri sevdiği filmlerin tadına varmak için iki aygıt almak zorunda kalmamalı.

Samsung Blu-ray ile HD-DVD arasındaki savaşta tarafsız bölgede mi?

Kesinlikle hayır. DVD'nin tahtı için Blu-ray'in daha iyi bir sistem olduğunu ta başından beri vurguluyoruz. Ama iki rekabetçi teknolojinin mevcut olduğunu da görmezden gelemeyiz. "Duo HD" oynatıcımız, piyasada bu iki biçimi tümüyle destekleyen ilk ürün.

İki teknolojinin bir arada oluşu fiyatları nasıl etkileyecek?

Sadece Blu-ray oynatan bir aygıttan yaklaşık 400 Euro daha pahalı olacak. Bu da daha karmaşık bir optik birim gerektiği için zorunlu.

Ağ ve web

Çağdaş tüketici aygıtları içeriğe PC'den, ev sunucusundan ya da doğrudan web'den ulaşıyor.

Loewe Connect Medya merkezi televizyon

Loewe'nin yeni Connect TV'leri çok işlevli. Video kameralar, MP3 çalarlar ve harici sabit diskler doğrudan bağlanabiliyor. İsminde "Media" geçen modeller, PC bağlantısı için WLAN özelliğine de sahip.

Fiyat: 2.300 Euro

(media, 37 inç)

Çıkış tarihi: 2007'nin son çeyreği

Philips WAC3500D PC'siz dijital müzik

Philips'in WAC 3500D modeli dijital müziği salonunuza taşıyor. 80 GB sabit diski sayesinde PC'ye gerek bırakmayan bu mini sistem, 1.500 CD dolusu şarkıyı MP3 biçiminde saklayabiliyor. Dâhili CD veritabanı da şarkı bilgilerini sağlıyor.

Fiyat: 500 Euro

Çıkış tarihi: Piyasada

MS Mediaroom (Yavido) Müzik IPTV'si

Yavido, Windows Vista'nın "Mediaroom"u üzerinden 24 saat müzik klipi yayımlıyor. Sanatçılar hakkında bilgiye ulaşılabilmesi, programların değerlendirilebilmesi mümkün.

Fiyat: Ücretsiz

Çıkış tarihi: Piyasada

İnternet TV bir topluluk deneyimidir

Microsoft TV'de Müşteri Pazarlama Müdürü Hilke Panzner Fredheim IPTV platformu Mediaroom hakkında konuşuyor

IPTV'nin nesi bu kadar özel?

Bizim IPTV platformumuz Mediaroom bir geribildirim kanalına sahip. İsterseniz sohbet edin, alışveriş yapın, TV programlarına oy verin. İzleyiciler IPTV'nin izole değil, tam zıttı, çok etkin olduğunu görecekler.

Televizyon ön planda mı?

Bizim hedefimiz PC ile televizyon ya da akıllı telefonla Xbox 360 gibi farklı platformları bir araya getirmek. Dijital içeriğin nerede ve nasıl saklanacağına, nasıl oynatılacağına müşteri karar verir.

Xbox'lar IPTV uyumlu hale mi geldi?

IPTV platformunun tüm işlevleri, sözcüğü elektronik program rehberi, video kayıt ve istek üzerine video gösterimi gibi eklendi. Böylelikle, bir kullanıcı oyun oynarken ya da sohbet yaparken eşzamanlı olarak TV yayınlarını kaydedebilecek.

Belkin N1 Vision

Eстетik yönlendirici

Bu şık yönlendirici harika bir yön bulma konseptinin sonucu. n-Draft 2.0 destekli WLAN yönlendirici, etkileşimli ekranında erişimleri, hız ve istatistik bilgilerini görüntüleyebiliyor. Kurulum için PC'ye gerek bile yok.

Fiyat: 200 dolar civarı

Çıkış tarihi: Henüz belirsiz

Medion Home Server Evinizin uşağı 2.0

Medion Home Server hesaplı bir Windows ev sunucusu olarak tasarlanmıştır. 500 GB depolama alanıyla fotoğraflara, müziğe, PC'den alınan yedekleri barındırıyor ve çit bile çıkarmıyor.

Fiyat: Henüz belirsiz

Çıkış tarihi: Sonbahar

Nerede kaldı

HD film indirme

Microsoft sinema filmlerini ve TV dizilerini ABD'de HD biçiminde pazarlayadursun, Avrupalılar oyun tanıtımlarıyla yetiniyor. Xbox 360 Elite'in sonbaharda çıkışıyla birlikte Microsoft Avrupa'da da video satışına başlıyor.

Mobil eğlence

İnternet bağlantısı cep telefonlarında artık "olmazsa olmaz" bir özellik. Sezgisel yön bulma konseptleri de nihayet geliştiriliyor.

HTC Kaiser

Elinden her iş geliyor

HTC'nin sunduğu Kaiser, çok amaçlı bir cep telefonu. En önemli özellikleri, ADSL hızında (3,6 Mbit/s) sörf için HSDPA ve GPS ile yön bulma. WLAN, Bluetooth ve 3 megapiksellik kamera da cabası.

Fiyat: Henüz belli değil

Çıkış tarihi: Eylül

Mobil sörf yapan kullanıcılar artıyor

René Bresgen,
T-Mobile Almanya
sözcüsü, cep telefonu
ağlarındaki yeni eğilimleri
anlatıyor.

Cep telefonu ağı dünyasındaki en önemli yenilikler nelerdir?

Mobil internet, hızlı ağların gelişimi, kalite artışı. Hem dil konusunda hem de fiyatlardaki düşüş bazında.

Müşterileriniz mobil web'den faydalıyor mu?

Müşteriler eskiye kıyasla daha sık ve daha uzun süreli mobil sörf yapıyorlar. Aralarında e-postalarını cep telefonundan denetleyen de var. Gelecekteki eğilimlerden biri, Web 2.0 meraklılarının bloglarını, fotoğraflı web sitelerini mobil olarak güncellemeleri olacak.

iPhone'un Alman cep telefonu pazarı üzerindeki etkisi nedir?

iPhone duyuruluşundan bu yana büyük heyecan uyandırdı. Ancak bu noktada Alman piyasasını etkileyip etkilemeyeceğini söylemek mümkün değil.

LG KU580

Google telefonları ele geçiriyor

Artık Google'dan arama yapmak için iPhone'a ihtiyacınız yok. Yoldan google Mail ya da Google Maps'e ulaşmak isteyenler bunu LG'nin UMTS telefonu KU580 ile de yapabilecek. "Google" cep telefonu, Vodafone'a özel bir tasarım.

Fiyat: 320 Euro (sözleşmesiz)

Çıkış tarihi: Şu an piyasada

Tomtom Go 720T

Sizi dinleyen yön bulma sistemi

Gitsin monologlar, gelsin diyaloglar. Tomtom'un Go 720T'si yön talimatlarını konuşarak vermekle kalmıyor, sizin sesle verdiğiniz komutları da anlıyor. Beraberinde gelen yazılım, haritalara diğer kullanıcıların da erişebileceği sesli notlar ekleyebiliyor. FM alıcısı ise iPod'la radyoyu bir araya getiriyor.

Fiyat: 550 Euro

Çıkış tarihi: Piyasada

Playstation Portable Lite

Daha küçük üstelik HD videolu

Sony'nin PSP'si artık HD uyumlu. Yeni PSP Lite'ın üzerinde bir Cinch bir de S-video çıkışı bulunuyor ve böylece HD filmleri bir HDTV aygıtında izleyebiliyorsunuz. 190 gramlık ağırlığında, eski modelin ancak üçte biri ağırlığında. Yeni ve güzel bir özellikse artık USB'den şarj edilebiliyor olması.

Fiyat: 170 Euro

Çıkış tarihi: Eylül'den itibaren

Toshiba Qosmio G40

Mobil ev sineması

Eksiksiz özellikleri sayesinde Qosmio G40 belki de ilk taşınabilir ev sineması. HD-DVD yazıcısı sayesinde filmleri tam HD çözünürlüğünde 17 inçlik ekranında gösterebilen dizüstünde mükemmel ses için Harman Kardon ses sistemi kullanılmış.

Fiyat: 3.300 Euro

Çıkış tarihi: Piyasada

Nerede kaldı

DVB-H destekli cep telefonundan TV

DVB-H tabanlı cep telefonundan TV yayınları geliştirilebilir DMB kimi yerlerde kabul görmeye başladı bile. Bununla birlikte, AB medya komiseri Viviane Reding, DVB-H'nin popülerliğinden ötürü tek standart olarak kalmasından yana.

Casio Exilim Card EX-S880 YouTube tutkunlarına

Casio web 2.0 furçasına Exilim Card EX-880 modeliyle katkıda bulunuyor. 8,1 megapikselli aygıtın tüm video kayıt tercihlerini popüler video web sitesine göre ayarlayan bir "YouTube Capture Mode" seçeneği var. Fotoğraf makinesiyle gelen bir yazılım, çektiğiniz klipleri iki adımda internete yüklüyor.

Fiyat: 280 Euro

Çıkış tarihi: Şu anda piyasada

Dijital Radyo

DAB öldü, yaşasın DAB+

Dijital radyo daha yaygınlaşmadan yerini DAB+'ya bırakacak. Yeni standart çağdaş HE-AAC-v2 ses sıkıştırmasından faydalıyor ve bu sayede sayısız istasyon eklemenize izin veriyor. Tek dezavantajı, eski alıcıların birçoğu güncellenemediği için yeni aygıtların önünün açılması.

Fiyat: Henüz belli değil

Çıkış tarihi: 2008 / 2009

Grundig Web Boy 60

Web radyonuz yanınızda

PC'nizdeki web radyosundan kurtulun: Grundig'in Web Boy 60'ı geliyor. Alüminyum gövdeli taşınabilir alet WLAN bağlantısı bulduğu yerde 10.000 kanal dinletebiliyor. İsterseniz FM modu da var.

Fiyat: 250 Euro

Çıkış tarihi: 2007 Ekim ■ Barış Emre ALKIM, balkim@chip.com.tr

GIGABYTE™

Peripherals

TV TUNER SERIES:
GT-U8000 USB2.0 TV Dongle

KEYBOARD & MOUSE SERIES:
GM-M5100 & GKM-9PB

SPEAKER SERIES:
GP-S6500 Kevlar Audio System

All intellectual property rights, including without limitation to copyright and trademark of this work and its derivative works are the property of, or are licensed to, GIGABYTE TECHNOLOGY CO., LTD. Any unauthorized use is strictly prohibited.

arena®
TÜRKİYE'NİN TEKNOLOJİ SAĞLAYICISI

http://www.arena.com.tr/
TEL: +90 212 364 64 64

Cebinizdeki depo

Sabit disk kapasiteleri gittikçe artıyor fakat bu bize yetmiyor. Daha konforlu ve kolay kullanılabilir depolama araçları istiyoruz.

Bu yazıda

Harici sabit disk seçerken...

Teste katılan ürünler ve sonuç

Test tablosu

Üreticiler kullanıcı isteklerine cevap verme konusunda birbirleriyle yarışırken ortaya yaratıcı çözümler de çıkıyor. sekiz adet 2,5 inç, dört adet de 3,5 inç harici sabit diskin katıldığı testimizdeki ürünler, farklı zevklere hitap etme konusunda oldukça iddialı. Harici sabit disk alırken dikkat

etmeniz gereken konuların başında kullanım amacı geliyor. Taşınabilirlik sizin için önemliyse 2.5 inç yani dizüstü PC diski barındıran bir modeli tercih etmelisiniz. Ceket cebinize girebilen bu ürünler, 250 GB'a kadar kapasite sunabiliyor. Fakat başta performans olmak üzere sınırlamaları var. Eğer taşınabilirlik sizin için çok önemli değilse 3.5 inç disk barındıran modellere daha uygun olabilir. Bu modeller, 320 - 1.000 GB arası yüksek kapasite, tatminkar performans ve zengin bağlanabilirlik olanakları sunuyor.

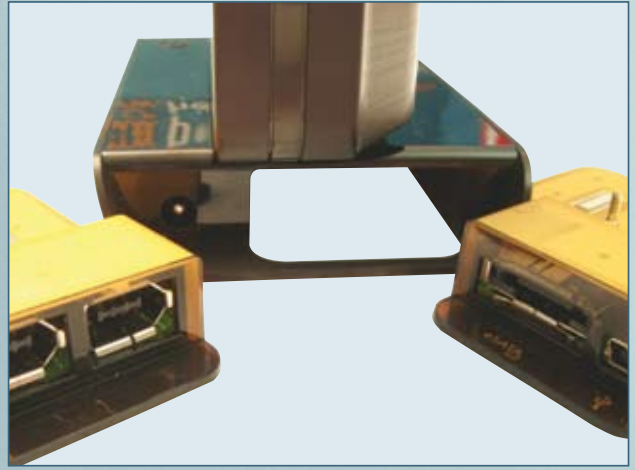
SEÇİM SİZİN

Performans ya da taşınabilirlik

Harici sabit disklerdeki en büyük sıkıntı USB 2.0 arabiriminin sahip olduğu fiziksel sınırlamalar. Bakmayın siz USB 2.0 arabiriminin 480 Mbit/sn'lik teorik hızına. Testimizden de görebileceğiniz gibi USB 2.0 arabirimi ciddi bir performans darboğazı yaratıyor. Bu performans darboğazını aşmanın en iyi yolu farklı arabirimler kullanmak. İşin ilginç tarafı kağıt üzerinde 400 Mbit/sn hızıyla

DERTSİZ TASASIZ Tek tuşla yedekleme yapabilen Dexonic, sizi kablo taşıma derdinden kurtarıyor.

HEPSİ BİR ARADA FreeAgent Pro'ya takabileceğiniz aparatlarla ürün farklı arabirimleri destekleyebiliyor.

daha yavaş görünen FireWire 400 arabirimi, pratikte bariz bir şekilde daha hızlı. Dolayısıyla FireWire 400 bu noktada hem dizüstü PC'lerin ve masaüstü PC'lerin çoğunda bulunması, hem de nispeten daha iyi bir performans ortaya koyması açısından tercih edilebilir. Diğer yanda FireWire 800 ve eSATA (External SATA) arabirimleri, özellikle performans arayan kullanıcılar için biçilmiş kaftan. Bu arabirimlerle harici diskinizi neredeyse dahili diskinizle aynı performansta kullanabilirsiniz. Öte yandan FireWire 800 destekli ürünler pek yaygın olmadığı gibi gereken kontrol kartı da standart masaüstü ya da dizüstü PC donanımı içinde yer almıyor. Dolayısıyla bulması zor olan bu kontrol kartını ayrıca satın almalısınız. O kadar dramatik olmasa da benzer tablo eSATA arabirimi için de geçerli. Henüz bazı istisnai anakartlarda dahili eSATA arabirimi varsa da örneğin FireWire 400 benzeri

bir yaygınlık söz konusu değil. Fakat eSATA desteği sağlayacak PCI-E bir kontrol kartını yaklaşık 40 YTL'ye satın alabilirsiniz. Eğer harici diskinizi sadece depolama amaçlı değil gerçek zamanlı çalışma amaçlı olarak da kullanmaya niyetliyseniz ya da uzun dosya kopyalama sürelerine tahammülünüz yoksa, eSATA için harcayacağınız her kuruşa değerinden emin olabilirsiniz

2,5 İNÇ

Smart Disk Pro Edition: Sekiz adet 2,5 inç taşınabilir diskin katıldığı testimizde genel toplamda ikinci olan ve pratikte işe yarayabilecek bir taşıma çantası olan tek ürün Smart Disk Pro Edition oldu. 80 GB kapasiteli diskin çok şık olduğunu belirtelim. Ürün üzerindeki tuşlar ve birlikte gelen yazılım sayesinde tüm sistemin ya da sadece belirli bir klasörün yedeğini almak mümkün. Smart Disk Pro Edition'ın diğer bir

dikkate çarpan özelliği de USB 1.1 ile USB 2.0 bağlantısını ayırt etmenize yarayacak bir led'e sahip olması. Fiyat/performans oranının iyi olmasına karşın ürünün Gigabyte maliyetinin yüksek olduğunu hatırlatalım.

Western Digital Passport: Tüm test içindeki en şık ürünlerden biri olan Western Digital Passport aslında bir pasaporttan daha küçük. 160 GB'lık kapasitesiyle dikkat çeken ürünle birlikte CD gelmiyor fakat diskin içindeki yedekleme yazılımının kurulum dosyası da diskte bulunuyor. Ürünü alırsanız bu yazılımı yedeklemeyi unutmayın. Üzerinde herhangi bir tuş olmayan Passport'un çalıştığını mavi led sayesinde anlıyoruz. Plastik bir kasaya sahip olan ürünün USB yuvası yine plastik bir kapla gizlenmiş.

BlueDisk 120: 2,5 inç kategorisindeki en uygun Gigabyte maliyetine sahip olan BlueDisk 120, 120 GB kapasiteye sahip. Tamamen plastik yapı pek güven vermiyorsa da ürüne hafiflik katması açısından dolaylı bir avantaj da sağlıyor. Genel olarak parlak ön yüzüyle PDA görünümünde olan ürünle birlikte ince bezden bir taşıma çantası geliyor. Ürünle birlikte USB üzerinden yeterince güç sağlayamayan cihazlarla bağlantı kurmak için ek güç kablosu da geliyor.

Freecom Mobile Drive: Sade tasarımıyla dikkat çeken Freecom Mobile Drive 120 GB kapasiteye sahip. Alüminyum kasa, düşme ve çarpmalara →

Pratikteki arabirim hızları			
Performans sonuçları	USB 2.0	FireWire 400	eSATA
Ortalama okuma	29.2	35	39.6
Ortalama yazma	24.2	25.6	39.1
Rastgele erişim (ms)	21.7	21.7	22.6
Tamponlu okuma (MB/sn)	31	43	72
Sıralı okuma (MB/sn)	28	41	52
Rastgele okuma (MB/sn)	24	35	36
Tamponlu yazma (MB/sn)	31	35	62
Sıralı yazma (MB/sn)	31	35	46
Rastgele yazma (MB/sn)	31	24	37

ESATA'NIN HİKMETİ Aynı harici diskin (Seagate FreeAgent Pro) farklı arabirimlerle elde ettiği sonuçlar. eSATA'nın üstünlüğü gösteriyor.

karşı güven verirken ön kısımda bulunan tek bir led sayesinde çalışma durumundan haberdar olduğumuz ürün uygun sayılabilecek bir fiyata satılıyor. Ürünle gelen yedekleme yazılımı CD'sine ek olarak bir de faydalı fakat ücretsiz programlardan oluşan CD de kutu içeriğine dahil edilmiş.

Dexonic DXC EL282-B: Sağlam metal kasasıyla dikkat çeken Dexonic DXC EL282-B, üst kısımdaki çıt çıtlı koruyucuyu kaldırdığınızda sizi dâhili USB kablosuyla karşılıyor. 120 GB kapasiteli bir disk barındıran üründe yedekleme tuşu da bulunuyor ve gerekli yazılım CD'si kutu içeriğine dâhil edilmiş. Metal kasanın etrafındaki malzeme ürüne deri kaplı hissi verirken çıt çıtlı kısmı disk montajı sırasında çıkarmak size kalmış. Genel olarak baktığımızda performans açısından bu diskin rakipleri arasından sıyrıldığını görüyoruz fakat testteki açık ara en pahalı katılımcı olması önemli bir handikap.

Seagate FreeAgent Go: Seagate'in FreeAgent ailesinin 2,5 inçlik bu mode-

Arabirimlere ait teorik hızlar	
Arabirim	Teorik hız
USB, Low speed	1.5 Mbit/s (0.18 MB/s)
USB, Hi speed	12 Mbit/s (1.5 MB/s)
USB 2.0, Full speed	480 Mbit/s (60 MB/s)
Firewire 400 (IEEE 1394)	400 Mbit/s (50 MB/s)
Firewire 800 (IEEE 1394b)	800 Mbit/s (100 MB/s)
CD-ROM, 52x	62.4 Mbit/s (7.8 MB/s)
DVD-ROM, 16x	177.3 Mbit/s (21.1 MB/s)
BD-ROM, 1x	54.0 Mbit/s (6.75 MB/s)
PATA 133	1064 Mbit/s (133 MB/s)
SATA I	1200 Mbit/s (150 MB/s)
SATA II	2400 Mbit/s (300 MB/s)
eSATA	2400 Mbit/s (300 MB/s)

DAHİLİ KADAR HIZLI eSATA, teorik olarak dahili SATA 300 diskinizle aynı performansı sağlıyor.

li, karakteristik tasarımıyla öne çıkıyor. Üst kısımdaki turuncu kısım cihazın çalışması sırasında bizi bilgilendiriyor. 160 GB kapasiteli ürün plastik bir kasaya ve yüksek sayılabilecek bir fiyata sahip. FreeAgent Go'da ilginç ve yaratıcı bir yaklaşımla ürünle birlikte Y şeklinde bir kablo veriliyor. Tek bir USB yuvasının disk için gerekli gücü sağlamakta zor-

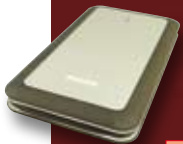

DİKKAT! Her halükarda siz diskinizi güvenli çıkarma simgesini kullanarak çıkarın.

landığı durumlarda bu kablo sayesinde ürün üzerinde ek güç girişi olmasına gerek kalmadan tek bir mini USB çıkışından iki adet USB bağlantısı yapılabilir. Testteki diğer bazı katılımcılarda olduğu gibi Seagate FreeAgent Go ile yazılım CD'si gelmiyor gereken yazılımlar ürünün içinde depolanmış şekilde size ulaşıyor. →

2,5 İNÇ

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS
iyi

FİYAT: 97 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN:
www.philips.com.tr

USB KABLO Üründe USB yuvası yerine dâhili kablo var.

- + Tatminkar performans
- + Dâhili USB kablo
- + Koruyucu kauçuk

Philips SPD5220C

Ürünün etrafındaki kauçuk malzeme pratikte büyük önem taşıyabiliyor.

■ Genel toplamda birincilik ipini göğüsleyen bu 120 GB kapasiteli diskin en önemli avantajı, sizi kablo taşıma derdinden kurtaran ve kendi etrafına sarılan bir USB kablosuna sahip olması. Böylece diski bu kabloyla ya da kutudan çıkan ekstra USB kablosuyla birlikte kullanabilirsiniz. Bunun dışında diskin alüminyum gövdesinin etrafındaki kauçuk malzeme, çarpmalarda önemli ölçüde koruyucu rol oynayarak ürünü farklılaştırıyor. Saydığımız özelliklere ek olarak ürünün performans testlerinden de alınmış akıyla çıktığını ve makul bir fiyata satıldığını belirtelim.

2,5 İNÇ

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS
çok iyi

FİYAT: 79 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN:
www.ufotek.com.tr

LED'LER Ürün güç ve çalışma için ayrı led kullanıyor.

- + Uygun fiyat
- + Ekstra güç girişi
- Plastik kasa

BlueDisk 100

Dar bütçeli okuyucularımız için kesinlikle en ideal çözümlerden biri.

■ Hafifliği ve uygun fiyatıyla dikkat çeken BlueDisk 100, adından da anlaşılacağı gibi 100 GB kapasiteye sahip. PDA görünümündeki üründe bulunan ekstra güç girişi ve kablosu USB üzerinden yeterince akım sağlayamayan bazı cihazlarla yaşanması muhtemel problemlerin de önüne geçilmesini sağlıyor. Performans açısından test ortalamasını tutturmayı başaran BlueDisk testteki en uygun fiyatlı katılımcı olarak bütçe dostu bir tablo çiziyor. Ürünün kutusundan çıkan taşıma çantası oldukça ince bir kumaştan yapılmış ve koruyucu niteliği tartışılır fakat yine de hiç yoktan iyidir.

3,5 İNÇ

Seagate Free Agent Pro: Gerek tasarımı gerekse genel özellikleriyle beğenimizi kazanan Free Agent Pro, USB, FireWire 400 ve eSATA arabirimlerinin üçünü de destekliyor. Alt kısımdaki değiştirilebilir kısım sayesinde sağlanan bu destek, ürünün bağlanabilirliğini artırıyor kuşkusuz. Öte yandan kutudan FireWire ve USB kablolarının çıktığını fakat eSATA kablosunun çıkmadığını belirtelim. 3,5 inç kategorisinde genel toplamda ikinci olan 750 GB kapasiteli ürün, özellikle yüksek kapasite ve bağlanabilirlik arıyorsanız sizin için ilginç olabilir.

Seagate Free Agent Desktop: 3,5 inç kategorisinin en uygun fiyatlı ürünü olan Seagate Free Agent Desktop, 500 GB kapasiteye sahip. Sadece USB arabirimini kullanan disk, Seagate'in alıştığımız tasarımını kullanıyor ve hoş bir tasarımı varsa da performans testlerinde güçlü rakiplerinin ardında kalmaktan kurtulamadı. →

Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr

CHIP Sonuç

Şahin Ekşioğlu,
esahin@chip.com.tr

■ 2,5 inç disklerin USB 2.0 arabirimini yarattığı darboğaza takılması sürpriz olmadı. Zira 3,5 inç kategorisindeki diskler de USB 2.0 arabirimiyle benzer sonuçlara imza attı.

2,5 inç kateorisinin şampiyonu Philips, başarılı özelliklerini uygun fiyatıyla destekleyerek rakiplerine gözdağı veriyor. 2. sıradaki Smart Disk Pro Edition ise kapasitesi nispeten sınırlı olsa da (80 GB) şık görünümü ve taşıma çantasıyla sürekli yanınızda taşımak isteyebileceğiniz bir ürün. 3. sıradaki Western Digital Passport sade fakat hoş tasarımının yanında yüksek kapasitesiyle (160 GB) dikkat çekiyor. Dördüncü ve altıncı sıralardaki BlueDisk'ler uygun fiyat konusunda ısrarcı kullanıcıları hedefliyor. 5. sıradaki Freecom Mobile Drive ise sert alüminyum kasasıyla sağlam bir profil çiziyor.

7. sıradaki Dexonic hoş ve performanslı bir ürüne de fiyat açısından cazip olduğunu söylemek zor. Son sıradaki Seagate FreeAgent Go, 160 GB kapasiteli katılımcılardan. Fakat yüksek sayılabilecek fiyatına rağmen yedekleme yazılımı, CD ortamı yerine disk içinde geliyor.

3,5 inç kategorisindeyse birinci sıradaki Philips'in performans açısından açık ara önde olduğunu söylemek mümkün. 1.5 kg'dan ağır olan bu ürün hem eSATA hem de USB arabirimini kullanıyor ve 1 TB'lık kapasitesiyle oldukça iddialı. 2. sıradaki Seagate FreeAgent Pro ise testteki en ilginç ürün. Zira 3 arabirimi desteklemesi, bu ürünü benzersiz kılıyor. Bağlanabilirlik olanaklarına ek olarak 750 GB kapasiteli FreeAgent Pro'nun tasarımını da beğendik. 3. sıradaki Freecom Hard Drive'in en önemli artısı tabii ki fiyatı. 500 GB kapasiteli ürün, fiyat/performans oranı açısından çok başarılı ve Test Merkezi'mizden ödül kazanmayı başarıyor.

Son sıradaki Seagate FreeAgent Desktop, 500 GB kapasiteli bir ürün ve sadece USB arabirimini kullanıyor. Ürün bu kategorideki en hesaplı katılımcı.

3,5 İNÇ

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS
iyi

FİYAT: 530 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN:
www.philips.com.tr

SERİNLİK Fan sadece disk çok ısındığında çalışıyor.

- + Yüksek kapasite
- + Yüksek performans
- Kontrol kartı yok

Philips SPD5130CC/10

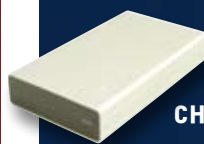
Yüksek kapasite ve performans arayanlar için biçilmiş kaftan.

■ 1 TB'lık kapasitesiyle testteki en "cüsseli" katılımcı olan bu ürün, performans açısından takdirimizi kazanmakta zorlanmadı. Hem USB 2.0 hem de eSATA arabirimini destekleyen Philips SPD5130CC/10'un kutusundan her iki arabirime ait kablo da çıkıyor. Fakat eSATA arabirimini kullanmak için gereken kontrol kartını ayrıca satın almanız gerekiyor. Etkileyici özellikleri olmasına rağmen böyle bir fiyata satılan ürünle birlikte kontrol kartının da gelmesini beklerdik doğrusu. Ürünün arkasındaki fan çok sessiz ve sadece disk çok ısındığında çalışıyor.

3,5 İNÇ

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS
çok iyi

FİYAT: 165 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN:
www.sky.com.tr

AÇMA/KAPAMA Arka kısımdaki düğme çok işinize yarayacak.

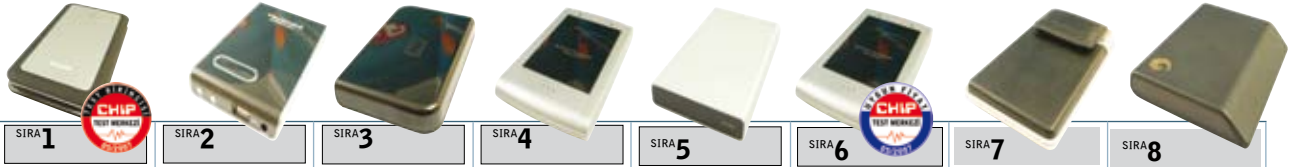
- + Uygun fiyat
- + Sağlam kasa
- Sadece USB var

Freecom Hard Drive

Neredeyse dahili disk fiyatına satılan bu ürün, dar bütçeleri hedefliyor.

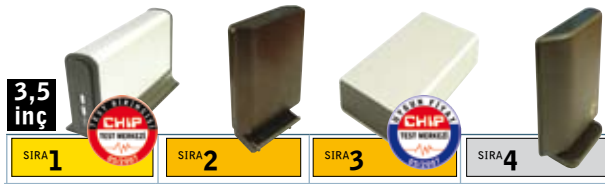
■ Freecom'un klasik sade fakat güvenli tasarımıyla üretilmiş olan ürün, kullanıcılara 500 GB kapasite sunuyor. Uygun fiyatıyla dikkat çeken ürün, yazık ki sadece USB arabirimini kullanıyor. Dolayısıyla 7200 RPM'lik dahili diskin performansından faydalanmak pek mümkün olamıyor. Öte yandan ürünün USB 2.0 arabiriminin el verdiği ölçüde gayet performanslı bir çalışma ortaya koyduğunu söyleyebiliriz. Arka kısımdaki açma kapama düğmesi ise pratikte çok işe yarıyor. Ürünle birlikte yedekleme yazılımı CD'sine ek olarak faydalı ücretsiz yazılımlarla dolu bir CD geliyor.

2,5 inç	SIRA 1	SIRA 2	SIRA 3	SIRA 4	SIRA 5	SIRA 6	SIRA 7	SIRA 8
Model	Philips SPD520CC	Smart Disk Pro Edition	Western Digital Passport	BlueDisk 120	Freecom Mobile Drive	BlueDisk 100	Dexonic DXC EL282-B	Seagate FreeAgent Go
Firma	Philips Türkiye	Kont	Infronic	Ufotek	SKY	Ufotek	Dijitaltrend.com	Arena
Tel	(0800) 261 33 02	(216) 444 56 68	(216) 544 12 44	444 0 473	(216) 526 31 31	444 0 473	(212) 266 87 70	(212) 364 64 64
İnternet (www)	philips.com.tr	kont.com.tr	infronic.com.tr	ufotek.com.tr	sky.com.tr	ufotek.com.tr	dijitaltrend.com	arena.com.tr
Yaklaşık fiyat (\$ + KDV)	97	99	126	86	95	79	189	145
Toplam puan	50	50	50	48	47	47	47	46
	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
Performans (%45)	41	39	42	41	41	41	43	40
Donanım öz. / Ergonomi (25)	67	78	67	55	58	55	67	60
Servis / Dokümantasyon (10)	70	75	60	65	62	65	62	60
Gigabyte maliyeti (20)	0.8	1.2	0.8	0.7	0.8	0.8	1.6	0.9
Fiyat / Performans puanı	87 (iyi)	85 (iyi)	67 (orta)	94 (çok iyi)	84 (iyi)	100 (çok iyi)	42 (kötü)	54 (orta)
Teknik veriler								
Desteklenen arabirim (ler)	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0
Kapasite (GB)	120	80	160	120	120	100	120	160
Sabit disk	Hitachi HTS541612J9AT00	Samsung HM080HC	Western Digital WD1600BEV	Fujitsu MH-V2120AH	Hitachi HTS541612J9AT00	Fujitsu MHV2100AH	Seagate ST912082	Seagate ST9016031E1-RK
Disk dönüş hızı (RPM)	5.400	5.400	5.400	5.400	5.400	5.400	5.400	5.400
Tampon bellek	8 MB	8 MB	8 MB	8 MB	8 MB	8 MB	8 MB	8 MB
Açma kapama tuşu	—	●	—	—	—	—	—	—
Yedekleme tuşu	●	● (2 adet)	—	—	—	—	●	—
Ekstra güç kablosu	—	●	—	●	—	●	—	●
Dahili kablo	●	—	—	—	—	—	●	—
Temel kasa materyali	Metal	Metal	Plastik	Plastik	Metal	Plastik	Metal	Plastik
Led	Güç / Çalışma	Güç + Çalışma + USB 2.0	Güç / Çalışma	Güç + Çalışma	Güç / Çalışma	Güç + Çalışma	Güç + Çalışma	Güç / Çalışma
Kutu içeriği	Yedekleme yazılımı CD'si, USB kablosu	Yapay deri taşıma çantası, PC yedekleme / kurtarma yazılımı, USB kablosu	USB kablosu	Bez taşıma çantası, sürücü CD'si, USB kablosu	Yedekleme yazılımı CD'si, Freeware CD'si, USB kablosu	Bez taşıma çantası, sürücü CD'si, USB kablosu	Yedekleme yazılımı ve Sürücü CD'si, USB kablosu	USB / güç kablosu
Boyutlar	158 x 86 x 17	126 x 79 x 17	130 x 80 x 15	140 x 80 x 16.5 mm	132 x 83 18	140 x 80 x 16.5 mm	142 x 88 x 16.5	122 x 99 x 18.5
Ağırlık (g)	238	189	108	170 gr	289	170 gr	288	182
Test sonuçları								
Ortalama okuma hızı	28,6	28,3	30,9	30,1	28,4	29,9	31	27,4
Ortalama yazma hızı	29,8	27	27,3	29,2	28,9	29,1	31,9	23,8
Rastgele erişim süresi	17,6	17,8	17,5	18,1	17,1	18,2	16,3	16
Tamponlu okuma	29	29	31	30	29	30	29	27
Sıralı okuma	29	27	31	30	29	31	31	27
Rastgele okuma	23	22	24	24	23	24	21	19
Tamponlu yazma	29	28	30	29	28	29	30	28
Sıralı yazma	29	25	31	28	28	27	30	28
Rastgele yazma	26	25	23	24	25	24	29	28

■ Zirve sınıfı (100–90) ■ Üst sınıf (89–75) ■ Orta sınıf (74–45) ■ Giriş sınıfı (44–0)

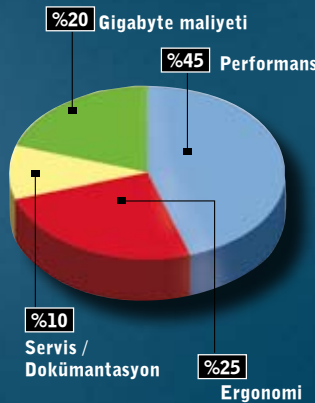
SIRA 1	SIRA 2	SIRA 3	SIRA 4
Philips SPD5130CC/10	Seagate FreeAgent Pro	Freecom SSPACC	Seagate FreeAgent Desktop
Philips Türkiye	Arena	SKY	Arena
-	Datagate	-	Datagate
(0800) 261 33 02	(212) 364 64 64	(216) 526 31 31	(212) 364 64 64
-	(212) 332 15 00	-	(212) 332 15 00
philips.com.tr	arena.com.tr	sky.com.tr	arena.com.tr
-	datagate.com.tr	-	datagate.com.tr
530	300	165	160
86	70	61	58
■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
100	60	43	38
85	80	62	60
72	67	62	60
0.5	0.4	0.3	0.3
27 (çok kötü)	39 (çok kötü)	62 (orta)	61 (orta)
eSATA, USB 2.0	eSATA, FireWire 400, USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0
1.000	750	500	500
Hitachi HDS721010-KLA330	Seagate ST307504FPA1E3-RK	Samsung HD501LJ	Seagate ST305004FDD1E1-RK
7.200	7.200	7.200	7.200
32 MB	16 MB	16 MB	8 MB
●	●	●	●
●	yok	yok	yok
var (AC Adaptör)	var (AC Adaptör)	var (AC Adaptör)	var (AC Adaptör)
—	—	—	—
Metal	Metal	Metal	Metal
Güç / Çalışma	Güç / Çalışma	Güç / Çalışma	Güç / Çalışma
Yedekleme yazılımı CD'si, USB kablosu, eSATA kablosu	USB kablosu, FireWire kablosu	Yedekleme yazılımı CD'si, Freeware CD'si, USB kablosu	USB kablosu
220 x 150 x 60	191 x 160 x 36	200 115 x 40	190 x 162 x 40
1.569	1.244	1.202	1.036
72,5	39,1	30,1	27,8
63	39,6	29,9	28,2
13,4	22,6	16,5	20,3
118	72	30	26
83	52	29	27
57	36	24	21
112	62	31	28
83	46	30	28
59	37	29	23

Satın alırken

Eğer daha ziyade dizüstü PC'nizde ve taşınabilirliğin ön planda olduğu bir çalışma şekliniz varsa 2,5 inç diskler tabii ki sizin için daha uygun olacaktır. Bu disklerdeki maksimum 160 GB kapasite, genel olarak ihtiyacınızı karşılamaya yetecektir. Eğer kapasite ihtiyacınız daha fazlaysa konfordan fedakarlık ederek 3,5 inç bir harici disk satın alabilirsiniz. Fakat bu diskleri taşımamanın keyifli olmadığını hatırlatalım. Amacınız birbirine yakın PC'ler arasında dosya aktarımı, yedekleme ya da mevcut diskinizin kapasitesini artırmaksa 3,5 inç diskler farklı arabirimler, yüksek kapasite ve tatminkar performansla imdadınıza koşacaktır.

Kullanırken

Her ne kadar harici depolama ürünlerinde kullanılan diskler, çarpmalara ve sarsılmalara karşı nispeten dayanıklıysa da çalışır durumdaki bir diski hareket ettirmemeye özen gösterin. Hareket ettirmeniz gerekiyorsa bunu dikkatle ve yavaş hareketlerle yapın. Daha da önemlisi diski sisteme taktıktan sonra Windows ekranının sağ alt kısmındaki sistem tepsisinde görünen simgeye sol tuşla tıklayın. "Donanımı güvenli kaldır" ibaresini göreceksiniz. Buna tıklayarak "Donanımı kaldırmak güvenli" mesajını aldıktan sonra diskinizin kablosunu çıkarabilirsiniz.

2,5 İNÇ

1

Philips SPD5220CC: Çepeçevre kauçukla korunmuş olan 120 GB kapasiteli bu ürün, dahili USB kablosuna sahip
Fiyat: 97 \$ + KDV

6

BlueDisk 100: Plastik kasası çok fazla güven vermesede, ürün hafifliği ve uygun fiyatıyla dikkat çekiyor.
Fiyat: 79 \$ + KDV

3,5 İNÇ

1

Philips SPD5130CC/10: Kapasitesiyle öne çıkan ürün, eSATA arabiriminin nimetlerinden çok iyi faydalanyor
Fiyat: 530 \$ + KDV

3

Freecom SSPACC: Ürün, yüksek kapasite, uygun fiyat ve tatminkar performansın ideal birleşimi gibi sanki.
Fiyat: 165 \$ + KDV

NASIL TEST ETTİK?

Harici diskleri test ederken performans ölçümünde Sisoft Sandra'nın mühendislik sürümünü ve HD Tach yazılımını en hızlı arabirimiyle kullandık. HD Tach ile (8 MB Zone) ortalama okuma/yazma ve rastgele erişim süresi testlerini yaparken, SiSoft Sandra, tamponlu okuma/yazma, sıralı okuma/yazma ve rastgele okuma/yazma hızlarına (1MB Block) ait performans puanlarını verdi. Toplam dokuz adet performans ölçümünün sekiz tanesi % 11'lik ağırlıkla, bir istisna olarak rastgele erişim süresi ise %12'lik ağırlıkla toplamdaki %45'lik performans puanını oluşturdu.

Toplam CHIP puanının %20'sini Gigabyte maliyeti, %25'ini donanım özellikleri ve ergonomi oluştururken kalan %10 ise servis dokümantasyon puanı için toplam puana dâhil edildi. Test için AMD 690G yonga setine sahip Asus M2A-VM anakartı, çift kanal 512 MB DDR2 bellek ve Seagate Barracuda 750 GB 7200.10 ST3750640AS diskle birlikte kullandık. Ağustos ayı ortası itibarıyla en son BIOS ve sürücülerini kullandığımız test sistemimizde, işletim sistemi olarak WinXP SP2 vardı.

İlk kurşun AMD'den

AMD, hakkında bolca konuşulan Barcelona kod adlı işlemcisini ismine uygun olarak İspanya'nın Barcelona şehrinde duyurdu.

AMD Türkiye'nin davetiyle katıldığımız Barcelona lansmanı, 10 Eylül'de kısa fakat etkili bir programla gerçekleşti. Bildiğiniz gibi Barcelona kod adı aslında AMD'nin sunucu pazarındaki amiral gemisi Opteron ailesinin 65 nm teknolojisiyle üretilen son ferdine ait. AMD'nin çok iddialı olduğu bu yeni işlemci mimarisi, son kullanıcıları da yakından ilgilendiriyor. Çünkü bu yeni nesil Opteron ailesi, yapı olarak Phenom kod adlı yeni masaüstü işlemcilerle büyük benzerlikler gösteriyor. AMD, geçtiğimiz aylarda Intel'in Core 2 Duo mimarisi karşısında performans açısından zor duruma düşse de uygun fiyat ve düşük sahip olma maliyeti (anakart + CPU) gibi konulardaki başarısıyla durumu nispeten dengede tutmayı başardı. Şimdi gelin Barcelona Opteron'ların getirdiği yeniliklere bir göz atalım.

Hoşgeldin AMD K10

Yeni AMD mimarisinde AMD'nin vurguladığı en önemli özelliklerden ilki kuşkusuz "native" yani doğal (yerleşik-doğuştan) dört çekirdek yapısı. AMD, bu noktada Intel'in iki çift çekirdekli iş-

lemciyle dört çekirdekli işlemci oluşturmaya gönderme yaparak, kendi işlemcilerinin sıfırdan dört çekirdekli olarak tasarlandığını vurguluyor. Bu doğal dört çekirdekli tasarımın sadece yüksek performans değil, düşük güç tüketiminin de anahtarı olduğunu savunan AMD, Intel'in 65 nm Xeon'larına karşı tartışmasız bir üstünlük ortaya koyduğunu belirtiyor. İşin ilginç tarafı bu söylem, bazı bağımsız kaynaklarca da doğ-

Barcelona Opteron'ların genel özellikleri

İşlemci	CPU/ K. köp. frek.	ACP	TDP	Fiyat \$	CPU voltaj
AMD Opteron Model 8350	2.0 GHz / 1.8 GHz	75w	95w	1.019	1.2v
AMD Opteron Model 8347	1.9 GHz / 1.6 GHz	75w	95w	873	1.2v
AMD Opteron Model 8347 HE	1.9 GHz / 1.6 GHz	55w	68w	768	1.15v
AMD Opteron Model 8346 HE	1.8 GHz / 1.6 GHz	55w	68w	698	1.15v
AMD Opteron Model 2350	2.0 GHz / 1.8 GHz	75w	95w	389	1.2v
AMD Opteron Model 2347	1.9 GHz / 1.6 GHz	75w	84w	316	1.2v
AMD Opteron Model 2347 HE	1.9 GHz / 1.6 GHz	55w	68w	377	1.15v
AMD Opteron Model 2346 HE	1.8 GHz / 1.6 GHz	55w	68w	255	1.15v
AMD Opteron Model 2344 HE	1.7 GHz / 1.4 GHz	55w	68w	209	1.15v

gulanmış durumda. Öte yandan Intel'in 45 nm işlemcileriyle durum ne yönde değişecek henüz konuşmak için erken. AMD'nin bellek kontrolcüsünü çok daha önce işlemci içine alması, işlemci ile belleğin doğrudan iletişim kurması anlamına geliyor ki bu da, veri aktarımı sırasındaki gecikmeyi azaltarak avantaj sağlıyor. Kısaca AMD'de Intel'den alışık olduğumuz FSB (Front Side Bus) yapısı bulunmuyor. AMD'nin doğrudan bağlantı (Direct Connect) dediği bu yapı, özellikle sanallaştırma uygulamalarında büyük önem taşıyor. Aslına bakarsanız gerek AMD, gerekse Intel sanallaştırma konusunda oldukça titiz davranıyor. AMD bu noktada AMD-V teknolojisinde bir adım ileri giderek Hızlı Sanallaştırma Dizinlemesi (Rapid Virtualization Indexing) adını verdiği yeni bir özelliği eklemiş Barcelona ailesine. Bu özellik sayesinde sanal makineler arasında çok daha hızlı bir şekilde geçiş yapılması mümkün.

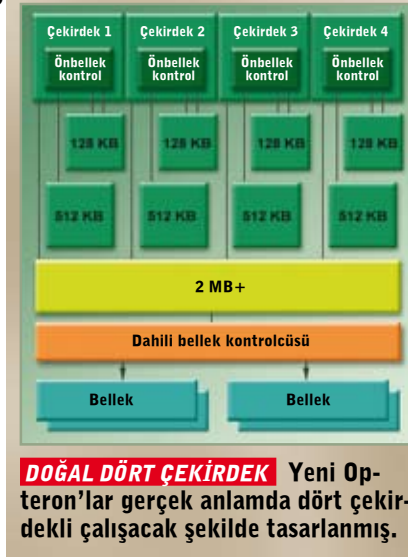
DDR2 ile yola devam

AMD ve Intel, bellek konusunda hep farklı düşünmüşlerdir. Daha doğrusu AMD DDR belleğe daha önce geçmişken Intel bir süre daha SDRAM'de dıretmişti. DDR2 ve DDR3'te ise tam tersi oldu. Yani Intel AMD'den daha önce davrandı. Pek çok kullanıcıya hatta üreticiye göre, Intel bellek konusunda biraz aceleci davranıyor. Günümüze dönersek DDR3'ün DDR2'ye göre avantaj sağlayamadığı sıkça dile getiriliyor. AMD'nin bu noktada DDR3'e geçmekte acele etmeyeceği ve DDR2'nin nimetlerinden sonuna kadar faydalanmaya kararlı olduğunu

söylersek yanlış olmaz. Bir diğer konu da yeni Opteron işlemcilerin önceki nesil soketle uyumlu olması (soket F). Bu uyumluluk, terfi planı yapan küçük ya da büyük firmalar için çok önemli. Zira terfi masrafları, işletmelerin masraf kalemlerinde önemli bir yer tutuyor. Böylece sadece işlemci terfisiyle (ve BIOS yükseltimiyle) daha düşük güç tüketimi ve daha yüksek performans elde edilmiş oluyor. Barcelona mimarisinde bellek optimizasyonu, önemli bir rol oynuyor. 128 bit'lik bellek arabirimi, duruma göre istendiğinde 64 bit'lik iki bağımsız arabirime bölünebiliyor. İşlemci içindeki geliştirilmiş dallanma tahminine ek olarak, 128 bit genişliğindeki kayar nokta birimi sayesinde eşzamanlı olarak çekirdek başına dört kayar nokta operasyonu mümkün. AMD'nin DDPM (Dual Dynamic Power management) adını verdiği yeni bir teknoloji ise çekirdeklere ve bellek kontrolcüsüne ait güç seviyelerini birbirinden ayırarak çok daha etkin bir güç kullanımı sağlıyor. Zira böylece her bir çekirdek farklı saat hızında çalışabiliyor.

Geliştirilmiş önbellek yapısı

463 milyon transistör içeren yeni Opteron X3XX ailesi işlemcilerde önbellek kullanımı Intel Xeon ailesiyle (5300 serisi) ve eski nesil Opteron serisiyle önemli farklılıklar gösteriyor. L1 önbellek şemasına baktığımızda 64 KB + 64 KB (çekirdek başına) gibi bir dağılım görüyoruz (toplam L1 miktarı 512 KB). Intel Xeon'larda ise (5300 serisi), 32 KB + 32 KB (çekirdek başına) şeklinde bir tablo

karşımıza çıkıyor. L2 bellek konusunda ise Opteron'larda çekirdek başına 512 KB'lık bellek mevcutken, Xeon iki adet 4 MB'lık paylaşımlı önbellek kullanmayı tercih ediyor. Son olarak Opteron 2 MB paylaşımlı L3 bellek kullanırken, Xeon'da L3 bellek bulunmuyor. Komut seti olarak baktığımızdaysa Xeon'un SSE, SSE2 ve SSE3'üne Barcelona Opteron, fazladan SSE4A ile yanıt veriyor. Kuşkusuz Barcelona serisinin en büyük avantajlarından olan düşük güç tüketimi, kayda değer konulardan bir diğeri.

Anahtar nokta: Güç tüketimi

Üst uç sistemlerde güç tüketimi büyük önem taşıyor. Çünkü bu sınıftaki sunucu bilgisayarların çoğu 24 saat çalışan makinelerdir. AMD bu noktada, çift çekirdekli işlemcilere kıyasla güç tüketimini değiştirmeden performansı artırma yoluna giderek Watt başına düşen performansı yüksek tutmaya çalışıyor. Bu itibarla, Barcelona mimarisinde kullanılan yeni teknolojilere bakarsak, kar-

şımıza ilk elde geliştirilmiş AMD PowerNow özelliği çıkıyor. Doğal dört çekirdek yapısıyla bütünlük oluşturan bu özellik, işlemcinin bütününe kapsayan bir geliştirme. Bu çatı altındaki bağımsız dinamik çekirdek teknolojisi daha önce de belirttiğimiz gibi, işlemci çekirdeklerinin her birinin ihtiyaca göre farklı saat hızlarında çalışabilmesini sağlıyor. AMD CoolCore teknolojisi gerçekten ilginç bir yaklaşımla ilgili uygulamanın işlemci içindeki hangi (çekirdeğe ya da önbelleğe) bölüme ihtiyaç duyabileceğini sezerek, kullanılmayan transistör bloklarını tamamen kapatabiliyor.

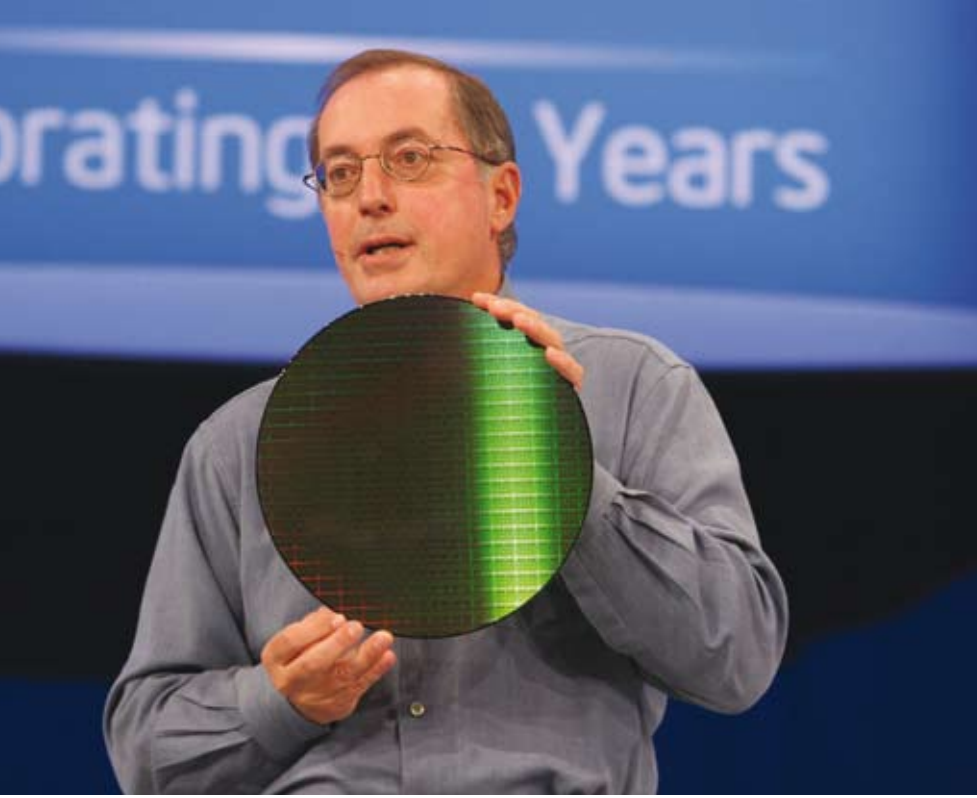
Yeni işlemcilerin toplamda ne kadar güç çektiği ise diğer bir ilginç konu. İlginç diyoruz zira AMD, bu konudaki standart kriter olan TDP'ye (Thermal Design Power) alternatif olarak ACP (Average CPU Power) terimini ortaya atıyor. TDP sistem tasarımcılarını daha çok ilgilendirirken, ACP çeşitli uygulamalar çalıştırılarak ölçülen bir "gerçek dünya" benchmark sonucu olduğu için kullanıcılar için daha aydınlatıcı ve empatik. Yeni Opteron'lar 75W ACP'ye sahipken, HE uzantılı modellerde bu güç 55W'a kadar düşüyor.

AMD, böylece önemli bir hamle yaparak sunucu pazarında, yeni mimarisini Intel'den önce piyasaya sunmuş oluyor. Mevcut 65 nm Xeon'lara karşı Barcelona Opteron'ların pek çok açıdan avantajlı olduğunu söylemek mümkün. Öte yandan 45 nm mimarisine geçişin ardından Intel Xeon'lar da kendilerine çeki düzen vermiş olacak. Dolayısıyla yeni Xeon'ların Eylül sonu-Ekim başı gibi piyasaya çıkacağını varsayarsak henüz konuşmak için erken. Benzer şekilde henüz kesinliğe kavuşmamış diğer bir konu da masaüstü işlemcilerindeki yarış. Intel şu ana kadar daha önde gibi görünse de AMD'nin Phenom'u çoktan hazır ve piyasaya sürülmeyi bekliyor. Kısaca bu sadece en iyi işlemciyi üretme değil gerçek bir taktik-zamanlama savaşı. En az hata yapanın en az hasar gördüğü bu savaşın sonucunu birlikte göreceğiz. ■

Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr

Barcelona'daki bazı geliştirmeler			
	K8 ailesi AMD işlemciler	Xeon 5300	Barcelona
SSE çalıştırma bant genişliği	64 bit	128 bit	128 bit
Komut iletim bant genişliği	16 byte/döngü	16 byte/döngü	32 byte/döngü
Önbellek bant genişliği	2 x 64 bit yükleme/döngü	1x 128bit yükleme/döngü	2 x 128 bits yükleme/döngü
Kayar nokta sıralayıcısı	36 adanmış x 64 bit ops	32 uops, paylaşımlı	36 adanmış x 128 bit ops

DAHA FAZLA BANTGENİŞLİĞİ Yeni mimarinin en dikkat çeken özelliği, performans darboğazı görülen noktalarda geliştirmeler yapılmış olması.

Gelecek, şimdiden...

Intel CEO'su Paul Otellini'nin 32 nm Wafer ile poz verdiği IDF, her zamanki gibi önemli gelişmelerle gündemi sarstı.

Intel, 18 - 20 Eylül tarihleri arasında San Francisco'da gerçekleştirdiği Gelecek Forumu'nda önemli konulara ışık tutarken önümüzdeki üç yılın da resmini çizdi. Intel, IDF'te (Intel Developer Forum) 45 nm teknolojisiyle üreteceği Penryn ailesi için 12 Kasım tarihini ilan ederken bir yandan da 2008 ortasında çıkması beklenen Nehalem kod adlı işlemcisinin çalışan örneğini gösterdi. Bununla da kalmayan firma 32 nm ile üretilen SRAM yongalara ait Wafer'ı (üretim sırasında işlemcilerin bir arada bulunduğu silikon disk) görüşüne çıkardı. Kısaca çizilen yol haritasında sağlam adımlarla ilerleyen Intel, rakibi AMD'ye gözdağı vermekten geri durmuyor.

Penryn işlemciye ait detaylar

Aslında Intel, Pekin'de yapılan bir önceki IDF'te Penryn'e ait detayları açıklamıştı hatta gözümüzün önünde benchmark'lar yaparak şüpheye yer bırakmamıştı. Bu IDF'te ise ilk çıkacak modele ait detaylar davetlilerle paylaşıldı. Buna göre 12 Kasım'da piyasaya sürülecek olan dört çekirdekli Penryn (Yorkfield), Core 2 Extreme QX9650 olacak. 3 GHz saat hızındaki bu işlemci, 1.333MHz'lik FSB hızıyla dikkat çekiyor. İki çekirdek başına 6 MB olmak üzere toplamda 12 MB'lık L2 bellekle donatılan Extreme QX9650, (130W TDP) Intel'in diğer Extreme etiketli işlemcileri gibi çarpan kiltsiz olarak ve 999 dolarlık tahmini fiyatla üretim bandından çıkacak.

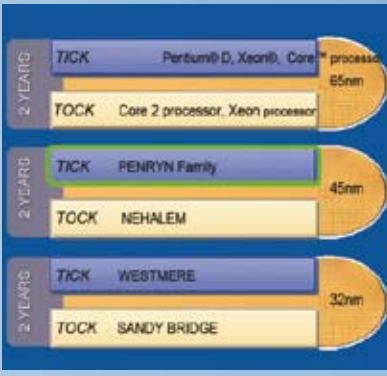
cak. Intel, piyasaya bu yıl sonunda 15, 2008'in ilk çeyreğinde de 20 adet yeni 45 nm'lik işlemci sunmayı planlıyor.

Transistörler neden küçülüyor?

IDF 2007'nin önemli bir kısmında Intel'in 45 nm hatta 32 nm üretim teknolojilerine vurgu yapması boşuna değil. Zira işlemci devi bunun için mevcut üretim sürecinde önemli geliştirmeler yapmak durumunda kaldı. Bunlar arasında en önemlisi high-k metal gate. Bu özelliği kısaca anlatmak gerekirse; transistörler küçüldükçe normalde sorun yaratmayacak kaçak akımlar önemli olmaya başlıyor. Çünkü artan transistör sayısı ile birlikte bu kaçak akımlar (sızıntılar) daha fazla güç tüketimi ve ısı anlamına geliyor. Zira küçülen transistörler içinde olması gereken yalıtkan kısım incelendiği için yalıtım görevini gerektiği gibi yerine getiremiyor. Bu durumda, kullanılan materyallere ait fiziksel sınırlamalar karşısında üretilen alternatifler devreye giriyor. Intel bu noktada daha önceden kullandığı, silikon taban üzerinde Silisyum dioksit ve polisilikon kapı yerine silikon taban üzerinde çok daha yüksek yalıtım özelliği olan Hafnium dioksit kullanıyor. Ayrıca daha yüksek yalıtım özelliği sayesinde artan kapasitansla, transistörler 1 ve 0 durumları arasındaki geçişi çok daha düzgün ve etkin bir şekilde yapılabiliyor. Öyle ki, 45 nm teknolojisiyle üretilmiş bir transistör, saniyede üçyüz milyar kez 1 ve 0 durumu arasında gidip gelebiliyor.

Nehalem'in bellek kontrolcüsü

Intel'in IDF'te yaptığı Nehalem demoları oldukça ilgi çekti. Görünen o ki, 45 nm teknolojisi meyvelerini, 2008 ortasında çıkacak Nehalem işlemcisi ile verecek. Bir yıl sonrasının teknolojisini çalışır şekilde izleyicilere sunan firmanın bu becerisi, Tık-Tak stratejisinin başarısını akla getirdi. Nehalem ile her şeyden önce bellek kontrolcüsü, anakart yonga setinden işlemci içine alınıyor. Aslına bakarsanız AMD'nin çok daha önce gerçekleştirdiği bu işlemle, Intel, kendi mimarisindeki önemli bir eksiklik-

TİK-TAK Intel, her iki yılda bir transistör küçültürken, her yıl yeni bir işlemci üretecek.

ği de ortadan kaldırmış oluyor. Firmanın QuickPath Interconnect adını verdiği bu yapı sayesinde hem bellek performansı artıyor hem de çok işlemcili sistemlerin ölçeklenebilirliği daha verimli oluyor.

Yedi adet yeni SSE4 komutuyla donatılan Nehalem 2, 4 ve 8 çekirdekli olacak. İşlemci, çekirdek başına eşzamanlı olarak iki thread işleyebilecek (SMT-Simultaneous Multi-Threading) ki bu da 8 çekirdekli bir işlemcide 16 thread anlamına geliyor. Intel Dijital Ofis Grubu Kıdemli Başkan Yardımcısı ve Genel Müdürü Pat Gelsinger'in gerçekleştirdiği demoda, aynı anakart üzerinde iki adet 4 çekirdekli Nehalem işlemcisi (QuickPath Interconnect ile birbirine bağlı) kullanıldı. PC'nin toplam thread kapasitesini göstermek için görev yöneticisine bakıldığında, izleyiciler 16 thread ile karşılaştı.

Taşınabilir cihazlarda 45 nm

Santa Rosa'nın yerini alacak olan Montevina platformu (Cantiga yonga seti) dâhili WiMax ve 25W'lık düşük güç tüketimiyle dikkat çekiyor. Ayrıca Intel, 45 nm teknolojisini sadece PC'lerde değil daha küçük cihazlarda da kullanmaya niyetli. Bu doğrultuda üretilen SilverThorn kod adlı işlemci, 2008 ortasından itibaren el bilgisayarlarında ve telefonlar dâhil olmak üzere diğer tüketici elektroniği ürünlerinde boy gösterecek. Yarım Watt'a kadar düşebilen güç tüketimiyle dikkat çeken SilverThorn'un 2009'da 32 nm teknolojisiyle üretilen geliştirilmiş bir güncellemesi de gündemde. Intel, SilverThorn'a çok önem veriyor. Zira söz konusu olan sadece SilverThorn işlemci değil, tam tersine bu

işlemci Menlow adlı yeni bir platformun bir üyesi. Dolayısıyla zaten epey ilgi çeken ultra taşınabilir PC'lerin önümüzdeki iki yıl içinde iyice öne çıkacağını söylemek mümkün.

Intel, ekran kartı işine dönüyor

Intel, yıllar önce i740 yongasıyla boy gösterip kayborduğu ekran kartı piyasasına Larrabee işlemcisiyle 2010 yılında dönmeyi planlıyor. Larrabee mimarisinin grafik uygulamaları için özelleştirilmiş alışılageldik GPU yapısının aksine x86 mimarisine benzer bir yapıda ve teraflop kapasitede hesaplama gücü olarak belirtildi. Sadece üst uç uygulamalar için tasarlanan Larrabee'nin (daha önce yapılan bir açıklamaya göre) 16 - 24 çekirdeği olacak ve gerçek zamanlı ışın izleme (Ray tracing) özelliğine ek olarak, gelişmiş fizik hesaplamaları sayesinde kullanıcılara zengin bir grafik deneyimi yaşatacak. 1.7 - 2.5 GHz arasında çalışması beklenen işlemcinin ilk çalışan örneğinin önümüzdeki yıl tanıtılması umuluyor.

Sınır tanımayanlar için SkullTrail

Intel, (AMD'nin 2008 başında çıkacak FASN8'ine gönderme yaparcasına) IDF'te SkullTrail adlı yeni bir platformu tanıttı. Üst uç oyun tutkunlarını hedefleyen ve çift işlemci destekli bu platformun demosunda 3.4 GHz saat hızında

çalışan iki adet 4 çekirdekli Penryn işlemci (12 MBL2 önbellekli ve 1.600MHz FSB'li) ve GeForce 8800GTX (SLI)'dan oluşan sistem, tahmin edebileceğiniz gibi oldukça etkileyici test skorlarına imza attı. Bu yıl sonuna doğru piyasada olması beklenen ve 4 PCI-E kartı destekleyen SkullTrail platformu, üst kesim bütçeleri hedefliyor.

Çevre dostu üretim ve vPro

Çevre dostu bir yaklaşımla 45 nm işlemci üretiminin tamamen kurşunsuz olarak yapıldığını belirten Intel, 2008 itibarıyla halojensiz üretime geçileceğinin de altını çizdi. Ayrıca yonga içine tüm sistemin sığdırıldığı (System on a Chip-SOC) Moorestown platformunun, 2009 - 2010 yılında hazır olacağını duyurdu. Taşınabilir cihazlar için yüksek performans ve çok düşük güç anlamına gelen SOC mimarisinin yüksek oranda kabul göreceğine şüphe yok. Sanallaştırma teknolojisindeki önemli bir kilometre taşı konumundaki vPro (kod adı Weybridge) sayesinde ise işletim sistemi çökmüş ya da sabit disk çalışmayan bir bilgisayarı uzaktan ayağa kaldırmak ve tamir etmek artık mümkün oluyor. Ayrıca vPro içinde yazılım tabanlı saldırıları, virüs ataklarını ve benzeri diğer tehlikeleri filtrelemek ve bunlardan korunmak da yer alıyor. ■

Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr

SUNUCU FİYATINA PC Pat Gelsinger'in tanıttığı SkullTrail platformu çift işlemci ve 4 ekran kartı destekliyor.

Tak, kullan, hızlandır: Vista vitamini USB bellekler

ReadyBoost ile sisteminizin performansını uygun fiyata hızlandırabilirsiniz. Tek ihtiyacınız olan hızlı bir USB bellek.

Bu yazıda

SuperFetch ve ReadyBoost

Kullanım ve güvenlik

USB'den çalışan programlar

Readyboost için doğru seçim

Microsoft, Vista'yı duyurduğunda kullandığı pazarlama stratejisi Aero ve güvenlik üzerinde yoğunlaşmıştı. Oysa performansın peşinde olan bizler için üç yeni teknoloji, SuperFetch, ReadyBoost ve ReadyDrive sıranın başındaydı. Şimdiye kadar CHIP Test Merkezi'nde yaptığımız birçok testte, bu teknolojilerin ba-

şarılı ve başarısız olduğu birçok durumla karşılaştık. Sistem açılma hızı, tepki süresi gibi noktalarda Vista öndeyken çeşitli uygulamalarda XP'nin hala sözünün geçtiği bir gerçek. Buna karşın her geçen gün yeni sürücülerin ve optimizasyonların devreye girmesiyle bu fark hızlı bir şekilde kapanıyor.

SUPERFETCH VE READYBOOST

Vista'nın yeni hafıza yönetim teknolojileri

XP ile gelen yenilikler elbette zamanında hepimizi mutlu etmişti. Ama maalesef yeni bir hafıza yönetim şekli bunlar-

dan biri değildi. XP, hafızanın yetmediği yerde açık programların verilerini sabit diske atıyor ve gereklikçe buradan geri çağırıyor. Tek sorun hangi programı atacağı konusunda pek seçici davranmaması. Dolayısıyla en sık kullandığınız programın verilerinin tekrar sabit diskten okunmasını beklemek için bir iki saniye beklemeniz gerekebiliyor. Vista ise SuperFetch ile sizin kullanım alışkanlıklarınızı takip ederek kullanımı en muhtemel uygulamanın verilerini hafızada tutuyor, böylece bilgisayarınız daha hızlı tepki veriyor. Hafızanın dolduğu noktada ise SuperFetch'in yine sabit diskten çok daha iyi çözümleri var.

“enhanced for ReadyBoost”

2,5 MB/s okuma ve 1,75 MB/s yazma hızına sahip bir USB bellek, ReadyBoost’u kullanabilmek için yeterli. Buna karşın daha iyi bir performans için “enhanced for ReadyBoost” logolu USB bellekleri tercih edebilirsiniz. Bu USB bellekler lo-

goyu hak edebilmek için en az 5 MB/s rastgele okuma hızına sahip olmalı. Aynı şekilde yazma hızı da 3 MB/s’nin üzerinde olmak zorunda. Aktarım hızının artması elbette performans artışını da beraberinde getiriyor.

USB bellekler sıralı okumada günümüz sabit diskleriyle boy ölçüşemiyor. Öte yandan çoğu uygulamanın verileri sabit diskte rasgele yerlere yazılmıştır. Outlook’u örnek verelim. Bu program 100’den fazla .dll dosyasına ihtiyaç duyabilir ve bu dosyaların her biri diskin farklı yerlerinde bulunur. Dolayısıyla 10 - 15 ms tarama hızına (seek time) sahip bir sabit diskten veriyi geri almak için birkaç saniye beklemeniz gerekebilir. USB bellekler ise milisaniyenin altındaki erişim süreleri ile bu işlemi çok daha hızlı bir şekilde gerçekleştiriyor. Veriler hafızanın farklı yerlerinde dağınık bir şekilde dursalar da hızlıca alınabiliyor. Bu da, SuperFetch için daha hızlı bir tampon bellek olduklarını gösteriyor.

READYBOOST İLE KOLAY TERFİ

USB bellek ile sistemi hızlandırın

Vista’da bir USB belleği bilgisayarınıza taktığınızda doğrudan içindeki veriler gösterilmez. Bunun yerine sistem önce USB belleğinizin hızını test eder. Eğer bellek en az 2,5 MB okuma ve 1,75 MB yazma hızına, USB 2.0 desteğine ve 256 MB veya üstü bir kapasiteye sahipse, Vista size belleği performansı artırmak için kullanmak isteyip istemediğinizi soruyor. Yanıt “evet” ise belleğin ne kadarlık bir kısmını bu işe ayıracağınız sorulur ve belirlenen boyuta göre USB bellekte readyboost adında bir dosya tampon bellek için oluşturulur.

PCMark 2005 HDD test sonuçları (MB/s)

ReadyBoost	-	1 GB	2 GB	4 GB
Uygulama yükleme	7	9,7	11,3	13,3
Sabit disk genel kullanım	7,3	10,5	11,1	13,1
Virüs tarama	100,5	92,6	92,9	103,5
Dosya yazma	58,4	58,2	59,6	55,5

READYBOOST BOYUTU ReadyBoost için ayrılan alan arttıkça performans da artıyor fakat bu oranın USB belleğin takıldığı PC’ye bağlı olarak değiştiğini unutmayın.

Performans artışı için kesin birşey söylemek zor. Sabit diskinizin hızından sistem hafıza boyutuna ve hatta programları kullanma şeklinize göre performans artışı değişiklik gösteriyor. Dolayısıyla test platformunda aldığımız sonuçları net bir referans olarak değil, ufak da olsa bir fikir vermesi için sunuyoruz. Kural olarak kullanacağınız USB belleğin rasgele erişim süresi ve okuma/yazma hızı ne kadar iyiye performans artışı da o kadar fazla olacaktır diyebiliriz. Aşağıdaki sonuçlar testin hızlı katılımcılarından biri olan 8 GB’lık ADATA ile 2 GB sistem hafızası ve 16 MB tampon bellekli 750 GB Seagate ST3750640AS sabit disk ile yapıldı. Gördüğünüz gibi ReadyBoost için ayrılan boyut arttıkça, özellikle uygulama yükleme gibi alanlarda performansta da bir artış gözleniyor. Microsoft’un önerisi sistem hafızasının 1 ile 3 katı arasında bir kapasiteyi ayırmanız doğrultusunda. Yani bilgisayarınızın belleği 512 MB ise en azından 512 MB’lık bir kısım ayırmanız gerekiyor. İdeali ise 1,5 GB. Vista’nın izin verdiği kapasiteler ise 230 MB ile 4 GB arasında sınırlı. 4 GB ise dosya sistemiyle ilgili bir sınır. Açıkçası sisteminiz için en iyi boyutu bulmak hiç de zor değil. Sadece Vista’yı birkaç kez baştan başlatıp saniye tutarak en uygun boyutu bulabilirsiniz. Tabii USB belleğinizde ReadyBoost için ayrılan alanın kullanım dışı kalacağını da unutmayın. Elbette sonradan ReadyBoost dosyasını silip bellekte yer açabilirsiniz. →

GÜVENLİK VE OPTİMİZASYON

Güvenli kaldırmasanız da aslında güvenli

USB belleğini sağ alt köşedeki güvenli kaldır seçeneğini kullandıktan sonra bilgisayardan çeken aramızda pek yoktur. Peki ReadyBoost için kullanılan bir belleği aniden çıkardığınızda sorun yaşar mısınız? ReadyBoost ile USB belleğe atılan veriler kesinlikle sabit diskte yedeği olan veriler. Dolayısıyla USB belleği zamansız olarak çıkardığınızda bile veri kaybı yaşamıyorsunuz. Dahası veriler 128 bitlik AES sistemiyle şifrelenerek yazılıyor. Yani sizden habersiz birisi USB belleği alıp başka bir bilgisayara gitse de verilerinizi ele geçiremiyor. Bu arada verinin 1.8 ile 2.3 kat oranında sıkıştırılıp yazıldığını bilgisini de verelim.

YENİ USB TEKNOLOJİLERİ

Çift kanal USB bellek ve U3 teknolojisi

Aynı sistem belleğinde olduğu gibi USB

PQI i810 Bu "mini" USB bellek, boyutuna rağmen 2 GB'lık veriyi yanında taşıyabiliyor.

bellekler de çift kanal hafızadan yararlanabiliyorlar. Bunun için tek bir 1 GB'lık NAND bellek yerine USB belleğin içine iki adet 512'lik hafıza konuluyor. Bu konfigürasyon zaman zaman iki kat hız sunsa da hafıza kontrolcüsü sayısı artı-ğından fiyat yükseltiyor. Yine de gitgide daha çok kullanılan bir teknoloji. Çok az firma bunu ürünlerinde çift kanal hafıza kullandığını lanse ediyor fakat performans ve fiyat farkından bunu kolayca ayırt edebiliyorsunuz.

USB belleklerdeki yeni bir teknoloji ise U3 ve türevleri. Sandisk'in başını çektiği U3 konsorsyumu programlarınızı USB belleğe atarak herhangi bir bilgisayarda yükleme yapmadan uygulamaları çalıştırmanıza imkân tanıyor. Bir U3 USB belleği bilgisayarınıza taktığınızda beraberinde bir de CD sürücüsü gözüktüyor ve otomatik çalıştır karşınıza U3 konsolunu getiriyor. Bu konsoldan ister programlarınız çalıştırabilir, isterseniz internete girip yeni programlar indirebilirsiniz. Dahası programdaki verileriniz yanınızda kalıyor. Skype, Firefox gibi popüler programlar dışında birçok paralı uygulama da U3'un sitesinde mevcut

BEKLEMİYİ SEVMİYENLERE

Ridata, BigBoy ve A-Data hızda rekora koşuyor

Yüksek kapasiteli bir USB'de hızlı aktarım işinizi çabuk bitmesi açısından önemli. Okuma hızında Ridata birinciyken yazma hızında BigBoy tüm rakiple-

USB BELLEK

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS vasat

FİYAT: 61 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN:
smart-bs.com

YAZMA KİLİDİ

USB ucu çıkartınca karşınıza çıkıyor.

- + Aktarım hızı
- + USB girişi
- Rastgele erişim süresi

Ridata Slider 4 GB

Yüksek okuma ve yazma hızı aktarım süresini en aza indiriyor.

■ Ridata yeni yeni konuşulmaya başlanan bir marka olsa da performansı gerçekten göz dolduruyor. Saniyede 35 MB'a yaklaşan okuma hızına ek olarak yazma hızı 23,5 MB'ı buluyor. Bu hızla örneğin, standart 600 - 700 MB'lık bir VCD filmi yaklaşık 30 saniyede belleğe aktarabilirsiniz. İçine doğru katlanır sustalı diyebileceğimiz USB girişi ise kapak kayboldu derdine son veriyor. Erişim süresinin biraz yüksek olması ve iddialı bir yazılımla gelmesi kutu içeriği puanını düşürse de, fiyatında da bir o kadar avantaj sağlıyor.

USB BELLEK

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS çok iyi

FİYAT: 15 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN:
pasifikbilgisayar.com

WEENY ID Ürünü istediğiniz gibi kişiselleştirebilirsiniz.

- + Kişiselleştirilebilir
- + Şifre koruması
- + Uygun fiyat

Inca Weeny ID 1 GB

Kimlik kartı özelliği sayesinde istediğiniz resim ile kişiselleştirmeniz mümkün.

■ Küçük tasarımı ile Inca, ilginç bir ürünü beğenimize sunuyor. Ürün beraberinde gelen yazılımı kullanarak USB belleğinizi kişiselleştirmeniz mümkün. Böylece cihazı bilgisayara taktığınızda ekranda kimlik bilgilerinizin, telefonunuzun ve hatta resminizi çıkmasını sağlayabilirsiniz. Bu özellik ürünü hediye için de iyi bir tercih yapıyor. Ayrıca şifre koyarak kimlik bilgilerinin değiştirilmesini engelleyebilirsiniz. Sonuç olarak Inca Weeny ID'nin 1 GB'lık modeli kimlik kartı özelliği ve düşük fiyatıyla fiyat/performansta birinciliğe yerleşiyor.

SANDISK READER SD/MMC okuyucu özelliği aynı anda kapasiteyi artırmak için de kullanılabilir.

rini geride bırakıyor. Her iki USB bellek de 1 ms'nin üzerinde rastgele erişime sahipler. Bu hız kategorisinde rastgele erişim süresi en iyi olanlar ise A-Data'nın 8 ve 4 GB'lık PD7 modelleri. Rastgele erişim özellikle hafızada farklı yerlere dağılmış yüksek miktarda küçük boyutlu dosyaya daha çabuk erişmek açısından önemli. Dolayısıyla teoride ReadyBoost açısından daha uygun fakat yaptığımız testlerde sistem performansı artışında her üç bellek de benzer sonuçlar verdiler.

MINİMALİSTLER İÇİN USB BELLEK

PQI IntelligentDrive ve Kingston DataTraveler Mini

USB belleklerin yoğun ilgi görme nedenlerinden biri de küçük boyutları. Tasarımcılar bu noktada bir adım daha ileriye giderek neredeyse yuvaya taktığınızda kaybolan çözümlerle karşımızda

çıkıyor. Bu çözümlerden biri PQI IntelligentDrive i810 modeli. Bu USB bellek bir kesmeşekerin dörtte bir boyutunda. Aynı şekilde Kingston'un DataTraveler Mini ve Mini Fun modelleri de avucunuzda kaybolan cinsten. Boyutlarına karşın bu bellekler performans açısından ortalama bir skora ulaşabiliyorlar.

HAFIZASI ARTIRILABİLİR USB BELLEK

Sandisk ve Ridata'dan ilginç çözümler

Dizüstü bilgisayarların sayısı artsa da, üzerlerindeki USB yuvası sayısı aynı trendi göstermiyor. Hal böyleyken tek bir yuvaya takılıp birkaç özelliği beraberinde getiren ürünler rağbet görüyor. Tabii bu taşınabilir bir cihaz olan USB bellekler için daha da geçerli. Sandisk'in Reader modeli de bu konuda dikkate değer bir ürün. Üzerindeki SD/MMC kart okuyucusu diğer cihazlardan veri aktarımını kolaylaştırırken aslında USB belleğiniz için de bir de genişleme yuvası sunuyor. Hafıza kartı yuvasının kapalı olması da kartı koruyarak taşımayı güvenli kılıyor. Ridata'nın Yego modeli ise kapasiteye ek olarak iki adet USB yuvasını beraberinde getiriyor. İsterseniz birden fazla Yego takarak bir USB hub da oluşturabiliyorsunuz.

U3 TEKNOLOJİSİ VE RAKİPLER

Programlarınız yetmiyorsa masaüstünüzü de taşıyın

U3 teknolojisini kullanan Toshiba ve

CHIP Sonuç

Gökhan Bodur,
gokhan@chip.com.tr

■ Yaptığımız testlerde Ridata, Big-Boy, OCZ ve A-DATA'nın modellerinin yüksek okuma ve yazma performanslarıyla önde olduğunu gördük. Özellikle çift kanal hafıza mimarisine okuma hızları neredeyse USB 2.0'ın sunduğu maksimum teorik hıza yaklaşıyor. Bu modeller genelde yüksek rastgele erişim sürelerini de beraberinde getiriyor. Rastgele erişim süresinin yüksek olması ReadyBoost performansı açısından bir dezavantaj olsa da yaptığımız testlerde aktarım hızının yüksekliğinin bunu genelde telafi ettiğini gördük. Hızdan çok işlevsellik arayanlar içinse artık eskisinden çok daha fazla alternatif bulabiliyoruz. U3 ve benzer şekilde sisteme sanal bir CD-ROM sürücü ekleyerek çalışan yazılımlar çok çeşitli özellikleri beraberinde getiriyor. Bunun dışında hafıza kartı okuyucu, USB hub, parmak izi tarama gibi ilginç özellikler de gün geçtikçe USB belleklere dâhil olacak gibi görünüyor.

Sandisk modelleri birçok programı yanınızda taşımanıza izin veriyor. Böylece Firefox, Skype gibi popüler programlarınızı başka bir bilgisayara kurmadan bile çalıştırabiliyorsunuz. Bedava indirilebilen uygulamalara ek olarak U3 sitesinde paralı veya deneme sürümü birçok yazılım da bulabilirsiniz. Buna karşın çözümlerin hiçbiri Kingston'ın DataTraveler modelindeki Migo yazılımı kadar kullanışlı değil. Bu yazılım sayesinde masaüstünüzü aynen yanınızda taşıyabiliyorsunuz. Hangi verilerin aktarılacağına dair ayarları yaptıktan sonra belleği başka bir bilgisayara taktığınızda masaüstünüz, belgeler klasörünüz ve hatta e-postalarınız aynen diğer bilgisayarda karşınıza çıkıyor. Böylece işinize kaldığınız yerden kolayca devam ediyorsunuz.

Gökhan Bodur, gokhan@chip.com.tr

Vista'yı kandırmanın yolu

USB belleğiniz 2,5 MB/s okuma ve 1,75 MB/s yazma hızına sahip değilse Vista ReadyBoost için kullanım seçeneğini haklı olarak açmıyor. Fakat 4.200 rpm bir sabit diske veya düşük performanslı bir belleğe sahip olanlarda böyle USB bile işe yarayabilir. Vista'ya rağmen ReadyBoost'u açmak için

1 USB belleği takın ve Vista test ettikten sonra bir daha test etme işaretini işaretleyin.

2 Cihazı çıkarın ve başlat menüsünde çalıştırdı "Regedit" yazın.

3 HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\EMDMgmt dizinine gidin ve değerleri ve aşağıdaki değişiklikleri yapın DeviceStatus:2 ReadSpeedKBs: 1000 WriteSpeedKBs:1000

4 Bilgisayarında USB belleğe sağ tıklayın ve ReadyBoost sekmesine gelerek istediğiniz boyutta bir kapasiteyi ReadyBoost için ayırın.

Değerlendirme	SIRA 1	SIRA 2	SIRA 3	SIRA 4	SIRA 5	SIRA 6	SIRA 7
Ürün	Ridata Slider	Bigboy	A-DATA MyFlash PD7	A-DATA MyFlash PD7	Ridata EZDrive	Ridata Twister	OCZ Rally2 Dual Channel
Kapasite	4 GB	4 GB	4 GB	8 GB	2 GB	8 GB	4 GB
Firma	Smart-BS	Asnet	Endeks Bilişim	Endeks Bilişim	Smart-BS	Smart-BS	Akortek Bilişim
Tel	(212) 2432337	(312) 481 60 00	(216) 313 6868	(216) 313 6868	(212) 243 2337	(212) 243 2337	(212) 210 9799
İnternet (www)	smart-bs.com	asnet.com.tr	endeksbilisim.com	endeksbilisim.com	smart-bs.com	smart-bs.com	akortek.com
Yaklaşık fiyat (\$ + KDV)	61	78	59	105	30	123	59
Toplam puan	90	82	81	80	75	73	69
	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
Performans (%70)	96	94	92	91	79	69	70
Donanım özellikleri (%10)	100	50	50	50	75	100	50
Ergonomi (%10)	76	65	65	65	76	76	71
Beraberinde gelenler (%10)	50	50	50	50	50	70	80
GB başına maliyet	15,25	19,5	14,75	13,125	15	15,375	14,75
Fiyat/Performans	54 (vasat)	38 (kötü)	50 (vasat)	28 (kötü)	92 (çok iyi)	22 (kötü)	43 (kötü)
Donanım özellikleri							
Şifre koruması / diğer	●	-	-	-	-	●	-
Yazma kilidi / Uyarı lambası	● / ●	- / ●	- / ●	- / ●	● / ●	● / ●	- / ●
Ergonomi							
Genel tasarım	8	5	5	5	8	8	7
Katlanabilir / Saklı kapak	●	-	-	-	●	●	-
Boyutlar (E x B) mm	72 x 23	70 x 18	66 x 18	66 x 18	57 x 19	57 x 19	68 x 16
Beraberinde gelenler							
Uzatma kablosu / Taşıma askısı	- / -	- / -	- / -	- / -	- / -	- / -	● / ●
Yazılım	-	-	-	-	-	Şifreleme yazılımı	-
Test sonuçları							
Ortalama okuma (MB/s)	34.807	30.573	33.058	30.573	33.621	29.826	26.317
Ortalama yazma (MB/s)	22.519	24.512	22.060	23.035	15.046	12.807	15.790
Rastgele erişim süresi (ms)	1,3	2,1	0,9	0,6	1,9	1,7	0,6

Değerlendirme	SIRA 17	SIRA 18	SIRA 19	SIRA 20	SIRA 21	SIRA 22	SIRA 23
Ürün	Sandisk Cruzer Titanium	Inca Weeny ID Stick	Sandisk Cruzer Crossfire	Kingston DataTraveler100	A-DATA MyFlash PD10	Kingston DataTraveler	A-DATA MyFlash PD14
Kapasite	4 GB	2 GB	4 GB	4 GB	2 GB	2 GB	2 GB
Firma	Turanlı	Pasifik Bilgisayar	Turanlı	Asnet	Endeks Bilişim	Asnet	Endeks Bilişim
Tel	(212) 216 0520	(212) 212 8865	(212) 216 0520	(312) 481 6000	(216) 313 6868	(312) 481 6000	(216) 313 6868
İnternet (www)	turanli.com.tr	pasifikbilgisayar.com	turanli.com.tr	asnet.com.tr	endeksbilisim.com	asnet.com.tr	endeksbilisim.com
Yaklaşık fiyat (\$ + KDV)	59	25	49	46	33	23	25
Toplam puan	54	52	50	49	49	48	48
	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
Performans (%70)	49	46	43	46	39	44	44
Donanım özellikleri (%10)	50	50	50	50	75	50	50
Ergonomi (%10)	76	71	68	76	76	68	71
Beraberinde gelenler (%10)	70	80	80	50	70	50	50
GB başına maliyet	14,75	12,5	12,25	11,5	16,5	11,5	12,5
Fiyat/Performans	33 (kötü)	76 (iyi)	37 (kötü)	39 (kötü)	54 (vasat)	76 (iyi)	70 (orta)
Donanım özellikleri							
Şifre koruması / Diğer	-	-	-	-	●	-	-
Yazma kilidi / Uyarı lambası	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●
Ergonomi							
Genel tasarım	8	7	6	8	8	6	7
Katlanabilir / Saklı kapak	●	-	-	●	●	-	-
Boyutlar (E x B) mm	57 x 20	51 x 17	61 x 20	59 x 20	59 x 19	68 x 20	63 x 18
Beraberinde gelenler							
Uzatma kablosu / Taşıma askısı	- / -	- / ●	- / ●	- / -	- / -	- / -	- / -
Yazılım	U3 / 1 ay Skype Voicemail	Weeny ID	CSI hile programı	-	Şifreleme programı	-	-
Test sonuçları							
Ortalama okuma (MB/s)	20.543	23.853	18.302	17.415	17.355	20.132	23.853
Ortalama yazma (MB/s)	9.425	5.785	8.409	10.046	6.792	7.523	4.628
Rastgele erişim süresi (ms)	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5

■ Zirve sınıfı (100-90) ■ Üst sınıf (89-75) ■ Orta sınıf (74-45) ■ Tavsiye edilmez (44-0) ● var - yok deger en iyi deger deger en kötü deger

SIRA 8	SIRA 9	SIRA 10	SIRA 11	SIRA 12	SIRA 13	SIRA 14	SIRA 15	SIRA 16
A-DATA MyFlash PD7	Kingston DataTraveler ReadyFlash	PQI Intelligent Drive i810	Inca Weeny ID Stick	Inca Weeny ID Stick	Sandisk Cruzer Micro	Kingston DataTraveler mini fun	Sandisk Cruzer Titanium	Kingston DataTraveler mini
2 GB	2 GB	2 GB	8 GB	4 GB	2 GB	2 GB	2 GB	2 GB
Endeks Bilişim	Asnet	Infronic	Pasifik Bilgisayar	Pasifik Bilgisayar	Turanlı	Asnet	Turanlı	Asnet
(216) 313 6868	(312) 481 6000	(216) 544 1244	(212) 212 8865	(212) 212 8865	(212) 216 0520	(312) 481 6000	(212) 216 0520	(312) 481 6000
endeksibilisim.com	asnet.com.tr	infronic.com	pasifikbilgisayar.com	pasifikbilgisayar.com	turanli.com.tr	asnet.com.tr	turanli.com.tr	asnet.com.tr
29	44	25	90	45	30	30	38	28
67	63	63	62	62	55	55	55	55
■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
68	66	67	60	59	48	51	51	50
50	50	25	50	50	75	50	50	50
79	68	79	71	71	74	77	76	79
60	50	60	80	80	70	70	70	70
14,5	22	12,5	11,25	11,25	15	15	19	14
84 (iyi)	52 (vasat)	92(çok iyi)	25 (kötü)	50 (vasat)	67 (orta)	67 (orta)	53 (vasat)	71 (orta)
-	-	-	-	-	●	-	-	-
- / ●	- / ●	- / -	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●
9	6	9	7	7	8	9	8	9
●	-	●	-	-	-	-	●	●
23 x 15	69 x 20	24 x 15	51 x 17		56 x 17	38 x 18	57 x 20	22 x 20
- / ●	- / -	- / ●	- / ●	- / ●	- / -	- / -	- / -	- / -
-	-	-	Weeny ID	Weeny ID	Sandisk cruzer sync	oyun	U3 / 1 ay Skype Voicemail	Migo
30.854	19.433	29.832	30.783	30.713	20.841	22.369	20.884	20.841
11.630	18.504	1.1630	7.695	7.390	8.625	9.056	10.152	9.800
0,5	1,8	0,5	0,6	0,6	0,6	1,4	0,6	1,3

SIRA 24	SIRA 25	SIRA 26	SIRA 27	SIRA 28	SIRA 29	SIRA 30	SIRA 31
LG Fingerprint	LG	Toshiba TransMemory U3 Smart	Inca Weeny ID Stick	Toshiba TransMemory U3 Smart	Toshiba TransMemory U3 Smart	Ridata Yego EZDrive	Kingston DataTraveler Reader
2 GB	8 GB	1 GB	1 GB	2 GB	4 GB	2 GB	1 GB
Bogazici	Bogazici	Multimedia	Pasifik Bilgisayar	Multimedia	Multimedia	Smart-BS	Asnet
(212) 331 1000	(212) 331 1000	(212) 479 4646	(212) 2128865	(212) 479 4646	(212) 479 4646	(212) 2432337	(312) 481 6000
Bogazici.com.tr	Bogazici.com.tr	multimedia.com	pasifikbilgisayar.com	multimedia.com	multimedia.com	smart-bs.com	asnet.com.tr
49	129	16	15	27	43	34	23
45	43	42	41	41	40	36	35
■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
33	32	29	30	27	26	26	25
50	50	50	50	50	50	50	50
70	71	68	71	68	68	77	74
100	80	100	80	100	100	50	50
24,5	16,125	16	15	13,5	10,75	17	23
34 (kötü)	12 (kötü)	97 (çok iyi)	100 (çok iyi)	55 (vasat)	34 (kötü)	38 (kötü)	55 (vasat)
- / Parmak izi tarama	-	-	-	-	-	- / USB HUB	- / SD/MMC okuyucu
- / ●	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●	- / ●
6	7	6	7	6	6	9	8
●	-	-	-	-	-	-	-
57 x 18	62 x 20	62 x 17	51 x 17	62 x 17	62 x 17	69 x 43	65 x 29
● / ●	● / ●	● / ●	- / ●	● / ●	● / ●	- / -	- / -
Parmak izi tarama	-	U3	Weeny ID	U3	U3	-	-
16.131	16.328	12.856	13.368	12.758	12.734	12.782	9.754
4.956	4.199	5.403	5.343	4.479	3.804	3.550	5.285
0,5	1,2	0,5	0,6	0,5	0,5	0,6	0,8

CHIP KILAVUZ USB bellek

Satın almadan

✓ **Kapasiteyi belirleyin:**

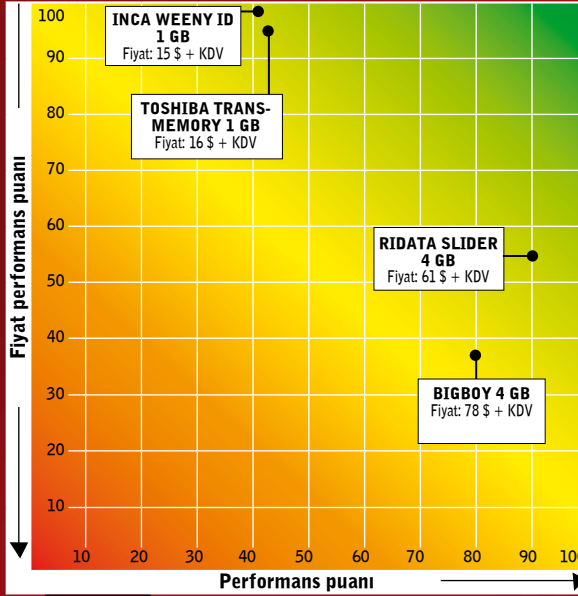
USB belleklerin asıl amacı veriyi yanınızda taşımak. Dolayısıyla öncelikle ihtiyacınız olan kapasiteyi belirleyin. Word, Excel ya da resim dosyalarınızı yanınızda taşımak için bir cihaz arıyorsanız 1 GB yeterli bir kapasite ama yüksek boyuttaki film ya da müzik arşiv dosyaları için 2 veya 4 GB'ı seçmelisiniz. 4 küsur GB'lık bir DVD içeriğini taşımak içinse 8 GB'lık çözümlere ihtiyacınız var. Tabii tüm bunlara Vista kullanıyorsanız ReadyBoost için ayrıcağınız alanı da eklemelisiniz. Bu arada çoğu durumda USB belleğin kapasitesi arttıkça GB başına maliyetin düştüğünü de unutmayın.

✓ **Veri güvenliği:** USB belleğinizi unuttuğunuzda veya kaybettiğinizde verilerinizin başkalarının eline geçmesini istemiyorsanız şifreleme özelliğini aramalısınız. Çoğu ürün, bunu yazılımla sunarken testimize katılan LG Fingerprint gibi bazı USB bellekler daha ciddi biyometrik sistemleri tercih ediyor. Genel olarak yazılımın sunduğu güvenlik yeterli diyebiliriz. http://download.chip.eu/tr/sifreleme_11556.html adresinde şifreleme için birçok yazılımı açıklamalarıyla bulabilirsiniz.

✓ **Ekstra özellikler:** USB hub, SD/MMC kart okuyucu gibi özelliklerin yanında pek önemli gibi gözükme de yazma kilidi sistem yöneticilerinin işine yarayacaktır. Virüslü bir makineyi temizlerken ya da USB belleği deneyimsiz bir kullanıcıya verdiğinizde bu özellik faydalara rını gösteriyor.

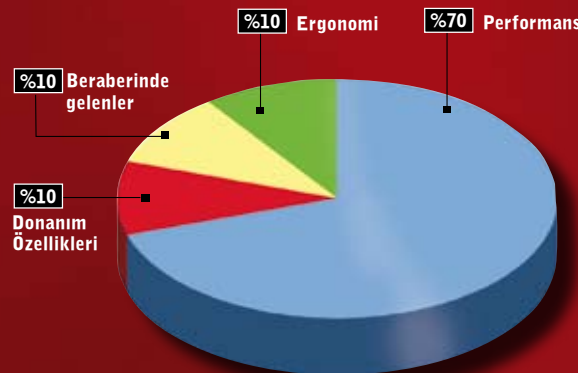
Fiyat, performansa karşı

■ Çift kanal USB bellekler çift kontrolcüyle yüksek performans sunarken fiyatları daha yüksek kalıyor. Tabloya bakarak bütçenize uygun seçimi rahatça yapabilirsiniz.

NASIL TEST ETTİK?

USB belleklerin okuma ve yazma performansı için HD Tach, Sisoft Sandra ve ATTO benchmark'larını kullandık. ATTO ve Sisoft 16 KB'tan 1.024 KB'a farklı boyutlarda dosyaların aktarım hızını ölçerken test değerlerinde 256 KB ve 1 MB arasındaki dosyaların aktarım hızını temel aldık. Tüm aktarım testleri üçer kez tekrarlanarak ortalama alındı. Her USB belleğin varsayılan dosya sisteminde test edildiğini de belirtelim. Rastgele erişim hızı ölçümünde ise HD Tach'ın 3.01 sürümünden faydalandık. Ergonomi puanlamasında genel tasarım dışında kapağa ihtiyaç duymayan modellere ekstra puan verdik.

Performans

1

Ridata Slider 4 GB

"Sustalı" USB konektörü sayesinde kapak derdinden kurtuluyorsunuz. Okuma ve yazma hızlarında ise birçok rakibinden daha başarılı. Yazma kilidi de unutulmamış.

Fiyat: 61 \$ + KDV

2

BigBoy 4 GB

24 MB/s'lik yazma hızı şimdiye kadar şahit olduğumuz en yüksek değer. Okuma performansında da yine testimizin en hızlı katılımcılarından biri.

Fiyat: 78 \$ + KDV

Fiyat/Performans

27

Inca Weeny ID 1GB

Beraberinde gelen yazılımla USB belleğinizi kendi resminiz ve bilgilerinizle kişiselleştirebiliyorsunuz. Arkadaşınıza hediye etmek için de uygun fiyatlı bir seçim.

Fiyat: 15 \$ + KDV

16

Toshiba TransMemory U3 1 GB

Kendi internet tarayıcınız gibi birçok programı yanınızda taşımak sizin için önemliyse Toshiba en uygun fiyatlı seçim. 0,5 ms'lik rastgele erişim süresi de testimizdeki en hızlı değerlerden biri.

Fiyat: 16 \$ + KDV

GÜVENLİK Parmak iziniz olmadan LG Fingerprint içindeki verileri kimseye vermiyor.

Google en iyisi (mi?)

Arama denince ilk akla gelen Google. Fakat firma bu konuda her zaman başarılı değil. Testimiz rakiplerinin bazen daha iyi olduğunu gösteriyor.

Bu yazıda

Altı arama motoru incelemede

Yarının arama teknolojisi

Daha iyi sonuçlar için ipuçları

Internet her saat başı daha da büyüyor: Haziran ayında İngiltere internet gözetleme firması Netcraft tarafından yapılan bir araştırmaya göre internete 122 milyon web sunucusu kurulu – önceki aydan 4 milyon daha fazla. Fakat web'in boyutunu asıl internetteki sitelerin sayısına baktığımız zaman daha

iyi anlayabiliyoruz: Tahminlere göre bu rakam 500 milyar. İçeriğin zamanla değiştiğini varsayarsak iyi bir arama motoru olmadan hiçbir şeyin düzgün çalışmayacağı ortada. Blog'lar ve video portalları durağan web'i hareketli bir ortama dönüştürdü. Böylece yeni arama teknolojileri yarışı başlamış oldu. Web'in içeriğini yükselen veri türleriyle birlikte yine yükselen bir tempoda analiz etmek gerekiyor.

İnternetteki en önemli uygulamanın arama olmasından dolayı arama motorlarının iyi bir iş çıkarması gerekiyor:

Türkiye'deki kullanıcıların %80'i adres satırına URL yazmak yerine arama motorlarını kullanıyorlar. Bu esnada arama motoru seçiminin bir alışkanlık olduğu açıkça ortaya çıkıyor: Türklerin %87'si Google'ı kullanarak arama yapıyor. Yahoo ve Microsoft Live Search (eski adıyla MSN) %13'lük küçük bir pazar payına sahip. Google'a olan bu sarsılmaz güvenin ne kadar haklı olduğunu görmek için beş rakibini Google ile karşılaştırdık: Yahoo, Microsoft Live Search, Ask.com, Abacho ve Seekport'u da teste dâhil ettik.

ARAMA SONUÇLARI

Google standart belirliyor; Microsoft çok geride

Google herşey demek değil: Google pazarın haklı lideri. Bunun nedeni ise testte başka hiçbir adayın bu kadar yüksek isabetli sonuçlar verememesi. Fakat bu demek değil ki rekabet çıplak piyasa verilerine inanılmayacak kadar kötü. Ask.com, video ve haber aramada Google'dan daha iyi sonuçlar veriyor. Microsoft Live Search ise tam bir fiyat-ko.

Test için arama motorlarına bir dizi arama terimi sunduk. Onar defa genel arama terimleri ve beşer defa da haberler, resimler ve videolar için arama yaptık. Genel sorgularda Google rakip tanımıyor. Birkaç örnek vermek gerekirse, arama satırına "Merchin'de hava durumu yazıp aradığımızda, bu küçük kasabanın bile hava durumunu kolayca bulabildik. İstanbul ile Prag arasındaki tren yolu bağlantısını aradığımız sorguda ise trenlerin kalkış saatlerini bulabildik. "Download Firmware Plextor PX-716" sorgusu ise bizi doğrudan Plextor'un web sayfasındaki bağlantıya götürdü. "15.66 dollars in euros" sorgusu ise o andaki kuru görmemiz için yeterli oldu.

Tüm bunların aksine rakipler bizi ters yöne götürdü: Hava durumunu ararken gönüllü itfaiyecilerin sitesine iniş yaptık (Ask.com); tren yolunun yerine uçak biletlerinin ayrıldığı web sayfasına yönlendirildik (Seekport), firmware ye-

CHIP Sonuç

Google kesin bir zaferin tadını çıkarabilir zira arama sonuçlarının kalitesi çok iyi. Google hiçbir arama özelliğini kaçırmıyor. Fakat buna rağmen diğer arama motorlarının da hayatta kalmaya hakları var. Mükemmel video ve blog araması ile Ask, detaylar söz konusu olduğunda birinci oluyor. Ayrıca Yahoo da "Answers" servisi ile çok özel sorulara bile yanıt bulabiliyor.

rine yığın postalara (spam) ulaştık ve kur oranları yerine de finansal raporlar karşımıza çıktı. Google iki terimde bo-caladı: Telekom'un hisse senedi fiyatlarında ve elektrik tarifelerinde. Yahoo burada daha iyi sonuçlar ortaya koydu. Örneğin sonuçların hemen üstünde Telekom hisselerinin fiyatları belirdi. Fakat bütün arama motorları bize önemli bir sorunun cevabını vermekte başarısız oldu: Arı mayadaki askerin adı neydi?

Google resim aramada bile bizi etkilemeyi başardı: Aradığımız beş terim için de tatmin edici sonuçlar elde ettik. Diğerleri ise bu konuda yanlış adım attılar: Ask, Apple'ın "iPhone"u ve "Soundso"nun biz kahramanımız adlı albümünün CD kapağı için hiç sonuç bulamadı. Abacho, Yahoo ve Live Search Gilbert & George'un eseri "Are You Angry Or Are You Boring" için hiçbir sonuç getiremediler. Seekport bizi büyük bir uğraştan kurtardı: Arama motorunda resim arama özelliği mevcut değil. Seekport ayrıca videoları da aramıyor. Bu özel arama Abacho'da bile mevcut değil.

Sıradan bir web araması video arama konusunda yardımcı olabilir: Örneğin Crysis'in oyun içi videosunu aradığımızda içinde yüksek çözünürlüklü videolar bulunan Stage6'i bulduk. Ask, Live Search ve Google sadece video arama konusunda ufak farklılıklara sahip. Google aramalarda kendi video portalı YouTube'a öncelik tanıyor. Bu yüzden birkaç puan kaybetti. Öte yandan sonuçların kalitesi arama teriminize bağlı. Üç arama motorunda da yaptığımız "White Stripes Icky Thump" aramasında, Amerikalı Rock grubunun yeni albümüne yönlendirildik. Hatta üçleme için "Apple 1984 Superbowl" reklâmı bile sorun olmadı: Sadece Stromberg bölümü için sonuç listesi nerdeyse boş çıktı

Öte yandan boş listeler Yahoo video aramada çok sık karşılaştığımız bir olguydu ve tamamen hayal kırıcı bir deneyim sağladı.

Yahoo bizi haber arama konusunda çabucak etkilemeyi başardı ve Google'ın

Videolar ve kümeler: Geleceğin teknolojisi

Eğer web bu hızla büyümeye devam ederse eski arama motorları yakında emekli olacak. Resimleri ve videoları aramak ve en doğru sonuca ulaşmak artık daha fazla önem kazanıyor. İşte geleceğin arama motorları da sadece bunu sunmak niyetinde.

Clusty.com aynı anda Yahoo, Ask ve diğer arama motorlarında arama yapan ve sonuçları küme halinde gösteren bir meta arama motoru. Örneğin "Paris" gibi belirsiz bir arama terimini kümelere tıklayarak şehir, Paris Hilton, moda, restoran veya otel gibi daha belirli hale getirebilirsiniz. Böylece kümeler halindeki binlerce sonuç daha belirgin olarak karşınıza çıkacaktır.

İyi KÜMELENMİŞ Clusty, sonuçları konularına göre düzenliyor ve sadece ilgili olanları görüntülüyor.

Blinkx video arama konusunda uzman ve 12 milyon klipi indekslediğini iddia ediyor. Motor sadece dosya adı ve site içeriğini analiz etmekle kalmıyor aynı zamanda da etiketleme için videonun kendisini de inceliyor. Örneğin Blinkx videonun başlığını, sesini ve gizli meta verilerini de inceliyor.

Mister Wong pratikte insan yapımı bir arama motoru. Kurucularının asıl amacı ise yer imlerini -tanımları ve diğerleri dâhil- bilgisayarları yerine internette saklamak. İstenirse yer imleri halka açık bir biçimde depolanabiliyor ve böylece kullanıcılar kendileri tarafından yaptıkları bir arama motoru yapabiliyorlar. Katalog şu anda sadece 2 milyon yer imi barındırıyor. Ancak Mister Wong çığ gibi büyüyor ve yer imlerinin sayısı, kullanıcı sayısı gibi giderek artıyor.

→

sadece birkaç adım gerisinde kaldı. Google bile haber görünümüleri konusunda zaman zaman problemler yaşadı ve bazı başlıkları karşımıza makale gibi çıkardı. Tabii ki buda yanlış sonuçlara yol açtı. Ask.com en iyi haber sonuçlarını çıkarıyor fakat bu özellik blog aramasının altındaki bir sekmede gizlenmiş. Fakat bulduğunuz zaman çok alakalı haberler ve makalelere ulaşabiliyorsunuz. Abacho kendi haber arama özelliğine sahip değil fakat dizini o kadar çabuk güncelleniyor ki haber sorgularımız Atatürk Uluslararası Barış Ödülü ve telekom için birkaç kullanışlı web sitesi bulduk. Öte yandan Live Search ise sanal olarak hiçbir kullanışlı haber veya güncel arama terimi bulamadı.

ÖZELLİKLER

Dayatma fazla, seçenekler az

Her arama tonla sonucu karşınıza çıkarıyor. Bunları sadece filtreler veya çok iyi belirlenmiş arama terimleri kullanarak kısıtlayabilirsiniz. Genel arama motoru standartları birçok arama sorgusunun mantıksal türevleri (ve/veya/değil). Aramayı belli dillere veya zaman aralıklarına daraltmak birçok test adayı için mümkün oldu (test tablosuna bakın).

Live Search, Abacho ve Seekport ile farklı doküman tiplerini arama seçeneğini özledik. Google da aramayı Word, PDF yada Excel ile sınırlandırabilirken Ask.com'da video biçimlerine göre arama yapabilirsiniz.

Sürpriz bir biçimde sadece ufak arama motoru sağlayıcıları çok güzel bir özellik sunuyorlar: Web sayfasına ön izleme. Ask, Abacho ve Seekport tek tık ile sonucu doğrudan arama sayfası üzerinde gösteriyor böylece çabuk bir etkileşim ile sitenin işinize yarayıp yaramayacağını anlayabiliyorsunuz. Ask'ın çözümü biraz sıra dışı: İmlecini ön izleme bağlantısının üzerine getirdiğiniz anda açıl

an pencerede ön izleme karşınıza çıkıyor. Ayrıca Ask'ın video ön izlemesini de çok ilginç bulduk. Fareyi ön izleme resminin üzerine getirdiğinizde klibi birkaç saniyelik izlemenizi sağlayan tek arama motoru Ask.

GÜVENLİK SONUÇLARI

Çerez zorlaması: Firma için iyi, kullanıcı için kötü

İnternette şüpheli web sitelerine girmek çok kolay. Arama motorunun pornografik ve zararlı kodlar içeren web sitelerini kendiliğinden listeden çıkarması çok daha iyi. Test birincisi sizi zararlı yazı-

"En iyi arama motoru kendi kendini ayarlayandır"

En iyi arama motoru nereye gidiyor? CHIP, Paris'te bulunan Google CEO'su Eric Schmidt ile görüştü.

► Nasıl zirvede kalabiliyorsunuz?

Ürünün kalitesini devamlı geliştirerek. Her internet kullanıcısı istediği zaman hızlı bir şekilde seçimini değiştirebilir.

► Google'ın yenilikler konusunda nabızı gerçekten çok yüksek – sizin gözünüze çarpanlar neler?

Buradaki anahtar kelime kişisel arama. En iyi arama motoru kendi kendini ayarlayabilendir – işte iGoogle'ın yaptığı da tam olarak bu. Anahtar kelime evrensel arama: Google ayrı ayrı aramalar yerine bütün her şeyi birleştirmek istiyor. Örneğin bi-

risi "I have a dream" (Bir rüya var) diye bir arama yaparsa Martin Luther King'in Wikipedia girdisine, konuşmasının metnine ve bunların yanında orijinal videoya ulaşmış oluyor.

► Google Apps gibi örnekler Microsoft'un takip ettiğiniz anlamına mı geliyor?

Hayır. Google Apps ve Google Calendar'ı

Google CEO'su Schmidt YouTube'a yaptıkları yatırımın isabetliliğinden emin.

bu kadar güçlü ve başarılı yapan paylaşım özellikleri. Birçok kişi, dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, aynı anda aynı doküman üzerinde çalışabilirler. Bu da Google Apps'i farklı kılıyor.

► Google'ın YouTube'a yatırdığı 1.65 milyar \$'ı ne zaman geri alacaksınız?

Şimdiye kadar kullanıcılarımızın memnuniyeti üzerinde yoğunlaştık. Bu bizim finansal başarımızın ve geliştirdiğimiz yeni iş modelinin temeli. IP TV'ye gelince YouTube web'deki en büyük video platformu, trafik devamlı bir yükseliş içinde.

lüm yayın siteleri konusunda uyarıyor. Başka hiçbir arama motoru bu özelliği sunmuyor. Bunun yanında Live Search ve Seekport hariç diğer bütün servis sağlayıcılarda G ile derecelendirilmiş siteleri listeden çıkarmayan üç aşamalı bir filtre ayarlayabiliyorsunuz.

Kritik nokta: Bu ileri güvenlik özellikleri sadece çerezleri etkinleştirdiğinizde kullanılabilir (aslında bunu çözümlerin teknik olarak başka bir yolu olsa da.) Bunun nedeni ise kesin kullanıcı profillerine olan ilgi. Fakat verilere mantıklı bir yaklaşımımız olduğu için bu işlemten dolayı puan düşürdük.

SERVİS

İyi gizlenmiş: ücretli sonuçlara dikkat

Google ve Ask gibi arama motorları basitlik konusunda daha öteye gidemezler. Web sayfası arama alanı ve resim, haber veya ürün arama sekmeleri dışında tamamen boş. Biz de kritik bir gözle nasıl reklam yapıldığını inceledik. Birçok arama motoru reklam bağlantılarını göze çarpmayan renklerle işaretliyor. Fakat bazen bu renkler o kadar açık ki iyi kalibre edilmemiş monitörlerde fark edilemiyor. Seekport ve Abacho farklılar fakat daha iyi değiller. Reklamı grafikler kullanarak içeriğin kalan kısmında ayırıyorlar. Fakat bu, sponsor bağlantıları daha da gizli hale getiriyor. Ekstra özellikler sadece bir şey hariç tamamen kullanışlı: Live Search şu an var olmayan ekstra özelliklerini yardım bölümünde vaat ediyor, fakat bu özellikler gelecek hakkında kafanızda bir izlenim oluşturuyor. Öte yandan Google ve Yahoo'nun geniş bir dokümantasyonu var.

Eğer uzunca bir zamanı bu dokümanı okumakla geçerseniz çok daha iyi sonuçlar elde edebilirsiniz. Örneğin Yahoo servislerinden Answers ile ilgili diğer kullanıcıların açık sorulara cevap verdiğine dair bir ipucu öğrendik. Burada da Arı Maya'daki askerin adını sorduk ve üç dakika içinde cevap aldık: Askerin adı Paul Emsig. ■

Recep Baltas, recep@chiponlinechip.com.tr

Değerlendirme	SIRA 1	SIRA 2	SIRA 3	SIRA 4
Arama motoru	Google	Yahoo	Ask	Live Search
Adres	www.google.com	search.yahoo.com	www.ask.com	http://www.live.com
Toplam Puan	80	64	64	53
	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
Arama sonuçları (% 50)	73	57	56	50
Özellikler (% 25)	83	73	82	63
Güvenlik (% 15)	90	55	50	40
Servis (% 10)	90	90	80	60
Arama sonuçları				
Genel arama	% 75	% 65	% 38	% 38
Resim arama	% 76	% 36	% 48	% 66
Haber arama	% 86	% 78	% 94	% 48
Video arama	% 50	% 35	% 63	% 63
Özellikler				
Haber/Resim/Video arama	● / ● / ●	● / ● / ●	● / ● / ●	● / ● / ●
Blog/Başlık/Video arama	● / ● / ●	- / - / ●	● / ● / ●	- / ● / -
Doküman tipine göre arama	PDF, Excel, Word, PowerPoint, Zengin Metin, Shockwave, Flash	PDF, Excel, Word, PowerPoint, XML, txt dosyaları	Sadece video arama için: AVI, WMV, Flash, MPEG diğerleri	-
Tarihe göre arama	Üç zaman aralığı (3, 6 veya 12 aydan eski sayfalar)	Üç zaman aralığı (3, 6 veya 12 aydan eski sayfalar)	Yedi zaman aralığı (2 haftadan 2 yıla kadar olan sayfalar)	Değişken: (yeni güncellenmişten hiç güncellenmemişe kadar)
Yabancı dilli web sitelerinde arama	42 dil	38 dil	İngilizce, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca ve diğer diller	42 dil
Değişken filtrelerle arama	VE, VEYA, HAYIR kelime grupları	VE, VEYA, HAYIR kelime grupları	VE, VEYA, HAYIR kelime grupları	VE, VEYA, HAYIR kelime grupları
Kısaltma (İşaretleme)	-	-	-	-
Bir alan adı içinde arama	Web sitelerinde ve üst seviye alan adlarında	Web sitelerinde ve üst seviye alan adlarında	Web sitelerinde ve üst seviye alan adlarında	Web sitelerinde ve üst seviye alan adlarında
Aramalar sıralanabilir	Haberler ilgi ve tarihi; videolar değerlendirilmelerine (YouTube), resimler boyuta göre	Haberler ilgi ve tarihi; resimler renk ve boyuta göre	Videolar uzunluklarına göre	Güncellemeye, ilgi ve sonucun açıklığına göre değişken
Sayfa önizlemesi	-	-	●	-
Sayfa önbelleği	●	●	●	●
Tercüme	Birçok kombinasyonda mümkün	Almanca-İngilizce/ Fransızca her iki yönde	Sadece İngilizce-Almanca	-
Araçlar	Bir sayfaya referans eden web sayfalarını arama, bütünsel ölçü ve kur hesaplama, hava durumu ve daha fazlası	Kişiselleştirilebilir arama servisi, kendi yarattığınız kısa yol tuşlarıyla aramaya izin vermesi	Web sayfası ve videoları önizleme	Bir sayfaya referans eden web sayfalarını arama
Kişiselleştirilmiş arama sayfası	Arama geçmişi ve içeriğini kişiselleştirebileceğiniz iGoogle (Yer imleri başlıkları)	Yer imlerinizi saklamak için MyYahoo	Sonuçlarınız ve yer imlerinizi saklamak için MyAsk	Yer imlerinizi saklamak için Windows Live Favorites
Güvenlik				
Pornografik içeriği filtreleme	"Katı" veya "ılımlı" modda Google Safe arama	"Aile filtresi" (Mod yok sadece açık kapayabilirsiniz.)	Varsayılan olarak uyarı çıkarıyor, filtreleme başlatılabilir	-
Zararlı yazılımlara karşı uyarı	●	-	-	-
Çerezler gerekli	Filtre ayarları ve kişiselleştirilmiş sayfaların kullanımında gerekli.	Filtre ayarları ve kişiselleştirilmiş sayfaların kullanımında gerekli.	Filtre ayarları ve kişiselleştirilmiş sayfaların kullanımında gerekli.	Kişiselleştirilmiş sayfaların kullanımında gerekli.
Servis				
Yardım özelliği	Detaylı bilgilerle çok geniş	Detaylı bilgilerle çok geniş	Açık fakat kısa	Açık, var olmayan özellikler için yardım dosyaları
Web sayfalarının açık organizasyonu	Video arama dâhil değil, onun dışında iyi	iyi	Video arama henüz dâhil değil	Çok iyi

Donanım & Yazılım TESTLERİ

CHIP Test Merkezi olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

■ Bu ay kelimenin tam anlamıyla elimize geçen birbirinden farklı ürünlerin keyfini çıkartmayı ihmal etmedik. Epson'un EMP 1715 projeksiyon cihazı ve Datron'un HW4E LCD televizyonu test merkezimizi şenlendiren ürünler olarak ön plana çıktı. Özellikle Datron uygun fiyatıyla ilginizi çekecektir. İş yaşamınızda hem işlevleriyle işinize yarayacak hem de görüntüsüyle prestijinizi arttıracak PDA'ler oldukça dikkatinizi çekecektir. Bu ay yazdan yeni çıkmanın etkisiyle taşınabilir ürünle-

re oldukça yer verdik. Sennheiser ve Plantronics kulaklıklar müzikle ilgilenenler kadar oyuncuların da ilgisini çekecektir. Logitech ve Frisby klavyeler ise bilgisayar başınızda olmanın tadını arttıracak klavyeler. Bu ay monitörler açısından oldukça zengin bir aydı. Sizin için Neovo, Hyundai ve Inca monitörleri inceledik. Evinde veya işyerinde kablosuz ağ kurmayı düşünenleri ise Netgear ve Datron ürünlerinin bulunduğu sayfalara davet ediyoruz.

Burak Akmenek, akmenek@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

Test & Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbir-

leri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz. Kullandığımız bu puan sistemini ürünleri daha kolay değerlendirip sıralandırmak için uygun gördük. Diğer taraftan, ürünlerin teknik verilerini ayrı bir kutu halinde vermemizin sebebi ise, ürünler arasında karşılaştırma yapmayı daha kolay hale getirmek. Burada test edilen donanım ürünleri, yeterli puanı alırlarsa CHIP TOP 10 bölümünde ilgili listede de yer alırlar.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■ ■ ■ ■ ■	(100-90 puan)
iyi	■ ■ ■ ■ ■	(89-75 puan)
orta	■ ■ ■ ■ ■	(74-60 puan)
vasat	■ ■ ■ ■ ■	(59-45 puan)
kötü	■ ■ ■ ■ ■	(44-20 puan)
çok kötü	■ ■ ■ ■ ■	(19-0 puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■ ■ ■ ■ ■	(100-90 puan)
iyi	■ ■ ■ ■ ■	(89-75 puan)
orta	■ ■ ■ ■ ■	(74-60 puan)
vasat	■ ■ ■ ■ ■	(59-45 puan)
kötü	■ ■ ■ ■ ■	(44-20 puan)
çok kötü	■ ■ ■ ■ ■	(19-0 puan)

Donanım	
95	LCD televizyon: Datron HW4E
95	Fare: Everest xlaser X-968
95	Hoparlör: Gigabyte GP-S6500
96	PDA: HTC TOUCH
98	Klavye: Frisby MK73155WC
98	Projeksiyon cihazı: Epson EMP 1715
98	LCD monitör: Neovo H-W22
100	Direksiyon: Snopy Swiftmaster
100	Kulaklık: Sennheiser PC 155 USB
100	Kablosuz adaptör: Netgear W111T
102	Web kamerası: Logitech Quickcam PRO
102	LCD monitör: Inca IL 819A (DVI/LI)
102	Yazıcı: Sharp AM 400
104	Modem: Netgear WGT624
104	PDA: I-Mate Jamin JAQ3
104	Klavye: Logitech Wave
106	Yazıcı: Xerox Phaser 3200 MFPN
106	Dizüstü Bilgisayar: Vaio VGN-CR120E
106	Modem: Datron RTA-1030W
108	Cep telefonu: Samsung SGH U600
108	Kulaklık: Plantronics Audio 470
108	DVD Oynatıcı: Philips DCP 850
110	İşlemci soğutucu: Zero Therm BTF 95
110	LCD monitör: Hyundai N220W
110	PDA: HTC S620

Bu ürünleri
Hepsiburada.com'dan
satın alabilirsiniz

LCD TELEVİZYON DATRON HW4E	FARE EVEREST XLASER X-968	HOPARLÖR GIGABYTE GP-S6500
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Datron BİLGİ İÇİN Ufotek (216) 418 58 42 WEB www.ufotek.com.tr FİYAT 2.033 YTL + KDV	FİRMA Everest BİLGİ İÇİN Segment Bil (212) 266 62 90 WEB www.segment.com.tr FİYAT 16 \$ + KDV	FİRMA Gigabyte BİLGİ İÇİN - WEB www.gigabyte.com.tr FİYAT Belli değil
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Görüntü alanı 42 inç	Arabirim USB	Hoparlörler 2 uydu
Maksimum çözünürlük 1.366 x 687	Teknoloji Lazer	Toplam çıkış 32 W
Tepki süresi 8 ms	Tuş sayısı 4	Frekans aralığı 60Hz – 20 kHz
Parlaklık 500 cd/m²	Kayıtma tekeri Var	Kumanda Yok
Kontrast 1200:1	Çalışma mesafesi İki metreye kadar	Boyutlar 149 x 150 x 230 mm
Boyut / Ağırlık 1.071 x 792 x 311 mm; 33,6 kg	Boyut / Ağırlık 36 x 65 x 113 mm, 90 g	Kablo uzunluğu 3 m

HDTV'ye hazır LCD: Datron'un hesaplı fiyat politikasına uygun olarak piyasaya sürülen HW4E, yetenekleriyle rakiplerinden geri kalmıyor. Oldukça sade bir görünüme sahip olan ürünün ön tarafında herhangi bir kontrol mekanizması yok. Cihaz yalnızca uzaktan kumandayla kontrol edilebiliyor. Ürünün ön kısmında bulunan 2 x 10W gücündeki hoparlörler tatmin edici bir performans sergiliyor. Ürünün arka kısmında bulunan analog, 2 x Scart, AV3, 2 x HDMI, PC D-Sub ve PIP girişleri sayesinde yalnızca televizyon seyretmek için değil evinizdeki diğer aygıtları bağlayarak görüntü almak için de kullanabilirsiniz. Özellikle 8 ms tepki süresine sahip bu boyutta bir TV'de oyun oynamak müthiş keyifli bir tecrübe. 176 derece görüş açısına sahip olan Datron HW4E, yüksek kontrast değeriyle de göz dolduruyor. 16.7 milyon renk destekleyen televizyon, 291W güç tüketimi ile bu boyuttaki bir panel için kabul edilebilir bir performans sergiliyor.

SONUÇ Son derece uygun fiyatı ve görüntü kalitesiyle dikkati çeken bir televizyon.

- + Çok sayıda giriş ve çıkış mevcut
- + Yüksek kontrast oranı
- + Uygun fiyat

Ergonomik fare: Bilgisayar kullanırken "elimizin altında" faremiz olmazsa olmaz. Everest'in ürünü hem iş hem de oyun için ideal bir kullanım sunuyor. Ergonomik yapıya sahip fare, tek tuşla 400 / 800 / 1.200 ve 1.600 DPI aralığında çözünürlük değiştirebilme özelliğine sahip. Ürünün tekerleğinin aldığı farklı renkler sayesinde farenizi hangi çözünürlükte kullandığınızı anlayabiliyorsunuz. Bu sayede farklı işler yaparken rahat edebileceğiniz çözünürlüğe kolayca geçebiliyorsunuz. Tekerleğin hemen solunda bulunan tuş ile tek basıpta çift tıklama yapabiliyorsunuz. Çalışırken dosya açmada kolaylık sağlayan bu özellik, FPS türü oyunlarda da büyük avantaj sağlıyor. Sağ el için üretilen farede baş parmağınızın hemen üstüne denk gelen iki işlev tuşu ise kullandığınız yazılıma veya oynadığınız oyuna göre programlanabiliyor. Ürün, "cam yüzeylerde %99 performans gösterir" sloganıyla satılmasına karşın denemelerimizde tatmin edici sonuçlar vermedi.

SONUÇ Hem günlük kullanım hem de oyuncular için göz önünde bulundurulabilecek ergonomik bir fare.

- + Çift tıklama tuşu
- + Çözünürlük değiştirebilme
- + Ergonomik tasarım

Güçlü ve temiz: Test merkezimize konuk olan ve beğenimizi kazanan Gigabyte GPS 6500, yalnızca iki adet uydu hoparlörden oluşuyor. İki adet olmasına karşın masaüstünde oldukça yer kaplayan hoparlörlerin kontrol mekanizması arka tarafında. Bu tasarım müzik dinlemeyi sevenler için uygun olsa da, PC kullanıcıları için problem yaratabilir. Sinyal / gürültü oranını oldukça başarılı bulduğumuz üründe ses bozulması söz konusu değil. Çünkü ürün kapasitesinin üstünde kullanıma izin vermiyor. Bu kısıtlama kullanıcının kaliteli bir sonuç elde etmesini de garantiliyor. Tamamı MDF'den üretilen ürünün ses kalitesinde yapım malzemesinin de oynadığı rol büyük. Ürünün tweeter'ları plastik bir koruyucuyla örtülerek kazaya uğraması engellenmiş. Gigabyte Türkiye ofisiyle yaptığımız görüşmeler sonucunda Test Merkezi'mize doğrudan Gigabyte Tayvan Ofisi'nden yollanan ürünün ne yazık ki ülkemiz piyasasına giriş tarihinin belli olmadığını öğrendik.

SONUÇ Temiz ve berrak ses kalitesiyle iş yerinde ve sunumlarda rahatlıkla kullanılacak bir hoparlör.

- + Yüksek ses kalitesi
- + Ahşap malzeme
- Kontrol tuşlarının konumu kötü →

PDA
HTC TOUCH

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA

Turkcell, Casper

BİLGİ İÇİN

WEB

www.htc.com

FİYAT

Belli değil

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,8 inç, 240 x 320 piksel, 65k renk TFT LCD
Bellek	64 MB RAM – 128 MB ROM
Frekans bandı	900 / 1.800 / 1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	99,9 x 58 x 13,9 122 g
Kamera	2 MP
Diğer	GPRS, EDGE, Wi-Fi, Bluetooth, TouchFLO

- + TouchFLO yazılımı
- + Sade ve şık tasarım
- Darbelere açık ekran

GİZLEYEN KAPAK Ürünün yan tarafında bulunan bu kromajlı kapağın altında sim ve mikroSD kart girişleri var.

Şık ve eğlenceli

Parmaklarınızın ucundaki menüler sayesinde artık her şey daha hızlı.

■ Bazı ürünler öncü oldukları zaman markaları ürünün adını da alır. Selpak veya Jilet (Gilette) bu ürünlere verilebilecek en tipik örnektir. Bazı ürünler ise sonlarına “gibi” takısını alırlar ve ona benzeyen tüm ürünler bu şekilde anlatılır. Örneğin bilgisayar oyunlarını takip edenlerin yakından bildiği Doom oyunundan sonra tüm FPS (First person shooter) oyunları bir süre “Doom gibi” denilerek tarif edilmişti. HTC’nin Touch adlı ürünü de Apple’ın i-Phone’una bir cevap olarak piyasaya çıkarılsa da muadili tüm ürünler gibi benzetmeden kaçamayacak. Fakat benzetmenin bir adım ötesine geçen HTC, işletim sisteminde değişiklikler yaparak rakibiyle rekabeti kızıştırmaya çalışan ciddi firmalardan.

Klavye nerede?

HTC Touch’ı ilk elinize aldığınızda ister istemez klavyenin yokluğunu fark edip telefonu nasıl kullanacağınızı düşünüyorsunuz. Rakiplerinin hemen hepsinin üzerinde bir sürü tuş bulunduğu HTC Touch çok sade görünüyor.

Öncelikle eğer ürünün el kitapçığını okumamışsanız sim kartınızı takmak için epey uğraşacaksınız demektir. Çünkü ürünün arkasındaki kapakçığın üzerinde açılması gerektiğine dair hiçbir işaret görülemiyor. Arka kapak, kameranın bulunduğu yukarı tarafa doğru itilerek açılıyor. Ürünü açtığınızda karşınıza pil çıkıyor. Sim kartınızı takmak için pili çıkardığınızda ise hiçbir şey bulamıyorsunuz. Çünkü ürünün sim kart yuvası micro SD yuvasıyla beraber ürünün sol yanında, kromajlı bir plastik kapağın altında saklı.

Ürünü açtığınızda karşınıza gelen

karşılama ekranı sizi günlük randevularınız ve gelen mesajlar dışında, ayarları da yapabileceğiniz bir menüyle başbaşa bırakıyor. İşte bu ekran aynı zamanda cihazın TouchFLO yazılımının da keyfini çıkartabileceğiniz kısmı. HTL Touch, parmağınızla ya da hemen sağ tarafında bulunan kalemciği yardımıyla kullanıldığını algılayabiliyor.

TouchFLO

Ürünün ekranına parmağınızı aşağıdan yukarıya doğru hızlıca sürdüğünüzde menü bir küp efektiyle yuvarlanıyor ve karşınıza e-posta, SMS/MMS, Internet Explorer, Tasks, Comm. Manager ve Takvim’den oluşan, altı parçaya ayrılmış bir menü geliyor. Eğer parmağınızı sağa veya sola doğru sert bir biçimde sürerseniz bu kez HTC’nin müzik, fotoğraf ve video’dan oluşan çoklu medya merkezi veya 3 x 3 kutudan oluşan bir başka menü geliyor. 3 x 3 kutudan oluşan menü, telefonunuzda resmi bulunan dokuz ismin resimlerini dizerek özelliklerini görebileceğiniz veya arayabileceğiniz bir kısa yol menüsü aslında. Bu basit fakat etkili menü, Windows Mobile 6 Professional işletim sisteminin dar menüleri arasında dolaşmadan doğrudan dilediğiniz uygulamaya ulaşmanızı sağlıyor. 201 MHz işlemciye sahip ürünün aynı zamanda en eleştirilebilecek kısmı da bu kadar şık tasarıma ve eğlenceli yazılıma sahip olmasına rağmen artık ülkemizde de bulunan 3G özelliği içermemesi. Ekran ise ışıklı ortamlarda parlama yapıyor. Ürünün 2 MP kamerası flaş içermediği için gece çekimlerinde iyi bir performans göstermemesine karşın aydınlık alanlarda rakiplerine göre oldukça başarılı.

SONUÇ Hem öğrenciler hem de iş adamlarına tavsiye edebileceğimiz hafif bir telefon. →

KLAVYE

FRISBY MK73155WC

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA
BİLGİ İÇİN
WEB
FİYAT

Comsis
(212) 213 32 40
www.comsis.com.tr
45 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Tuş sayısı	135
Arabirim	Kızılötesi
Mak. kullanım mesafesi	10 m
Nümerik klavye	Var
Boyut	520 x 250 x 23 mm
Diğer	27 adet işlev tuşu

PROJEKSİYON CİHAZI

EPSON EMP 1715

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA
BİLGİ İÇİN
WEB
FİYAT

Epson
(212) 336 03 03
www.epson.com.tr
1.749 € + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Teknolojisi	DLP
Parlaklık	2700 Ansi Lümen
Kontrast	400:1
Çözünürlük	1.024 x 768
Boyut	193 x 273 x 68 mm
Ağırlık	1.600 g

LCD MONİTÖR

NEOVO H-W22

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA
BİLGİ İÇİN
WEB
FİYAT

Hyundai
MultiMedya (212) 479 46 46
www.multimedya.com
370 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü alanı	22 inç
Maksimum çözünürlük	1.680 x 1.022
Tepki süresi	3 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	1.000:1 ms

Tam hakimiyet: Frisby MK73155WC ilk bakışta büyük bir yapıya sahip. Klavye, film seyrederken ya da müzik dinlerken kısa yol tuşlarıyla kullanıcıya kolaylık sağlamanın yanında ofis işlerini de hızlandırmak üzere tasarlanmış. Kablosuz çalışan klavye üzerinde ileri-geri hareket edebilen küçük bir track ball bulunuyor. Aynı zamanda üst tarafında bulunan ayar tuşlarıyla Media Player programı üzerinde tam hakimiyet kurabiliyorsunuz. Takvim için bile kısa yol tuşu içeren klavye, aralıklı yerleştirilmiş fakat sert basılı ve bu yüzden de ses çıkaran bir tuş takımına sahip. Ürünle gelen fare ise USB port'undan güç alan bir şarj istasyonu ile şarj edilebiliyor. Ele tam oturan farenin üzerinde bulunan dört adet işlev tuşunun yeri oldukça kullanışsız. Lazer teknolojisi ile çalışan farenin üzerinde tekerlek yerine ileri-geri hareket eden bir track ball bulunuyor. Hem klavye hem de fare ikiye adet şarj edilebilir pil ile çalışıyor. Ürünle beraber kalem piller de veriliyor.

SONUÇ Birçok kısayol tuşu ile kullanıcının kullanımını kolaylaştıran kablosuz klavye ve fare seti.

- + İşlev tuşları
- Fare tasarımı
- Yüksek tuş takımı

Çok hafif: Epson'un projeksiyon cihazını daha elinize alır almaz hafifliğini fark ediyorsunuz. Ürün, çantasıyla beraber taşımaya son derece elverişli. Hafifliğinin yanında üzerinde bulunan USB girişiyle mobil sunumlar için tasarlandığı her halinden belli olan ürün, üstüne üstlük kablosuz bağlanabilme özelliğiyle dizüstü bilgisayarınızı ya da yalnızca USB belleğinizi kullanarak sunum yapabilmeyi sağlıyor. Ürünün üzerinde USB girişi dışında bir adet VGA, S Video, ses ve görüntü girişleri mevcut. Aynı zamanda ürünün arkasında da bir adet 1W gücünde mono hoparlör bulunuyor. En az 1,2 en fazla 12 m den net görüntü alabildiğimiz ürünün netlik ve züm ayarlarını elle yapabiliyorsunuz. Uzaktan kumandasıyla da kullanabileceğiniz projeksiyon cihazı en fazla 40 dB ses seviyesi ile sessiz sunumlar için düşünülmüş. Ürün beş saniyede açılıp lambanın ısınması, kullanıcıyı bekletmiyor. Epson EMP 1715, 2700 Ansi Lümen parlaklık oranıyla dikkat çekiyor.

SONUÇ Epson EMP 1715, taşınabilirliği ve kalitesiyle mobil sunumlar için son derece ideal bir projeksiyon cihazı.

- + Yüksek parlaklık oranı
- + USB girişi
- + Taşımaya uygun

Görüntüye odaklı: Tamamen siyah rengin hâkim olduğu Neovo H-W22, ince çerçevesiyle şık görünümlü bir monitör. Ürünün kontrol tuşları ön kısmında bulunuyor. Tuş sıralamasında eksi ve artı tuşları açma kapama tuşunun sağına ve soluna yerleştirildiğinden ayar yaparken yanlışlıkla açma kapama tuşuna basabiliyorsunuz. Monitörün ayarlarını yapabildiğiniz renkli menü ise bir çok ayrıntıya ulaşmanıza imkân tanıyor ve son derece kullanıcı dostu. Ürünün ön alt kısmında bulunan hoparlörler performans açısından rakiplerine göre daha ön planda olmasına karşın baslarda oldukça yetersiz kalıyor. 3 ms tepki süresi ve çözünürlük oranıyla oyuncuların dikkatini çekebilecek olan Neovo H-W22, yüksek kontrast oranıyla göz dolduruyor. Monitörde oyun oynamak kadar film seyretmek de oldukça keyifli. Yukarı aşağı 40 derece eğilebilme yeteneği sayesinde monitörü göz seviyenize uygun bir konuma kolayca getirebiliyorsunuz.

SONUÇ Neono H-W22 geniş görüntü alanı sayesinde çalışanlar kadar oyuncularında dikkatini çekebilir.

- + Düşük tepki süresi
- + Yüksek kontrast oranı
- Düşük performanslı hoparlörler →

DİREKSİYON SNOPI SWIFTMASTER	KULAKLIK SENNHEISER PC 155 USB	KABLOSUZ ADAPTÖR NETGEAR W111T
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Çözüm BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46 WEB www.cozum.com.tr FİYAT 49 \$ + KDV	FİRMA Bircom BİLGİ İÇİN (212) 319 99 97 WEB www.bircom.com FİYAT 146 \$ + KDV	FİRMA Multimedya BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46 WEB www.multimedya.com FİYAT 43 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Bağlantı USB, PlayStation 2	Arabirim USB 2.0, Audio in	Bağlantı USB 2.0
Tuş sayısı 15	Kulaklık frek. aralığı 18 Hz – 22 KHz	Frekans 2.412 – 2.472 GHz
Titreşim Var	Mikrofon frek. aralığı 80 Hz – 15 KHz	Uyumluluk 802.11b/g
Sabitlenme mekanizması Vantuz	Mikrofon duyarlılığı -38 dB +/- 3 dB	Anten Dahili
Ek aparat Pedal	Kablo uzunluğu 3 m	Boyut 15,2 x 30,2 x 94,5 mm
Diğer Analog kontrol	Diğer Ayrılabilir ses kartı	Ağırlık 32 g

Hareket için: Snoopy Swiftmaster yarış oyunları kadar aksiyon oyunlarını sevenler için de üretilmiş. 15 farklı tuşa sahip olan direksiyonun üzerinde bir adet minik analog kontrol kolu bulunuyor. Bu kol sayesinde GTA veya Driver gibi oyunları oynarken karakterinizi ayrıca kontrol edebilmeniz amaçlanmış. Böylece direksiyonla hem araba kullanabiliyor hem de başka bir kontrol aygıtına ihtiyaç duymadan karakterinizi yönetebiliyorsunuz. Bunun yanında gene direksiyonun üzerinde bulunan tuşlarla ateş etmek ya da arabaya binip inmek gibi emirleri verebiliyorsunuz. Ürünün sağ panelinde bulunan düğme ile hassasiyet derecesini ayarlayabiliyorsunuz. Tüm olumlu özelliklerine rağmen ürünün en büyük eksiği ürünün masaya sabitlenmesinin altındaki vantuzlarla sağlanması. Tam olarak yapışmayan vantuzlar yüzünden ürünü rahatça kullanmak mümkün olmuyor. Ürünle beraber gelen pedallar ve vites kolu ise oyun keyfini daha da artırıyor.

SONUÇ Eğer GTA türü oyunları seviyorsanız, bu direksiyona sahip olmak oyun keyfinizi artıracaktır.

- + Çok amaçlı tuşlar
- + Yan aparatlar
- Kalitesiz vantuzlar

Neşenize göre: Kulaklık dendiğinde akla gelen belli ilk markalardan olan Sennheiser, gaming serisinden PC 155 USB modeliyle hedef kitlesini ne kadar iyi tanıdığını bir daha kanıtıyor. Yumuşak kaplamasıyla kulaklarınızı sararak hem dış sesleri önleyen hem de rahatlık sağlayan ürünün taç kısmında da bir adet yastıklık bulunuyor. Esnek mikrofonu dilediğiniz gibi ayarlanabilmesi yanında dış sesleri engellemede oldukça başarılı ve uzunluğu kullanıcıyı rahatsız etmiyor. Ürünün en akıllıca düşünülen kısmı USB üzerinden bağlanabilen ayrı bir ses kartına sahip olması ve dilediğiniz takdirde kulaklığınızın ses ve mikrofon bağlantılarını bu ses kartından ayırarak kullanabilmeniz. Böylelikle kulaklığınızı dilediğiniz gibi kullanabiliyorsunuz. Kablosunun üzerinde bulunan ayar tuşuyla ses ayarlarınızı yapabiliyorsunuz. Ayrıca ürünün üzerinde bulunan bir makara ile üç metrelik kabloyu rahatça sarabiliyor ve böylelikle kablo karmaşasından kurtulabiliyorsunuz.

SONUÇ Kaliteli kulaklık arayan herkesin ama özellikle profesyonel oyuncuların dikkatini çekebilir.

- + Mikrofon yalıtım kalitesi
- + Ayrılabilir ses kartı
- + Kablo makarası

Kablosuz ağız olsun: Netgear W111T, hem dizüstü hem de masaüstü bilgisayarlar için geliştirilmiş bir ürün. Evinizdeki modem kablosuz internet bağlantısını destekliyorsa bu adaptörü PC'nize takarak kablo karmaşasına yol açmadan ikinci bir PC'yi daha internete bağlayabilirsiniz. Günümüzde her dizüstünde olan kablosuz ağlara bağlanma yeteneği ise bu ürünle daha da güçleniyor. Adaptör, üzerindeki Süper G teknolojisi ile internet bağlantınız iki katına kadar çıkabiliyor. Tabii bunun için aynı teknolojiyi destekleyen bir modeme sahip olmalısınız. Ürününle beraber gelen yazılım ile o an bulunduğunuz mekândaki kablosuz bağlantı sayısını ve bağlantı güçlerini görebiliyorsunuz. Yine aynı yazılımı kullanarak bu ağlara kolayca bağlanmanız mümkün. 64/128 – bit WEP şifreleme standartlarını destekleyen ürün IEEE 802.11 b/g uyumlu. Kablosuz bağlantı kurmak için ilk önce Netgear W111T ile beraber gelen yazılımı bilgisayarınıza kurmanız gerekiyor.

SONUÇ Evinizde veya işyerinizde kablo karmaşasından kurtulmak için son derece ideal bir ürün.

- + Hızlı veri aktarımı
- + Ayrıntılı bilgi veren yazılım
- Diğer USB portları engelliyor →

WEB KAMERASI LOGITECH QUICKCAM PRO		LCD MONİTÖR INCA IL 819A (DVI'LI)		YAZICI SHARP AM 400	
					
CHIP PUANI 		CHIP PUANI 		CHIP PUANI 	
FİYAT/PERFORMANS 		FİYAT/PERFORMANS 		FİYAT/PERFORMANS 	
FİRMA BİLGİ İÇİN WEB FİYAT		FİRMA BİLGİ İÇİN WEB FİYAT		FİRMA BİLGİ İÇİN WEB FİYAT	
Logitech (212) 481 31 22 www.logitech.com 94 \$ + KDV		Pasifik Bilgisayar (212) 212 12 11 www.pasifikbilgisayar.com.tr 229 \$ + KDV		Xerox (212) 288 11 61 www.mitasan.com.tr 289 € + KDV	
TEKNİK ÖZELLİKLER		TEKNİK ÖZELLİKLER		TEKNİK ÖZELLİKLER	
Algılayıcı 2 MP CMOS		Ekran LCD TFT		Baskı teknolojisi Lazer	
Arabirim USB 2.0		Görüntü Alanı 19 inç		Baskı hızı 12 ppm A4	
Çözünürlük VGA (1.600 x 1.200), Mak. (3.264 x 2.448)		Maksimum çözünürlük 1.440 x 900		Baskı çözünürlüğü Optik 600 x 600	
Video 30 FPS, Maks. (1.800 x 1.200)		Tepki süresi 4 ms		Bağlantı USB 2.0, Ethernet 10/100 Base TX	
Renk derinliği 24 bit		Parlaklık 300 cd/m²		Ağırlık 12,7 kg	
Diğer Sabitleme ayağı		Kontrast 700:1 ms		Boyut 475 x 420 x 199,5 mm	

Logitech kalitesi: Test merkezimize konuk olan Logitech'in dizüstü bilgisayarlar için ürettiği web kamerası Carl Zeiss lensiyle oldukça iddialı. 70 cm'lik kısa bir kabloyla beraber satılan ürünü eğer masa üstünde kullanmak isterseniz iki adet birbirine geçen çubuktan oluşan ayağıyla yüksekliğini de rahatça ayarlayarak dilediğiniz gibi yerleştirebilirsiniz. Ürün dizüstü bilgisayara arkasındaki mandalıyla sabitlendikten sonra rahatça yukarı aşağı hareket ederek oturtulabiliyor. Yalnız bunu yaparken ister istemez kameranın üstündeki hızlı çekim tuşuna basabilirsiniz. Ürün sahip olduğu dinamik ışık teknolojisiyle arka plandaki ışığı dengeleyerek parlamaları engelliyor. Bu sayede oldukça net ve yüksek kalitede bir görüntü elde ediliyor. Ürünün üzerinde bulunan mikrofon ise dış sesleri engellemedi benzerlerine göre daha başarılı kalıyor. Interpolasyonla sekiz megapiksel kadar fotoğraf çekmenize izin veren ürünle gelen yazılım sayesinde sohbetlerinizi daha eğlenceli hale getirebilirsiniz.

SONUÇ Yüksek görüntü kalitesini başarılı ses aktarımıyla birleştiren, dizüstü bilgisayarlar için ideal bir ürün.

- + Kolay kurulum
- + Kaliteli lens
- + Başarılı ses odaklaması

Siyah ve gri: Inca 819A, siyah ve gri çerçevesi ile dikkat çeken bir monitör. Önde bulunan kontrol tuşlarının alt kısmına denizdeki dalgaları andıran güzel tasarım uygulanarak monitöre estetik bir görünüm kazandırılmış. Ürünün üzerinde bulunan iki adet hoparlör kontrol tuşlarının altına konuşturılmış. Performans olarak oldukça yetersiz bulduğumuz hoparlörlerin sesi en yüksek seviyede dahi düşük kalıyor. Monitörün metal ayağı sağlam görünmesine karşın ürünün ağırlığını da arttırıyor. Ürün yukarı ve aşağı ekseninde 45 derecelik eğilebilir yeteneğine sahip. Görülebilir açısı yatay 150 dikey 130 derece olan cihaz dilerseniz duvara da asılabilir. Inca 819A'nın arka kısmında birer adet DVI, VGA ve ses girişleri bulunuyor. Ürünün üzerinde bulunan otomatik ayar tuşu uygun ayarları bulmada oldukça başarılı. 4 ms tepki süresiyle ön plana çıkan ürün, çözünürlüğünden dolayı profesyonel oyuncuların ilgi alanının dışında kalacaktır.

SONUÇ Inca 819A, ofis içi kullanım ve öğrenciler için uygun olabilecek bir monitör.

- + Düşük tepki süresi
- + Kullanımı kolay menü
- Düşük performansı hoparlörler

Çok büyük: Sharp AM 400 ilk bakışta kapladığı yer itibariyle göze çarpıyor. Tasarım olarak rakiplerine göre daha geniş olan ürün buna rağmen 12,7 kg ağırlığıyla oldukça hafif kalıyor. Yazıcı özelliğinin yanı sıra fotokopi, renkli tarayıcı ve faks özelliklerine de sahip olan ürün yalnızca siyah beyaz baskı yapabiliyor. İlk baskı hızı 35 saniye olan ürün oldukça uzun sürede ısınıyor. Dakikada 12 sayfa basabilme hızıyla rakiplerinin oldukça gerisinde. Renkli tarama yapabildiğiniz Sharp AM 400 en fazla 600 x 600 çözünürlük sunabiliyor. Ürünün baskı kalitesi benzer seviyedeki ürünlerin arasında biraz daha ön planda. 2 MB hafızasıyla onlarca dokümanı rahatça gönderebilirsiniz. Ayrıca manuel olarak iki taraflı tarama yeteneğine sahip. Sharp AM 400'le gelen Button Manager ve Sharp Desk yazılımlarıyla bilgisayarınızı kullanarak tarama yapabilir ve taradığınız belgeleri dilediğiniz klasörün içerisine saklayarak üzerinde değişiklikler yapabilirsiniz.

SONUÇ Çok işlevli olması sayesinde birçok işinizi görebileceğiniz çok yer kaplayan bir ürün.

- + Yardımcı yazılımlar
- Düşük baskılama hızı
- Uzun ısınma süresi

MODEM
NETGEAR WGT624

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Multimedya
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46
WEB www.multimedya.com
FİYAT 81 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	4 x ethernet
Kablosuz ağ	802.11 b/g
ADSL standardı	ADSL2+
Kablosuz güvenlik	WPA, 64/128 bit, WEB
Türkçe arabirim	Yok
Diğer	2 dBi gücünde anten

PDA
I-MATE JAMIN JAQ3

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA I-Mate
BİLGİ İÇİN Koyuncu Elektronik (216) 528 88 88
WEB www.clubimate.com
FİYAT 599 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,5 inç, 320 x 240 piksel, 65k renk TFT LCD
Bellek	64 MB RAM – 128 MB ROM
Frekans bandı	850 / 900 / 1.800 / 1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	126 x 67,5 x 14,5 mm; 108 g
Kamera	2.0 MP
Diğer	GPRS, EDGE, Wi-Fi, USB, Bluetooth

KLAVYE
LOGITECH WAVE

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Logitech
BİLGİ İÇİN (212) 481 31 22
WEB www.logitech.com
FİYAT Belli değil

TEKNİK ÖZELLİKLER

Tuş sayısı	120
Arabirim	Kızılötesi
Maks. kullanım mesafesi	10 m
Nümerik klavye	Var
Boyut	447 x 250 x 25 mm
Diğer	17 adet işlev tuşu

Ağ kurulumu için: Dört ethernet girişiyle evinizde ya da iş yerinizde küçük bir ağ oluşturabileceğiniz WGT 624, aynı zamanda üzerinde bulunan 2dBi gücündeki anteniyle kablosuz bağlantıya da izin veriyor. Bu sayede küçük işyerleri için ideal bir kullanım sunan ürünün bir başka özelliği de az yer kaplaması. Ürünle gelen ayaklar sayesinde dik olarak yerleştirebileceğiniz WGT 624, beyaz rengi ve şık tasarımıyla oldukça estetik bir görünüme sahip. WPA-2, 64/128 bit şifreleme ile güvenliği sağlayan WGT 624, tak-çalıştır desteği ile kolayca kuruyor. Ürün yine donanım inceleme sayfalarımızda bulabileceğiniz Netgear W111T ile Super G teknolojisine uyumlu çalışabiliyor. Bu sayede kablosuz bağlantı hızı iki katına kadar çıkabiliyor. Hava ızgaraları ürünün arkasında ve çevresinde bulunuyor. Bu sayede oldukça etkili bir hava dolaşımı sağlanmış. Ürünle gelen yazılımın Türkçe olmaması ise kurulum sırasında dil bilmeyenler için sorun olabilir.

SONUÇ Özellikle küçük ofisler için önerilebilecek, estetik tasarıma ve etkili korumaya sahip bir ürün.

- + Estetik tasarım
- + Kolay kurulum
- + Etkin soğutma

Kolay kullanım: Temsilciliği ülkemizde Koyuncu Elektronik tarafından yürütülen I-mate markası, ürün çeşitliliğiyle her kesime hitap ediyor. JAQ3 modeli ilk bakışta oldukça geniş yapısıyla dikkat çekiyor. Windows Mobile 5.0 işletim sistemine sahip olan ürün dokunmatik ekrana sahip. Ürünün eksiksiz Q klavyesi her iki parmakla da kullanılabilir. Yükseltilmiş klavyesi sayesinde ürünle yazı yazmak çok kolay. Ürünün sol tarafında bulunan tekerleği ve kısa yollarının çokluğu sayesinde kalemciği elinize almadan, tek elinizle rahatça kullanabiliyorsunuz. Ürünün arkasında bulunan 2 MP kamerası performans açısından rakiplerine göre geride kalmasına rağmen, ürünün parlak ekranı ve hızlı arayüzü bu açığı hissettirmiyor. Mikro SD kart yuvası sayesinde belleği artırılabilir ürünün sağ tarafında bulunan USB ve mikrofon girişleri ise açıkta bırakılmış. Cihazı rahatça ve güvenli bir şekilde taşıyabilmeniz için bir taşıma çantası da beraberinde geliyor.

SONUÇ I-mate Jamin JAQ3, geniş tasarımı sayesinde kolay yazı yazılabilen, yüksek performanslı bir ürün.

- + Ergonomik tasarım
- + Eksiksiz Q klavye
- Düşük pil süresi

Konforlu klavye: Logitech Wave, ellerinizi klavyeye en uygun açıda yerleştirerek konforlu şekilde kullanmanız için tasarlanmıştır. Bir dalganın eğimine benzeyen tasarım, çalışma sırasında ellerimizi içeriye doğru yönlendirirken, [Enter] gibi en çok kullanılan tuşlara, 4 mm yükselterek daha rahat ulaşmamızı sağlıyor. Bu sayede klavyeyi kullanmaya kolayca alışıyorsunuz. Bilek yastığı sayesinde bilekleriniz bir dayanak bularak yorulmuyor. Klavye üzerinde bulunan kısa yol tuşları en az sayıya indirilmelerine karşın, [F] tuşları klavyeye eklenen bir [FN] tuşu ve ürünün beraberinde gelen yazılım ile aynı zamanda programlanabilir işlev tuşları olarak kullanılabilir. Ürünün altında ürünü dört ve sekiz derece yükseltebilen iki adet farklı destek ayağı var. Ürünle gelen kablosuz fare ise fazladan beş tuşa sahip. Her iki ürünün de üzerinde pil göstergesi mevcut. Sessiz tuş takımına sahip ürünle beraber bir adet kablolu USB girişi, USB verici, kalem piller ve klavye toz örtüsü geliyor.

SONUÇ Ergonomik tasarımı ile bilgisayar başında çalışmayı zevkli hale getirten, son derece şık bir klavye - fare seti.

- + Ergonomik tasarım
- + Programlanabilir kısa yol tuşları
- Türkçe karakter seti yok →

YAZICI		DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR		MODEM	
XEROX PHASER 3200 MFPN		SONY VAI0 VGN-CR120E		DATRON RTA-1030W	
					
CHIP PUANI 		CHIP PUANI 		CHIP PUANI 	
FİYAT/PERFORMANS 		FİYAT/PERFORMANS 		FİYAT/PERFORMANS 	
FİRMA BİLGİ İÇİN WEB FİYAT		FİRMA BİLGİ İÇİN WEB FİYAT		FİRMA BİLGİ İÇİN WEB FİYAT	
Xerox Türkiye (212) 354 70 00 www.samsung-printers.com 379 \$ + KDV		İstanbul Bilişim (212) 217 30 40 www.istanbulbilisim.com.tr 1.750 \$ + KDV		Ufotek (216) 418 58 42 www.ufotek.com.tr 58 \$ + KDV	
TEKNİK ÖZELLİKLER		TEKNİK ÖZELLİKLER		TEKNİK ÖZELLİKLER	
Baskı teknolojisi Baskı hızı Baskı çözünürlüğü Bağlantı Ağırlık Boyut		Lazer 24 ppm A4 Optik 1.200 x 1.200 USB 2.0, Ethernet 10/100 Base TX 24,7 kg 172 x 147 x 152 mm		İşlemci Bellek Sabit disk Ekran Boyut Ağırlık	
		Intel Core 2 Duo T7100 (1.80 GHz) 2 x 512 MB DDR2 (667 MHz) 150 GB 14,1 inç / 1.280 x 800 333 x 250 x 37 mm 2,4 kg		Arabirim Kablosuz ağ ADSL standardı Kablosuz güvenlik Türkçe arabirim Diğer	
				1 x Ethernet 802.11 b/g ADSL2+ WPA, WPA-2, 64/128 bit, MAC Var Bitdefender 8 Pro Plus yazılımı	

Çok işlevli: Xerox Phaser 3200 MFPN, küçük boyutu ve çok işlevliliği yanında Türkçe menüleri ile kullanması son derece kolay ve hızlı bir yazıcı. Yazıcı özelliğinin yanı sıra fotokopi, renkli tarayıcı ve faks özelliklerine de sahip olan ürün yalnızca siyah beyaz baskı yapabiliyor. İlk baskı hızı 10 saniye olan ürün ısınması için yazıcının başında kaybettiğimiz süreden tasarruf etmemizi sağlıyor. Taradığınız veriyi yazıcı üzerinden doğrudan e-posta olarak atabiliyorsunuz. Fotokopi de çekebilen yazıcının ilk kopya hızı ise 15 saniyeyi buluyor. 250 sayfalık kâğıt tepsisi ev kullanımı veya orta büyüklükteki ofisler için ideal bir kapasite sunuyor. Tam dolu tonerle 10.000 sayfa baskı alabileceğiniz yazıcı, doküman, doküman - fotoğraf ve fotoğraf olmak üzere üç farklı baskı moduna sahip. Doküman baskılamada hızlıyla bizi tatmin eden ürünün fotoğraf basma performansının vasat olduğunu belirtmeliyiz. Ürünle beraber Fine Reader 6.0 yazılımına da sahip oluyorsunuz.

SONUÇ Çok işlevli ve siyah beyaz baskı yapabilen hızlı bir yazıcıya ihtiyacınız varsa göz önünde bulundurabilirsiniz.

- + Yüksek ilk baskı hızı
- + Kolay menü düzeni
- + Ek yazılım

Kırmızının çekiciliği: Sony, dizüstü bilgisayarlarında tasarıma önem veren bir firma olduğunu bu ürünle bir kez daha vurguluyor. Metal çerçevesi ve kıpkırmızı üst kapağıyla ilk bakışta oldukça şık görünen ürün, performansıyla da ön plana çıkıyor. Ürünün klavyesindeki tuşlar birbirinden ayrı yerleştirilerek kullanıcıya serbesti verilmiş. Zaten ürünün geneline bakıldığında hafifliği yanında ergonomisiyle kullanıcılara büyük kullanım kolaylığı sağlıyor. 1.80 GHz Core 2 Duo işlemcisi ile Santa Rosa platformu üzerine kurulu ürün 1 GB belleği ile her uygulamanın altından rahatlıkla kalkabilecek bir güce sahip. Fakat ürünün grafik işlemcisi yüksek performans gerektiren oyunlar için yeterli değil. Sony VGN-CR120E üzerinde bulunan çoklu medya tuşları sayesinde film seyretmek çok kolay. Ayrıca üzerindeki 1,3 MP kamerası ve dâhili mikrofonu ile rahatça görüntülü sohbet yapabilir ve tek tuşla fotoğraf veya video çekebilirsiniz.

SONUÇ Son derece şık tasarımı ve kullanım kolaylığıyla ön plana çıkan havalı bir dizüstü bilgisayar.

- + Şık ve ergonomik tasarım
- + Parlak ekran
- Yüksek fiyat

Hızlı bağlantı: RTA-1030W, daha önce incelemeye aldığımız RTA-1025W'dan farklı olarak yalnızca bir adet ethernet girişine sahip. Plastik kasasıyla darbelere açık olan ürünün hava çıkış ızgarası üst kısmında yer alıyor. Ürünün üzerinde gelen 1,5 dBi gücündeki anten, kablosuz ağınızın kapsama alanını etkili bir şekilde artırıyor. WPA, WPA-2, 64/128 bit şifreleme ve MAC kimlik kontrollü erişim sistemi ile güvenliği sağlayan RTA-1030W, tak-çalıştır desteği ile kolayca kuruluyor. ADSL2+ desteği sayesinde internet erişiminizde 24 Mbps download ve 3 Mbps upload imkânı tanıyor. RTA-1030W, ALGs özelliğiyle birçok programa geçit açabiliyor. Kurulum sırasında kullanıcıya yardımcı olan Türkçe arayüzü ve ürünle gelen Bitdefender 8 Pro yazılımı ürünün en büyük avantajlarından. Küçük yapısıyla masa üstünde rahatlıkla yer bulabiliyor. Etkili bir kapsama alanına sahip olan modem, doğru bir yerleştirme ile evinizin ve işyerinizin kablosuz internet noktası olabilir.

SONUÇ Evinde kablosuz ağ kurmak isteyenlerden ofis içi kullanıma kadar güvenli veri aktarımı sağlayan bir ürün.

- + Yüksek güvenlik standartları
- + Kolay kurulum
- + Dâhili yazılım

CEP TELEFONU
SAMSUNG SGH U600

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Samsung
BİLGİ İÇİN Telpa-Başarı (212) 340 39 99
WEB www.samsung.com.tr
FİYAT 507 YTL + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,1 inç, 240 x 320 piksel, 26k renk TFT LCD
Bellek	60 MB
Frekans bandı	850 / 900 / 1.800 / 1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	103,5 x 49,3 x 10,9; 94 g
Kamera	3,2 MP
Diğer	GPRS, EDGE, WAP, FM radyo, MP3, bluetooth

KULAKLIK
PLANTRONICS AUDIO 470

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Multimedya
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46
WEB www.multimedya.com
FİYAT Belli değil

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	USB 2.0, audio in
Kulaklık frek. aralığı	20 Hz – 20kHz
Mikrofon frek. aralığı	100 Hz – 10 kHz
Mikrofon duyarlılığı	-38 dB +/- 3 dB
Kablo uzunluğu	3 m
Diğer	Ayrılabilir ses kartı

DVD OYNATICI
PHILIPS DCP 850

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Philips
BİLGİ İÇİN (0800) 261 33 02
WEB www.philips.com.tr
FİYAT 499 YTL + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü alanı	8,5 inç
Desteklediği biçimler	DVD, DivX, Mpeg4, MP3, WMA
Boyutlar	210 x 39 x 178 mm
Ağırlık	1.100 g
Diğer	Araç şarjı, uzaktan kumanda

İnce ve çekici: Test merkezimize konuk olan U600 modeli ilk bakışta geniş ekranı ve inceliğiyle dikkat çekiyor. Yalnızca 10,9 mm kalınlığa sahip telefon kayar kapaklı. Ürünün genelinde sağlam bir plastik malzeme kullanılmış. Fakat ekranı darbelere açık. 60 MB belleğe sahip olan telefonun kapasitesi mikro SD kart yuvası sayesinde arttırılabilir. Ürünün özellikle navigasyon tuşunun kullanımı oldukça kolay. Hafifliğiyle ön plana çıkan telefonun üzerinde bulunan 3,2 MP kamera aydınlık ortamlara iyi bir performans gösterirken karanlık ortamlarda flaşının avantajını kullanıyor. Ayrıca otomatik netleme özelliğine sahip ve bu sayede hareket halindeyken dâhi kaliteli sonuçlar alınabiliyor. Bang & Olufsen tarafından geliştirilen ses sistemi MP3 dinlerken farkını ortaya koyuyor. Testlerimizde günlük ortalama 20 dakika konuşma süresiyle beş gün boyunca kullanabildiğimiz ürün 3,5 saatlik konuşma süresi vaat ediyor.

SONUÇ İnce ve şık tasarımı, hafifliği ve kaliteli fotoğraf çekebilme yeteneğiyle dikkati çeken bir cep telefonu.

- + Şık tasarımı
- + Yüksek ses kalitesi
- + Yüksek fotoğraf kalitesi

Katla götür: Eğer Skype kullanıyor ve aynı zamanda seyahat ediyorsanız ya da internet kafeler arasında oyun turnuvalarını kaçırmamak için koşuşturuyorsanız katlanabilir bir mikrofon çok işinizi görecektir. Plantronics, az yer tutan ürünle kolay taşınabilirliği ön plana çıkartmış. Katlanabilir olduğu için yumuşak kısımları en az seviyede tutulan ürün hafifliğiyle bu eksikliğini gidermiş. Ürün kullanım sırasında asla rahatsızlık vermiyor. Cihazın esnek mikrofonu dilediğiniz gibi ayarlanabilmesi yanında dış sesleri engellemede neredeyse yüzde yüz başarılı. Kulaklığın ses kalitesi çok yüksek. Yalnız kulağı saran bir koruma olmadığından dış sesleri engelleyemiyor. Kablosunun üzerinde bulunan ayar tuşuyla ses ve mikrofon ayarlarınızı yapabiliyorsunuz. Ürünle beraber USB portuna takarak kulaklığınızı bağlayabileceğiniz harici bir ses kartı da geliyor. Üç metrelik kabloyla kullanıcıya rahatlık sağlayan Audio 470, USB plastik aksamıyla darbelere açık bir yapıya sahip.

SONUÇ Sesli sohbet programlarıyla rahatça kullanabileceğiniz, oyuncuların da ilgisini çekebilecek bir ürün.

- + Mikrofon yalıtım kalitesi
- + Ayrılabilir ses kartı
- + Katlanabilir tasarım

Eğlence kucagınızda: Philips'in DCP 850'si ilk bakışta mini minnacık bir dizüstü bilgisayarı andırıyor. Üst kısmının bir tablet PC gibi 180 derece döndürülerek katlanabilmesi sayesinde uçak ya da otobüs gibi seyahat araçlarında az yer kaplayan ürün birçok yeteneğe sahip. Tamamen taşınabilirlik üzerine kurulu ürün, 8,5 inçlik ekranı ve üzerindeki hoparlörleriyle tatmin edici bir performans sergiliyor. Dilerseniz uzaktan kumandasıyla da kullanabileceğiniz cihaz, üzerinde iPod video ailesinden ürünler için bir adet giriş taşıyor. Uzaktan kumandanın yerine oturtabileceğiniz iPod'unuzun içindeki videoları seyredebilmenizi sağlayan oynatıcı aynı zamanda SD/MMC kart girişine sahip. Ses ve parlaklık ayarlarını yan tarafından yapabiliyorsunuz. Cihazın üzerinde bulunan iki adet kulaklık girişi sayesinde arkadaşlarınızla kimseyi rahatsız etmeden film seyredebilirsiniz. Ürün, şarj edilebilir pili ile 2,5 saat kesintisiz film izlemenize izin veriyor.

SONUÇ Özellikle seyahat sırasında eğlenceli zaman geçirmek için düşünülmüş bir ürün.

- + iPod ve SD/MMC kart girişleri
- + Çeşitli biçim desteği
- + Kompakt tasarım

İŞLEMCI SOĞUTUCU
ZERO THERM BTF 95

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA
BİLGİ İÇİN
WEB
FİYAT

Akortek
(212) 210 97 99
www.akortek.com
63 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

CPU	Intel Soket 775, AMD Soket 754, 939, 940 ve AM2
Klips tipi	Evrensel
Ağırlık	510 g
Soğutucu	108 x 81 x 128 mm, bakır
Isı yaydığı alan	2.576 cm²
Diğer	Fansız tasarım

LCD MONİTÖR
HYUNDAI N220W

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA
BİLGİ İÇİN
WEB
FİYAT

Hyundai
MultiMedya (212) 479 46 46
www.multimedya.com
439 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü alanı	22 inç
Maksimum çözünürlük	1.680 x 1.060
Tepki süresi	5 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	800:1 ms

PDA
HTC S620

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA
BİLGİ İÇİN
WEB
FİYAT

Turkcell, Casper
-
www.htc.com
470 € + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,4 inç, 320 x 240 piksel, 65k renk TFT LCD
Bellek	64 MB RAM – 128 MB ROM
Frekans bandı	850 / 900 / 1.800 / 1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	111,5 x 62,5 x 12,8; 168g
Kamera	1,3 MP
Diğer	GPRS, EDGE, Wi Fi, USB, Bluetooth

İşlemcinizi ferahlatın: Bilgisayarımızın en ağır yükünü taşıyan işlemci aynı zamanda en çok ısınan parçasıdır. İşlemciyi soğutmak için sunulan çözümler arasında bulunan fan ise en büyük gürültü kaynağıdır. Zero Therm ise fansız ve tamamen bakırdan üretilmiş bir pasif işlemci soğutucusu. Oldukça büyük olan bu fanı ana kartınıza monte etmek için anakartını sökmeniz gerekiyor. Çünkü vidaları arkadan sıkıştırmak gerektiğinden ancak anakartı sökerek güvenli bir şekilde monte edebiliyorsunuz. Dört adet bakır boru ile ısıyı kanatçıklara taşıyarak dışarıya ileten soğutucu, bir kelebek şeklinde tasarlanmış. Eğer şeffaf bir kasaya sahipseniz bu görüntü dışarıdan bakıldığında göze eğlenceli geliyor. Testlerimizde ürünün işlemciyi masaüstünde 36, ağır yük altında ise en çok 56 derecede tuttuğunu gözlemledik. Zero Therm BTF 95, özellikle oyun meraklılarının ve bilgisayarlarında şık görünümlü donanımlara sahip olmak isteyenlerin ilgisini çekecektir.

SONUÇ Bilgisayarınızın performansına katkıda bulunacak, eğlenceli tasarıma sahip bir işlemci soğutucusu.

- + Yüksek performans
- + Sıfır gürültü
- + Estetik tasarım

Büyük düşünün: Test Merkezi'mizde özellikle büyük görüntü alanına sahip monitörleri test etmek bize büyük keyif veriyor. Siyah çerçevesinin etrafını kaplayan metal kaplaması ile şık bir görünüme sahip olan ürünün kontrol tuşları önünde bulunuyor. Kullanması oldukça pratik olan menüsüyle ürünün ayarlarını rahatça yapabiliyorsunuz. Monitörün arkasında bulunan iki adet hoparlörün ses ayarlarını da yine bu tuşlarla kontrol edebilirsiniz. Düşük kontrast oranına rağmen 5 ms tepki süresiyle oyuncuların da ilgisini çekebilecek olan monitör, genişliği sayesinde ofis programlarını kullanırken büyük bir rahatlık sağlayarak çalışma verimliliğinizi artırıyor. Ürünün pivot ayağı sağa sola veya yukarı aşağı hareket serbestisi sağlamıyor. Fakat monitör 20 derece eğilebiliyor. Böylece ideal bakış açınızı ayarlamak mümkün. DVI girişine sahip olan ürünün üzerinde bulunan iki adet D-Sub girişi de birden çok monitör kullananlar tarafından da dikkate alınabilir.

SONUÇ Ofiste daha geniş çalışma alanı isteyenler ve öğrenciler kadar oyuncuların da dikkatini çekebilir.

- + Dahili hoparlörler
- + Düşük tepki süresi
- + Kullanışlı ayar tuşları

Geniş klavye: Geçen ay incelediğimiz HTC P4350 ile birçok benzer özelliği olan HTS S620, OMAP 850 işlemciye ve 64 MB belleğe sahip. SD 2.0 teknolojisi- ne uyumlu microSD kart desteği sayesinde bellek yükseltilebiliyor. Ürünün ekranı dokunmatik değil fakat oldukça geniş bir klavyeye sahip. Bu sayede ürünü kullanmak oldukça kolaylaştırılmış. Sağ tarafında bulunan ek tuşlarla web sayfalarında da zorlanmadan dolaşabiliyorsunuz. Cihazı ilk açtığınızda Turkcell ayarları kurulmuş olarak geliyor. TFT ekrana sahip cihazın ekran kalitesi tatmin edici seviyede. PDA'in üzerinde 1.3 megapiksel çözünürlüğe sahip bir kamera bulunuyor. Kamerası ile 1.280 x 1.024 çözünürlüğe kadar resimler ve 176 x 144 piksel boyutlarında MPEG4 biçiminde videolar çekebiliyorsunuz. Ürünün maalesef flaşı bulunmuyor. Dış sesleri engellemede başarılı bir performans gösteren ürünün ses kalitesi tatmin edici. Ürün 220 saat bekleme ve beş saat kullanım süresi vaat ediyor.

SONUÇ Geniş klavyesiyle kullanım kolaylığı sunan, özellikle iş adamlarına önerilen, kaliteli bir ürün.

- + Kaliteli ekran
- + Tek elle kolay kullanım
- + Geniş klavye

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr, www.chip.com.tr/blog/sahin

Eylül bereketi

Gerek Intel gerekse AMD cephesinde haberler durulmuyor. 2008'in çok hareketli geçeceği şimdiden belli oldu.

13 Eylül: Seagate'in yeni diskleri

Seagate, Dokuz adet yeni depolama ürününü piyasaya sürüyor. Özellikle dâhili şifreleme yongasıyla donatılmış olan 1 TB kapasiteli Barracuda FDE ailesi, veri güvenliği konusunda hassas işletmeler için tasarlanmış. İşletmeler diyor çünkü ürün şu an için kurumsal bir çözüm olarak sunuluyor. Dahili şifreleme yongası sayesinde şifreleme ve şifre çözme sırasında performans kaybını minimumda tutmayı başaran bu disklerin tek kötü tarafı, eğer şifreyi unutursanız verilerinize yeniden erişmek için yapılacak bir şey olmaması. Zira Seagate, şifrenin kırılmayacağından yüzde yüz emin.

250 GB kapasiteli yeni 2,5 inç Momentus 5400.4 ise tahmin edebileceğiniz gibi Seri ATA II arabirimini kullanıyor. Bu ürünle dizüstü PC'lerde hem performans hem de kapasite artıyor.

Seagate çok popüler olan Maxtor OneTouch ailesini de yenileyerek üç yeni ürünü kullanıcılara sunuyor.

Harici diskler son dönemin gözde donanım bileşenleri arasında. Lakin USB 2.0 arabiriminin yarattığı performans darboğazı yüzünden bu ürünleri hakıyla kullanamıyoruz. USB 3.0'a daha çok var. eSATA'nın iyice yaygınlaşması için de nerden baksanız 6 ay-1 yıl gerek. FireWire 800 desenez, şu an için Apple'ın istediği yüksek lisans ücreti üreticilerin elini

kolunu bağlıyor. Kısaca harici diskler önümüzdeki yıl daha da iyi olacak.

15 Eylül: AMD'den DDR3 desteği

AMD'nin 65 nm mimarisinde DDR2 bellek kullandığını biliyorsunuz. Öte yandan anakart üreticilerine dağıtılan bazı "gizli" dokümanlardan sızan bilgilere göre bazı şartlar altında yeni mimari, DDR3'ü destekleyebiliyor. AMD, her ne kadar resmi söyleminde 2008'in ikinci yarısında piyasaya çıkması beklenen 45 nm işlemciler ve AM3 platformunda DDR3'ün destekleneceğini ileri sürse de sızan bilgilere bakılırsa firma daha minareyi çalmadan kılıfı hazırlamış bile. Dolayısıyla 2008'in ikinci yarısından itibaren DDR3'e ciddi bir geçişi öngörmek yanlış olmaz.

20 Eylül: 3G ihalesi iptal edildi

Turkcell'in tek başına katılıp kazandığı 3G ihalesi, Telekomünikasyon Kurumu tarafından iptal edildi. Pek çok kişi gibi ben de ihalenin iptal edileceğini tahmin ediyordum. Zira diğer operatörlerin ihaleye katılmaması zaten olayı ihale değil sipariş haline getirmişti ve itiraz edileceği belliydi. İptal kararının hemen ardından bir açıklama yapan Avea ise numara taşınabilirliği konusu halledilmeden, 3G'nin çözülmemiş olması konusunda memnuniyetini bildirdi. Piyasada serbest rekabet ortamı oluşabilmesi açısından Avea haklı. Öte

YENİ TASARIM

Dokuz yeni ürünü kapsayan bir lansmanla basın karşısına çıkan Seagate, yeni bir çehreyle sunduğu OneTouch 4 ailesiyle ilgi çekecek.

GELECEĞİ TUTMAK IDF'in "babası" Pat Gelsinger, 1 yıl sonra çıkacak 45 nm'lik işlemci Nehalem'e ait Wafer'ı tanıtırken.

yandan diğer operatörlerin 3G'ye geçebilmek için ihtiyaç duydukları zamanın belirsiz olması, zaten kaçırdığımız 3G treninin ufukta iyice kaybolacağı anlamına geliyor. Aslına bakarsanız numara taşınabilirliği çok daha önceden halledilmeliydi. Engelleme ve sürüncemelerle bu güne kadar ulaşan bu problemin 3G çözümsüzlüğü konusundaki rolü tartışılır fakat bu bahaneyle numaraların operatörlere değil kullanıcılara ait olacağı zamanlara bir adım daha yaklaştık gibi.

21 Eylül: Intel'den IDF sürprizleri

Intel, Geliştiriciler Forumu'nda, "nihayet" 45 nm teknolojisiyle üreteceği işlemcisi Penryn'nin piyasaya çıkış tarihini açıkladı: 12 Kasım 2007.

45 nm teknolojisi niye bu kadar önemli dersiniz, Intel böylece daha yüksek saat hızlarına çıkabilecek, 8 ve üzeri çekirdekli işlemcileri seri üretime geçirebilecek ve şu anda anakart yonga setinde bulunan entegre grafik birimini işlemci içine alabilecek. Fakat büyük ihtimalle tüm bu gelişmeler hazır olduğunda 32 nm'ye geçilmiş olur. Evet yanlış duymadınız. IDF'te 32 nm SRAM Wafer'ı gösteren Intel, 2009'da 32 nm'ye geçebileceğini belirtti. 2008 ortasında Santa Rosa'nın yerini alacak olan Montevina platformunu da çalışır şekilde görücüye çıkaran Intel, Penryn'den sonraki işlemcisi Nehalem'i de gözler önüne sererek henüz masaya koymadığı kozları olduğunu gösterdi.

21 Eylül: Phenom Aralık'ta geliyor

AMD Phenom kod adlı yeni 65 nm işlemci ailesini Aralık başında piyasaya süreceğini duyurdu. Intel'in Penryn'i 12 Kasım'da piyasaya süreceği dikkate alınırsa Ekim ayı içinde sürpriz bir lansmana hazır olun derim. Her iki

üretici de gereken hazırlıkları çoktan yaptı. Eğer iki üreticiden biri açıklanan tarihlerden önce davranıp piyasaya hızlı bir giriş yaparsa CHIP Test Merkezi olarak Kasım sayısında benchmark sonuçlarını bizden alabilirsiniz. Bu ay gelişmeler gerçekten de baş döndürücü. Çoktan matbaada basılmış olan "İlk Kurşun AMD'den" başlıklı yazımda değindiğim ve henüz muallakta kalan konular iki hafta içinde kesinliğe kavuşmuş bile. Neyse ki Donanım Günlüğü sayfalarım derginin en son basılan bölümünü oluşturuyor.

22 Eylül: Acer Gateway'i satın aldı

Özellikle son zamanlarda adından sıkça söz ettiren Acer, Gateway'i satın almasıyla gündeme damgasını vurdu. Üstelik Packard Bell'i de "neredeyse" satın alan firma, bu son satın almayla ilgili bürokratik işlemlerle uğraşıyor. İspanya'nın Madrid kentinde, satın almaya dair bilgilendirme amaçlı yapılan ve seçkin yayın organlarının davet edildiği toplantıyı Türkiye'den sadece CHIP izledi. Yapılan açıklama satın almaların ardından Packard Bell ve Gateway markalarının öldürülmeyeceği ve varlıklarını sürdürecekleri yönündeydi. Öte yandan sonuç olarak zaten geniş bir coğrafyada güçlü bir şekilde varolan Acer'ın böylece daha da güçlendiğini söyleyebiliriz. Eylül sayısında yaptığımız dizüstü PC testine katılan ürünler arasında genel olarak en çok Acer'ları beğenmiştik. Daha sonra bu yeni serinin BMW tasarım ekibi tarafından tasarlandığını öğrendim. İşin ilginç tarafı Acer, Ferrari takımının sponsorlarından ve zaten Ferrari tasarımcılarının tasarladığı (nispeten pahalı) modelleri de mevcut. Acer başkanı Gianfranco Lanci, PC'lerde GHz ve Gigabyte gibi kavramların genel toplamda eskisi kadar önemli olmadığını, çevre dostu üretim ya da tasarım ve sessizlik gibi konfora yönelik kriterlerin ağır basmaya başladığının altını çizdi. ■

**ÖNCE FERRARİ
ŞİMDİ BMW**
Önde gelen masaüstü PC üreticisi Acer, doğadaki değerli taşlardan ilham alınarak BMW tarafından tasarlanan yeni Aspire serisi dizüstü PC'lerle de oldukça iddialı.

DONANIM LİSTELERİ

- 115 1.500 \$ altı Santa Rosa
- 115 1.000 \$ üstü dizüstüler
- 115 300 \$ üstü ekran kartları
- 115 300 \$ altı ekran kartları
- 116 Çok işlevli baskı cihazları
- 116 Mürekkep püskürtmeli yazıcılar
- 116 19 inç LCD monitörler
- 116 19 inç geniş ekran LCD monitörler
- 118 DVD yazıcılar
- 118 Cep telefonları
- 118 SATA sabit diskler
- 118 MP3 çalarlar

TEST CİHAZLARI

Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP TOP 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında her ay listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

■ CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçıran okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip ede-

biliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir kategoride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz.

TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm fiyat/performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kul-

lanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

Değerlendirme:

- Zirve sınıfı: 100-90 puan
- Üst sınıf: 89-75 puan
- Orta sınıf: 74-45 puan

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

1.500 \$ altı Santa Rosa

		Test değerleri										Teknik veriler				
Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perform.	Fiyat (\$ + KDV)	Performans	Tasınabilirlik	Donanım	Ergonomi	Servis / Dokümantasyon	İşlemci	Yonga seti	Bellek	Grafik işlemcisi	Sabit disk (GB)	Ekran boyutu	Ağırlık (g)
YENİ	1	Packard Bell Easynote MB85-P-018	89	1399	87	83	96	98	88	Core 2 Duo T5450, 1.66GHz	Intel PM965	1024 MB	GeForce 8600M GS	111	15,4 inç	2732
YENİ	2	Acer Aspire 4920G	86	1499	93	67	95	100	88	Core 2 Duo T7300, 2.00GHz	Intel PM965	2048 MB	Mobi. Radeon X2500	149	14,1 inç	2640
YENİ	3	HP Pavilion DV6500 GJ016EA	84	1499	73	87	89	90	100	Core 2 Duo T7100, 1.80GHz	Intel PM965	1024 MB	GeForce 8400M GS	149	15,4 inç	2776
YENİ	4	BenQ JoyBook S41-N09	84	1499	91	88	78	65	88	Core 2 Duo T7100, 1.80GHz	Intel PM965	1024 MB	GeForce 8600M GS	103	14,1 inç	2390
YENİ	5	Casper Nirvana CPR2400-9F95B	84	1499	89	71	100	63	100	Core 2 Duo T7700, 2.40GHz	Intel PM965	2048 MB	GeForce 8400M GS	232	15,4 inç	2799
YENİ	6	Monster T73FL901	84	1499	100	71	90	83	63	Core 2 Duo T7300, 2.00GHz	Intel PM965	2048 MB	GeForce 8600M GT	111	15,4 inç	2900
YENİ	7	Casper Nirvana CPR2200-8E95B	83	1199	84	74	95	68	100	Core 2 Duo T7500, 2.20GHz	Intel PM965	1024 MB	GeForce 8400M GS	149	15,4 inç	2778
YENİ	8	DATRON NB.DA-TW7A20SFWFD	80	1399	81	75	95	70	75	Core 2 Duo T7300, 2.00GHz	Intel PM965	2048 MB	GeForce 8400M GS	149	15,4 inç	2792
YENİ	9	MSI PR200	80	1499	61	100	81	68	88	Core 2 Duo T7300, 2.00GHz	Intel GM965	1024 MB	GMA X3100	149	12,1 inç	1832
YENİ	10	Casper Nirvana CPR2000-8E05B	77	999	63	74	95	66	100	Core 2 Duo T7300, 2.00GHz	Intel GM965	1024 MB	GMA X3100	149	15,4 inç	2721

Packard Bell Easynote MB85-P-018

Performans, donanım özellikleri ve tasarımıyla test birincisi

1.000 \$ üstü dizüstüler

1.000 \$ üstü dizüstüler

Test değerleri										Teknik veriler						
Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perform.	Fiyat (\$ + KDV)	Performans	Tasınabilirlik	Donanım	Ergonomi	Servis / Dokümantasyon	İşlemci	Yonga seti	Bellek	Grafik işlemcisi	Sabit disk (GB)	Ekran boyutu	Ağırlık (g)
1	Sony Vaio VGN-V190P/H	76	1.999	63	100	73	68	100	Core2 T7200, 2,00	Intel 945 GM	1.024 MB	GMA 950	120	13,3 inç	2.307	
2	HP DV2172 EA	73	1.499	58	65	44	56	80	Core2 T5500, 1,66	Intel 945 PM	1.024 MB	GeForce Go 7200	120	14,1 inç	2.494	
3	MSI S262	72	1.369	61	93	70	71	80	Core2 T5600, 1,83	Intel 945 GM	1.024 MB	GMA 950	100	12,1 inç	2.010	
4	Monster T2-REX C43M57U1	70	1.999	100	45	83	100	70	Celeron M 430 1,73	Intel 945 PM	1.024 MB	GeForce Go 7950 GTX	120	17 inç	4.196	
5	VAIO VGN SZ4XTN/C	69	3.115	85	51	100	89	80	Core2 T7200, 2,00	Intel 945 GM	2.048 MB	GeForce Go 7400	120	13,3 inç	1.721	
6	Casper Nirvana CPM2000-8E05B	68	1.299	52	83	54	60	80	Core2 T7200, 2,00	Intel 945 GM	1.024 MB	GMA 950	160	15,4 inç	2.721	
7	Datron TWA20M86WA5X	67	1.369	83	62	68	59	80	Core2 T7200, 2,00	Intel 945 GM	1.024 MB	GeForce Go 7400	100	15,4 inç	2.743	
8	Casper Nirvana CPM2000-8E85B	66	1.499	70	73	77	61	80	Core2 T7200, 2,00	Intel 945 PM	1.024 MB	GeForce Go 7400	160	15,4 inç	2.797	
9	ASUS W7J	63	1.999	79	48	85	73	80	Core2 T5600, 1,83	Intel 945 PM	1.024 MB	GeForce Go 7400	100	13,3 inç	1.948	
10	VAIO N250E/B	61	1.314	61	65	70	74	80	Core2 T2250 1,73	Intel 945 GM	1.024 MB	GMA 950	100	15,4 inç	2.880	

HP Pavilion DV2172EA

Şık bir tasarıma sahip olan ürün, uzaktan kumandasıyla tam bir eğlence merkezi.

HP Pavilion DV2172EA

Şık bir tasarıma sahip olan ürün, uzaktan kumandasıyla tam bir eğlence merkezi.

300 \$ üstü ekran kartları

300 \$ üstü ekran kartları

		Test değerleri							Teknik veriler					
Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Perf.	Fiyat (\$ + KDV)	DirectX 9	DirectX 10 + 9	Donanım özellikleri	Servis dok.	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Güç girişi	Ses	Giriş çıkışlar
1	Asus EN8800 ULTRA	94	799	100	100	91	90	768 MB	DDR3	384 bit	2 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
2	Asus EX8800GTX Aquatank	93	710	97	97	91	90	768 MB	DDR3	384 bit	2 x 6 pin	Sıvı	DVI / DVI	
3	Gigabyte GeForce 8800GTX	91	677	95	94	91	90	768 MB	DDR3	384 bit	2 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
4	PowerColor HD2900XT	91	484	93	92	100	90	1.000 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
5	XpertVision Radeon HD 2900XT	90	463	92	91	100	85	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
6	Asus EAH2900XT/G/HTVDI	87	459	87	87	100	90	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
7	Sapphire Radeon HD 2900XT	86	449	87	87	100	90	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
8	PowerColor HD2900XT	86	469	88	87	100	80	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
9	MSI NX8800GTS OC	83	359	83	81	100	90	640 MB	DDR3	320 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
10	Asus EN8800GTS/HTDP/640M	81	449	80	78	91	90	640 MB	DDR3	320 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	

ASUS EN8800 ULTRA

nVidia GeForce 8800 Ultra, performansta rakip tanımıyor.

ASUS EN8800 ULTRA

nVidia GeForce 8800 Ultra, performansta rakip tanımıyor.

300 \$ altı ekran kartları

300 \$ altı ekran kartları

Test değerleri										Teknik veriler				
Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Perf.	Fiyat (\$ + KDV)	DirectX 9 (70)	DirectX 10 + 9	Donanım özellikleri	Servis dok.	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Güç girişi	Ses	Giriş çıkışlar
1	Gecube Radeon X1950Pro	62	222	52	-	100	80	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
2	Gigabyte GeForce 8600GTS	61	239	48	40	100	90	256 MB	DDR3	128 bit	Yok	Pasif	DVI / DVI	
3	MSI NX8600GTS-HD-OC	61	234	49	-	100	90	256 MB	DDR3	128 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
4	Gigabyte Radeon X1950 Pro	61	219	50	-	96	90	256 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	thermal	DVI / DVI	
5	Asus EN8600GTS TOP/HTDP/256	60	230	51	43	91	90	256 MB	DDR3	128 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
6	Palit Radeon X1950 GT	59	167	52	-	91	80	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / D-Sub	
7	XFx GeForce 8600GTS	59	259	50	42	91	80	256 MB	DDR3	128 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
8	MSI INX8600GTS-HD	59	219	48	40	91	90	256 MB	DDR3	128 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
9	Sparkle GeForce 8600GTS	59	229	49	41	91	85	256 MB	DDR3	128 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	
10	XpertVision GeForce 8600GTS	58	218	47	40	91	85	256 MB	DDR3	128 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI	

GeCube X1950 Pro

DirectX 9 performansı ve 512 MB hafızasıyla halâ zirve sınıfında

Gecube X1950 Pro

DirectX 9 performansı ve 512 MB hafızasıyla halâ zirve sınıfında

Çok işlevli baskı cihazları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perform.	Fiyat (+ KDV)	Test değerleri					Teknik veriler		
					Office baskı hızı	Grafik baskı hızı	Resim baskı hızı	Grafik kalitesi	Resim kalitesi	Çözünürlük (dpi)	Arayırım	Baskı hızı r. (s / dk)
1	Canon Pixma MP830	90	■■■■■	364 €	100	91	100	98	100	9.600 x 4.800	USB 2.0	24
2	Epson Stylus Photo RX700	88	■■■■■	339 €	99	100	100	71	95	5.760 x 1.440	USB 2.0	20
3	HP Photosmart 3310 AiO	86	■■■■■	447 \$	91	100	92	85	49	4.800 x 1.200	USB 2.0	31
4	Canon Pixma MP810	85	■■■■■	260 €	94	90	96	98	48	9.600 x 2.400	USB 2.0	31
5	Epson Stylus Photo RX640	81	■■■■■	270 €	97	95	90	50	50	5.760 x 1.440	USB 2.0	21
6	Epson Stylus Photo RX520	80	■■■■■	143 €	92	97	93	82	64	5.760 x 1.440	USB 2.0	18
7	Epson Stylus Photo RX620	79	■■■■■	213 €	95	100	100	100	76	5.760 x 1.440	USB 2.0	18
8	Canon Pixma MP530	79	■■■■■	270 €	93	93	95	63	58	4.800 x 1.200	USB 2.0	18
9	HP OfficeJet 6210	71	■■■■■	200 €	93	70	92	30	25	4.800 x 1.200	USB 2.0	20
10	Canon Pixma MP170	71	■■■■■	80 €	88	90	85	45	35	4.800 x 1.200	USB 2.0	22

Canon Pixma MP830
Profesyonel çözüm arayan kullanıcılar için oldukça başarılı bir seçenek.

Mürek. püsk. yazıcılar

Mürek. püsk. yazıcılar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perform.	Fiyat (+ KDV)	Test değerleri							Teknik veriler		
					Metin ve grafik baskı hızı	Fotoğraf baskı hızı	Fotoğraf baskı kalitesi	Donanım özellikleri	Birlikte gelenler	Baskı yönetimi	Maks. çözünürlük (piksel)	Kartuş sayısı	Çift taraflı baskı / LCD ekran	
1	Canon Pixma IP4300	95	■■■■■	121	100	100	96	94	95	82	Bubble Jet	9.600 x 2.400	5	Var/Yok
2	Canon Pixma IP3300	82	■■■■■	98	70	71	92	92	86	84	Bubble Jet	4.800 x 1.200	4	Yok/Yok
3	HP Business Inkjet 1000	82	■■■■■	149	86	80	82	80	84	80	Termal inkjet	4.800 x 1.200	4	Yok/Yok
4	HP D4260	75	■■■■■	79	60	52	90	90	82	86	Termal inkjet	4.800 x 1.200	2	Yok/Yok
5	HP D5160	75	■■■■■	79	49	53	90	92	95	90	Termal inkjet	4.800 x 1.200	3	Yok/Var
6	Epson Stylus Photo R265	72	■■■■■	115	41	44	94	96	88	84	Piezoelektrik	5.760 x 1.440	6	Yok/Yok
7	Canon pixma IP1800	71	■■■■■	52	53	45	88	88	78	82	Bubble Jet	4.800 x 1.200	2	Yok/Yok

Yüksek baskı

Canon Pixma IP4300
Yüksek çözünürlük ve baskı hızı birarada.

19 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Perform.	Fiyat (+ KDV)	Test değerleri					Teknik veriler			
					Görüntü kalitesi	Ergonomi	Teknik özellikler	Servis dok.	Alan büyük. (inç)	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks. parlak. cd/m²
1	Neovo X-19A	79	■■■■■	678	87	80	64	80	19	1.280x1.024	0.294	700:1	300
2	Samsung 961BF	77	■■■■■	348	82	53	100	80	19	1.280x1.024	0.294	700:1	300
3	Asus PG191	77	■■■■■	499	71	73	80	90	19	1.280x1.024	0.294	800:1	300
4	Philips 190X7FB/00	73	■■■■■	353	76	61	70	90	19	1.280x1.024	0.294	800:1	300
5	Belinea 1975 S1	73	■■■■■	335	80	63	70	80	19	1.280x1.024	0.294	800:1	300
6	Neovo E-19A	69	■■■■■	420	72	61	64	80	19	1.280x1.024	0.294	700:1	300
7	Samsung SyncMaster 932B	68	■■■■■	250	80	53	70	70	19	1.280x1.024	0.294	700:1	300
8	Samsung 960BF	67	■■■■■	348	65	53	90	70	19	1.280x1.024	0.294	700:1	300
9	Philips 190C7FS/00	67	■■■■■	294	76	53	70	70	19	1.280x1.024	0.294	800:1	300
10	Samsung SyncMaster 931C	63	■■■■■	356	65	53	70	70	19	1.280x1.024	0.294	700:1	250

Neovo X-19A
Görüntü kalitesi dışında video girişleriyle de beğenimizi kazandı.

19 inç geniş ekran LCD'ler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Perform.	Fiyat (+ KDV)	Test değerleri					Teknik veriler			
					Görüntü kalitesi	Ergonomi	Teknik özellikler	Servis dok.	Alan büyük. (inç)	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks. parlak. cd/m²
1	Benq FP94VW	77	■■■■■	299	80	60	83	80	19	1.440 x 900	0.285	800:1	300
2	Hyundai X91W	71	■■■■■	235	81	55	58	90	19	1.440 x 900	0.285	700:1	300
3	Benq FP93VW	69	■■■■■	255	84	60	53	80	19	1.440 x 900	0.294	700:1	300
4	Asus VW192T	69	■■■■■	249	85	60	58	70	19	1.440 x 900	0.285	800:1	330
5	Datron 983A	69	■■■■■	229	84	60	58	70	19	1.440 x 900	0.285	500:1	300
6	Benq FP92W	68	■■■■■	229	79	60	53	80	19	1.440 x 900	0.294	700:1	300
7	LG 194 WT	63	■■■■■	249	71	70	53	60	19	1.440 x 900	0.286	2000:1	300
8	Philips 190WV7CS	58	■■■■■	255	80	60	27	70	19	1.440 x 900	0.285	850:1	300
9	Neovo K-A19	57	■■■■■	219	75	55	27	80	19	1.440 x 900	0.285	850:1	300
10	Acer AL1916W	54	■■■■■	259	74	60	27	60	19	1.440 x 900	0.285	500:1	300

Benq FP94VW
HDMI girişi ile HDTV'ye hazır.

DVD yazıcılar

DVD yazıcılar

Test değerleri										Teknik veriler					
Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + KDV)	DVD okuma p.	CD okuma p.	DVD yazma puanı	CD yazma puanı	Donanım özellikleri	Servis ve dok.	Ararım	DVD-R / DVD+R	DVD-RW / DVD+RW	DVD-R DL / DVD+R DL	Garanti süresi
1	LG GSA-H55L	98	■■■■■	50	99	98	98	100	96	91	S-ATA	16 / 16	6 / 8	0 / 4	2
2	Philips SPD2411BD/00	95	■■■■■	49	100	99	86	100	91	100	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
3	Samsung SH-S203B	93	■■■■■	30	99	96	100	99	96	91	S-ATA	16/16	6 / 8	12 / 16	2
4	LG GSA-H42N	91	■■■■■	38	83	99	95	98	91	90	E-IDE	18/18	6 / 8	10 / 10	2
5	Samsung SH-S183L	91	■■■■■	35	79	100	86	100	100	100	S-ATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2
6	Samsung SH-S182M	90	■■■■■	33	79	100	89	100	100	90	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
7	Sony NEC Optiarc AD-7173S	89	■■■■■	44	80	98	88	96	96	95	S-ATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2
8	Sony NEC Optiarc AD-7173A	89	■■■■■	41	80	97	85	96	96	95	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
9	Sony NEC Optiarc AD-7170A	88	■■■■■	37	80	97	89	96	91	95	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
10	Asus DRW-1814BLT	88	■■■■■	49	79	93	81	96	96	100	SATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2

LG
Okun
perfo
oldu

LG GSA-H55L

Okuma ve yazma performansında oldukça başarılı.

Testimizde Verbatim marka medyalar kullanılmıştır

Cep telefonları

Test değerleri										Teknik veriler				
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat YTL + KDV	Pratik kullanım (%43)	Telefon fonk. (%23)	Multimedya (%18)	Ağırlık	Özel iletişim standart.	Ekran çöz. (piksel)	UMTS	Müzik oynatıcı	Fotoğraf çöz. (MP)	Veri hızları
1	Nokia N95	97	■■■■■	1370	93	100	98	121	Quadband, GPRS	240 x 320	•	•	5	E-Mail/Bluetooth/IR/USB
2	Nokia N93	96	■■■■■	1295	97	96	94	183	Triband, GPRS	320 x 240	•	•	3.1	E-Mail/Bluetooth/IR/USB
3	Nokia N73	95	■■■■■	817	98	98	87	118	Quadband, GPRS	240 x 320	•	•	3.1	E-Mail/Bluetooth/IR
4	Sony Ericsson W880i	95	■■■■■	903	100	98	86	72	Triband, GPRS	240 x 320	•	•	1.9	E-Mail/Bluetooth
5	Nokia N73 Music Edition	95	■■■■■	817	97	93	96	117	Quadband, GPRS	240 x 320	•	•	3.1	E-Mail/Bluetooth/IR
6	Sony Ericsson W900i	95	■■■■■	800	96	98	91	148	Triband, GPRS, HSCSD	240 x 320	•	•	2	E-Mail/Bluetooth/IR/USB
7	Nokia 6280	94	■■■■■	584	97	95	87	116	Triband, GPRS, HSCSD	240 x 320	•	•	1.9	E-Mail/Bluetooth/IR/USB
8	Sony Ericsson K800i	94	■■■■■	700	95	97	85	114	Triband, GPRS, HSCSD	240 x 320	•	•	3.1	E-Mail/Bluetooth/IR/USB
9	Motorola MOTORAZR V6	94	■■■■■	800	95	98	86	110	Triband, GPRS	240 x 320	•	•	1.9	E-Mail/Bluetooth
10	Nokia N93i	94	■■■■■	1401	91	96	99	164	Triband, GPRS	240 x 320	•	•	3.1	E-Mail/Bluetooth/IR

Sony Ericsson W880i

Eğlence ve multimedya özelliklerine de sahip iş telefonu, ince (1 cm), hafif (72 g), sesli arama, UMTS, organizer ve 1 GB bellek mevcut.

SATA sabit diskler

SATA sabit diskler

Test değerleri										Teknik veriler		
Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyatı (\$+KDV)	Performans (%60)	Aktarım hızı MB/s (Okuma / Yazma)	Erişim süresi MB/s (Yazma / Okuma)	Sıcaklık (Derece)	Kapasite (Verilen/ Kullanılabilir)	Önbellek	UDMA arabirimi	Dönüş hızı (rpm)
1	Hitachi Deskstar T725050VLA360	93	■■■■■	159	100	66,5/71	13.20	34	500/465	16	300	7,200
2	Hitachi Deskstar T725032VLA360	91	■■■■■	87	96	61,7/67,8	13.00	30	320/298	8	300	7,200
3	Samsung HD321KJ	88	■■■■■	94	94	65/82,2	14.00	34	320/298	16	300	7,200
4	WD Caviar 5000 AAKS	88	■■■■■	132	93	69,9/75	13.50	36	500/465	16	300	7,200
5	Hitachi Deskstar T722525DLA380	85	■■■■■	72	90	56/60,4	12.70	33	250/232	8	300	7,200
6	Seagate ST375064AS	84	■■■■■	313	81	66,7/74,3	13.40	42	750/698	16	150	7,200
7	WD Caviar 1600 AAJS	82	■■■■■	56	84	64,6/72,9	13.50	30	160/149	8	300	7,200
8	Samsung HD160HJ	83	■■■■■	56	84	62,5/75,2	13.50	28	160/149	8	300	7,200
9	Samsung HD400LJ	77	■■■■■	122	78	64,3/78	15.30	36	400/372	16	300	7,200
10	WD Caviar 1600 AABS	75	■■■■■	56	74	66,6/74,9	13.50	30	160/149	8	300	7,200
11	WD Caviar 3200 AAJS	74	■■■■■	84	72	69,2/61,2	13.70	30	320/298	8	300	7,200
12	Samsung SP2004C	73	■■■■■	61	74	47,1/53,1	14.40	37	200/186	8	150	7,200

Hitachi T7250

Yüksek performanslı da yu rüyor

Hitachi Deskstar T725050VLA360

Yüksek kapasitesine ek olarak aktarım hızlarında da yüksek puanlara imza atıyor.

MP3 çalarlar

Test değerleri										Teknik veriler			
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat Euro + KDV	Kapasite (GB)	Ses kalitesi	Taşınabilirlik	Ergonomi	Donanım özellikleri	Ekstra özellikler	Servis	Doğumantasyon	Radio
1	Apple iPod nano	85	■■■■■	200	2	90	52	100	79	90	Yok	Var	Yok/Yok
2	Samsung T9	83	■■■■■	145	1	90	52	86	77	85	Var	Var	Var/Yok
3	Creative Zen V 2GB	81	■■■■■	166	2	90	44	86	71	90	Yok	Var	Var/Var
4	Samsung U3	78	■■■■■	105	2	80	74	83	71	85	Var	Yok	Var/Yok
5	Samsung K3	78	■■■■■	144	2	90	45	55	71	85	Yok	Var	Yok/Yok
6	LG FM30	76	■■■■■	149	1	80	68	66	75	80	Var	Var	Var/Var
7	Creative Zen neon 2	76	■■■■■	189	2	80	43	69	78	95	Yok	Var	Var/Var
8	Creative Muvo V100 2 GB	76	■■■■■	115	2	90	45	59	64	80	Yok	Yok	Var/Var
9	Apple iPod shuffle	76	■■■■■	109	1	80	100	70	49	90	Yok	Yok	Yok/Yok
10	Sandisk E250 DAP 2048 MB	74	■■■■■	190	2	80	31	73	75	85	Yok	Var	Var/Yok

Apple iPod nano

Apple'ın popüler müzik kutusu MP3 çalarlar arasında hala zirvede

Redmond, bir sorunumuz var...

Yardım için Microsoft'un Redmond'daki araştırma laboratuvarından yanıt beklemek yerine ipuçlarımızla çok daha hızlı bir XP ve Vista'ya ulaşabilirsiniz.

XP: Açılış sorunlarına çözümler

Start

Master Boot Record (MBR)

BIOS, MBR'yi gözden geçirip sistem açılışını başlatıyor.

Erişimin engellenmesi
Bu depolama birimindeki verilerin okunamadığına dair uyarı ekrana geliyor.

MBR'nin yeniden yazılması
XP kurtarma konsolunu çalıştırın ve buradan fixmbr komutunu çalıştırın.

Partition Boot Record (PBR)

Başlangıç için gerekli tüm dosyaların varlığını denetler.

Disk bölümünün bulunamaması
BIOS disk bölümünün bulunamadığına dair uyarı veriyor.

Testdisk ile kurtarma
CHIP DVD'sinde yer alan açık kaynak kodlu TestDisk adlı aracı kurun ve Fix Partition Table ya da Recover Deleted Partition'ı seçin.

NTLoader

PBR, ntldr.exe dosyasını başlatıyor. Bu dosya boot.ini adlı boot yöneticisini yüklemekle görevli.

Eksik dosya
Ntldr dosyası bulunamadı mesajı ekrana geliyor.

Dosyanın kopyalanması
Kurtarma konsolundan fixboot c: komutunu girin. Daha sonra kurulum CD'sindeki ntloader'ı sabit diske kopyalamak için aşağıdaki komutu çalıştırın.
copy d:\i386\ntldr c:

XP'nin açılışı 11 aşamada gerçekleşiyor. Vista'da bu sayı sadece sekiz. Yine de bu bir Saturn V roketindekinden (üç aşama) daha karmaşık bir süreç. CHIP sistem açılışı sırasında nerede gecikme ve sorunlarla karşılaşabileceğinizi açıklıyor ve çözüm önerilerini sıralıyor.

Acil durumlarda: Kurtarma konsolundan yardım almak
Windows'unuz açılmaz ise, PC'nizi XP ya da Vista kurulum CD/DVD'si ile başlatabilirsiniz. Bu durumda ekrana gelen menüden kurtarma konsolunu seçmelisiniz.

✗ Sorun ✓ Çözüm

Windows için araçlar

Windows Boot Timer 1.0 Windows'un açılış süresini ölçüyor	○
PCMark05 Genel sistem performansını ölçüyor	○
TestDisk & PhotoRec 6.7 Zarar gören partition tablolarını kurtarıyor	○
CCleaner 1.40.5 Sabit disk ve Kayıt Defteri'ni temizliyor	○
EasyBCD 1.6 Vista boot ayarlarını değiştiriyor	○
DoubleDriver Kurulu sürücülerini yedekliyor	○
Force Down Lite 2.5.22 Windows'u hızlı ve güvenli bir şekilde kapatıyor	○
SuperFast Shutdown 1.0 Windows'u en hızlı şekilde kapatıyor	○
DVD'de	○

Bu yazıda

Son kontroller: Önyükleme süresini ölçmek

Ready Boost: Açılış hızlandırmak

Kalkış: Safra atmak ve sürücülerini denetlemek

İniş: Oturumu hızlı şekilde sonlandırmak

Bilgisayarınız açılırken sizi çok fazla bekletmiyor ve kusursuz bir görünüm ve işlevsellik sunan masaüstüyle sizi karşılıyor. Herhangi bir zorlukla karşılaşmadan tüm işlerinizi tamamlıyorsunuz. Bu sırada da donma ve çökmelerle karşılaşmıyorsunuz. Oturumunuzu sonlandırırken de tablo aynı... Kulağa oldukça hoş gelen bu senaryonun gerçeğe dönüşmemesi için hiçbir neden yok aslında.

BAŞLANGIÇ OPTİMİZASYONU

Son kontroller: Windows'u kalkışa hazırlamak

Motorları ateşlemeden önce bir dizi hazırlık yapmanız gerekiyor. Bunun için tüm önemli dosyalarınızı yedekleyin ve gerekli ölçüm araçlarını hazır hale getirin. Yapacağınız işlem, sistemi frenleyen araçları güverteden atmak.

XP ve Vista'da boot süresini ölçmek

Yeni bir yazılım olan Windows Boot Ti-

mer ile (www.planetsoft.org) Windows XP'nin açılış süresini güvenilir bir şekilde ölçebilir ve bugüne dek başvuru, ancak kullanımı zaman zaman tehlikeli olabilen BootVis adlı araçtan kurtulabilirsiniz.

Windows Boot Timer son derece kolay bir şekilde yönetilebilen sade bir komut satırı aracı. *Boottimer.exe*'ye çift tıklayın, araç sizden bunu talep ettiğinde bilgisayarınızı yeniden başlatın ve test sonucu ekrana gelene dek bekleyin. Test tıpkı BootVis'de olduğu gibi NTLoader'ın başlatılmasıyla başlıyor (Bk. Alttaki bilgi grafiği). Test yazılımları, daha önceki aşamalarda sisteme müdahale edemiyor. BIOS'un sistem başlangıcı sırasında harcadığı zamanı öğrenmek için bir kronometreye ihtiyacınız olacak. Vista kullanıcıları ise açılış süresini ölçmek için ek bir araca ihtiyaç duymuyor. Bu özellik Windows'un yeni sürümüne entegre edilmiş durumda. Ona erişmek için arama satırında

Olay Görüntüleyici

komutunu çalıştırın. Aynı adı taşıyan pencerede soldaki listeden *Uygulama ve Hizmet Günlükleri / Microsoft / Windows Diagnostics-Performance*'i seçin ve *Operational*'a tıklayın. Bu aşamada kar-

şınıza çok sayıda Log dosyası çıkacak. 100 ila 199 arası numaralar alanlar sistem açılış ile 200 ve üzeri değerler ise Windows'un sonlandırılması ile ilgili. Log dosyalarına düzen getirmek için *Ey-lemler* alanından *Geçerli günlüğe filtre uygula*'ya tıklayın ve bir sonraki pencerede *Filtre uygula* sekmesinden şu ayarları yapın: *Günlüğe kaydedilen* listesinden *Son saat*'i seçin.

Önemli / Uyarı / Hata seçeneklerini etkinleştirin ve *Olay kaynakları*'ndan *Diagnostics-Performance*'a tıklayın. Daha sonra olay ID'lerini

100 - 199

olarak girin ve *Tamam*'a tıklayın. →

Artık yalnızca son Windows açılışıyla ilgili Log dosyalarını hemen altındaki boot süresiyle görebileceksiniz.

Sistem dosyalarını değiştirmek

Test sonuçlarına bakarak bilgisayarınızın yeterince hızlı mı yoksa yavaş mı açıldığına karar verebilirsiniz. Olumsuz bir tablo ile karşılaşırsanız Windows XP'deki değiştirilmiş sistem dosyalarının yerine orijinallerini koyabilirsiniz. Bu değişiklik Windows'un yeni kurulduğundaki kadar hızlı çalışmasını sağlıyor ve sistem çökmeleri geride kalıyor. Ancak kurulumları sırasında sistem dosyalarında değişiklik yapan bazı uygulamaların düzgün çalışmaması riski de ortaya çıkıyor.

Mevcut sistem dosyalarının yerine orijinallerini yüklemek için XP kurulum CD'sini sürücüye yerleştirin ve Başlat menüsünden *Çalıştır*'a tıkladıktan sonra

Sfc /scannow

komutunu çalıştırın ve işletim sisteminin sistem dosyalarını değiştirmesini bekleyin. İşletim sisteminin yeniden başlattığınızda pratikte sıfır bir XP ile çalışmaya başlayabilirsiniz. Kişisel dosyalarınızın tamamı hala sabit diskinizdeki eski

yerlerinde olacaktır.

Sıra artık düzgün çalışmayan uygulamaların yarattığı boşluğun doldurulmasına geldi. Bu noktada popüler yazılımların sistem dosyalarında herhangi bir değişiklik yapmayan ve Kayıt Defteri'nde kirlilik yaratmayan taşınabilir sürümlerine yönelebilirsiniz. www.portableapps.com söz konusu araçlara ulaşabileceğiniz en zengin kaynaklardan. Bu adımı da tamamladıktan sonra bilgisayarınızı yeniden başlatabilir ve açılış süresindeki kısılmanın tadını çıkarabilirsiniz.

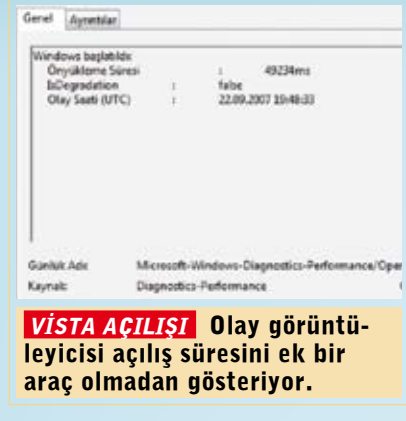
SİSTEM AÇILIŞINA İNCE AYAR

Tam güç için: Gereksiz yükten kurtulun

Motorlar çalıştı. Ancak tam güçten yararlanmak için biraz safla atmanız gerekiyor. Sabit diski temizleyin ve başarısız sürücülerden kurtulun.

Kayıt Defteri ve başlangıç temizliği

CHIP DVD'sinde yer alan CCleaner ile tüm temizliği tek adımda gerçekleştirebilirsiniz. Üstelik çoğu durumda bu işlem için yazılımın standart araçlarını kullanmak yeterli. Ancak örneğin internetteki forumlarda otomatik olarak

oturum açmanızı sağlayan bazı kalıcı kullanıcı verilerini (cookie) korumak istiyorsanız *Ayarlar*'dan istisnai durumları tanımlayabilirsiniz.

Araç başlattıktan sonra *Temizliğe Başla*'yı seçerek sabit diskin gereksiz dosyalardan arındırılmasını sağlayabilirsiniz. Daha sonra *Araçlar / Başlangıçta*'dan Windows'la otomatik olarak başlatılan tüm gereksiz yazılımlardan kurtulabilirsiniz. Vista kullanıcıları için küçük bir not: Standart kurulum sonrasında oluşan Sidebar, Defender ve Karşılama Merkezi ile ilgili otomatik başlatma kayıtları Windows'u frenlemiyor.

Boot.ini parametresinin kullanımı

Vista'da yer alan BCD Edit başlangıç dosyasına alışmak zaman alabilir. CHIP DVD'sinde yer alan EasyBCD gibi araçlar komut satırı aracına bir de grafik →

arayüzü eklenmesini sağlıyor. XP'den aşına olduğunuz açılış parametrelerini Vista altında kullanmaya devam edebilmek için küçük bir hileden ve set loadoptions adlı yeni komuttan yararlanabilirsiniz. Boot logosunu devre dışı bırakmak istediğinizde Başlat menüsündeki arama satırından "cmd" komutunu çalıştırın ve bulunan kayda sağ fare tuşuyla tıkladıktan sonra yönetici haklarıyla çalıştırın. Ekrana gelen pencereden

```
Bcdedit /set loadoptions "nogui-boot"
```

komutunu çalıştırın. Aynı yöntemle <http://msdn2.microsoft.com/en-us/library/aa906217.aspx> adresinde listelenen tüm Boot.ini parametrelerini tırnak içinde çalıştırabilirsiniz.

Hatalı sürücülerin kaldırılması

Sorunlu sürücüler işletim sistemini yaşılatmakla kalmıyor aynı zamanda mavi ekrana neden olabiliyor. Bu ne-

denle öncelikle mevcut sürücülerinizin tümünü yedeklemeli, test etmeli ve hatalı olanların yerine yenilerini kurmalısınız. Sürücülerini yedeklemek için CHIP DVD'sinde yer alan ve <http://freeware-wiki.pbwiki.com/DoubleDriver> adresinden de ulaşabileceğiniz DoubleDriver'dan yardım alabilirsiniz. Aracın kullanımı son derece basit.

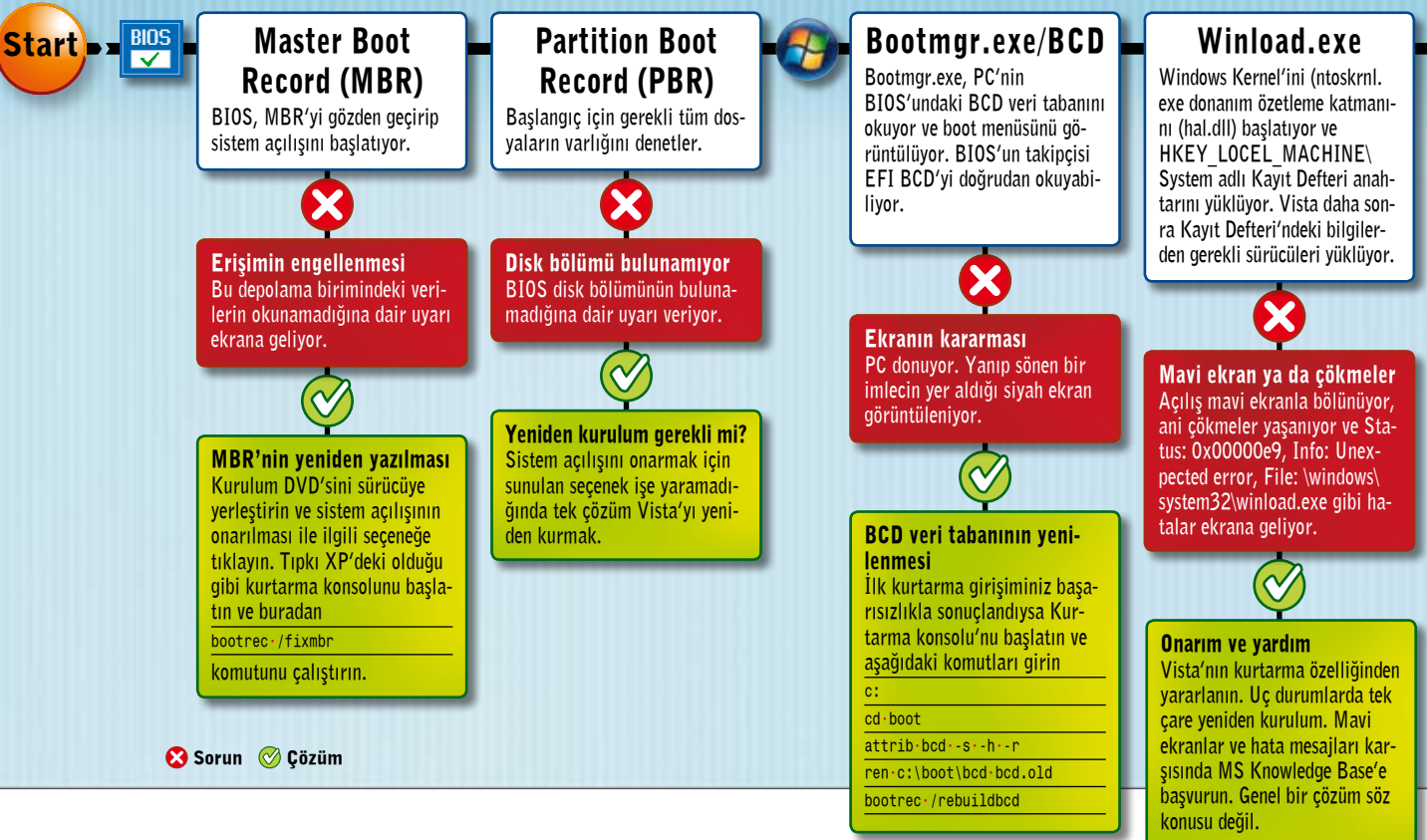
Aygıt sürücülerini USB bellek gibi harici bir depolama birimine kaydettiyseniz DoubleDriver'dan çıkın ve **Başlat / Çalıştır**'a tıklayın. Buradan "verifier" komutunu girin. Vista altında bunun için aracın adını arma satırına girmeniz ve [Enter]'a basmanız yeterli. Sürücü Doğrulama Yöneticisi penceresinden, "Standart ayarları oluştur" ve "Bu bilgisayara yüklenen bütün sürücülerini otomatik seç"i işaretleyin ve **İleri**'ye tıklayın. **Son** ile araçtan çıktıktan sonra, bilgisayarınızı yeniden başlatın. Verifier tarafından oluşturulan Log dosyası sayesinde doğrulanan sürücülerle ilgili bilgilere ulaşabileceksiniz. Listede karşınıza çıkan hatalı sürücülerin yerlerine

yenilerini yükleyin. Araç, PC yeniden başlatılırken bir mavi ekrana neden oluyorsa hatalı bir sürücü Windows'un açılışını etkiliyor demektir. Bu durumda Windows'u güvenli kipte başlatın ve log dosyasından hatalı sürücülerle ilgili bilgilere ulaşmaya çalışın. Bu sürücülerini kaldırın ve **Varolan ayarları sil**'i seçin.

Belli başlı üreticilerin ürünlerine ait güncel sürücüler ulaşmak için www.driversplanet.com gibi sitelerden yardım alabilirsiniz.

Vista: Boot sorunlarına çözümler

Ready Boost: Vista'ya ek güç sağlıyor mu?

İNİŞE HAZIR

Windows'u hızlı ve hatasız sonlandırmak

En zor görevler bile bir süre sonra sona eriyor. Windows'un kapanması uzun zaman aldığından tüm işlerinizi tamamladıktan sonra bilgisayar başında bir on beş dakika daha geçirmek istemiyorsanız şu adımları atmalısınız.

Vista: Uyku modu yerine sonlandırma

Windows XP'de bilgisayarı kapatmak için tek bir düğmeye tıklamak yeterli olurken Windows Vista altında aynı düğme onu yalnızca uyku moduna geçiriyor. Bu işletim sisteminde de PC'nizi XP'deki gibi kapatabilmek için ya menülerde uzun bir gezintiye çıkmalı ya da Başlat menüsünde değişiklik yapmalısınız. Microsoft, düğmelerin değiştirilmesiyle ilgili seçenekleri başarılı bir şekilde gizlemiş. *Başlat / Denetim Masası / Güç Seçenekleri / Güç tasarrufu plan ayarlarını değiştir / Gelişmiş güç ayarlarını değiştir*'e tıklayın. *Güç düğmeleri ve*

Ready Boost adı verilen ön bellek teknolojisinin Vista'nın sistem performansını artırdığı iddia ediliyor. Peki bu gerçekten böyle mi? CHIP yaptığı testlerle şu sonuca ulaştı.

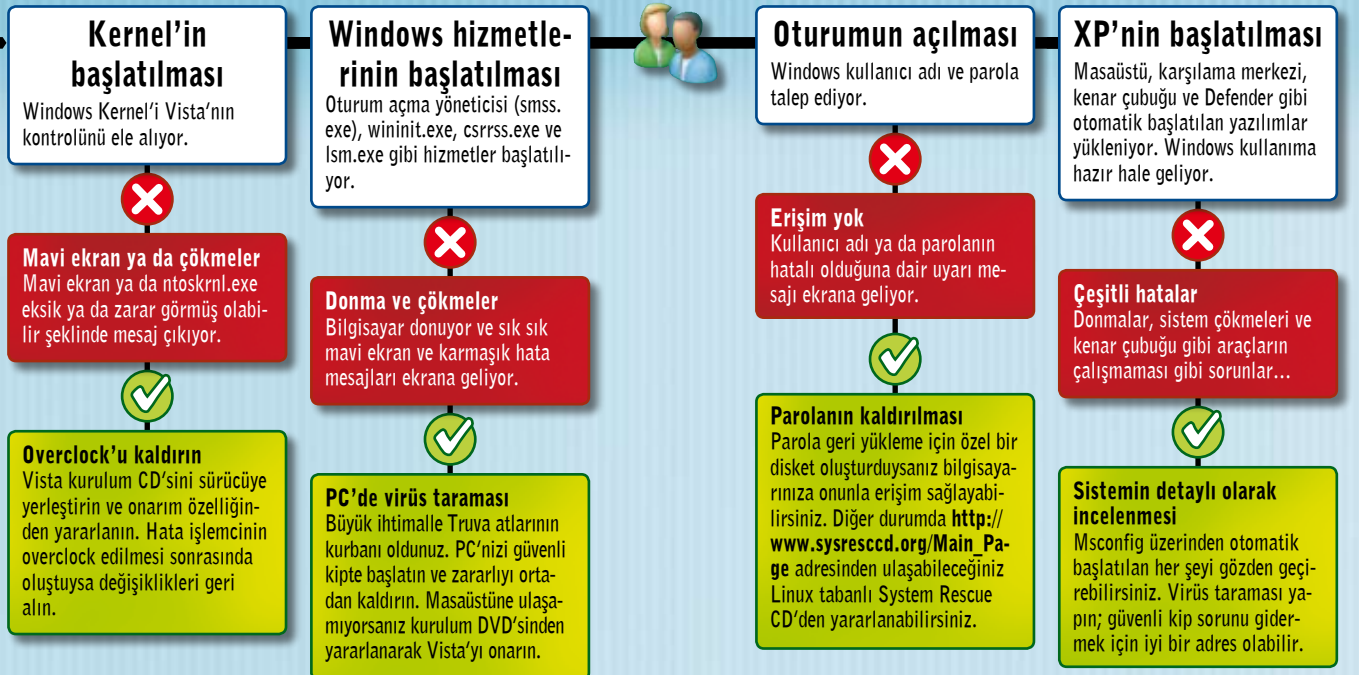
Ready Boost yalnızca açılışa değil sistemin geneline etki ettiğinden PCMark05'teki (www.futuremark.com) araçlardan yardım aldık. Sonuç şu şekilde: Çift çekirdekli işlemciye, 2 GB sistem belleğine ve 1 GB Lexar Jumpdrive Secure USB belleğe sahip güncel test sistemimizde Vista Ultimate altında ReadyBoost devre dışıyken 5.747 puan elde ettik. Bu değer işlemci, sistem belleği, sabit disk ve ekran kartının performansını ortaya koyuyor ve yüksek değerler sistemin daha güçlü olduğuna işaret ediyor. Ready Boost devreye girdiğinde yaptığımız çok sayıda ölçüm sonucunda ortalama değer yalnızca 5.700 idi. Yani bir performans kaybı gündeme geldi. Yine de son sözü söylemek için daha fazla test yapmak gerekiyor.

kapak / Başlat menüsü güç düğmesi'ne tıklayın. *Kapat*'ı seçin. Vista bu seçim sonrasında Başlat menüsündeki düğmeleri değiştirecek. Artık Vista'yı tıpkı XP'de olduğu gibi kapatabileceksiniz.

Windows'un daha hızlı sonlandırılması

Önünüzde bilgisayarın kapatılmasını yavaşlatan bir dizi engel daha var. Çeşitli servisler, sürücü sorunları ve sonlandırılmayan yazılımlar zaman kaybetmenize yol açıyor. Çeşitli ücretsiz araçlarla bu durumun üstesinden gelebilirsiniz. CHIP bu noktada biri güvenli, diğeri ise süper hızlı çalışan iki seçenek sunuyor. Bilgisayarınızı veri kaybı riski olmaksızın hızlı bir şekilde sonlandırmak istiyorsanız Force Down Lite'tan yararlanabilirsiniz. Bu aracı kullanarak Normal Shutdown'ı seçtiğinizde üzerinde yapılan değişikliklerin kaydedilmediği dosya ve uygulamalar olup olmadığını gözden geçiriyor ve kaydetmenizi sağlıyor. Aceleniz olduğunda Force Down Lite'ta Force Shutdown'ı işaretleyebilir ya da yine CHIP DVD'sinde yer alan SuperFast Shutdown'dan yararlanabilirsiniz. Araç henüz kaydedilmemiş dosyaları dikkate almıyor, ancak XP ve Vista'nın saliselerle ifade edilebilecek şekilde kapatılmasını sağlıyor. ■

Bilgin Koşucu, bilgin@chip.com.tr

Veri takası

HIZLI GÜVENLİ VE ÇOK KOLAY

Sabit diskinizi internette yedeklemek, dosyalarınıza her yerden ulaşmak ve büyük hacimli dosyaları internet üzerinden paylaşmak için gerekli herşey.

Bu yazıda

Web'e, sabit diske veri yedekleme

Dosyalara sanal ağ yoluyla ulaşma

Kendi filmlerinizi web'de yayınlama

Tarayıcı üzerinden her yerde müzik dinleme

Ayşe teyze masanın üstünde göbek atıyor ve büyükbaba Mehmet'in suratına bir pasta yapışmış: Ailenizin bir araya geldiği bu anı görüntülediğiniz film, belki de bir komedi film festivalinde ödül alabilir. Böylesine bir çalışmayı en kısa sürede dünyayla hatta

özellikle arkadaşlarınız ve akrabalarınızla paylaşmanızı içtenlikle tavsiye ederiz. Fakat şöyle bir sorunla karşılaşmanız olası: Videonuzu 4 GB'lık bir e-posta olarak gönderemiyorsunuz ve DVD'yi herkese ayrı ayrı postalamak da çok vakit alıyor. Endişelenmenize gerek yok! Ne kadar büyük olurlarsa olsunlar dosyalarınız paylaşmanın uygun ve basit bir yolu var: İster bir avuç insana, isterseniz de tüm dünyaya ulaşmak isteyin - CHIP bütün yolları sizin için araştırdı. Gerekli yazılımları CHIP DVD'sinde bulabilirsiniz.

İnternet'te sabit disk

Uygulama alanları: Dokümanlar, fotoğraflar ve videolar

Avantajları: Takas ve yedekleme mümkün

Bilgi için: www.divshare.com

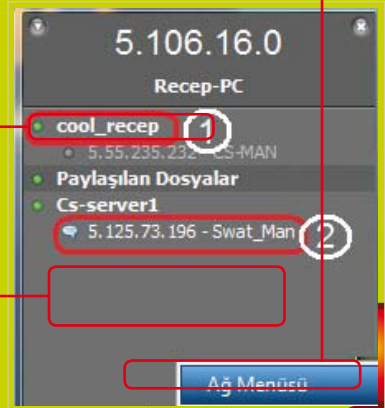
İster ailenizin bir araya geldiği çılgın videolar isterseniz akrabalarınız ve arkadaşlarınızla çıktığınız son tatilin yüksek çözünürlüklü fotoğrafları olsun: DivShare doğru çözüm. Servis size çevrimiçi sınırsız depolama alanı sunuyor. Diğer servislerin aksine DivShare'e gönderdiğiniz dosyalar (eğer kayıtlı kullanıcısı iseniz) siz silene kadar web'de kalıyor. Servisin tek kısıtlaması dosya boyutu.

Kolayca ağ kurmak için Hamachi'yi kullanabilirsiniz. Tek yapmanız gereken gereken kullanıcı adı ve şifrenizi belirlemek.

Birkaç ağa birden bağlanabilirsiniz. Diğer katılımcılar alt kısımda listeleniyor.

Ağ üyelerinin üzerine sağ tıklayarak menüyü açabilir ve diğer kullanıcının bilgisayara erişebilirsiniz.

KENDİ AĞINIZ Hamachi ile ağınızdan diğer bilgisayarlara kolayca erişebilirsiniz.

Bir dosyanın boyutu en fazla 200 MB olabiliyor. Bu boyut resimler için yeterli. Ayrıca dosyayı web bağlantısı sayesinde kolayca tekrar bulabilirsiniz. Ek bir yazılıma gerek kalmadan istediğiniz her yerden fotoğraflarınızı veya dokümanlarınızı DivShare'e gönderebilir ve çevrimiçi depolayabilirsiniz. Hatta servisi kullanmak için DivShare hesabına bile ihtiyacınız yok. Fakat kayıtlı olmayan kullanıcıların verileri yedi gün sonra siliniyor. Yine de başka avantajlardan ötürü ücretsiz kaydolmaya değer. Örneğin aynı anda sadece beş dosya gönderilmesine izin veren gönderme servisi yerine bütün dokümanlarınızı birden seçip gönderebileceğiniz "Sürükle ve Bırak Gönderici" adlı Java uygulamasından yararlanabilirsiniz. Güvenlik dolayısıyla uygulamanın bilgisayarınızı taramasına izin vermelisiniz. Akabinde *Add* butonu ile istediğiniz dosyaları ekleyin ve *Upload* butonuna basarak dosyalarınızı göndermeye başlayın.

Dosya yönetimi: DivShare, kullanıcılara "Dashboard" sayesinde gönderdikleri dosyaların görünümünü sunuyor. Eğer dosyalarınızı "Organize these files in a folder" (bu dosyaları bir klasörde düzenle) özelliği ile bir klasöre yüklerseniz servis otomatik olarak bir resim galerisi oluşturuyor.

Erişim hakları: DivShare dosyalarınızı kimin indirebileceğine izin vermeniz için erişim hakları yönetimi de sunuyor. Eğer basit bir biçimde resim gönderirseniz kimse o resme erişemiyor. Resmi sadece "Dashboard" da görebiliyorlar.

Share yani paylaş butonunu kullanarak dosyalarınızı arkadaşlarınıza gönderebilir veya blogunuza yerleştirebilirsiniz. Dahası çoklu ortam dosyalarını SmartPlayer sayesinde internet üzerinde paylaşabilirsiniz.

Sıkı güvenlik: *Modify files / make files private* yoluyla dosyalarınıza sadece sizin hesabınızdan erişilebilmesini sağlayabilirsiniz. Hatta karşı tarafın elinde doğru bağlantı

adresini bile olsa dosyalara erişimine izin verilmiyor.

Bir başka ipucu: DivShare, hesabınızda sadece dosyalarınız arasında tarama yapıyor, bilinmeyen dokümanları aramıyor. Burada Google devreye giriyor: Örneğin resim araması yaparsanız arama kutucuğuna "site:www.divshare.com jpg" yazarsanız, DivShare'de bulunan resimler karşınıza çıkacaktır.

Hafıza dolu: DivShare size sınırsız alan sunuyor. Fakat tek dosya boyutu 200 MB'tan fazla olamaz.

Sanal ağ

Uygulama alanları: Videolar, dokümanlar ve fotoğraflar

Avantajları: Bütün dosyalara kolay erişim

Bilgi için: www.hamachi.cc

Akşam işlerinizi evinizde hazırladınız ve ertesi gün işyerinize gittiğinizde çalışmalarınızın hala evinizdeki PC'de kaldığını fark ettiniz. Eğer bilgisayarınıza Hamachi yüklediyseniz bu sizi tekrar evinize dönmekten kurtarabilir. Çünkü evinizdeki bilgisayara sanal ağ (VPN) sayesinde basit ve güvenli bir şekilde bağlanabilirsiniz.

KAYIT ALANI DivShare ücretsiz olarak sınırsız büyüklükte kayıt alanı sunuyor. Dosyalar 200 MB ile sınırlı.

Güvenlik: İki bilgisayar arasındaki bağlantı servis sağlayıcının sunucuları üzerinden kuruluyor. Sunucuda kaydedilen ise sadece IP adresi ve bağlantı tarihi. Öte yandan veri aktarımı doğrudan iki bilgisayar arasında, sunucuya uğramadan gerçekleşiyor. Hamachi ile yine önemli veya gizlilik arz eden verilerinizi de rahatlıkla gönderebilirsiniz; zira yazılımın kullandığı bağlantı IPsec/IKE ve SSL/TLS gibi yöntemlerle şifreleniyor.

Ağı kurarken: Yazılımda sol altta bulunan *güç* düğmesine tıklayarak Hamachi sunucusuna kaydolacaksınız. Kendi ağını kurmak için ilk olarak Hamachi istemcisini açın, sağ altta bulunan butona tıkladığınızda "Yeni ağ oluştur" veya "Başka ağa katıl" seçeneklerini göreceksiniz. Buradan "Yeni ağ oluştur" seçeneğine tıklayın ve bir ağ adı ile şifre belirleyin. Böylelikle daha sonra diğer kullanıcılar bu detaylarla ağınıza bağlanabilecekler.

Şimdi Windows Gezini ile veri takası için kullanacağınız bir klasör seçin. Bunu paylaşmak istediğiniz klasöre sağ tıkladıktan sonra *Özellikler* menüsündeki *Paylaşım ve Güvenlik* sekmesinden yapabilirsiniz.

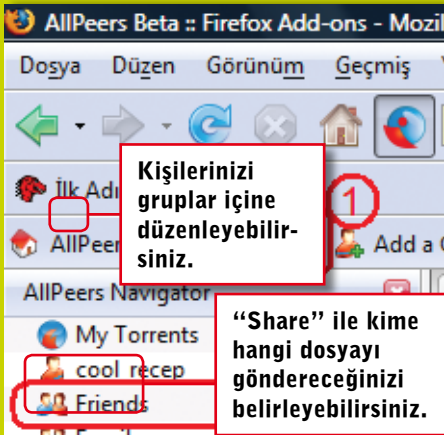
Kullanıcılar: Araç hem varolan ağ bağlantılarını hem de ağda bulunan kullanıcıları listeliyor. Herhangi bir kullanıcının üzerine sağ tıklayıp *Ara* seçeneği ile kullanıcının →

Büyük dosyaları Firefox yoluyla gönderin

Partinin videosu hazır. Arkadaşlarınız sohbet esnasında "Bana da göster" diye tutturuyor. Allpeers isimli Firefox eklentisi işte bu noktada imdadınıza yetişiyor. ICQ veya Skype benzeri mesajlaşma yazımlarının aksine bu eklenti Toorent yöntemini kullanarak dosyaları aynı anda birçok kullanıcıya birden gönderebiliyor.

AllPeers'ı ayarlamak:

Firefox olmadan maalesef bir şey yapmanız mümkün değil. Eklenti indirildikten sonra XPI dosyasına çift tıklayarak yükleyebilirsiniz. Tarayıcıyı yeniden başlattığınızda kendinize bir hesap açmanız gerekiyor. Kullanıcı adı, parola ve e-posta adresi messenger'a giriş

ALLPEERS Bir mesajlaşma yazılımı gibi görünse de, dosyaları daha hızlı ve daha güvenli olarak gönderebiliyor.

için yeterli. İlk başta karşınıza temel kullanımı anlatan bir video çıkıyor. Firefox'un sol bölümünde ise kişi listenizin bir görünümü yer alıyor. Ayrıca bu bölüme yeni kullanıcılar da ekleyebilirsiniz.

Veri gönderme:

Share butonu ile ister dosyaları isterseniz de bütün klasörlerinizi sürükleyip bırakarak paylaşım açabilirsiniz. Şimdi yapmanız gereken tek şey alıcıyı seçip Share komutunu vermeniz. Adres çevrimiçi olur olmaz dosyaları indirmesi gerektiğine dair bir mesaj alıyor. Fakat bu işlem için iki bilgisayarın da çevrimiçi olması gerekiyor. İsterseniz entegre mesajlaşma özelliği sayesinde arkadaşlarınıza gönderdikleri dosyalar için teşekkür edebilirsiniz.

paylaşımında olan dosyalarına Windows Gezgin ile erişebilirsiniz. Tabii bunun için karşı tarafın da çevrimiçi olması gerekiyor. Eğer bilgisayar size ait değilse karşı tarafa bu konuda bir mesaj göndermeniz doğru olacaktır.

Diğer ayarlar: Hamachi ana penceresinde bulunan sağ alt kısımdaki *ayarlar* menüsüne tıklayın. Böylelikle *Tercihler* bölümüne ulaşarak daha sonra buradaki *Pencere* sekmesinden *Çevrimdışı kişileri gizle* seçeneği ile çevrimiçi olmayan kişilerin listelenmemesini sağlayabilirsiniz. Yine *Tercihler* bölümündeki *Pencere* sekmesi altından *Çift-tıklama görevi* seçeneğini *Paylaşılan Windows dosyalarını göster* olarak ayarlayabilirsiniz. Bu sayede çift tıklama yaptığınızda Hamachi artık kullanıcıya ping çekmek yerine kullanıcının paylaşımındaki dosyalarını gösterecektir.

Kendi sinemanızı oluşturun

Uygulama alanları: Büyük videolar

Avantajları: Dosya boyutunda kısıtlama yok

Bilgi için: www.veoh.com

YouTube veya Clipfish gibi popüler video portallarına kendi kayıtlarınızı göndermek istediğiniz zaman hayal kırıklığı yaşayabilirsiniz. Gönderdiğiniz film o kadar çok sıkıştırılıyor ki neredeyse pikseller tek tek sayılabilecek hale geliyor.

Öte yandan Veoh'da bulunan videolar yüksek kalitede. Eğer dosya gönderme işlemi için hızlı bir internet bağlantınız varsa uzunluk ve çözünürlüğün pek önemi yok. Dosyanızı göndermek için sitenin sağ alt kısmında indirme bağlantısını bulabileceğiniz ücretsiz Veoh TV yazılımını kullanabilirsiniz.

Kurulum ve ayarlama: Veoh web sitesine kayıt olun. Daha sonra Veoh TV'yi yükleyin. Sağ üst kısımda bulunan *Menü* butonuna basın ve *File/Upload to Veoh.com* komutu ile seçeceğiniz videoları siteye gönderin. Daha sonra yapmanız gereken tek şey site üzerinden videoya ait diğer bilgileri girmek.

Fakat Veoh yazılımı bundan daha fazlasını da yapıyor. Yazılım ister www.veoh.com isterseniz de başka bir web sitesinden indirdiğiniz tüm videoları

yönetmenizi sağlıyor. Hatta isterseniz yazılımı torrent istemcisi olarak bile kullanabilir ve video yayınlarını alabilirsiniz. *Menu / File / Add to Library* komutuyla sabit diskinizdeki URL'sini girerek internetteki videoları yazılımın kütüphanesine ekleyebilirsiniz.

Uygun web alanı

Uygulama alanları: Ufak dokümanlar

Avantajları: Web'de hızlı veri yedekleme

Bilgi için: www.asbion.de, www.funpic.org

Önemli dokümanlarınızı mümkün olan en kısa sürede yedeklemek mi istiyorsunuz. USB bellekler, CD veya internet bu iş için uygun olabilir. SyncroNaut ile yerel verilerinizi rahat bir şekilde çevrimiçi hafıza alanına yedekleyebilirsiniz. Araç dosyaları sadece sabit diskinizdeki iki klasör arasında değil, aynı zamanda FTP sunucu ile de senkronize ediyor. Hiç web alanınız yok ya da çok az varsa da sorun değil. www.funpic.org'dan ücretsiz temin edebilirsiniz.

Web alanı yaratmak: 2,5 GB web alanı alıyorsunuz ve bu yetmezse daha fazlası için başvuruda bulunabiliyorsunuz. Trafikiniz kısıtlaması yok ve FTP hesabı da ücretsiz. İşte DivShare ile karşılaştığınızda en büyük fark burada yatıyor. FTP hesabınıza erişim bir yıl için 120 dolar ödediğiniz takdirde mümkün oluyor. Daha sonra isterseniz 2 GB'a kadar veri depolayabilirsiniz. Funpic'in tek olumsuz yanı ise dosya boyutunun 1,5 MB'tan fazla olamaması.

Yapmanız gereken tek şey servisin web sayfasından kayıt olmak. Şimdi FTP hesabınızı *User-Center / Webhosting FTP / FTP-Status* bölümünden etkinleştirin ve bir şifre belirleyin. Web sitenizi *User-Center / My Web Space / call my homepage* yolunu izleyerek çağırabilirsiniz. Tarayıcınızda görünen URL web sitenizin adresi sayılıyor.

SyncroNaut kurlumu: Bu yazılım tamamen ücretsiz. Tek yapmanız gereken yazılımı 30 günlük test süresinden sonra kaydettirmek ki bu işlemi doğrudan yazılım yoluyla da yapabilirsiniz. Yazılım başlandıktan önce kaynak ve hedef klasörü seçmeniz gerekiyor. Daha sonra *Allo-*

cate / New / Change / File / New'e tıklamanız ve daha sonra da Source / Folder from the file system seçeneğiyle bir klasör seçmeniz gerekiyor. FTP giriş bilgilerini Target / FTP / Edit / Select FTP connection / New FTP profile yoluyla girdikten sonra bağlantının ismini verin ve diğer alanları doldurun.

Bazı öğelere özellikle dikkat etmeniz gerekiyor: "Server Name" bölümüne URL adresinizi başında "www" olmadan girmeniz gerekiyor. Örneğin **www.chip.com.tr** yerine **chip.com.tr** gibi. Kullanıcı adı Funpic'e kayıt olurken kullandığınız kullanıcı adı şifreniz ise FTP hesabınızın şifresi olmalı. En sonunda Apply butonuna bastığınızda yazılım bir bağlantı kuracak ve siz de bu sayede hedef klasörü belirleyebileceksiniz. Artık pencereyi kapatabilir ve tüm ayarları [F12] tuşuyla kaydedebilirsiniz. Akabinde Synchronize'a basın, bütün senkronizasyon işlemi gösteren bir liste karşınıza gelecek. Buradan sıralamayı değiştirebilir veya işlemleri devre dışı bırakabilirsiniz. Start diyerek SyncroNaut'un dosyaları web'e kopyalamasını başlatabilirsiniz. Son olarak Exchange butonu ile kopyalama işleminin yönünü değiştirebilirsiniz. Artık işle-

Oynatıcı ile MP3 tunes'da bulunan favori şarkılarınızı tarayıcıda çalabilirsiniz.

Gönderilen MP3'lerin bir görünümü. Herhangi bir şarkıyı başlatmak için çift tıklayın.

MÜZİK KUTUSU MP3 tunes ile bütün şarkılarınızı depolayın ve tarayıcınız ile dinleyin.

mi başlattığınızda iki klasör de senkronize edilecek.

Web'deki MP3 kütüphaneniz

Uygulama alanları: MP3'ler

Avantajları: Bütün PC'lerde müzik dinlenebilir

Bilgi için: www.mp3tunes.com

Partide en sevdiğiniz müziklerinizi dinlemek istiyorsunuz fakat ev sahibinde sizin müziklerinizden yok. Neyse ki müziklerinizi **www.mp3tunes.com**'a kaydetmişsiniz. Servis, MP3'leriniz için tamamen ücretsiz 1 GB depolama alınıyor. Yapmanız gereken basitçe kayıt olup "Oboe Sync" adıyla da bilinen MP3tunes Sync adlı araçla MP3'lerinizi göndermeye başlamak. Hatta servisi bir hafta kullandıktan sonra hesabınız sınırsız olabiliyor.

Gönderme: yazılımı başlatın ve kullanıcı bilgilerinizi girin. Get Statistics butonuyla giriş yapabilirsiniz. Sync Settings / Type komutuyla senkronizasyon rotanızı belirleyebilirsiniz. Şimdi Sync Details / Sync Up / Add Folder yolunu izleyerek göndereceğiniz klasörü seçin. "Sync Down" sekmesi ile web sayfasında bulunan şarkıları görebilirsiniz. Buradan indirmek istediğiniz dosyaları işaretleyin ve Sync butonuna basın.

Çalma: Gönderme işleminden sonra yapmanız gereken tek şey hesabınıza girmek. Artık tüm dosyalarınıza erişebilirsiniz. Entegre çalar sayesinde de hiçbir ekstra yazılıma ihtiyaç olmadan tüm şarkılarınızı dinleyebilir hatta tekrar indirebilirsiniz. ■

Recep Baltaş, recepbaltaş@chiponline.chip.com.tr

Azureus Vuze: Film, müzik ve fotoğraf paylaşımı

Mükemmel bir yazılım veya komik bir kısa video yarattınız ve bunu tüm dünyaya paylaşmak istiyorsunuz. CHIP, BitTorrent protokolünün peer-to-peer paylaşım sistemi sayesinde büyük dosyaları nasıl kolayca paylaşabileceğinizi gösteriyor.

Yazılımı yüklemek: Bu teknolojiyi kulla-

YASAL Azureus kullanarak veri takas edebilir ve Vuze portalı üzerinden ücretsiz filmler indirebilirsiniz.

nabilmeniz için bir BitTorrent işlemcisine ihtiyacınız var. Bizim tercihimiz Azureus Vuze'dan yana.

Avantajı: Ücretsiz filmlerin bulunduğu Vuze portalına erişim sağlayabiliyorsunuz. Burada sorunsuzca kendi çalışmalarınızı yayınlatabilirsiniz. Gayet basit ve kolay bir biçimde bilgisayarınıza Azureus'u yükleyin. Aracı başlattıktan sonra ücretsiz içeriğin keyfine varmaya başlayabilirsiniz.

Kendi dosyalarınızı göndermek: Portal sayesinde ses veya video dosyalarınızı herkesin erişebileceği şekilde paylaşabilirsiniz. Publish butonuna tıklayın ve kendinize ücretsiz bir hesap oluşturun. Yine bu bölümden yarattığınız hesaba girerek dosyalarınızı gönderebilirsiniz. Gönderdiğiniz bu dosyaları diğer kullanıcılar artık hızlı bir biçimde indirebilirler.

Arkadaşlarınıza dosya göndermek: Sa-

dece belli kişilerle dosya paylaşmak istiyorsanız Advanced / Files / Provide Torrent'e tıklayın ve Decentralized'ı seçin. Paylaşmak istediğiniz dosyaları bu pencereye taşıyın. Art arda Next diyerek işlemi doğrulayın ve Auto'ya tıklayın. Daha sonra Open the Torrent ve Host the Torrent seçeneklerini etkinleştirin. Nihayetinde Finish butonuna tıklayın. Daha sonra yarattığınız bu Torrent dosyasını bilgisayarlarında Azureus yüklü olan arkadaşlarınıza e-postayla iletin. Gönderdiğiniz Torrent dosyası karşı taraftaki Azureus'a paylaşılan dosya bilgisini ve nerde bulunduğunu belirtir.

Dezavantajları: Arkadaşlarınız dosyaları doğrudan sizin bilgisayarınızdan çektiği için Azureus devamlı açık kalmak zorunda. Tabii ki dosyalarınızı eğer Vuze'a gönderirseniz böyle bir durum söz konusu değil.

Casuslara dikkat!

Koyun postuna bürünmüş kurt nitelemesi yeni nesil süper virüsler için son derece uygun. İleri teknolojinin tuzaklarını bozmanıza yardımcı oluyoruz.

Bu yazıda

Casus yazılımları bulmak ve yok etmek

Eksiksiz Anti-Malware paketi

Sözde güvenlik araçları hangileri

İnatçı Truva atlarından kurtulun

Bilgisayarınızın güvenliğine önem veriyor ve işletim sistemini düzenli olarak güncelliyor musunuz? Peki bu yöntemin sizi Spyware ve Truva atlarına karşı koruyor mu? Bu büyük bir yanılgı. Özellikle de yalnızca ücretsiz anti virüs yazılımlarına bel bağlayan kullanıcılar tehlikede. CHIP 09/07’de yayınladığımız “Ücretsiz Anti

virüs Yazılımları” testi bu çözümlerin en tehlikeli zararlı gruplarından biri olan Spyware’ler karşısında hiçbir yaptırım gücü olmadığını gösteriyordu. Öte yandan Spybot Search & Destroy ve Ad-Aware gibi özel araçlar ve ticari yazılımlar da modern zararlılarla mücadele noktasında yetersiz kalıyor. Bu durumda en önemli soru casus yazılımların ne şekilde tespit edeceğiniz ve daha da önemlisi onlardan nasıl kurtulacağınız. CHIP olarak en yaygın üç zararlı yazılımın test sistemimizi ele geçirmesine izin verdik ve çözüm üretmeyi amaçladık.

Casuslar hemen her gün farklı bir yüzle, yani dosya adı ve Kayıt Defteri

konumuyla karşınıza çıkıyor. Bu durum en tecrübeli ve bilgili virüs uzmanlarının bile işini zorlaştırıyor. Testlerimiz sırasında “Bu beladan bir türlü kurtulamıyorum” sözleri sık sık duyulduysa da kalıcı bir çözüme ulaşmayı başardık.

SPYSHERIFF

Sözde anti spyware’lerden kalıcı olarak kurtulmak

Casus yazılımlardan bazıları kuzu postuna bürünmüş kurtlardan farksız. Kendilerini anti spyware olarak nitelendiren bu yazılımlardan biri de SpySheriff. Kurbanlarını zararlı yazılımı kendi is-

tekleriyle kurmaya yönlendiren yazılımı bilgisayarınıza kurduktan sonra kurtulmanız son derece güç. Üstelik SpySheriff en arsız yönünü en sona saklıyor: Yazılım sözde bir tarama yaparak gerçekte var olmayan bir dizi zararlı tespit ediyor. Bu sözde zararlılardan kurtulmak için ödeme yapmanız isteniyor. Üstelik kredi kartınızla.

Sözde anti spyware'i tespit etmek

"This computer is infected" uyarısı bombardımanı SpySheriff'e işaret ediyor olabilir. Casus yazılım ısrarla tam sürümünü almanız konusunda uyarı veriyor. Ancak bu buzdağının yalnızca görünen kısmı çünkü gelişmiş yazılım farklı durumlarda farklı davranışlar sergiliyor. Bunlardan bazılarında sözde anti spyware bileşenleri, bazılarında ise Truva atları yükleniyor. Kesin olan tek şey aracın gerçek casus yazılımlara karşı hiçbir müdahalede bulunmadığı.

SpySheriff'i kaldırmak

SpySheriff'in bir kaldırma rutini içer-

mesi gerçekten şaşırtıcı. Bu routine *Başlat* menüsünden olmasa da, Denetim Masası'ndaki Program Ekle veya Kaldır'dan ulaşabilirsiniz. SpySheriff'ten kurtulmak için bu fırsatı değerlendirin ve kaldırın. Ancak bu işlemin tek başına yeterli olmadığını da unutmayın. Zararlı yazılımın her zaman nerede gizlendiğini öğrenmek için sağdaki "Suçlu Profili" kartından yararlanabilirsiniz. Bu kayıt ve dosyaları Windows Gezgini ve Kayıt Defteri Düzenleyicisi ile kolayca silebilirsiniz.

İşi sağlama almak

Yaptığımız testlerde farklı sözde anti spyware yazılımlarını beraberce kaldırma araçlarıyla silmeyi başardık. Ancak güvenlikle ilgili tartışmaların yaşandığı birçok forumda yardım arayan kullanıcılar daha fazla zararlının sistemlerine bulaşmayı başardığını ifade

Suçlu profili

Adı

SpySheriff

Belirgin özellikleri

Kendisini anti virüs yazılımı olarak gösteriyor.

Diğer adları

Adware Sheriff, SpyAxe, SpywareQuake

Etkin işlemler

1950.exe, newdial.exe, spysheriff.exe, uninstall.exe, wininstall.exe

Kayıt Defteri'nde gizlendiği yer

HKLM\SOFTWARE\spysheriff,
HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\,
CurrentVersion\uninstall\spysheriff

Kullandığı dosya adları

%ProgramFiles%\spysheriff,
1950.exe, Desktop.html, newdial.exe,
spysheriff.exe, uninstall.exe, wininstall.
exe, %UserProfile%\Desktop\SpySheriff.lnk

ediyor. SpySheriff ve benzeri saldırganların farklı zararlı yazılımları da beraberinde getirip getirmediğini kesin olarak söylemek güç. Bu nedenle diğer zararlılar için kullanılan diğer ipuçlarını da dikkate almanız ve sisteminizi Hijack-This, Autoruns ve Blacklight gibi araçlarla mercek altına almanız gerekiyor.

VUNDO

Saldırgan hijacker'dan kesin olarak kurtulmak

Hedefimizdeki diğer zararlı yazılım işleminde açık arayla en saldırgan olanı. Test sistemimize casus yazılım bulaşması için Google üzerinden hack'lenmiş bir seri numarasına ulaşmaya çalıştık. Çünkü benzer bilgilere yer veren cazip ancak yasadışı servisler genellikle Hijacker ve Downloader'lara ev sahipliği yapıyor. Google'ın internet sayfasının tehlikeli olduğuna yönelik uyarısını göz ardı ettik ve içeriği görüntüledik. Olaylar son derece hızlı bir şekilde gerçekleşti. Sayfa görüntülenirken zararlı kod etkin hale geldi ve bilgisayara bulaşmayı başardı. Downloader sınıfındaki bu zararlı Vundo olarak adlandırılıyor. Bu isme ancak şüpheli dosyayı 18 farklı anti virüs yazılımıyla test ettikten sonra ulaşabildik. →

Tehlikeli aldatmaca

Zararsız gibi görünen bu internet sayfası ardında en sinir bozucu zararlı yazılımlardan birini, yani SpySheriff'i gizliyor.

Profesyonel logosu ve şık ambalajı, zararlı yazılımın son derece itibarlı bir görünüme bürünmesini sağlıyor.

Free Scan düğmesinin ardında ücretsiz bir virüs taraması yok. EXE dosyası ait olduğu SpySheriff adlı casus yazılımın bilgisayarınıza bulaşmasını sağlıyor.

Ürün açıklaması gerçek bir casus yazılım avcısı gibi görünüyor. Yazılımın gerçek özelliklerini bilmeyen kullanıcılar bu tuzağa kolaylıkla düşebilirler.

Bu araçlarla tüm casus yazılımlardan kurtulun

Zararlı yazılımlar bilgisayara bir kez yerleşti mi onlardan kurtulmak için doğru aracı bulmak şart. En iyi araçlara **CHIP-Code** **ANTİVİRÜS**'ten ulaşabilirsiniz.

HijackThis 2.0.2

İnternet tarayıcı hijacker'larını bu araçla kolayca bulabilir ve kaldırabilirsiniz. Ancak bunun için yazılımın güçlü ve zayıf yönlerini tanımak şart.

www.merijn.org

Autoruns 8.7

Bu uzman aracı Kayıt Defteri'ne yerleşerek kendisini otomatik olarak başlatmak isteyen casus yazılımlara karşı koyuyor. Sistemde bir zararlı yazılım olduğunu düşünüyorsanız buradan sonuca ulaşabilirsiniz.

www.sysinternals.com

Process Explorer 11.0

Casus yazılımlara ait işlemleri bulmak ve sonlandırmak için Windows'la birlikte gelen Görev Yöneticisi yeterli değil. Bu sorunu birçok ekstra özellik içeren Process Explorer'la çözebilirsiniz.

www.sysinternals.com

Pocket KillBox 2.0

Casus yazılımların kullandığı giderek daha saldırgan yöntemlere başvurmaya başlıyor. İşlemlerden herhangi birini sonlandırdığınızda bir diğer casus yazılım devreye girerek onu yeniden başlatıyor. KillBox bu durumun önüne geçiyor.

www.killbox.net

F-Secure BlackLight

Rootkit teknolojilerinden yararlanarak kendisini gizleyen zararlı yazılımların sayısı giderek artıyor. F-Secure'un bu aracı söz konusu zararlıları, en azından büyük bir bölümünü, yeniden görülür hale getiriyor.

www.f-secure.com

Gmer 1.0.13

Tek bir anti rootkit analiz için yeterli değil. Çünkü her araç kullanılan tüm hilleri tespit edemiyor.

www.gmer.net

virusscan.jotti.org

Şüpheli dosyaları mutlaka bir anti virüs yazılımıyla test etmelisiniz. Jordi Bosveld test için 15 farklı anti virüs yazılımından yararlanıyor.

http://virusscan.jotti.org

© CHIP DVD'de

Downloader bunların yalnızca birkaçı tarafından tespit edilebildi ve adına uygun şekilde yeni bir zararlının bilgisayara bulaşmasına yardımcı oldu. Testimizde bu bizi her tür reklâm penceresiyle bombardımana maruz bırakan bir Internet Explorer eklentisiydi. Zararlıdan kurtulmak için Ad-Aware 2007 adlı ücretsiz yazılımı kurduk. Yazılım Vundo'yu tespit etti ancak tümüyle silmeyi başaramadı. Sistem yeniden başlatıldığında Vundo yine etkindi. Spybot Search & Destroy ile kaydettiğimiz başarı da-

ha da vahimdi. Aracın kurulumunu başlattıysak da tamamlayamadık. Vundo işlemi her defasında sonlandırarak anti spyware'in kurulumunu engelledi. Bu durumda sorunun üstesinden gelmek için daha etkili bir çözüme ihtiyaç olduğu kesin.

Zararlı yazılımları tespit etmek

Zararlı yazılıma ait tek bir işlem etkin olduğunda bile onu sistemden atmak mümkün olmuyor. Bu nedenle zararlının kendisiyle birlikte gizlediklerini de açığa çıkarmalısınız. Öncelikle CHIP DVD'sinde yer alan "Autoruns" adlı aracı kurun. Bu ücretsiz araç temelde casus yazılım avcılarının kullandığı popüler yazılımlardan HijackThis'le aynı görevi üstleniyor. Ancak ondan farklı olarak Kayıt Defteri'ndeki otomatik olarak başlatılan tüm kayıtları da listeliyor. Çünkü saldırganlar geçmiş yıllardan farklı olarak yalnızca Run ya da RunOnce'ı hedef almıyor. Vundo da bu konudaki örneklerden biri. Bu zararlı kendisine üç farklı hedef daha belirliyor. Bu hedefleri açığa çıkarmak için Autoruns'ı başlatın ve *Verify Code Signatures* ve *Hide Microsoft Entries*'a onay işareti ekleyin. Çalıştırılabilen dosyaların her biri üretici tarafından bir ad ve imza ile donatılabiliyor. Bu durum orijinal Microsoft dosyalarının tümü için geçerli. Yukarıdaki seçenekleri işaretleyerek bu dosyaları filtreleyebilir ve ara-

Suçlu profili

Adı

Vundo

Karakteristik özellikleri

Anti virüs yazılımlarına saldırıyor

Türü

Hijacker, Downloader ve Truva atı

Etkin işlemler

Her defasında rastlantısal olarak yeniden oluşturulan iki DLL

Kayıt Defteri'nde gizlendiği yer

HCR\clsid\{EFCB1D95-FFF6-47BB-B6C9-61-A523F04322}, HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\Notify

Sabit diskte gizlendiği konum

C:\Windows\System32\

ma işlemini kolaylaştırabilirsiniz. Geri kalan dosyaları elle doğrulamanız gerekecek. Autoruns bu konuda da size yardımcı olacak. Kayıtlara birer birer sağ fare tuşuyla tıklayın ve *Search online...*'i seçin. Bu sayede dosya adı Microsoft'un arama motoru Live.com'da aranacak.

Zararlıyı devre dışı bırakmak

Vundo'nun aşırı saldırganlığı nedeniyle Kayıt Defteri'ndeki ilgili anahtarların kaldırılmasını yeterli olmuyor. Çünkü zararlıya ait etkin bileşenler silinen anahtarları yeniden oluşturuyor. Burada şu ipucundan yararlanabilirsiniz. CHIP DVD'sinde yer alan ve www.sysinternals.com adresinden de indirebileceğiniz Process Explorer adlı aracı yükleyin ve başlatın. Kısa süreli bir taramanın ardından tüm etkin işlemler listelenecek.

İPUÇU Hijacker dosyalarını bellekten silmek yerine öncelikle devre dışı bırakıyor. Sağ fare tuşuyla şüpheli işlemin üzerine tıklayın ve *Suspend*'i seçin. Bu seçim işlemi adeta felç ediyor. Diğer Hijacker işlemlerine ait rutinler durumun farkına varmıyor ve sonuca bir adım daha yaklaşmış oluyorsunuz.

Hijacker'dan kurtulmak

Saldırganı Process Explorer yardımıyla felç ettikten sonra kolayca kaldırabilirsiniz. Öncelikle casusla ilgili olabilecek tüm dosyaların ad ve konumlarını not →

edin. Daha sonra Process Explorer üzerinden daha önce Suspend komutuyla etkisiz hale getirdiğiniz tüm işlemleri *Kill* komutuyla sonlandırın.

Daha sonra tespit ettiğiniz tüm anahtarları *Autoruns* ile silin. Bunun için sağ fare tuşuyla şüpheli anahtara tıklayın ve *Delete*'i seçin. Tehlikeyi neredeyse tümüyle bertaraf ettiniz. Son olarak dikkatsizlik sonucu yeniden başlatılmamaları için tehlikeli dosyaları da silmeniz yarar var. Bilgisayarınızı yeniden başlattıktan sonra Windows yeniden tüm casus yazılımlardan arındırılmış olacak.

ZLOB

Tehlikeli video codec'lerden kurtulun

"Paris Hilton çıplak" ve "Tüm vizyon filmleri ücretsiz" gibi sloganlarla karşınıza çıkan internet sitelerinin tek bir amacı var. Bu amaç PC'nin kontrolünü ele geçirmek. Reklamı yapılan filmi izlemek istediğinizde size sunulan codec'i kurmanız isteniyor.

Bu codec, Zlob adlı zararlı yazılımı içeriyor. Test amacıyla bu oyuna dâhil olduk ve codec'i kurarak casus yazılımın sisteme bulaşmasına izin verdik. Başlangıçta saldırı altında olduğumuzu fark etmedik. Sözde codec resmi bir Uninstaller'a sahip. Ancak bu, sözde bir araç ve Zlob'u kesinlikle tümüyle sistemden silmiyor.

Zararlı maskesi düşüyor

Sorun olduğuna dair en önemli ipuçlarından biri de ağ ayarlarında gizli. Ev ağlarında DNS sunucusu tipik olarak DHCP sunucusu tarafından dağıtılıyor. Bunun anlamı şu: Adreslerin çözülmesiyle ADSL yönlendiricisi ilgileniyor ve Windows'ta "DNS sunucusu adresini otomatik olarak al" seçeneği işaretleniyor. Oysa sözde codec, DNS'i değiştiriyor ve kendi sunucusunu seçen bir Truva atı yüklüyor. Bu değişiklik tamamlandığında sunucunun sahibi saldırganın internetteki her adımını izleyebiliyor ve hatta yönlendirebiliyor. Söz konusu değişiklik Spybot Search & Destroy gibi araçlar tarafından tespit ediliyor ve iptal ediliyor. Ancak tüm bunların sorumlusu olan Rootkit etkin olmayı sürdürüyor. Dolayısıyla işletim sistemi yeniden başlatıldığında DNS yeniden değiştirilebiliyor.

Rootkit'i görünür hale getirmek

DNS'i değiştiren Truva atı saldırılardan korunmak için son derece kurnazca davranıyor. Dosya sistemine yönelik her sorgu doğrudan işletim sistemi tarafından yanıtlanmıyor ve öncesinde bir Rootkit tarafından manipüle ediliyor. Güvenlik yazılımları kendisini listeden çıkararak bu Truva atını tespit edemiyor.

Suçlu profili

Adı

Zlob

Karakteristik Özellikleri

versteckt sich in Rootkits

Diğer adları

DvdCodec, UseCodec, KeyCodec, EliteCodec, PerfectCodec, PornMagPass, QualityCodec, VCCodec, XPassword Generator, ZCodec, ZipCodec

Etkin işlemler

kd*.exe

Kayıt Defteri'nde gizlendiği konum

HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\System

Sabit diskte gizlendiği konum

C:\Windows\System32\kd*.exe,
C:\Programme\PornoPlayer*.*

Diğer özellikleri

Ağın DNS sunucusu ayarlarını değiştiriyor.

karan bu Truva atını tespit edemiyor. Spybot Search & Destroy, Ad-Aware ve diğer anti spyware'ler de bu konuda başarısız oluyor. Tek yardım Anti Rootkit araçlarından geliyor. Yine de Sysinternals'ın Rootkit Revealer'ı gibi bazı araçların casusu tespit edemediğini belirtelim. Buna karşın F-Secure tarafından geliştirilen Blacklight ile sistemi tarayabilirsiniz.

Zararlı kodu silmek

F-Secure tarafından geliştirilen yazılım, size zararlı kodu silme fırsatı da sunuyor. Bunun için ilgili seçeneği seçin ve bilgisayarınızı mutlaka yeniden başlatın. Aksi halde Truva atı bellekte etkin olma-ya devam edebiliyor ve en uç durumlarda da kendisini yeniden oluşturabiliyor. Bilgisayarınızı yeniden başlattıktan sonra Winlogon Kayıt Defteri anahtarını silmelisiniz. (Bk. Suçlu Profili) Bunun için *Autoruns*'ı açın ve *Logon* sekmesine geçin. Sağ fare tuşuyla üzerine tıkladıktan sonra *Delete*'e tıklayarak silmeniz gereken kayıt burada yer alıyor. Aksi halde System32 klasöründe yer alan aynı adlı bir dosya bir sonraki sistem açılışı için kopyalanarak yüklenebilir. ■

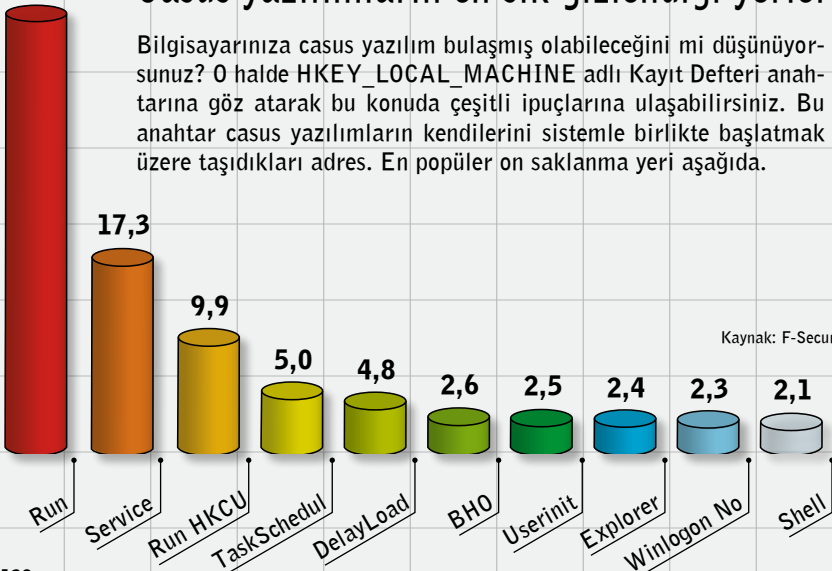
Bilgin Koşucu, bilgin@chip.com.tr

39,8

Casus yazılımların en sık gizlendiği yerler

Bilgisayarınıza casus yazılım bulaşmış olabileceğini mi düşünüyorsunuz? O halde HKEY_LOCAL_MACHINE adlı Kayıt Defteri anahtarına göz atarak bu konuda çeşitli ipuçlarına ulaşabilirsiniz. Bu anahtar casus yazılımların kendilerini sistemle birlikte başlatmak üzere taşıdıkları adres. En popüler on saklanma yeri aşağıda.

Kaynak: F-Secure

Office her yerde

Google Apps ile artık dünyanın her yerinden dokümanlarınıza erişebilir ve istediğiniz değişiklikleri yapabilirsiniz.

Google'ın web sayfaları artık hemen herkes tarafından biliniyor. Fakat arama, işin sadece başlangıcı olduğu için Google'ın diğer servisleri pek kullanılmıyor. Google ile dokümanlar oluşturabilir, yönetebilir ve düzenleyebilir, hatırlatma SMS'leri alabilir ve aynı anda birden fazla e-posta hesabını yönetebilirsiniz. Biz de arama motoru servisinin sunduğu en iyi uygulamalarla ilgili ipuçları ve sırları sizler için bir araya getirdik.

METİN VE TABLOLAR

Dokümanlarınız daima yanınızda ve güvende

Yeni Office 2007 yaklaşık 500 YTL civarında fiyatında ve –birçoğunu hala bilmediğimiz ve asla kullanmayacağımız – birçok özellik barındırıyor. Google, Office paketinin sunduğu kadar çok özellik sunmuyor. Fakat Google'ın metin hazırlama ve hesap tablosu tamamen üç-

retsiz ve aynı anda birçok kişinin dokümanlarla çalışabildiği birtakım özellikler ile donatılmış.

Kendi dokümanlarınızı kaydedin

Google ile dokümanlara iki yolla ulaşabilirsiniz: Birinde kendi çevrimiçi metin ve tablolarınızı yaratabilir diğerinde ise hâlihazırda bulunan verileri yükleyebilirsiniz. Google, basit TXT, Word biçimi DOC ve RTF'in yanında OpenDocument ve StarOffice dosya biçimlerini destekliyor. Tablolar için Google virgülle ayrılmış verileri, Excel biçimi XLS'i ve OpenDocument dosyalarını da destekliyor. Yeni Office 2007 biçimlerini ise Google henüz desteklemiyor. Bunun için Office 2007 ile hazırladığınız dosyaları 97-2003 biçiminde kaydetmeye dikkat etmelisiniz. Dosyalarınızı Google'a yüklemek için ana menüdeki *Belgeler ve E-Tablolar/Karşıya Yükle* butonuna tıklamanız ve daha sonra gelen pencereden dosyayı seçip *gönder* demeniz yeterli.

Google aynı zamanda ücretsiz bir PDF yazma aracını da kullanıcılara sunuyor. Bunun için işlem yapacağınız dosyayı açın ve *Dosya* menüsünden *Export as PDF* komutunu verin.

Verilerinizin güvenliği konusunda ise herhangi bir endişeye kapılmanıza gerek yok zira aldığımız bilgilere göre Google verilerin düzenli olarak çoklu yedeklerini alıyor. Verileriniz hacker'lara karşı da korumada fakat Google bu konuda açıklama yapmıyor.

Ortak çalışma

Normalde 100 Euro tutan bir işi Google sayesinde bedavaya getirmek mümkün: Birçok kullanıcı aynı anda bir doküman üzerinde çalışabiliyor. Bir dosyayı paylaşma açmak için öncelikle dosyayı açmalı ve daha sonra *Paylaş* butonuna tıklamalısınız. Açılan sayfadaki kutucuğa dosyayı paylaşmak istediğiniz arkadaşlarınızın e-posta adreslerini virgülle ayırarak girin ve *Ortak çalışan davet et*

seçeneğine tıklayın. Artık yarattığınız dosya doğrudan arkadaşlarınızın e-posta hesabına yüklenecektir.

Ana menüde en son ne zaman ve kim tarafından dosyada değişiklik yapıldığını görebiliyorsunuz. Ufak bir eksikliği de belirtmeden geçmeyelim: Her ne kadar Google, dosya üzerinde aynı anda iki kişi çalıştığı zaman sizi bilgilendirse de, dosyanın güncellenmesi çok yavaş oluyor. Örneğin diğer kullanıcı herhangi bir bölümü sildiği zaman bu işlemin sizin ekranınıza yansması 20 saniye alıyor. Fakat burada Google'ın dokümanların eski sürümlerini saklaması çok işinize yarıyor.

Dokümanları yayınlamak

Eğer çalışmalarınızı bütün dünya ile paylaşmak istiyorsanız internet bu iş için bir numara. Google sayesinde de bu işlem daha da basitleştirilmiş: *Yayınla* seçeneği sayesinde Google veriyi kendi sunucularına kaydediyor ve dosyaya doğrudan ulaşan bir bağlantı oluşturuyor. Herhangi bir dokümanı dünya ile paylaşmak için dokümanı açıyorsunuz

ve *Yayınla* seçeneğine tıklıyorsunuz. Daha sonra açılan sayfadan *Dokümanı yayınla* seçeneğine tıklıyorsunuz. Alt kısımdaki “Değişiklik yapıldığında otomatik olarak yeniden yayınlansın” kutucuğunu seçerseniz değişiklikler yayındaki dokümana hemen yansıyor.

TAKVİM

Artık hiçbir toplantıyı kaçırmayacaksınız

Bütün görüşmelerinizi düzenlemek, ajandanızı çalışma arkadaşlarınızla paylaşmak normalde oldukça masraflıdır. Bu işlemler takas sunucuları ve Outlook gerektirir. Fakat Google Takvim ile tüm bunları kolayca internet üzerinden halledebilirsiniz. Üstelik Outlook'ta bulunmayan, yaklaşan görüşmeleri SMS yoluyla haber verme özelliği gibi ek özelliklerden de yararlanabilirsiniz.

Hatırlatmalar cep telefonunuzda

Bütün görüşmeleriniz takviminizde kayıtlı. Şimdi tek ihtiyacınız olan birinin size bunları hatırlatması. Bu sorumlu-

luk ya Google'a ait ya da sekreterinize. Üç seçeneğiniz var: Açılan pencere (Pop-up), e-posta ve cep telefonuna SMS. Bilgisayar başında sürekli oturanlar için açılan pencere ile hatırlatma en iyi seçeneği oluşturuyor. E-posta seçeneği sadece Blackberry kullanıcıları için mantıklı. En hızlı ve en güvenilir seçenek SMS. Bu şekilde hatırlatıldığınız bir görüşmeyi asla kaçırmazsınız. GMX gibi diğer servis sağlayıcılar ile karşılaştırıldığında ne kadar hatırlatmanız olursa olsun tamamen ücretsiz.

Fakat bu özelliği kullanmak için önce cep numaranızı etkinleştirmeniz gerekiyor. Google Takvim ana sayfasındaki *Ayarlar* bölümüne girin. Üstteki sekme-lerden *Mobil Kurlumu* bölümüne geçin. Gerekli bilgileri ve telefon numaranızı girdikten sonra, cep telefonunuza gelen doğrulama kodunu alt kısımdaki kutucuğa girin ve *Kurulumu bitir* butonuna tıklayın. Son olarak *Kaydet* diyerek yaptığınız değişiklikleri kaydedin. Daha sonra karşınıza gelen sayfadan uyarı biçimini “SMS” olarak seçin ve uyarının olaydan ne kadar süre önce gönderilece-

iGoogle – internet’e açılan kişisel kapınız

Google araçlarının yanında hava durumu, e-posta ve RSS başlıkları gibi farklı servisleri iGoogle (www.google.com.tr'de sağ üstte bulabilirsiniz) başlangıç sayfasına ekleyebilirsiniz. Web 2.0 sayesinde sayfadaki kareleri tek fare tıklamasıyla değiştirebilirsiniz.

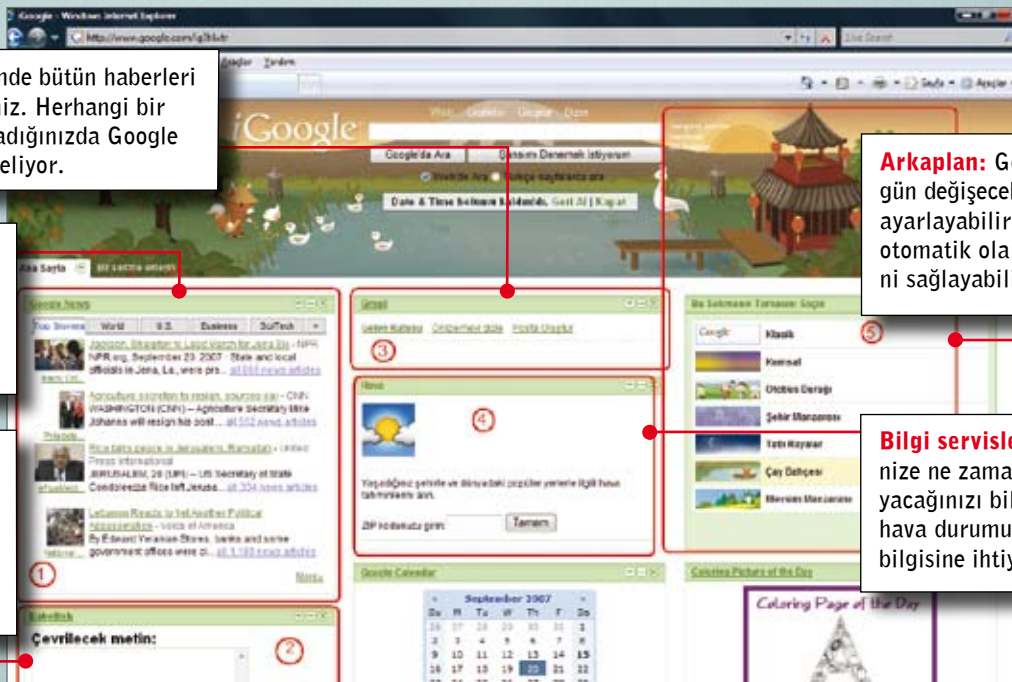
Google Mail: Bu bölümde bütün haberleri tek bakışta görebilirsiniz. Herhangi bir e-postanın üzerine tıkladığınızda Google Mail sayfası önünüze geliyor.

RSS başlıkları: Haberler veya bilgi servislerini RSS sayesinde iGoogle'a ekleyebilirsiniz.

Eklentiler: Üçüncü parti servis sağlayıcılar, hizmetlerini iGoogle'a uyarlıyor. Çeviri aracı Babelfish bunlardan biri.

Arkaplan: Görüntüyü her gün değişecek biçimde ayarlayabilir ve renklerin otomatik olarak değişmesini sağlayabilirsiniz.

Bilgi servisleri: Şemsiye-nize ne zaman ihtiyaç duyacağınızı bilmeniz için hava durumunun güncel bilgisine ihtiyacınız var.

ğini belirleyin. Şimdi takviminizde bir olay oluşturun. Daha sonra bu olayı açtığınızda sağ tarafta SMS uyarı biçimini göreceksiniz ve tabii ki olayın yaklaşmasına yakın ücretsiz hatırlatma SMS'i cebinize gelecek.

Diğer takvimleri kullanmak

Belgeler ve E-Tablolar'da olduğu gibi, ajandanızı diğer kullanıcılarla paylaşabilir ve diğer kişilerin planlarını sizin takviminize ekleyebilirsiniz. Örneğin TV kanallarının yayın akışlarını girdiğiniz türden bir takviminiz varsa ana menüdeki *Takvimleri Yönet* butonuna ve daha sonra da *Bu takvimi paylaş*'a tıklayarak takviminizi paylaşma açabilirsiniz.

Palanlarınızı arkadaş çevreniz gibi sadece belli bir grupta paylaşmak istiyorsunuz. Bu durumda *Yeni kişi ekle* seçeneğini kullanabilirsiniz. Böylece Google, eklediğiniz kişiye takviminize katılabilmesi için bağlantı içeren bir e-posta iletisi gönderecektir.

Eğer diğer kullanıcının Google hesabı yoksa bir Google hesabı oluşturması söyleyebilir veya takviminizi ona HTML bağlantısı, RSS başlığı veya Outlook uyumlu iCal biçiminde gönderebilirsiniz. Ana menüden takviminizin yanındaki ufak ok işaretine tıklayarak *Takvim ayarları* seçeneğine gelin, burada *Özel adres* bölümünden takviminizi kullanmak istediğiniz biçime özgü HTML, RSS veya iCal simgesine tıklayın. Daha sonra Google'ın size vereceği bağlantıyı arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

Dikkat: Adresinizi bilen herkes takviminizi düzenleyebilir. İşte bu yüzden hafızada bir *Özel URL'eri Sıfırla* butonu ile bağlantıları sıfırlamanız gerekiyor. Ardından oluşan bağlantıyı tekrar arkadaşlarınıza göndermeniz gerekli.

GOOGLE MAIL

Etkin biçimde e-posta yönetimi

E-postalarınız için 2.8 GB'tan fazla alan, GMX ve benzerlerinden çok daha hızlı biçimde mesajlarınızı tarayan bir arama ve kolay kullanım: Gmail ile ilgili en iyi

profesyonel ipuçlarını bu yazıda bulacaksınız.

Başka e-posta hesapları istemek

Bir tane internet siparişleri, bir tane iş, bir de özel kullanım için – çoklu e-posta hesapları kesinlikle en mantıklısı.

Kötü yanı: E-postalarınızı kontrol etmek için her hesaba ayrı ayrı giriş yapmanız gerekiyor. Şansınıza Gmail sayesinde bu iş için bir yardımcınız var. Tek ihtiyacınız olan e-posta hesabınızın POP3 desteğine sahip olması. Yine şanslısınız zira servis sağlayıcıların %99'u bu desteği sunuyor. Yükleme için GMX verilerini örnek aldığımız varsayalım: E-posta hesabınız için gerekli ayarları servis sağlayıcınızın web sayfasından edinebilirsiniz. Fakat genelde işlem şu şekilde yapılıyor: Google Mail ana sayfasından üstteki *Ayarlar* seçeneğine tıklayıyorsunuz ve açılan sayfadan *Hesaplar* sekmesine geliyorsunuz. *Başka bir e-posta hesabı ekle* seçeneğine tıkladıktan sonra eklemek istediğiniz e-posta adresini yazıyorsunuz, bir sonraki adımda kullanıcı adınızı, şifrenizi, servis sağlayıcınızın POP3 sunucu adresini ve port numarasını (Bizim kullandığımız Yahoo Mail'i Google otomatik tanımladı) girmeniz gerekiyor. Altındaki ayarları da isteğiniz doğrultusunda kişiselleştirdikten sonra *Hesap Ekle* butonu ile yeni hesabınızı Google Mail bünyesine dâhil etmiş olacaksınız. Artık diğer e-posta kutunuza gelen postaları o hesaba giriş yapmanıza gerek kalmadan Google Mail hesabınızdan kontrol edebileceksiniz.

Fazladan adres kullanmak

İsteğiniz Google için bir emir olduğundan dolayı diğer e-posta hesabınıza ileti göndermek istediğinizde yapmanız gerek tek şey hesabınızı Google'da etkinleştirmek.

Ana menüden *Ayarlar/ Hesaplar* bölümüne girin ve *Başka bir e-posta adresi ekle* butonuna tıklayın. Açılan pencerede istediğiniz e-posta adresini girin. Google, bu hesaba bir onaylama iletisi gönderecektir; iletide bulunan bağlantıya tıklayın ve hesabı etkinleştirin.

Daha fazla Google araçları

Google'ın ana sayfasındaki (www.google.com.tr) diğer butonuna tıklayarak Google'ın sunduğu bütün uygulamaları bir arada görebilirsiniz.

Mobil: Mobil program sayesinde cep telefonunuzdan takviminize erişebilir, e-postalarınızı okuyabilir ve çevrimiçi arama yapabilirsiniz. Yazılımı indirmek için cep telefonunuzun web tarayıcısı ile <http://mobile.google.com> adresine girmeniz gerekiyor.

Not defteri: Bu araç sayesinde tek tık ile gezdiğiniz web sayfalarında ki bilgileri kendi not defterinize toplayabilirsiniz.

Talk: Google talk iChat ya da Miranda gibi Jabber tabanlı bütün mesajlaşma yazılımları ile sohbet etmenize yarayan (VoIP yoluyla bile) bir uygulama. Uyumlu araçları web sayfasında bulabilirsiniz: www.google.com/talk

Picasa: Bu resim düzenleme aracı sayesinde resimlerinizi sadece hızlı ve karmaşık olmayan yöntemlerle düzenlemekle kalmaz onları bir web albümü yoluyla diğer kullanıcılarla paylaşabilirsiniz.

E-postaları bulmak artık daha kolay

İş e-postaya gelince Google, rakipleri ile karşılaştırıldığında çok daha farklı bir tablo çiziyor: Tüm mesajlar gelen kutusunda aynı klasörde bulunuyor ve sıralama yapılmıyor. Google mesajları otomatik olarak diziniyor, bu sayede mesajlarınızı daha kolay ve çabuk bulabiliyorsunuz. Daha sonra kullanıcı rahat bir arama ile rakiplerden çok daha hızlı bir şekilde mesajlarını bulabiliyor.

Örneğin belli bir göndericiye ait mesajları aramak istiyorsanız arama bölümüne "from:" değerini ve ardından da gönderenin adını yazmanız yeterli. "from:CHIP" şeklindeki bir arama, CHIP kullanıcısından gelen tüm e-postaları bulmanıza yarayacaktır. Hatta aramayı "from:Susi has:attachment" şeklinde yaparsanız Susi kullanıcısından gelen ve ek dosya içeren mesajları bulmuş olursunuz. Filtrelerin tam listesi ve diğer kullanışlı Gmail ipuçları için <http://g04.com/misc/GmailTips-Complete.html#Tip-19> adresini ziyaret edebilirsiniz. ■

Recep Baltas, recepaltas@chiponline.chip.com.tr

Windows hayat buluyor!

Web 2.0 teknolojisine dayanan yeni Microsoft Windows Live, internet konforunuza konfor katıyor.

Bu yazıda

MSN'le görüntülü konuşma keyfi

Web sayfalarındaki yenilikler

Kısa kısa ek hizmetler

Microsoft'un Windows Live'i Web 2.0 teknolojisi üzerine kurulu bir dizi hizmetten oluşuyor ve kullanıcıların çok sayıda çevrimiçi hizmeti tek elden yönetmesini sağlıyor. Ama Yahoo ve Google yeni fantastik hizmetleriyle çevrimiçi kullanıcıları çekerken Microsoft tekeli müşteri bulabilecek mi?

Eğer Microsoft'u seviyorsanız Windows Live'la gelen hizmetlerden de hoşnut kalacaksınız. Eğer bir fikriniz yoksa, yenilenmiş hizmetleri gördükten sonra

fikriniz değişebilir!

Windows Live arabirimi yalın ve güler yüzlü olmakla kalmıyor, oturum açtığınızda gözde uygulamalarınızı bir araya getirerek de beğeni kazanıyor. Ücretsiz aramadan web üzerinde sosyalleşmeye, hatta dünyayı üç boyutlu bir küre halinde gezmeye kadar Windows Live her imkânı sunuyor. Dahası, IE'nin 6 veya üzeri bir sürümü varsa PC'nizde virüs ya da diğer tehditleri aratabiliyorsunuz. Dahası, eğer Windows Vista'yla gelen ebeveyn denetim özelliğini beğendiyseniz, aynısını Windows Live'da da uygulamaya devam edebilirsiniz. "İş yararlı çevrimiçi hizmetlere geldiğinde Google'dan şaşmam" diyenlerdenseniz, iyisi mi bir daha düşünün. İşte Windows Live'in tüm yenilikleri.

Kendinize bir kimlik edinin

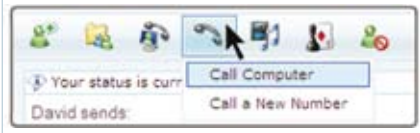
Windows Live'i kullanmaya başlamak için ilk ihtiyacınız olan şey bir kimlik (ID). Eğer MSN Hotmail, MSN Messenger ya da Microsoft Passport kullanıyorsanız zaten doğrudan giriş yapabilirsiniz. Eğer kullanamıyorsanız <http://get.live.com/getlive/overview> adresine uğrayıp *Sign up* düğmesine tıklayarak kaydolabilirsiniz. Bu adımı geçtiyseniz, erişebileceğiniz harika hizmetleri öğrenmek için okumaya devam edin.

SANAL SOHBET

Windows Live Messenger

Başka şehirde yaşayan ya da uzaklara taşınan akrabalarınızı, dostlarınızı aramak

ARAMA Yeni Live Messenger ile arkadaşlarınızla çevrimiçi ücretsiz görüşmeler yapabilirsiniz.

bütçenizi mi sarsıyor? O zaman VoIP dünyasına buyurun. PC'den PC'ye ücretsiz, ev telefonlarına ve cep telefonlarına ücret karşılığı görüşme yapmayı sağlayan popüler VoIP aracı Skype'ı duymayan yoktur. Ama sadece tek Skype, işleve sahip.

Bu yüzden, arkadaşlarınızdan Skype'ı indirmelerini istemek yerine, Windows Live Messenger'la PC'den PC'ye ücretsiz konuşabilirsiniz. Sadece gereken donanımı alın, yeter. Bu da tercihen dâhili mikrofona bir web kamerası olacaktır. Artık dünyanın her köşesinden dostlarınızla rahatça konuşabilirsiniz. Bu özellikten yararlanmak için Messenger penceresindeki telefon sekmesine tıklayıp *Call Computer* seçeneğini işaretleyin.

Eğer listenizdeki kişilerin web kamerası ya da mikrofonu yoksa, diğer sohbet seçeneklerini ve emoticon'ları kullanarak da kendinizi en iyi şekilde ifade edebilirsiniz.

Dostlarınızın profil güncellemelerinden haberdar olmanız için, Windows Messenger onların en son fotoğraflarını,

yeni blog girişlerini ve çalma listesinde son dinledikleri şarkıları içeren Contact Cards'ı sunuyor.

Windows Live Messenger dosya paylaşımına da izin veriyor ve virüslü dosya aktarımlarının riskini en aza indirmek için anti virüs yazılımlarıyla birlikte çalışabiliyor. Windows Live Messenger'la, tıpkı Yahoo Messenger'da olduğu gibi, kullanıcılara çevrimdışı ileti bırakabiliyorsunuz.

WEB ALANI

Windows Live Spaces

Web'de sosyalleşmeyi seviyor musunuz? Öyleyse ihtiyacınız olan şey bir sosyal ağ sitesi. Ama bir yandan fikirlerinizi de duyurmak istiyorsanız o zaman sosyal ağ sitesine ek olarak bir de web günlüğü (blog) aracı sunan Windows Live Spaces'ı denemelisiniz.

Eskiden MSN Spaces adıyla bilinen Windows Live Spaces, web sayfanızı kendinize uyarlamanız için bir dizi yerleşim tasarımı seçmenize olanak tanıyor. Eskiden "Title and Tagline" modülüyle sayfanın sadece üst kısmı değiştirilebilirken, kullanıcılar artık geliştirilmiş yerleşim motorunu kullanarak bu modülü istedikleri gibi hareket ettirebiliyorlar.

Windows Live Hotmail çöp postalara dur diyor

Windows Live Hotmail'in, kutunuza gelen postaları denetleyen özel bir çöp posta filtresi var. Buna erişmek için posta kutunuzun sağ köşesindeki *Options* açılır listesine tıklayın ve *More options* sekmesine geçin. Burada gereksiz posta ayarlarını göreceksiniz. *Filters and Confirmation* dan filtre düzeyini seçin. Bizim tavsiyemiz "standard" ya da "exclusive". Bu bölümdeki ikinci seçenek ise *Safe and blocked senders* adını taşıyor ve kimlerin güvenilir gönderici listesinde kimlerin yasaklı olduğunu belirliyor.

Google'ın popüler sosyal ağ sitesi Orkut'un aksine, Windows Live Spaces size web günlüğü tutma ve okuyabilecek kişileri seçme (örneğin sadece siz, sadece dostlarınız ya da Live Spaces üyesi herkes) imkânı tanıyor. Bu Windows Live! a kayıt yaptıranların sayısı dikkate alındığında ciddi bir rakam. Wikipedia'nın istatistiklerine göre, Windows Live Spaces 2006'nın Mayıs ayında 100 milyon bireysel ziyaretçinin uğrak noktası olmuş (<http://en.wikipedia.org>). Bu yüzden, hedef kitlesi hazır bir web günlüğü yazmayı hep istediyseniz, işte fırsat kapınızda. →

Windows Live hesabınızın temasını değiştirin

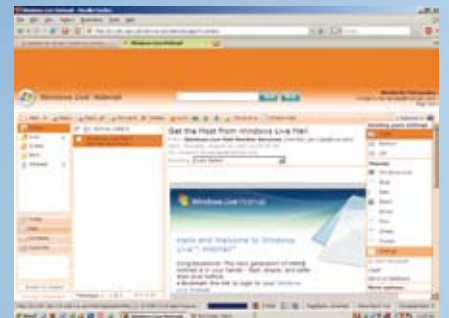
Windows Live Hotmail hesabınızın temasını değiştirmek için öncelikle klasik görünümünden Windows Live Hotmail'in tam görünümüne geçmelisiniz. Bunu şöyle yapacaksınız.

1 KURULUM Options bağlantısına tıklayın. Use the full version'u işaretleyip Save'e basın.

2 SEÇİM Yes! I want the free upgrade, and I have a fast Internet connection."ı işaretleyin.

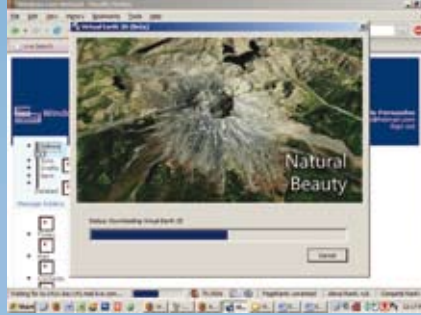
3 TEMA Options bağlantısına tıklayın, Themes kısmından beğendiğiniz temayı işaretleyin.

Virtual Earth 3B kurulumu

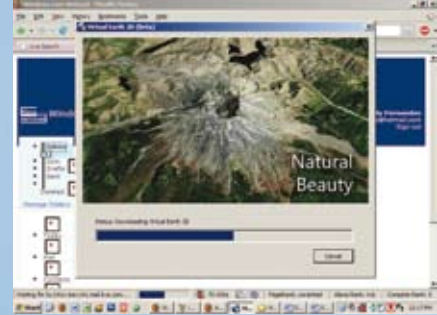
Virtual Earth'ü kurmak deneyimsiz kullanıcılar için biraz zahmetli olabilir. Eğer bu konuda zorluk yaşıyorsanız <http://maps.live.com> adresine gidip şu basit adımları izleyin.

1 YÜKLEME Gezinti bölümünden 3D sekmesine tıklayın. Bu sitenin yüklenmesine izin vermek için *Edit Options*'a basın.

2 KURULUM Program PC'nize indirilirken arama konularının üç boyutlu halini ön izleme seçeneğiyle görebileceksiniz.

3 TAVSİYE Program donanımınızı kontrol edip bir ayar tavsiyesinde bulunacak. En iyi kalite seçeneğini seçmenizde yarar var.

HARİTALAR

Live Search Maps

Eğer bir yolculuğa çıkacaksanız ancak gideceğiniz yerleri bilmiyorsanız Live Search Maps (<http://maps.live.com>) kılavuzunuz olacak. Bu hizmet sayesinde dünyanın dört bir yanından sayısız şehrin ayrıntılı haritasına ulaşabilirsiniz. Görmeye değer yerlerden metro istasyonlarına, hatta otellere ve yerel restoranlara kadar size hepsinin yolunu gösteren Windows Live Local canınız gezmek istediğinde tam aradığınız şey.

İşabetli sonuçlar almak için aradığınız yerin bulunduğu ülkenin ismini ekleyin, adres satırlarını ayırmak için de virgül kullanın. Haritayı iki ya da üç boyutlu ya da yerden veya havadan görebilir, böylece seçtiğiniz yöreyi iyice kavrayabilirsiniz. (Bu yazıdaki küçük atölyeye bir bakın.)

Eğer seçtiğiniz hedefe ulaşmakta güçlük çekerseniz, yol tarifi almak için *Driving directions* sekmesine tıklamanız yeterli. Sadece kalkış ve varış noktalarını *Start* ve *End* alanlarına girmeniz yeterli. En kısa yolu ya da en kısa sürede gidişi öğrenmek içinse *Shortest time* veya *Shortest distance* kısmına bakabilirsiniz.

Aradığınız bilgiyi elde ettikten sonra, yola tek başınıza çıkmayı düşünmüyorsanız bunu bir dostunuza e-postayla

gönderebilir ya da bir mobil aygıtı yalayabilirsiniz. Eğer bilmediğiniz bir yerde kaybolursanız da endişeye kapılmayın. Herhangi bir yerel internet kafeye gidin, Windows Live Local'a giriş yapın ve *Locate me* sekmesinden tam olarak nerede bulunduğunuzu, bilgisayarın IP adresi sayesinde öğrenin.

Keşfetmeye değer diğer bir özellikse haritanın 45 derecelik açıyla izlenmesini, üzerinde rahatça dolaşılmasını sağlayan kuşgözü (Birds Eye View) seçeneği. Eğer 360 derecelik panoramik bir manzara isterseniz de gezinti bölümündeki yön tuşlarını kullanın, yeter.

WEB SAYFALARI

Windows Live Home Pages

iGoogle'ı, Netvibes'ı ve PageFlakes'i biliyorsunuz. Eğer bunları yeterince etkili bulmadıysanız bir de Windows Live'ı deneyin. Windows Live'in etkileşimli "Gadget"lar, RSS beslemesi ekleme ve Windows Live Mail özizlemesi gibi özellikleri diğer alternatiflerden pek farklı görünmese de, aslında göze çarpanndan fazlasına sahip. Örneğin, Windows Live ile aramalarınızı kaydedebilir ve döndüğünüz vakit yeni sonuçları görebilirsiniz.

Tüm Windows Live hizmetleriyle gelen varsayılan Blue Vapor temasını da

değiştirebilirsiniz. Ana sayfanızın üst sağ köşesindeki *Options* bağlantısına tıklayın. Buradan anasayfanızdaki modüllerin kaç sütun halinde görüntüleneceğini seçebilirsiniz.

Windows Live Homepage üzerinden Windows Live Search aracını da kullanabilirsiniz. Bu başlıbaşına önemli bir hizmet. Arama alanına bir sözcük girdiğinizde web araması yapma, görüntü, video, haber ya da besleme seçenekleri elinizde.

Birtakım komutlarla daha kesin sonuçlara da ulaşabilirsiniz. Örneğin, spesifik bir tümceyi aramak için, tırnak işaretlerini kullanabilirsiniz. Bir tümceyi aratırken sonuçlarda bazı sözcükler olmasın derseniz, o sözcüğü "-" işaretiyle ayırın. Örneğin "güller" sözcüğünü aratacaksanız, ancak kırmızı güllerle ilgili bir şey görmek istemiyorsanız, "güller" -kırmızı diyerek bunu sağlayabilirsiniz.

Aramanızı tamamlayıp sonuçları bir arkadaşınızla paylaşmak istediğinizde sonuçları Windows Live anasayfanızda kaydedebilirsiniz.

Diğer Windows Live hizmetleri

Windows Live Family Safety (beta) ebeveynlerin çocuklarının kimlerle konuşabileceğini, hangi web sitelerini ve arama sonuçlarını görüntüleyebileceğini belirtmelerini sağlıyor. İşte Windows Live'ı size gerçekten sevdirecek ek hizmetler:

Derginizi tasarlamak bedava

Normalde bir dergiyi tasarlamak ve yayımlamak için büyük beceri ve para gerekir. Oysa ki tasarım kısmını bedavaya getirebilirsiniz.

Bu yazıda

Scribus ile ne yapılabilir?

Örnek dergi tasarımı

Kapak tasarımları

Dergilerde okurları kendine çeken nedir? Rengârenk fotoğraflar mı, yoksa makalelerin yazılış şekli mi? Sebep ne olursa olsun, günümüzde bir dergi ya da gazete hazırlamak hiç olmadığı kadar kolay. Geçtiğimiz birkaç on yıl içinde basım ve matbaa teknolojileri bu işleri profesyonellerin harcı olmaktan çıkaracak kadar kolaylaştırdı.

Adobe Creative Suite 3'ün kısa bir süre önce çıkışıyla, geliştiriciler son derece sofistike yayıncılık yazılımlarını

doğrudan ev kullanıcısına ulaştırdılar. Adobe InDesign'ın (Adobe CS3'teki masaüstü yayıncılık uygulaması) yanı sıra, Quark XPress de bu sektörün popüler araçlarından. Ancak masaüstü yayıncılık (MÜY) uygulamaları beraberce bol sıfırlı etiketler de getiriyor. Örneğin bir kullanıcı, InDesign için 700 doları gözden çıkarması gerekirken, Quark XPress için ödemesi gereken bedel 750 dolar. Dahası, yayıncılar için bir de lisans masrafları var.

Bazı yazılım geliştiriciler bu alanda son derece gelişmiş yazılımlar satsa da, kimi zaman onlardan aşağı kalmayan, hatta bazen daha bile iyi olan ücretsiz yazılımlar da çıkıyor karşımıza. Açık kaynak geleneğine bağlı kalan Franz

Schmid, 2001 yılında Linux kullanıcıları için açık kaynak kodlu ve ücretsiz bir MÜY uygulaması olan Scribus'u geliştirdi. Scribus şu anda hem Mac'te hem de Windows'ta çalışıyor.

Scribus'la ne yapabilirim?

Grafik tasarımcıları Scribus'u InDesign'ın son sürümü kadar yeterli bulmayabilir, ancak yazılımı şunları yaratmak için kullanabilirsiniz:

- 1** Gazete, dergi, broşür, bülten, poster, tebrik kartı gibi tasarımlar yapabilirsiniz.
- 2** Scribus dosyalarını matbaalarda kolayca bastırabilirsiniz.
- 3** Scribus'un çizim araçlarını kullanarak basit logolar, çizimler oluşturabilirsiniz.

4 Dosyaları ve çizimleri doğru renk kontrolüyle ithal / ihraç edebilirsiniz.

5 Sunular ve etkileşimli PDF'ler (hiperlink, sesli not ve basılamayan notlar, sayfa imleri vb. içeren PDF'ler) yaratabilirsiniz.

Tasarımcılar için Scribus'un özellikleri tanıdık gelebilir ama simgeler ve arabirim Quark'ın ya da InDesign'inkinden biraz farklı. "Story Editor" kullanıcının bir iletişim kutusundaki metni her bir paragrafın ayrı ayrı tanınip ele alınabileceği şekilde biçimlendirmesini sağlıyor. Böylece kullanıcı farklı tarzlar yaratıp her paragrafa uygulayabiliyor.

MÜY dosyaları nispeten karmaşık olduğu ve birden çok biçimde farklı unsurlar içerdiği için dosyalarda sık sık hatalarla karşılaşılır. Scribus'la gelen Preflight Verifier aracı, dosyaları baskıya ya da belge yaratımının bir sonraki aşamasına göndermeden önce hatalara karşı taramanızı sağlıyor.

Daha önce dediğimiz gibi, bir dergi tasarlamak artık ev kullanıcılarının da yapabileceği şeylerden. Bu iddiamızı ispatlamak için, size Scribus'la bir dergi nasıl tasarlanacağını gösteriyoruz.

1. Adım: İndirip kurun

Kurulum dosyasını indirmek için www.scribus.net adresine gidin ve işletim sistemleri listesinden kendi işletim sisteminizi seçin (bk. Resim 1). Sistemi seçtikten sonra, Scribus'u kurmadan önce okumanız gereken talimatların bulunduğu bir diğer sayfaya yönlendirileceksiniz. Buradan, Adobe PostScript ve PDF doyaları için yorumlayıcı olarak çalışan GhostScript'i indirmelisiniz. Sayfada GhostScript 8.54+ için indirme bağlantısını bulun, sağ tuşla tıklayın ve *Yeni sayfada aç*'ı seçin. Kurulum adımlarını izleyin.

Şimdi Scribus'u indirme talimatlarının olduğu sayfaya dönüp *Download Scribus*'a tıklayın. Eğer indirme hemen başlamazsa, doğrudan bağlantının üzerine tıklayın.

İndirdiğiniz dosyaları kurun ve uygulamayı çalıştırın. Scribus yüklendi-

ğinde böyle bir hata mesajı alabilirsiniz:

The following programs are missing:
GhostScript: You cannot use EPS images or PostScript Print Preview
Durum buysa *File / Preferences* yolunu izleyip sol bölmeden *External Tools*'a tıklayın. *PostScript Interpreter* kısmında işletilebilir dosyanın konumunun gswin32.exe değil de gswin32c.exe olması şart. Metin kutusunda şu yol bulunmalı: C:/Program Files/gs/gswin32c.exe. Scribus'u tekrar çalıştırdığınızda bu hatayı almayacaksınız.

2. Adım: Bir taslak hazırlayın

Scribus'ta asıl tasarıma geçmeden önce, en iyisi bir kâğıda sayfa düzenini kabataslak çizmek. Her sayfa düzeni bir metnin, görüntülerin ve beyaz alanın birle-

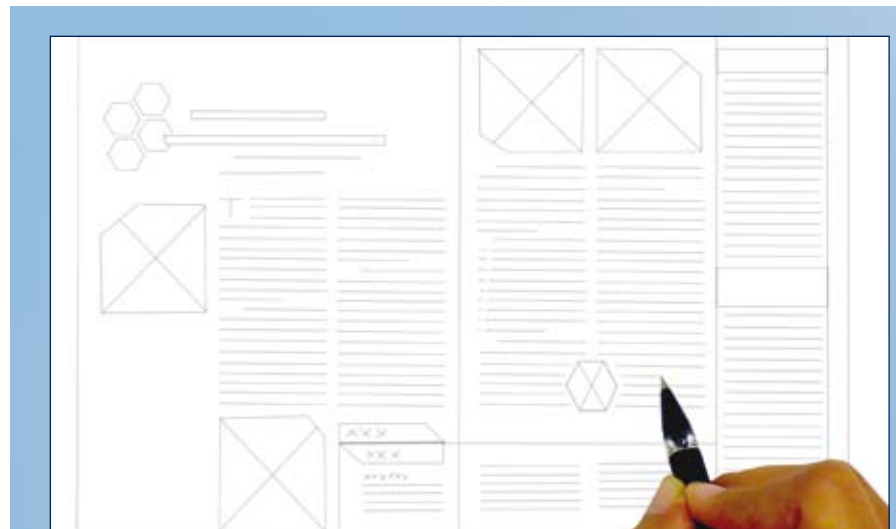
şimdir ve bu üç unsur arasında denge sağlanması gerekir. Bu yüzden, çizim yaparken sayfada yeterince beyaz alan olduğundan, tasarımın da çok kalabalık ya da çok boş görünmediğinden emin olun.

Atölyemizde küçük bir gruba hitap eden bir fotoğrafçılık dergisi tasarladık. Böyle bir derginin içeriği ürün tanıtımları, dersler, haber makaleleri, okur sütunları, okur katılımları vb. olabilir. Hedef kitlenize göre dergiyle uyumlu makaleler seçmelisiniz. Tasarım konusunda acemiyseniz pes etmeyin, fikir almak için başka dergileri karıştırın.

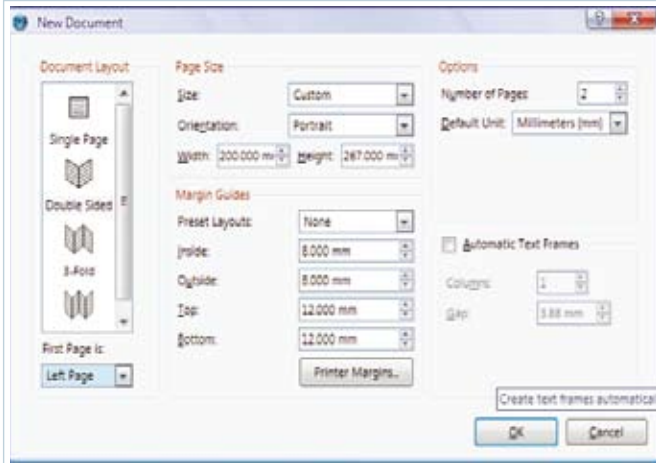
Öncelikle her sayfa için istediğiniz tasarımı kabaca çizin (bk. Resim 2). Biz iki metin kutusu içeren iki sayfalık bir tasarım yaptık. Kutulardan birisi en sağda, diğeriye ortada ve iki sayfaya yayılıyor. Metin - görüntü dengesini sağlamak için de gereken yerlere resim ekledik. Ana metin üç sütuna akacak.

Sayfa düzeninin taslağı önünüzde olduktan sonra Scribus'ta sayfaları yaratmak daha az vaktinizi alacak. Tüm makaleleri sıralayıp ayrı klasörlerde saklamayı da unutmayın. Resim ve fotoğraflarıysa yerleşimlerini kolay kılacak şekilde numaralandırın.

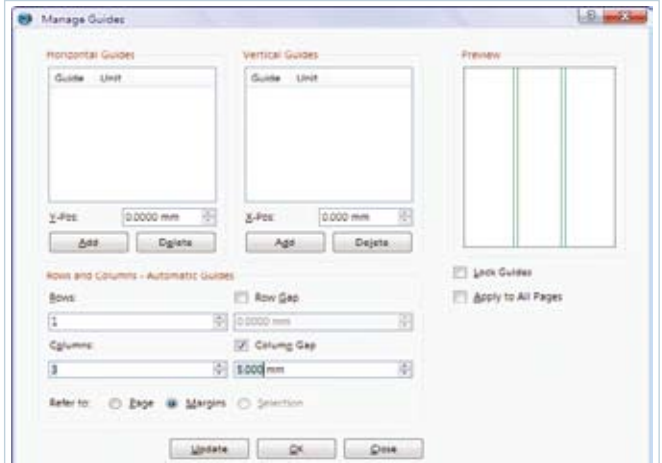
Eklemeyi düşündüğünüz tüm görüntüler 200dpi'den yüksek çözünürlüğe sahip olmalı (görüntü özelliklerinden kontrol edin). Baskı için CMYK görün-

TASLAK ÇİZİMİ Bu kaba taslak çizimde görüntüyle metin arasında bir denge var. Üstelik sayfalar da çok kalabalık görünmüyor.

YÜKSEKLİK VE GENİŞLİK Yaratmak istediğiniz derginin ebatlarına göre marjları ve ölçüleri belirleyin.

SÜTUNLAR Sütun oluştururken, "Column Gap" seçeneğini işaretleyin ve sütunlar arası mesafeyi ayarlayın.

tüler kullanmanız gerektiğinden, görüntüleriniz RGB biçimindeyse önce dönüştürün. Eğer GIMP kullanıyorsanız şu adresten GIMP için CMYK desteği indirebilirsiniz: www.blackfiveservices.co.uk/separate.shtml.

Scribus'a aktarılan tüm metinler biçimlendirmelerini yitirdikleri için, metni Word belgesinde biçimlendirmek boşuna olur. Bunun yerine, tasarım için düz metin kullanın. Metni daha sonra Scribus'un Story Editor'ünde doğrudan biçimlendirebilirsiniz.

3. Adım: Kılavuzları belirleyin

Scribus'u ilk kez açmak için simgesine çift tıkladığınızda açılış görüntüsü biraz uzun süre ekranda kalabilir, sabırlı olun. Scribus simgesine tıklar tıklamaz *New Document* iletişim kutusu açılacak ve yeni bir belge üzerinde mi çalışacağınızı yoksa mevcut bir dosyayı mı kullanacağınızı soracak. Buradan, önceden belirlenmiş bir tasarım seçebilirsiniz (Maga-zine, Gutenberg, Fibonacci, Golden Mean ya da Nine parts). Marjin kılavuzları otomatikman belirlenecektir.

Bu durumda biz özel bir yükseklik ve genişlik seçeceğiz (bk. Resim 3). *Options* başlığı altından varsayılan birimi milimetreye dönüştürün ve sayfa sayısını 2 olarak belirleyin.

Inside ve *Outside* marjinleri için 8.000 milimetreyi, *Top* ve *Bottom* içinse 12.000 mm'yi seçin. *Document Layout* kısmından *Double-sided*'i tıklayın ve ilk sayfa-

nın sol sayfa olduğundan emin olun.

Kesin ve mükemmel ölçümler için kılavuz çizgileri belirleyin. Bu çizgiler basılmaz ama siz metni ve görüntüleri hizalarken kolaylık sağlar. Kılavuzları belirlemek için *Page / Manage Guides*'a tıklayın, *Rows and Columns* iletişim kutusundan *Columns*'un yanındaki açılır listeden 3'ü seçin. *Column Gap* kutusuna işaret koyup değeri 5.000 mm olarak belirleyin (bk. Resim 4). *Refer to*'nun yanından *Margins* seçeneğini de işaretleyin ki sütun kılavuzları sayfanın kenarlarından değil de marjlardan ölçülsün. Kılavuz çizgileri ve temel çizgiyi (baseline) görüntülemek için *View / Show Guides*'i tıklayın, *Show Baseline*'i seçmeyi unutmayın.

Temel çizgi, üzerine metnin ana kısmının yerleştiği hayali bir çizgidir. Temel çizgi sayfa boyunca devam eder, metnin hem sütunlarda hem de sayfa-larda mükemmel şekilde hizalanmasına izin verir. Metnin satır aralığına göre belirlenir, bu yüzden sayfaya biraz örnek metin ekleyerek (sağ tuşla tıklayıp *Sample text*'i seçerek) metni biçimlendirin, satır aralığını tekrar kontrol edin ve temel çizgiyle aynı ölçüleri belirleyin. Artık kılavuzlarınız sabitlendiğine göre, metni ve görüntüleri yerleştirebilirsiniz.

4. Adım: Ana sayfaları yaratın

Ana sayfa (master page) bir sayfanın değişmeden kalacak öğelerini içeren bir tasarımdır. Ana sayfalar genelde sayfa

numaralarını, üst ve alt bilgiyi (header-footer), dökülen satırları (slug) ve görünecek diğer tasarım öğelerini barındırır. Bir belge için birden çok ana sayfa hazırlayabilir ve gerektiği yerde uygulatabilirsiniz.

Biz ana sayfamıza sayfa numarasını ve altbilgiyi yerleştireceğiz. Sayfa numarası kendiliğinden değişecek ama altbilgi hiç değişmeden kalacak. Bir ana sayfa yaratmak için *Edit / Master pages*'a tıklayın, ardından *New Master Page* simgesine tıklayıp sayfa için isim girin.

Şimdi sayfanın alt sol köşesine, sayfa numarasını koymak istediğinizi yere bir metin kutusu ekleyin. *Insert / Character / Page number* komutunu verin. Bu komut metin kutusuna bir diyez işareti ekleyecek ve biçimlendirecek. Bir diğer metin kutusu yaratın ya da aynı kutuya derginin ve gerekiyorsa bölümün adını yazın. Değişiklikleri bitirdiyseniz *Master Page* iletişim kutusunu kapatın. *Page / Apply Master Page* seçeneğine tıklayıp yeni yarattığınız ana sayfayı ve uygulanmasını istediğiniz sayfaları seçin.

5. Adım: Metin düzenlemek

Kelime işlemcilerde bir belgeyi açıp doğrudan yazmaya başlarsınız. Ancak masaüstü yayıncılık uygulamalarında metin ve görüntü eklemek için öncelikle buna uygun çerçeveler yapıp içini doldurmak gerekir.

Çerçeveler, metnin ve görüntünün yayıncılıkta gerekli olduğu şekilde ayrıl-

Scribus'un ana araç çubuğu

masına izin verir. Bu yüzden, çoğu MÜY uygulaması çerçeve tabanlı bir tasarım kullanır.

Bir metin kutusu girmek için önce *Insert text box* simgesine tıklayın ve metnin görünmesini istediğiniz yere bir kutu çizin. Şimdi kutuya çift tıklayın, metni düz metin dosyasından kopyalayıp buraya yapıştırın. Eğer isterseniz doğrudan kutunun içine de yazabilirsiniz. Metni biçimlendirmek için önce seçin, ardından Story Editor simgesine tıklayarak Story Editor'ü açın (bk. Resim 5).

Scribus'ta her paragraf ayrı ayrı ele alındığından her satıra farklı tarzlar uygulayabilirsiniz. Biz burada her paragraf için farklı bir tarz kullanacağız. Tarz dediğimiz, yaratılabilen, saklanabilen ve metne uygulanabilen biçimlendirme seçeneklerini (renk, yazı tipi, satır aralığı vb.) bir kümedir.

Yeni bir tarz yaratmak için Story Editor'de *No Style* yazan sol bölmeye tıklayın. Sonra *Edit Styles*'a basıp yeni bir ana metin tarzı belirleyin. Tarza iste-

diğiniz ismi verip yazı tipini Din Regular yapın, punto boyunu 9'a getirin. Buradan isterseniz yazıtipinin yüksekliğini ya da genişliğini, iki karakter arası mesafeyi, paragrafın üstündeki ve altındaki boşluğu saptayabilirsiniz. Tarzı kaydetmek için *OK*'e tıklayın.

Story Editor'de tarzı uygulamak istediğiniz metnin yanında *No Style*'a tıklayın ve açılır menüden bir tarz seçin. Eğer metinde bir değişiklik olmazsa *Update* simgesine basın; sayfa güncellenecektir. Böylelikle başlıklar, alt başlıklar, resim altları vb. için yeni tarzlar yaratabilirsiniz.

Yapıştırdığımız metinlerden metin kutusuna sığmayanların (bu, sayfanın sağ alt köşesinde üzerinde çarpı olan küçük bir kutucukla belirtilir) diğer sayfadaki metin kutusuna akması gerekiyor. Öbür sayfaya da bir metin kutusu çizin ve artan metni içeren metin kutusunu işaretleyin. Şimdi *Link Frames* simgesine ve ardından boş metin kutusuna basın. İki metin kutusunu birbiri-

ne bağlayan bir çizgi gözükecek ve geri kalan metin yeni metin kutusuna eklenecek.

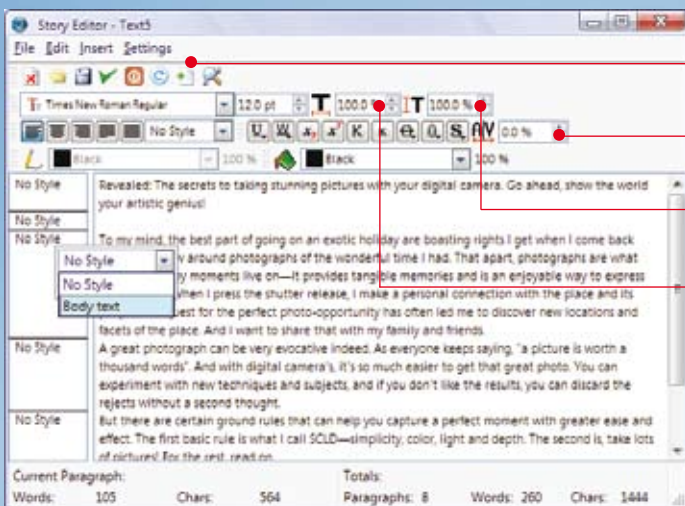
6. Adım: Sayfaya görüntü eklemek

Şimdi de sayfalarımıza görüntü ekleyeceğiz. *Insert Image Frame* simgesine tıklayıp sayfaya bir kutu çizin. Kutuya sağ tuşla tıklayıp *Get Image*'ı seçin. Şimdi görüntüyü arayıp bulun; görüntü kutuya aktarılacaktır. Görüntünün uzunluğu genişliğinden daha fazla olabilir, bu yüzden görüntüyü çerçeveye göre ayarlamak için sağ tuşla tıklayıp *Properties*'i seçin ya da [F2]'ye basın.

Properties iletişim kutusunda *Image* sekmesine tıklayın, *Scale to Frame Size* ve *Proportional* seçeneklerine basarak görüntüyü çerçeveye uyacak biçimde orantısal olarak büyütün. Resmin sadece bir tarafını çekmek için *Free Scaling*'i de kullanabilirsiniz.

Metnin yazının etrafından akması için *Properties*'e gidip önce *Shape*'i ardından, *Text flows around frame*'i seçin ve *Using Contour Line*'a basın. *Edit Shape*'e tıkladıktan sonra görüntünün etrafındaki seçim çizgisini genişletecek ya da daraltacak simgelere tıklayın (bk. Resim 6). Biz örneğimizde görüntünün bir tarafını düzleştirmek için *Add nodes* düğmesine basarak iki yeni düğüm ekledik ve *Delete nodes* ile mevcut düğümleri sildik. Aynı şekilde, tüm görüntü kutularını şeklin tutarlı olmasını sağlayacak şekilde değiştirdik.

Sayfa boyunca akan metin kutusu içinse öncelikle bir görüntü kutusu yarattık, [F2]'ye basarak yeşile boyadık, sonra *Color* sekmesine geçtik. *Fill Properties* düğmesine tıklayıp renk paletinden bir yeşil tonu seçin. Makalelerde

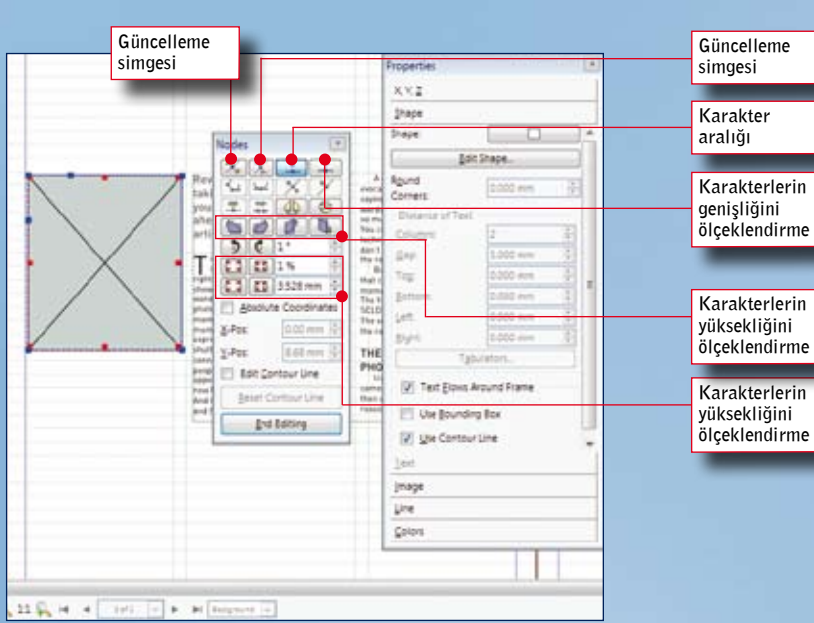

Güncelleme simgesi

Karakter aralığı

Karakterlerin yüksekliğini ölçeklendirme

Karakterlerin genişliğini ölçeklendirme

kullandığınız renklerin birbine zıt olmamasına özen gösterin. Her bir makale için üç ya da dört renk veya bunların tonlarını tercih edin.

Sayfaya farklı bir şekil eklediğinizde sağ tuşa tıklayıp *Convert to*'yu seçin ve neye dönüştüreceğinizi (Bezier Curve, Image frame, Outline, Polygon ya da Text frame) belirtin. Bu elemanı öne çıkarmak ya da geri göndermek için *Level*'i da seçin.

7. Adım: Son rötuşları yapın

Eğer metin kutularını eklemeyi bitirdiyse ve metnin kutulara sığmadığını keşettiyseniz, metni sığdırmak için düzenleyebilirsiniz. Çok küçük bir değişiklik yeterliyse karakterler arası boşluğu artırıp azaltabilirsiniz. Görüntü kutularında *Text flows around frame* seçeneğinin işaretli olmasına dikkat edin, yoksa görüntüyle metin üst üste binecektir. Ayrıca kılavuz ve ızgara çizgilerini açarak tüm kutuların ızgaraya uygun şekilde yerleşip yerleşmediğine bir bakın. Artık son adıma geçebilirsiniz.

8. Adım: Basın!

Eskiden, bir dosyayı matbaaya göndermek için o zamanın endüstri standardı olan Quark XPress'i ya da Macromedia Free Hand'i kullanmak zorundaydınız.

Ancak Adobe'nin Portable Document Format, yani PDF'i çıkarmasıyla birlikte neredeyse tüm MÜY uygulamalarının dosyaları PDF'e dönüştürülebilir ve matbaaya doğrudan gönderilebilir hale geldi. PDF, kullanıcıyı yazıcının kullandığı MÜY yazılımına mecbur bırakmadığı için esnek bir biçim.

Kapak tasarımı

Artık sayfa tasarlamayı, metin ve resim eklemeyi öğrendiğinize göre çekici bir kapak da yaratabilirsiniz. Ancak kapaklar sayfa tasarımlarına kıyasla çok daha fazla uğraş ve görsellik gerektirir. Kapaktaki görüntünün içerdeki makalelerin ana temasıyla uyumlu olması, metnin okuru cezbedip dergi almaya sevk etmesi şart. Başlığa sadık kalmak için (fotoğrafçılık) biz siyah arka plan üzerine sağa dayalı bir fotoğraf seçtik (bk. Resim 7). Sayfanın yan tarafındaki metin büyük ve uzakta bile okunuyor. Bu da standlarda duracak bir dergi için çok mühim.

Dahası, PDF düzenlenemeyen bir biçim; bu da kullanıcıların, belgeleri üzerinde oynanmasından endişe etmesi gerekmediği anlamına geliyor. Dosyalarınızı .EPS ya da .SVG biçimlerinde ya da *Import* ve *Export* seçeneklerinden resim dosyası olarak kaydedebilirsiniz.

Scribus belgenizi PDF'e dönüştürmek için *File / Export / Save as PDF*'i seçin ve ayarları tercihlerinize göre değiştirin. Yazı tiplerini aynı iletişim kutusundaki *Fonts* sekmesine tıklayarak PDF'e ekleyebilirsiniz.

Eğer dosyanızı Scribus kullanan bir başka kullanıcıya .SLA dosyasına dönüştürerek göndermek istiyorsanız, *Collect for Output*'a tıklayıp tüm unsurların tek bir klasörde toplanmasını sağlayabilirsiniz. Bu dosya açıkken *File / Collect for Output* komutunu verin ve tüm öğelerin yerleştirileceği klasörü gösterin. *Include Fonts* kutusuna işaret koymayı unutmayın. Böylece, dosyayı alan kişinin de gerekli yazı tiplerine sahip olmasını ve klasörün belgenin tüm öğeleriyle birlikte gönderilmesini sağlayabilirsiniz.

Scribus'la ilgili kararımız

Quark ve Indesign deneyimlerimize dayanarak şunu söyleyebiliriz ki Scribus kesinlikle Indesign'ın son sürümüne kafa tutamıyor. Bununla birlikte, Quark'la başabaş bir rakip olduğu da aynı derecede kesin. Bu yüzden MÜY uygulaması geliştirenlerin, ücretsiz rakipleri Scribus'u alttan almayacağından eminiz.

Dahası, bu atölye çalışmasında size dergi tasarımının sadece temel ilkelerini gösterdik. Oysa bir dergi tasarlamak karmaşık bir iştir. Tasarımın ve sayfa düzeninin teknik kısmı konusunda bilgi sahibi olmayı gerektirir. Ancak temelleri öğrenmek, başlangıç için en iyi adımdır. ■

Bariş Emre ALKIM, balkim@chip.com.tr

Yaratıcılığınızı konuşurun

Kendi illüstrasyonlarınızı yapmak mı istiyorsunuz? Modası geçmiş tuvali fırçayı bir kenara bırakın. Inkscape'le kendi şaheserlerinizi yaratabilirsiniz.

Bu yazıda

Profesyonel logolar oluşturun

CD sırtı yapma

Çeşitli efektler

Yarattığınız resimleri sonradan ölçeklendirmeniz mi gerekiyor? Büyük boyuta ölçeklendirilen yaratımınızın ayrıntıları kaybolacak diye gözünüze uyku mu girmiyor? Eğer çizimlerinizin kalitesinden ödün vermeden, kafanızı çözünürlük hesabına takmadan çalışmak istiyorsanız o zaman tek gereksiniminiz bir vektör grafik edi-

törü (Bk. yazıdaki sözlük) olan Inkscape. Büyütüldüğü vakit çözülen ya da piksellenen Raster veya bit eşlem dosyalarının aksine, vektör grafikler en ufak ayrıntı kaybına uğramaksızın herhangi bir boyuta büyütülebiliyor. Hangi işletim sistemiyle çalıştığınız da önemli değil zira bu ücretsiz yazılım çapraz platformu destekliyor! Dahası, Inkscape açık kaynak kodlu bir program. Diğer bir deyişle, eklentiler ve genişletmelerle görsel tasarımlarınızı zenginleştirmek elinizde. Siz iyisi mi, Inkscape'i hemen kurun ve güçlü özellikleriyle çok vakit kaybetmeden tanışın.

Ne işime yarar?

Web tasarımından eğlenceli tebrik kartlarına, şirket antetlerinden logolara, çizimle süslü metinlere, simgelere, teknik çizimlere, haritalara kadar aklınıza gelen her şeyi Inkscape'le yaratabilirsiniz. Inkscape her tür iş için olmazsa olmaz bir yazılım. Üstelik bit eşlem görüntülerini içe alıp görüntüleyebiliyor da (Bk. Yan sayfadaki kutu). Programa aktarılan bir bit eşlem, vektör grafiklerinizin arasında herhangi bir nesne olacağından rahatça hareket ettirebilir, dönüştürebilir, kırpabilir ya da geliştirebilirsiniz.

Inkscape'le çalışmak

Günümüzün rekabetçi ve değişimci dünyasında tek bir imge bile muazzam güce sahip. Söz gelimi, bir sembol ya da logo temsil ettiği şeylerin adına konuşuyor ve bir markanın geleceğine karar veriyor. Eğer evinizden bir iş yürütmeyi planlıyorsanız cebinizden tek kuruş çıkmadan tüm logoları ve antetli kağıtları Inkscape'le hazırlayabilirsiniz. Şimdi bu ücretsiz yazılımın sunduğu sayısız araca yakından bir bakalım.

İşyeri logonuzu yaratın

1 Inkscape'te soldaki araç çubuğundan *Create and edit text objects* aracını seçin. İstedığınız metni yazıp *Select and transform objects* aracıyla seçin.

2 Beğendiğiniz yazı tipini seçmek için "T" işaretiyle gösterilmiş *Text* aracına tıklayın, *Text and font* iletişim kutusundan yazı tipini belirtin.

3 Metnin içini doldurmak istiyorsanız *Object / Fill and stroke* komutunu verin ve sunulan seçeneklerden istediğiniz renk ya da tonu seçin. Inkscape arabiriminin en altında bir dizi ton da görüntüleniyor. Seçili metne uygulamak için istediğiniz renge tıklamanız yeterli.

Bir sözcükteki harfleri düzenlemek için

1 *Path / Object to Path* komutunu verin. Böylece sözcüğü oluşturan harfleri teker teker düzenleyebileceksiniz.

2 Örneğimizdeki gibi, "Tech" sözcüğünün "T" harfinin üst çizgisini uzat-

mak için, *Path / Break Apart* komutunu kullanın.

3 Şimdi *Edit path nodes or control handles* aracına tıklayın. Uzatmak istediğiniz kısmın üst ve alt düğümlerini seçin, [Ctrl] tuşuna basın ve fareyle çekin. (Düz bir hat üzerinde çekmek için [Ctrl] tuşunu basılı tutun.)

4 "E" harfini düzenlemek için iki parçayı da seçin, *Object / Combine*'a tıklayın.

Her harfe farklı renk uygulamak için, harfi seçin ve aşağıdaki renk çubuğundan istediğiniz rengi seçin. Yine benzer şekilde, daha fazla metin eklemek için yazıyı yazın, sürükleyip istediğiniz konuma bırakın.

Nesneleri yaratıp istediğiniz etkiyi uygulayın

Inkscape'le nesne yaratmak adeta çocuk oyuncağı. Aşağıdaki adımları izlemeniz yeterli:

1 *Create circles, ellipses and arcs* aracına tıklayın. Beyaz alanın herhangi bir yerinde bir daire yaratın.

2 Renk çubuğundan ya da *Fill and Stroke* kutusundan bir renk seçerek daireyi boyayın.

3 *Fill and stroke* penceresinden *Radial Gradient* seçeneğine ve ardından *Edit* düğmesine tıklayın. *Gradient Editor*'deki

Mini sözlük

Bit eşlem: Verileri noktalardan ya da piksellerden oluşmuş bir harita içinde saklama üzerine kurulu bir görüntü biçimi.

Ölçeklendirilebilir vektör grafikleri (SVG): Doğrular ve eğrilerden oluşmuş iki boyutlu çizimleri tanımlamak için kullanılan bir tür XML işaretleme dili.

Çapraz platform: Bir programlama dilinin, yazılım uygulamasının ya da donanım aygıtının birden fazla işletim sisteminde çalışabilmesidir.

Piksellenme: Bir görüntüyü oluşturan piksellerin göze teker teker görünmesini anlatır.

Açık kaynak: Ücretsiz olarak geliştirilip halka sunulmuş olan ve halk tarafından kodu değiştirilebilen yazılım.

açılır menüden başlangıç rengini işaretleyin. Ardından "A" harfiyle gösterilen *Alpha*'nın değerini "100" yapın. C, M, Y ve K değerleri "0" olarak kalsın. Bu, geçişli boyayı ters şekilde, yani merkez beyaz olacak şekilde uygulayacak. Kürenin dış kısmı içinse açılır menüden ikinci renk durağını seçin, "A"nın değerini "100" yapın istediğiniz rengi seçin.

Geçişli renk düzenleyiciden daha fazla renk durağı ekleyebilir, bu yolla nesneyi daha belirgin kılabilirsiniz. Merkezde daha açık, uçlarda daha koyu tonlar kullanmak nesneye bir 3B etkisi kazandırır.

Renk geçişini ya da 3B etkisini güçlendirmek için, herhangi bir geçiş desenine sahip tonu istediğiniz açıyla uygulayabilirsiniz: Dairesel, doğrusal ya da düz. Yarattığınız nesneden isterseniz desenler ya da döşeme oluşturabilirsiniz; bunun için *Pattern* düğmesine tıklamak yetiyor. İsteddiğiniz kadar renk durağı eklemek elinizde. Yarattığınız renk geçişleri, ileride kullanmanız için kaydedilebiliyor. Bunun için:

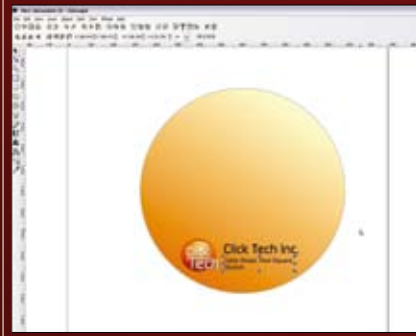
1- Bir nesne yaratın, *Object / Fill and Stroke / Edit* komutunu uygulayın. *Gra-*

Bir CD sırtı yaratın

Tüm çizimlerinizi ve çalışmalarınızı bir CD/DVD'de topladınız. Birisine bu diskin kopmasını vereceğiniz zaman, içinde ne olduğu belirsiz bir disk yerine üzeri baskılı bir CD vermek yerinde olur. Bu, hoşlandığınız birine sevdiğiniz şarkıları hediye etmek istediğinizde de işe yarayabilir. Inkscape'in güzel özelliklerinden bir kısmıyla tanıştığımıza göre, şimdi bir adım daha atıp bu bilgilerimizle bir CD/DVD etiketi oluşturalım.

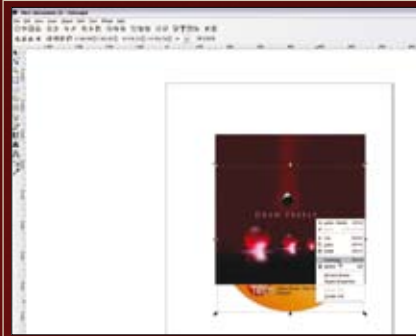
1 SIRT CD boyutunda daire yaratın. *Edit path nodes* or *control handles* aracılığıyla renk geçişini istediğiniz açığa getirin.

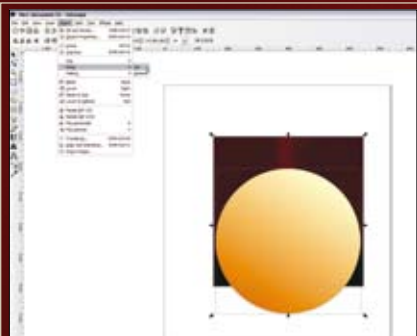
2 GÖRÜNTÜ Logoyu sakladığınız dosyayı açın ve görüntüyü yeni yarattığınız arka planın üstüne yapıştırın.

3 BOYUT *File / Import*'a gidin. istediğiniz resmi seçip *Open* düğmesine basın. Okları çekerek görüntüyü boyutlandırın.

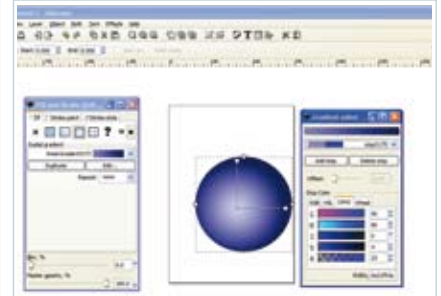
4 ÇOĞALTMA Gerekli değişiklikleri yapmak için, daireyi çoğaltın. Bunun için üzerine sağ tüşla tıklayıp *Duplicate*'i seçin.

5 MASKE Nesneyi maskelemek için, iki nesneyi de seçin ardından *Object / Mask / Set*'e basın.

6 YUVARLAMA Görüntünün kenarlarını yuvarlarsanız, kırıklıkları engellersiniz. Sağ üstteki düğümü seçip aşağı doğru çekin.

NESNE OLUŞTURMAK Birkaç basit adımla logolarınıza zenginlik katın.

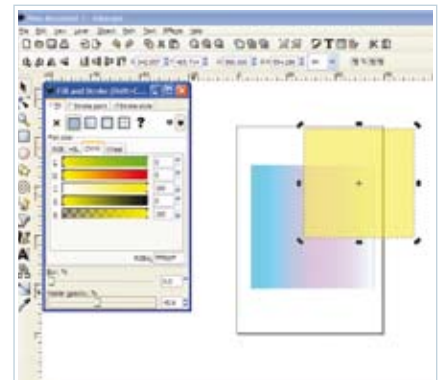
dent Editor iletişim kutusunda varsayılan ayarlarda iki renk durağı göreceksiniz: Birisi renk, diğeri alfa.

2 Şimdi açılır menüden renk durağı seçeneğini kullanarak yeni bir durak belirleyin, *Add Stop* düğmesine basıp bir renk seçin. Bu, yarattığınız nesnenin istediğiniz yerine renk ekleyecek.

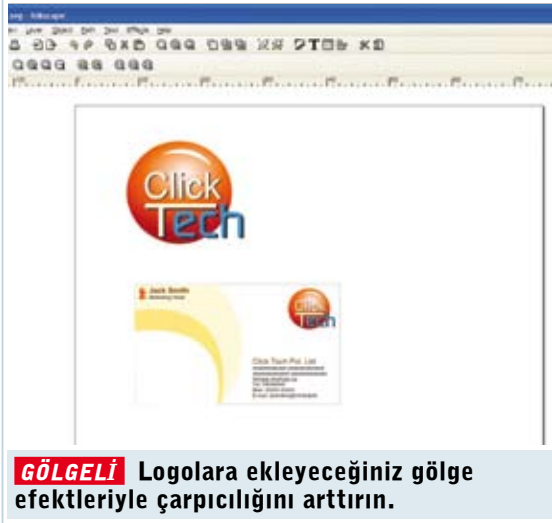
Artık bu logodan kartvizitinizde, antetli mektuplarınızda, e-posta imzanızda yararlanabilir, kâğıda basarak her türden iş yazışmasında kullanabilirsiniz.

Inkscape'in harikaları

Camin arkası: Inkscape'le grafik yaratımı ve efekt ekleme konusunda tek sınırınız hayalgücünüz. Eğer yarattıklarınıza pürüzsüz, parlak ve şeffaf bir görünüm kazandırmayı istiyorsanız *Object / Fill and Stroke* menüsünden *Master Opacity* kaydırma çubuğunu istediğiniz yöne hareket ettirin.

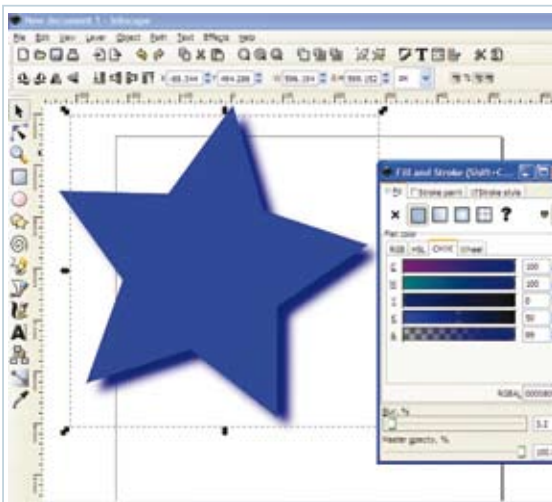
ŞEFFAFLIK Opacity yüzdesiyle oynayarak, nesnelerinizin geçirgenliğini belirleyin.

Gölge etkisi: Gölgeler, opak bir nesneye güçlü bir ışığın vurduğu izlenimi uyandırır ve böylece nesnenin koyu bir arka plan üzerinde göze çarpmasını sağlar. Gerçekte nesnenin üstüne düşen ışığın yönü sizi sınırlayabilir, fakat Inkscape'te yarattıklarınıza kolayca gölge etkisi uygulayabilirsiniz.

- 1 Yarattığınız nesneyi açın, sağ tuşla tıklayın, *Duplicate*'i seçin ve gölgenin rengini belirleyin.
- 2 Çoğalttığınız daha koyu katmana geçin ve [Page Down] tuşuna basın. Bu, kopyayı opak nesnenin altına gönderecek.
- 3 Nesneyi, koyu katman alttan hafifçe görüneceği şekilde yerleştirin.
- 4 *Object / Fill and Stroke* komutunu çalıştırın, *Blur* kaydırma çubuğunu hareket ettirerek koyu katmanı bulanıklaştırın. Bu, nesnenin etrafını saran bir gölge izlenimi oluşturacak. ■

Bariş Emre ALKIM, balkim@chip.com.tr

GÖLGE DERİNLİĞİ Gölge etkisi için, bu pencereden katmanlar üzerinde oynamanız gerekiyor.

Bigboy Technologies
marka ürünler,
orijinal **SAMSUNG**'tur.

TÜRKİYE TEK YETKİLİ DAĞITICISI:

ASNET

www.asnet.com.tr

İnternetteki eviniz

Düzenli ziyaret ettiğiniz web sayfalarını tek tek açma derdinden kurtulun. Hepsini bir sayfada toplamak mümkün.

Bu yazıda

Google'ın tüm işlevleri iGoogle'da

A'dan Z'ye Pageflakes

My Yahoo Netvibes'a taşınıyor

AJAX teknolojisi yeni bir çılgır açarak web sayfalarının en üst düzeyde özelleştirilebilmesine yol açtı. Hava tahminlerinden ajandalara, haberlerden e-posta denetimine ve müzik çalmaya kadar artık en gözde bilgilere web tabanlı anasayfanızı yaratarak tek sayfa üzerinden erişebiliyorsunuz. Dünyayı dolaşırken bile nasıl en güncel bilgiye en düzenli şekilde ulaşabileceğinizi bu makalemizde anlatıyoruz.

Eğer saatleriniz internette geçiyorsa,

hiç şüphesiz siz de web tabanlı bir anasayfadan hoşnut kalacaksınız. Böylelikle internete her bağlandığınızda, ilginizi çeken içerik için bir sürü pencere açmanıza gerek kalmayacak. Tek yapmanız gereken, tüm bilgileri aynı pencere içinde görüntüleyen, kişiselleştirilmiş bir ana sayfa. Ne kadar basit olduğuna inanamayacaksınız.

Birçok kullanıcı daha şimdiden Protopage, MyYahoo ya da WebWag gibi başlangıç sayfalarına alışık olsa da, yeni ve gelişmiş kişisel sayfalar, kolay arabirimleri ve kullanıcı dostu arabirimleriyle büyük ilgi görüyor. Facebook gibi birtakım sosyal ağ siteleri açılış sayfalarına benzer harika özelliklere kavuşuyor. iGoogle, Netvibes ve Pageflakes gibi açılış sayfalarının popülerliklerini yitir-

memek ve rakiplerle aradaki mesafeyi korumak uğruna nasıl görünümelerini güzelleştirdiklerini de bu yazıda göreceğiz. Yazımızda bu teknolojiyi güncel kalmak ve organize olmak için dünyanın her köşesinden nasıl kullanabileceğinizi de öğreneceksiniz.

iGoogle

En popüler arama motoru hangisidir dendiğinde Google rakip tanımıyor. Bu yüzden iGoogle da (eski adıyla Google Personalized Homepage) kullanıcılar arasında favori bir açılış sayfası. Bu anasayfadan hem Google aramaları yapabilir hem de aramayı daha eğlenceli hale getirecek bir dizi özellikten yararlanabilirsiniz. Alışıldık hava durumunun dışında yapılacak işler listesi, haberler ve

ajanda hizmetleri sunan iGoogle, kullanıcılara birçok mini uygulama, bu uygulamaları yaratma ve başkalarıyla paylaşma özelliğiyle de dikkat çekiyor. Klasik beyaz Google arkaplanını neşeli ve canlı, animasyonlu temalarla değiştirmek ve hep aradığınız o güzel havayı birkaç tıklamada yaratmak mümkün.

Pageflakes

Pageflakes giderek artan sayıda kullanıcının beğendiği ve bu ilginin sebebini kestirmenin hiç de güç olmadığı, AJAX tabanlı diğer bir açılış sayfası. Son derece profesyonel görünümü ve ayrıntılara gösterilen özen sayesinde, anasayfanın harika uygulamalar sunması ve üretkenliği teşvik etmesi gibi konularda rakiplerinden daha iyi.

Kendi Pageflakes sayfanızı kişiselleştirmek için önce **www.pageflakes.com**'u ziyaret edin. Hizmete ilk kaydoluşunuzda sadece ilgilendiğiniz konuları (mesela spor ve teknoloji) seçin, bulunduğunuz konumu girin. Pageflakes, sayfanızı inşa edip ilgili içerikle dolduracak.

Kişiselleştirme ise çok kolay: Her biri "flake" olarak adlandırılan modülleri geniş bir arşivden seçtikten sonra sürükleyip bırakmak yeterli. Sayfanın üs-

Özel iGoogle kabukları

Eğer iGoogle açılış sayfasıyla gelen öntanımlı ve hareketli temalardan hoşnut değilseniz özel olanları bir denemelisiniz. Yaz ve su temalarının yanı sıra koyu renklerde ve göz yormayan temalar da var. Eğer hiçbirini beğenmezseniz kendi temanızı yaratmak için dört adım yeterli oluyor. Kendi iGoogle kabuklarınız için **http://tinyurl.com/235d5u** adresini ziyaret edin.

tündeki büyük ve yuvarlak *Add Flake* butonu hem sezgisel hem de etkileşimli. Bu sayede, Pageflakes'in ilk yaptığı seçimden memnun kalmazsanız *Add Flakes* düğmesine ve ardından RSS akışlarına ya da uygulamalara tıklamanız kâfi.

Tüm bunlara "flakepage" olarak adlandırılan anasayfanızdan erişebilir, farklı tarz içerikleri ayırmak için sekmeler kullanabilirsiniz. Bu da yetmezmiş gibi, yarattığınız sekmelerin altında istediğiniz kadar sayfa olabilir. Burada sayfaların birini ya da hepsini başkalarıyla paylaşma seçeneğine de sahipsiniz.

Pageflakes, kullanıcılarının bir başka web sitesine geçmeden de yerel haberleri aynı sayfadan alabilmesine olanak tanıyor. Diyelim ki İtalya'da oturuyorsu-

nuz. Sadece konumunuzu girdiğinizde hava durumundan yerel haritalara, hatta yemek tariflerine kadar her şey parmağınızın ucunda oluyor. Sadece *Edit* düğmesine tıklayın ve *Settings / Preferences* sekmesinden seçenekleri dilediğiniz gibi değiştirin.

Herhangi bir haber aramak için *Browse All Flakes* düğmesine tıklayabilirsiniz. Bu, popüler haberleri, araçları, eğlence unsurlarını ve sıkça kullanılan widget'ları ekrana getirecek. Eğer halâ aradığınızı bulamadıysanız, istediğiniz eklentileri ya da flake'leri bulmak için dâhili arama çubuğunu kullanabilirsiniz. Soldaki bölmede tüm dünyadan "Pagecast"leri görebilir, araştırmak istediğiniz konuyla ilgili haberlere ulaşabilirsiniz.

Sözelimi eğer "Astronomy" başlıklı pagecast'e tıklarsanız CNN, NASA gibi çeşitli kaynakların gökbilimle ilgili haberlerinin yanı sıra, Flickr'dan harika uzay fotoğrafları ekranınıza geliyor.

Daha da güzeli, sizin de Pagecast yaratabilmeniz. Bir diğer deyişle, yayımcılık ve sayfanızı dünyayla paylaşma hayalleriniz gerçek oluyor. Tek yapmanız gereken *Make Pagecast* seçeneğine tıklayıp sayfanın üst kısmında açılan yeni bölümden, *Want to share this page with*

iGoogle web sayfanızı kişiselleştirin

iGoogle'ı kişiselleştirmek için öncelikle bir Gmail hesabı gerekiyor. Halihazırda yoksa **http://mail.google.com** adresinden alabilirsiniz. Şimdi **www.google.com/ig** adresinden iGoogle anasayfasına ulaşın. Giriş yapıp iGoogle ana sayfanızı kişiselleştirmek için Google kullanıcı adınızı ve parolanızı yazın.

1 Giriş yapıp kendi iGoogle anasayfanıza ulaştıncı *Make it your own* bağlantısına tıklayın ya da öntanımlı sayfadan memnunsanız *Classic Home* bağlantısını ziyaret edin.

2 Şimdi web sayfanızda görmek istediğiniz içeriği seçebileceğiniz bir sayfaya yönlendirilecekiniz. Dilediğiniz seçenekleri işaretledikten sonra *Show my page* düğmesine tıklayın.

3 *Select themes* seçeneğiyle sayfanıza tema ekleyin. *Add stuff* düğmesine basarak sayısız haber kanalından, Google gadget'larından ya da widget'lardan istediklerinizi ekleyin.

TÜM HABERLER “AddFlake” butonuyla anasayfanıza haber akışı ekleyebilirsiniz.

SOSYAL ANASAYFA Birileriyle tanışıp sayfanızı paylaşmak için PageFlakes topluluğuna katılın.

other people?” seçeneğini işaretlemek. Eğer sosyalleşme peşindeyseniz PageFlakes topluluğuna katılabilir, sayısız insanla etkileşimde bulunup sayfalarınızı paylaşabilir, onların sayfalarını okuyabilirsiniz. Uzun lafın kısıası, gerçekten fantastik bir anasayfa yaratmak için gereken her şey PageFlakes'te. Size düşen bir flakepage yaratıp sahiplenmek.

Netvibes (coriander edition)

Netvibes web'deki ilk ve en çok tutulan AJAX sayfalarından biri. Sebepleri ortada: Renkli, özelleştirilebilir, hazırlaması kolay ve üstelik aklınıza her eseni yapabiliyorsunuz. Netvibes'ta bir anasayfa hazırlamak gerçekten basit. Kişiselleştirme imkânları ise neredeyse sınırsız. Hem www.netvibes.com'u ziyaret edip e-posta kimliğiniz ve parolanızla üye olun. Sonra Netvibes camiasından sayfanıza istediğiniz içeriği seçin. İstedig-

niz kadar çok sekme yaratıp isimlendirilebilirsiniz. Ana sayfanızı benzersiz kılmak için bir de başlık eklemeyi unutmayın. Anasayfanıza kişisel fotoğraf gösterinizi de koyabilirsiniz. Eğer ödevleriniz için fotoğraf arıyorsanız Flickr eklentisini kullanmanız yeterli. Netvibes'ı kullanarak Google maps'te, Wikipedia'da, Digg'de, del.icio.us'ta ve popüler tarama motorlarında arama yapabilirsiniz.

Netvibes Universes'un yeni özelliği, hep aradığınız görünüme ulaşmayı sağlayacak yüzlerce kabuk sunması. Şu anda Netvibes'ın halka açtığı yüzlerce Universe'ü ziyaret edebilirsiniz. Şarkıcı Moby'den Time dergisine kadar aklınıza gelen her şeye (markalar, müzisyenler medya) buradan erişebilirsiniz.

Eğer favori müzisyenleriniz gibi siz de kendinize bir Netvibes Universe yaratmak istiyorsanız bu elinizde. Buradan Netvibes'ın kişiselleştirilmiş bir sü-

rümünü oluşturup herkesin erişimine açabilirsiniz. Netvibes anasayfanızdaki yan çubukta Universe sekmesinin altındaki Create my own universe yazısına tıklamanız bunun için yeterli.

Eğer Netvibes içeriğini yerelleştirmek için bulunduğunuz bölgeyi belirtmek isterseniz açılış sayfanızdaki Netvibes settings düğmesine basın. Buradan haber akışlarını OPML (Outline Processor Markup Language) dosyasına dönüştürerek içeriğin yedeğinin alınmasını sağlayabilirsiniz. Netvibes sayfalarındaa haber, e-posta hesabı, hatta del.icio.us etiketleri aramak da çocuk oyuncağı.

Böylelikle, aradığınız bilgi ne olursa olsun, kolayca elde edebileceksiniz. Sonsuz kişiselleştirme ve özelleştirme seçeneği, ardındaki güçlü ve sadık hayran kitlesi Netvibes'ı kesinlikle bakılması gereken anasayfalardan biri yapıyor. ■

Barış Emre Alkım, balkim@chip.com.tr

Açılış sayfaları

Bu sayfalar varlıklarını AJAX denilen bir teknolojiye borçlu. Bu teknoloji daha iyi, daha hızlı ve daha kullanıcı dostu, etkileşimli web uygulamaları geliştirmek için kullanılıyor. Önceleri sadece masaüstlerinde görülen sürükleyip bırakma özelliği AJAX teknolojisiyle artık web sayfalarına da taşınıyor. Bu teknolojiyle açılış sayfaları sunucularla arka planda küçük miktarda veri alışverişi yapıyor.

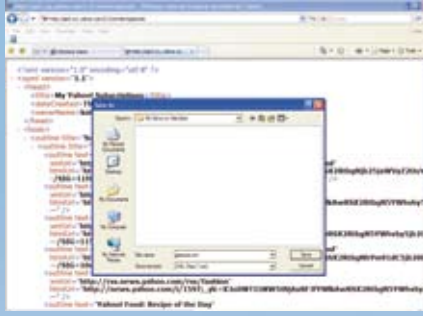
EVRENSEL MÜZİK Ünlü şarkıcı Moby'nin yarattığı bu Universe, dünyanın her köşesinden ziyaret edilebiliyor.

Eskiden yeniye geçiş: MyYahoo'dan Netvibes'a

Netvibes sadece özelleştirilebilir ve had safhada kullanıcı canlısı olmakla kalmıyor, kullanıcıların diğ er servislerden geçiş yapmasına da yeşil ışık yakıyor. İşte, MyYahoo'daki aboneliklerinizi Netvibes'a taşıma yöntemi:

1 <http://my.yahoo.com>'a giriş yapıp hesabınızı açın.

2 MyYahoo anasayfanıza ulaştınca şu URL'ye gidin: <http://api2.my.yahoo.com/2.0/content/getsubs>. Bu XML dosyasını, masaüstünüze ya da istediğiniz bir klasöre kaydedin (File / Save As).

3 Netvibes hesabınıza gidin (www.netvibes.com). Giriş yaptıktan sonra sayfanın sol üst köşesinden **Add feed link'e** tıklayın. **Add all feeds to new tabs** seçeneğini işaretlemeyi unutmayın.

4 Az önce kaydettiğiniz XML dosyasını bulmak için **Browse** düğmesine tıklayın. **Choose file** iletişim kutusuyla XML dosyasının PC'nizde bulunduğu yeri seçin.

5 MyYahoo açılış sayfanızdaki tüm RSS akışlarını Netvibes sayfanıza taşımak için **Import** düğmesine tıklayın.

6 MyYahoo'daki tüm RSS akışları artık Netvibes sayfanızda. Bir grup yeni sekme eklendiği ve akışların sayısının arttığı gözünüzden kaçmayacaktır.

microlab®

FC 360 V12

sign of the excellent sound

2+1
X-BASS technology
Real Hi-Fi sound quality

macro sound

GeBIT **eurasia** **Bilişim** 2-7 Ekim 2007
Salon 6 No:530
Buluşmak Üzere

Simgem 0212 217 22 00 pbx www.simgembilgisayar.com

FREEWARE & OPEN SOURCE

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

CHIP DVD'de

Bu bölümde tanıtılan tüm yazılımları dergiyle birlikte verilen DVD'de bulabilirsiniz. **CHIP-Code** **FREEWARE**

FREEWARE & OPEN SOURCE

- Firefox ExtensionBasic 1.1**
En önemli Firefox eklentilerini kurun
- TeamViewer 2.43**
Uzaktaki PC'leri internetten yönetin
- QIP 8020**
ICQ ve AIM üzerinden reklamsız sörf yapın
- Reach-a-Mail 2.8**
E-postalarınızı USB bellekte taşıyın
- BonkEnc 1.0.4**
Müzik CD'leri ripleyin ve dönüştürün
- Artweaver 0.4.7**
Katmanlardan ve efektlerden yararlanın
- iTunes Sync 1.5**
iTunes ile her MP3 çaları senkronize edin

AYIN ARACI

- Comodo Firewall Pro 2.4**
Virüs ve hacker'lardan korunun
- Retroshare 0.3.11b**
Anonim olarak dosya paylaşın ve sohbet edin
- FDRTools 2.0 Beta**
Sanatsal HDR fotoğrafları yaratın
- Deskloops v2.1**
XP kullanımını konforlu hale getirin

YENİ GÜNCELLEMELER

- AstroGrep 4.1.3**
Windows'ta metinleri daha kolay bulun
- Movino**
Akıllı telefonunuzu webcam'e dönüştürün
- Opera 9.23 USB**
Opera'yı USB bellekte taşıyın
- a-squared HiJackFree 3.0**
Zararlı yazılımları anında bulun

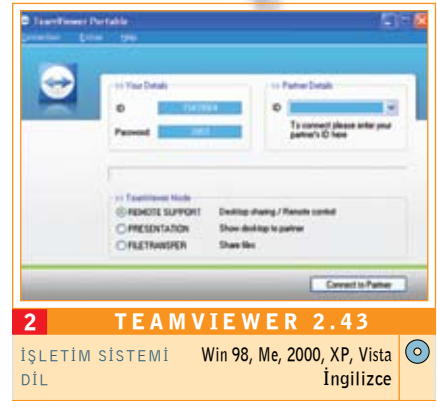
Firefox'a ince ayar

■ Hepsi bir arada: Firefox Extension Pack'in içinde reklâm engelleyicisi Adblock Plus, Customize Google, dosya indirme yöneticisi, hızlandırıcı Fastfox ve sık kullanılanlar yöneticisi OpenBook gibi birçok araç yer alıyor. Eklentilerin tümü tek adımda kuruluyor ve etkin hale gelmesi için internet tarayıcısı yeniden başlatmanız gerekiyor. Extension Pack Firefox'un 2.0 ve üzeri sürümleriyle uyumlu.

İPUCU 1 Customize Google'ın yeni sürümü, arama motorunun yanı sıra Google Mail ve Google Calendar gibi yazılımları da optimize ediyor.

İPUCU 2 Paketteki eklentiler hoşunuza gitmedi mi? Mozdev sayfasından Extension Pack Assistant'a ulaşabilirsiniz. Bu araçla kendi eklenti paketinizi oluşturabilir ya da örneğin FiltersetG Updater'ı da dâhil ederek Adblock plus gibi eklentileri optimize edebilirsiniz.

Bilgi için: extensionpack.mozdev.org

PC'yi uzaktan yönetin

■ Hem yasal, hem de güvenli... TeamViewer ile internet üzerinden uzaktaki bilgisayarlara bağlanmak mümkün. Kullanıcı doğrudan tüm yönetici haklarına sahip oluyor. Araç güvenlik duvarlarını bir yönlendirici yazılımıyla (DynGate) aşabiliyor. Ancak bağlantı kurulabilmesi için TeamViewer'ın her iki PC'de de kurulu olması gerekiyor. Hedef bilgisayar, oturum açmak isteyen bilmesi gereken özel bir ID ve parola ile sahip oluyor.

İPUCU 1 Aracın ücretsiz sürümü ayda maksimum 25 saatlik kullanıma izin veriyor.

İPUCU 2 Hedef bilgisayarla bağlantı akadığında *Extras / Options, Remote Control* sekmesinden görüntü kalitesini düşürebilirsiniz. Bunun için *Quality* listesinden *Optimize speed*'i seçin. Görüntüleme hızı özellikle yüksek görüntü çözünürlüklerinde sık sık kesiliyor.

Bilgi için: www.teamviewer.com

Yeni güncellemeler

En popüler ücretsiz yazılımlarla ilgili sıcak sıcak bilgileri.

a-squared HiJackFree 3.0

Çok işlevli araç çubuğu ile zararlı yazılımları son derece hızlı bir şekilde tespit etmek mümkün. Araç, iyi niyetli işlemleri tarama dışında bırakmanıza yardımcı oluyor.

Bilgi için: www.emsisoft.com

Opera 9.23 USB

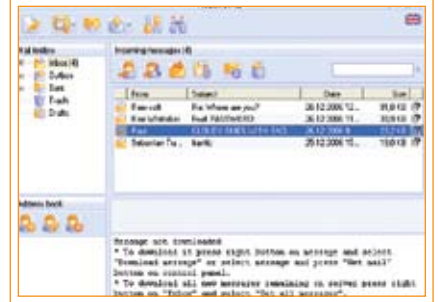
Popüler internet tarayıcının bu sürümü USB bellekten başlatılabilir. Bu nedenle Internet Explorer alternatifinin taşınabilir sürümüne *Opera portable* adı veriliyor.

Bilgi için: www.opera.com

Movino

Araç akıllı telefonlarının webcam olarak kullanılabilmesini sağlıyor. Movino paketi içerisinde Symbian- OS'un da aralarında olduğu farklı işletim sistemleri için farklı sürümler barındırıyor. Movino, kullandığınız cihaza bağlı olarak Bluetooth, WLAN ya da GPRS üzerinden veri alışverişi yapabiliyor.

Bilgi için: www.movino.org

4 REACH-A-MAIL 2.8

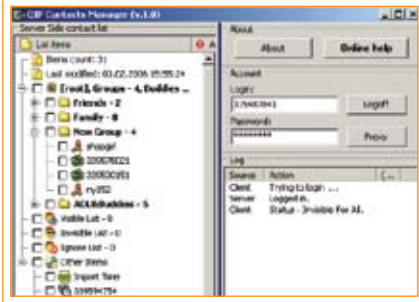
İŞLETİM SİSTEMİ Win 98, Me, 2000, XP, Vista
DİL İngilizce

Seyahat edenlere

■ Reach-a-Mail'i USB belleğe kurun ve ardından yapılandırın. Artık seyahat halindeyken de e-posta hesabınıza erişebileceksiniz. Üstelik kişisel bilgilerinizi yabancı PC'lerde bırakmadığınızdan güvenlik düzeyi de artmış oluyor.

İPUCU USB bellekler çalınabilir. Bu nedenle e-postalarınızı korumak için *Options / Security* menüsünden parola oluşturmalsınız. Reach-a-Mail'i başlattığınızda bu parolayı da girmeniz gerekecek.

Bilgi için: www.smartpctools.com

3 QIP 8020

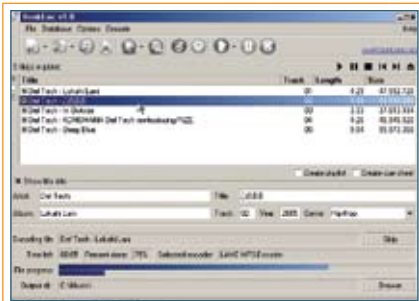
İŞLETİM SİSTEMİ Win98, Me 2000, XP, Vista
DİL Türkçe

Reklâmsız sohbet

■ QIP'de, ICQ'dan farklı olarak sürekli reklâm izlemek sorunda kalmadan diğer kullanıcılarla iletişim kurabiliyorsunuz. İstemci ile ICQ'nun yanı sıra AIM'de de oturum açabilirsiniz. Yalnızca listenizdeki kişilerden gelen mesajları görmek istiyorsanız, yığın posta filtresini kullanın.

İPUCU Üreticinin internet sayfasından farklı arayüzlerin (skins) yanı sıra, örneğin Contact Manager ya da Türkçe dil dosyası gibi eklentilere ulaşabilirsiniz.

Bilgi için: <http://qipim.com>

5 BONKENC 1.0.4

İŞLETİM SİSTEMİ Win98, Me 2000, XP, Vista
DİL İngilizce

Open Source Ripping

■ BonkEnc kopya koruması olmayan müzik CD'lerini son derece hızlı bir şekilde MP3, MP4, Ogg, Flac, AAC ve kendi biçimi olan Bonk'a dönüştürebiliyor. Bilgisayar internete bağlıysa araç, CCDB ve FreeDB gibi müzik veri tabanlarından yararlanarak sanatçı, albüm ve şarkı adı gibi etiket bilgilerini MP3 tag alanlarına taşıyor.

İPUCU BonkEnc kullanıcılarına tüm gerekli eklentileri sunuyor. Bu nedenle ayrıca harici bir eklenti kurmak gerekmiyor.

Bilgi için: www.bonkenc.org

6 ARTWEAVER 0.4.7

İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000, XP
DİL İngilizce

Photoshop alternatifi

■ Birden fazla katman desteği, render, saydamlık efektleri ve yeni özellikler sunan eklentiler... Kısacası Photoshop gibi oldukça pahalı yazılımların sunduğu her şey Artweaver'da mevcut. Araç *Iterative Save* özelliğiyle geliştirme aşamasındaki tüm adımları otomatik numaralandırıyor.

İPUCU Geliştiricinin internet sayfasını düzenli olarak ziyaret ederek güncel efekt eklentilerinden en kısa sürede haberdar olabilirsiniz.

Bilgi için: www.artweaver.de

7 ITUNESSYNC 1.5

İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000, XP
DİL İngilizce

Daha uyumlu iTunes

■ Apple'ın isteği müzik dünyasında bir devrim yapmak. Bu nedenle iTunes adlı yazılım sadece Apple iPod'larla birlikte sorunsuz çalışıyor. iTunes Sync ise bu konudaki tüm kısıtlamaları ortadan kaldırıyor ve iTunes'un diğer üreticilerin MP3 çalarlarıyla da çalışmasına olanak tanıyor.

İPUCU Geliştiricinin internet sayfasında *Tested MP3 Players* altından MP3 çalarınızın iTunes Sync tarafından desteklenip desteklenmediğini öğrenebilirsiniz.

Bilgi için: www.binaryfortress.com

8 COMODO FIREWALL PRO 2.4
İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000, XP
DİL Türkçe

Risksiz sörf

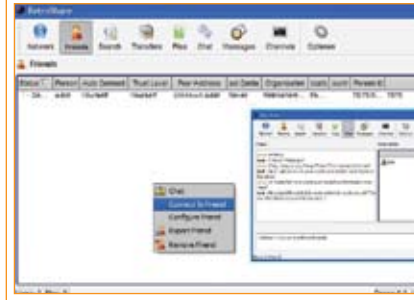
■ Masaüstü güvenli duvarından yardım alarak bilgisayarınızın güvenliğini artırmak istiyorsunuz. Ancak sistem kaynaklarını etkin bir şekilde kullanan ve sabit diskte fazla yer kaplamayan bir çözüm arıyorsunuz. Öyleyse Comodo Firewall'ın başarılı arayüzü üzerinden devam eden veri alışverişini her an izleyebilirsiniz. Yazılım gelen ve giden paketlerin tümünü analiz ediyor. Bu paketlerden herhangi biri standartlara uygun değilse uyarı ekrana geliyor. Denial of Service gibi daha ağır saldırılar karşısında Comodo'nun sunduğu acil durum özelliğinden yararlanabilirsiniz.

İPUCU 1 Zararlı yazılımlar belirli davranış kalıpları sergiler. Bu nedenle örneğin Truva atları kurulu bir uygulamadan yardım alarak farklı komutların çalıştırılması denenebilir. (DLL-Injection). Comodo'da *Güvenlik / Gelişmiş / Uygulama davranış analizi / Yapılandır* menüsünden bu tür saldırılar için tanıma özelliğinin etkin olup olmadığını öğrenebilirsiniz.

İPUCU 2 Comodo, dilerse sistem dosyalarını da analiz edebiliyor. Bunun için *Bileşen izleyicisi / Yenile*'ye tıklayın. Ekrana gelen uzun liste DLL dosyalarını içeriyor. Comodo çoğu durumda listedeki dosyaların ne işe yaradığını açıklıyor. Bu sayede WLAN bağlantısından yararlanmıyorsanız WLAN'dan sorumlu wscapi.dll'i engelleyebilirsiniz.

İPUCU 3 *Etkinlik / Raporlar*'daki sarı kayıtlar sizi korkutmasın. Çoğu durumda listelenen etkinlikler zararsız port taramalarından ibaret. PC'niz iş yerinizdeki ağa bağlı ise benzer port taraması mesajları log dosyasını kısa sürede dolduracaktır. Uyarı kırmızı renkte olsa bile paniklemezsiniz gerekmiyor. Çünkü güvenlik duvarı herhangi bir saldırı algıladığında onu engelleyebiliyor.

Bilgi için:
<http://personalfirewall.comodo.com>

9 RETROSHARE 0.3.11B
İŞLETİM SİSTEMİ Win XP, Linux
DİL İngilizce

Her yerde anonim

■ E-posta onayı yoluyla arkadaşlarınızı davet ettikten sonra onlarla sohbet edebilirsiniz. Retroshare merkezi sunuculardan yararlanmadığından ve bağlantıyı şifrelediğinden iletişim sırasında da tümüyle anonim kalabilirsiniz. *Turtle F2F Hopping* ise IP adresinizi gizlemenizi sağlıyor.

İPUCU Güvenlik duvarları Retroshare'in çalışmasına engel olabiliyor. Bu durumda *Options / Server/ Firewallled*'u işaretleyin.

Bilgi: <http://retroshare.sourceforge.net>

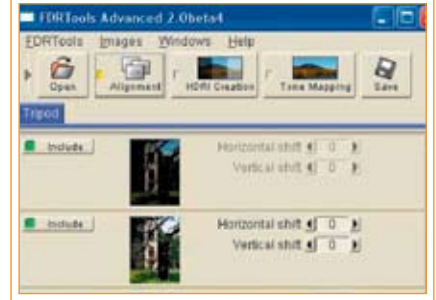
11 DESKLOOPS V2.1
İŞLETİM SİSTEMİ Win XP
DİL İngilizce

Hepsi bir arada

■ Deskloop açtığınız pencerelerin tümünü bir silindir üzerine yansıtıyor. Fare işaretçisini pencerenin sol ya da sağına sürükleyerek pencereler arasında geçiş yapılabilir. Herhangi bir pencere kapatıldığında araç hemen bir sonraki pencereyi görüntülüyor. Çalışma şekli karmaşık gibi görünse de XP'nin kullanımını kolaylaştırıyor.

İPUCU Sağ fare tuşundan yardım alarak pencerelerin ekranın üst kısmında film şeridi şeklinde gösterilmesini sağlayabilirsiniz.

Bilgi için: www.xilokit.com/deskloops/

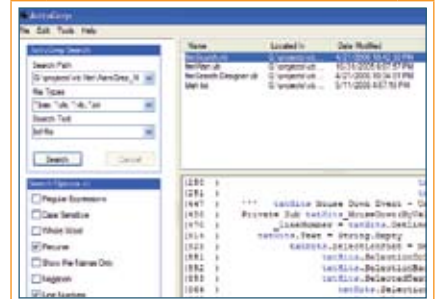
10 FDRTOOLS 2.0 BETA
İŞLETİM SİSTEMİ Win98, Me, 2000, XP, Vista
DİL İngilizce

Fotoğraf sanatı

■ Profesyonel fotoğrafçıların bir çoğu HDR yöntemiyle (High Dynamic Range) çektiği fotoğraflara değer katıyor. Farklı pozlanmış bu fotoğrafların bir araya getirilmesiyle sanat eserleri ortaya çıkabiliyor. Farklı pozlanmış birden fazla özdeş fotoğrafı yükledikten sonra onları bir HDR çalışmasına dönüştürmek için *HDRI Creation*'a tıklamak yeterli.

İPUCU FDRTools altında JPEG gibi biçimlerde de çalışmak mümkün.

Bilgi için: www.fdrtools.com

12 ASTROGREP 4.1.3
İŞLETİM SİSTEMİ Win 98, 2000, XP, Vista
DİL İngilizce

Aradığınızı bulun

■ Linux ve Unix kullanıcıları Grep sayesinde dünyanın en etkin arama özelliklerinden birinden yararlanabiliyordu. Ancak bunun için komut satırıyla muhatap olmak gerekiyordu. Oysa AstroGrep'te durum farklı. Araç yüksek performanslı aramayı konforlu bir arayüzle birleştiriyor.

İPUCU AstroGrep kurulum gerektirmiyor. Aracı USB belleğinizi kullanarak herhangi bir PC'den başlatabilirsiniz.

Bilgi için:
<http://astrogrep.sourceforge.net>

AYIN İPUÇLARI

Ekim 2007

Windows

172

- 1- **Windows Vista:** Otomatik kullan özelliğini kişiselleştirmek
- 2- **Windows XP, Vista:** Bazı yazılımların Başlat menüsünde görüntülenmesini engellemek
- 3- **Windows 2000, XP:** Dizüstü bilgisayarlarda donanım bileşenlerini hızla açıp kapatmak
- 4- **KISA İPUÇLARI:** Sistem, Vista Masaüstü, Görev Çubuğu, Sistem, Windows Gezgini, Windows Gezgini
- 5- **UZMAN İPUÇU:** Windows 2000, XP, Vista: Kurulu yazılımların listesini oluşturmak

Uygulamalar

176

- 6- **Office 2007:** Belgeleri doğrudan PDF biçiminde kaydetmek
- 7- **Office 2007:** Gerekli geliştirici araçlarına en kısa sürede ulaşmak
- 8- **Office 2000, XP, 2003, 2007:** Office 2007 belgelerini önceki sürümlerde de kullanmak

İletişim ve internet

178

- 9- **Internet Explorer 7:** Kaybolan e-posta düğmesini yeniden görünür hale getirmek
- 10- **Firefox 1.5, 2.x:** Yeni sayfaları direkt doğrudan güncel sekmenin yanında açmak
- 11- **KISA İPUÇLARI:** Excel, Internet Explorer, Outlook, Word

Donanım

180

- 12- **İşlemci terfisi:** Vista'da Intel'in Quad Core işlemcilerini doğru tanıtmak
- 13- **Kızıl ötesi uzaktan kumanda:** Uzaktan kumandanın çalışıp çalışmadığını anlamak
- 14- **USB bellek:** Tanınan ancak listelenmeyen USB belleğe ulaşmak

!Dikkat: Program kodlarının verildiği bölümdaki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (»«) ile belirtiliyor.

Araçlar DVD'de: ipuçlarında adı geçen programları CHIP CD/DVD'de bulabilirsiniz.

TIPS & TRICKS

Donanım ve yazılım sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

1 Windows Vista

Otomatik kullan özelliğini kişiselleştirin

Dijital kameranızı bilgisayara bağladığınızda ya da CD ve DVD'lerinizi sürücüye yerleştirdiğinizde karşınıza birden fazla seçenek çıkıyor. Bu seçeneklerle örneğin DVD içeriğini Windows Gezgini'yle görüntüleyebilirsiniz. Vista'nın sizi her defasında aynı seçimle baş başa bırakmaması ve bazı medya türleri için her seferinde aynı eylemi gerçekleştirmesi elinizde.

İPUÇU Medya türleriyle tercih edilen eylemleri kalıcı olarak eşleştirmek elinizde. Bunun için **Başlat / Denetim Masası**'ndan **Donanım ve Ses'e** tıklayın ve sonrasında **Otomatik Kullan'ı** seçin. Denetim Masası için "Klasik Görünüm" tercih edilmişse aynı pencereye **Otomatik kullan** simgesine çift tıklayarak doğrudan ulaşabilirsiniz. Açılan iletişim penceresinden **AutoPlay** özelliğini yapılandırın. İşletim sisteminin farklı medya ve aygıt türleriyle karşılaştığında hangi tepkiyi vereceğini bu listeden görebilirsiniz. Medya'dan, **Müzik CD'si**, **Geliştirilmiş ses CD'si**, **DVD filmi**, **Yazılım ve oyunlar**, **Resimler**, **Video dosyaları**, **Ses dosyaları**, **Boş DVD**, **Karmaşık içerik** ve **Blu-ray Disk filmi** bu listenin öğelerinden. Windows **Aygıtlar** alanında ise dijital kameranızı ve onunla ilgili eylem tercihinizi ekrana getiriyor. Türlerden herhangi biri için belirli bir

eylem belirlemek istemiyorsanız *Her seferinde bana sor'u* seçerek o medya türüyle ilgili seçimin yeniden ekranda belirmesini sağlayabilirsiniz. *Kaydet'e* tıklayarak değişiklikleri onaylayın.

2 Windows XP, Vista

Bazı yazılımların Başlat menüsünde görüntülenmesini engellemek

Windows, sık sık kullandığınız yazılımları Başlat menüsündeki bir listede bir araya getiriyor. Ancak burada listelenen yazılımların bazıları masaüstünde ya da Hızlı Başlat alanında zaten yer alıyor.

İPUÇU Kayıt Defteri anahtarları üzerinden hangi uygulamaların Başlat menüsündeki ilgili alan girebileceğini belirleyebilirsiniz. Vista kullanıcısıysanız öncelikle yönetici haklarına sahip bir kullanıcıyla oturum açın ve **Başlat / Tüm Programlar / Çalıştır'ı** açın ve buradan **regedit.exe** komutunu çalıştırdıktan sonra Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatmak için güvenlik uyarısını onay vererek geçin. XP'de aynı işlem için **Başlat / Çalıştır** menüsünden aynı adı taşıyan iletişim penceresine ulaşabilirsiniz. Bu işletim sisteminde güvenlikle ilgili pencere karşınıza çıkmayacak. Kayıt Defteri Düzenleyicisi penceresinin solundaki alandan **HKEY_CLASSES_ROOT\Applications** penceresine geçin. Buradan uygulamaların her biri için ilgili EXE dosyasının adıyla

5 UZMAN İPUCU: Kurulu yazılımların listesini oluşturmak

Windows'unuz aşırı derecede yavaşlamışsa yeniden kurmak en iyi çözüm haline gelmiş olabilir. Ancak bu işlem daha önce kurduğunuz tüm yazılımları kaybetmenize yol açıyor. Kullandığınız yazılımların listesini oluşturmak ve işe yarar olduğunu düşündüklerinizi yeniden kurmak isteyebilirsiniz.

Program Ekle veya Kaldır iletişim penceresi yazılım listesi oluşturmanıza yardımcı olmuyor. Çünkü bu pencerede "Dışarı ver" ya da "Yazdır" gibi bir seçenek yok. Oysa ipucumuz farklı seviyelerde detay içeren üç farklı liste oluşturma'nızı sağlıyor.

Standart araçlarla basit liste oluşturmak

Sistemde kurulu yazılımların listesini elde etmenin en hızlı yolu Windows'un sunduğu standart araçları kullanmaktan geçiyor. Bunun için Başlat menüsünden *Tüm Programlar / Donatılar / Sistem araçları / Sistem Bilgisi*'ne tıklayın. Açılan pencereden *Yazılım ortamı*'ni seçin. Daha sonra *Program grupları*'ni seçin. *Dosya / Ver*'e tıklayın.

Daha fazla ayrıntı öğrenmek

İlk skript'imiz kurulum tarihi, klasör, sürüm numarası gibi detayların yazılım listesinde yer almasını sağlıyor. Aşağıdaki satırları girmek için Not Defteri'nden yardım alabilirsiniz.

```
Set objFSO = CreateObject("Scripting.FileSystemObject")
Set objTextFile = objFSO.CreateTextFile("c:\software.tsv", True)
strComputer = "."
Set objWMIService = GetObject("winmgmts:" & "{impersonationLevel=impersonate}!\\" & strComputer & "\root\cimv2")
Set colSoftware = objWMIService.ExecQuery("SELECT * FROM Win32_Product")
objTextFile.WriteLine "Caption" & vbtab & _
"Description" & vbtab & _
"Identifying.Number" & vbtab & _
"Install.Date" & vbtab & _
"Install.Location" & vbtab & _
"Install.State" & vbtab & "Name"
```

```
& .vbtab & _
```

```
"Package.Cache" & .vbtab & "SKU.Number" & .vbtab & "Vendor" & .vbtab & _
& "Version"
```

```
For Each objSoftware in colSoftware
```

```
objTextFile.WriteLine objSoftware.Caption & .vbtab & _
```

```
objSoftware.Description vbtab & _
```

```
objSoftware.IdentifyingNumber & .vbtab & _
```

```
objSoftware.InstallDate & .vbtab & _
```

```
objSoftware.InstallLocation & .vbtab & _
```

```
objSoftware.InstallState & .vbtab & _
```

```
objSoftware.Name & .vbtab & _
```

```
objSoftware.PackageCache & .vbtab & _
```

```
objSoftware.SKUNumber & .vbtab & _
```

```
objSoftware.Vendor & .vbtab & _
```

```
objSoftware.Version
```

```
Next
```

```
objTextFile.Close
```

Dosyayı *software.vbs* adıyla kaydedin ve üzerine çift tıklayarak onu başlatın. Skript her satırında sistemde kurulu yazılımlardan birine ait bilgileri içeren bir metin dosyası oluşturuyor. C:\ sürücüsündeki *software.tsv* dosyasını Excel ile görüntüleyebilirsiniz. Bunun için *Dosya / Aç* menüsüne girin. Dosya türü alanından *Tüm dosyalar (*.*)*'yi seçin. Metin dosyasının bulunduğu klasöre geçin ve *software.tsv*'yi işaretledikten sonra *Aç*'a tıklayın. Sihirbazı önce *İleri*'ye, ardından *Son*'a tıklayarak tamamlayın.

Eksiksiz bir liste oluşturmak

Güvenlik güncellemelerinin tümünü, kurulum klasörü, ID, sürüm numarası ve Package Cache gibi bilgileri içeren

eksiksiz bir liste oluşturmak için Kayıt Defteri'ndeki Uninstall anahtarından bilgi alan ikinci skript'imizden yararlanabilirsiniz.

```
strHost = "."
Const HKLM = &H80000002
Set objFSO = CreateObject("Scripting.FileSystemObject")
Set objTextFile = objFSO.CreateTextFile("c:\software2.tsv", True)
objTextFile.WriteLine "isim" & vbtab & "kurulum tarihi"
Set objReg = GetObject("winmgmts://." & strHost & "/root/default:StdRegProv")
Const strBaseKey = "Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Uninstall\"
objReg.EnumKey HKLM, strBaseKey, arrSubKeys
For Each strSubKey In arrSubKeys
intRet = objReg.GetStringValue(HKLM, strBaseKey & strSubKey, "DisplayName", strValue)
If intRet <> 0 Then
intRet = objReg.GetStringValue(HKLM, strBaseKey & strSubKey, "QuietDisplayName", strValue)
End If
intRet1 = objReg.GetStringValue(HKLM, strBaseKey & strSubKey, "InstallDate", strValue2)
If (strValue <> "") And (intRet = 0) Then
objTextFile.WriteLine strValue & vbtab & strValue2
End If
Next
objTextFile.Close
```

Kodu *software2.vbs* adıyla kaydedin. Bu yolla oluşturduğunuz liste tüm yazılımların adlarıyla beraber kurulum tarihlerini de içerecek. Ayrıca söz konusu listeyle Excel altında da çalışabileceksiniz. →

6 Office 2007

Belgeleri doğrudan PDF biçiminde kaydetmek

Yepyeni bir Office ve yepyeni belge biçimleri... Ancak yeni sürüme sahip olmayan birçok kullanıcı için şu anda bu dosyalarla çalışmak mümkün değil. Office 2007’de hazırladığımız belgelerin bu kullanıcılar tarafından da görüntülenmesini istiyorsanız Word ve Excel dosyalarını PDF olarak kaydedebilir ve paylaşabilirsiniz. Bu yolla belgelerinizin üzerinde değişiklik yapılmasını da engelleyebilirsiniz.

İPUCU Ücretsiz bir Microsoft eklentisiyle PDF’e dönüştürme işlemini doğrudan Office paketindeki yazılımlara entegre edebilirsiniz. Bu ek araçtan yararlanabilmek için Word 2007’yi başlatın ve Office düğmesine tıklayın. Fare işaretçisini *Farklı kaydet*’in üzerine getirin ve Diğer dosya biçimleri için *eklenti bul*’a tıklayın. Word Yardımı ekranında Microsoft’un sağladığı *PDF veya XPS Olarak Yayımla eklentisini yükleme ve kullanma*’ya tıklayın ve *Microsoft 2007 Microsoft Office programları için PDF veya XPS Olarak Kaydet Eklentisi* bağlantısını seçin. Bu adım Internet Explorer’ın açılmasını ve “2007 Microsoft Office Eklentisi: Microsoft PDF Veya XPS Olarak Kaydet” sayfasının görüntülenmesini sağlayacak. Microsoft, aracı yüklemenize izin vermeden önce kullandığınız Office paketinin lisanslı olup olmadığını kontrol ediyor. Bu kontrol zorunlu. *Devam*’a tıkladığınızda internet tarayıcı penceresinde de belirtildiği üzere Office Doğrulama Bileşeni eklentisi yükleniyor.

Office paketinizin lisansı doğrulandıktan sonra *Yükle*’ye tıklayarak *SaveAsPDFand XPS.exe* dosyasını bilgisayarınıza kopyalayın. Windows Gezgini üzerinden indirdiğiniz dosyaya çift tıklayın ve kurulum sihirbazının direktiflerini uygulayın. Lisans sözleşmesine onay vererek eklentiyi Office 2007’yle birlikte kullanmaya başlatabilirsiniz.

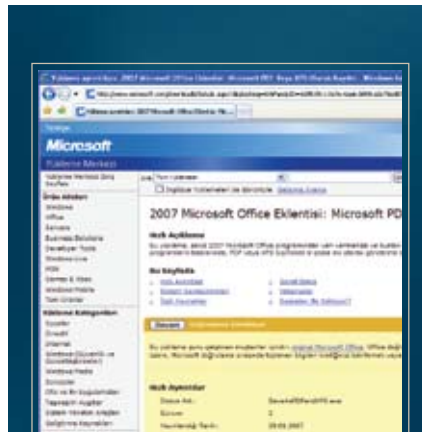
PDF kaydetmede: kurulum sonrasında Office düğmesi altından *Farklı Kaydet* menüsü ile PDF veya XPS seçeneği de

yer almaya başlayacak. Konumu belirledikten sonra dosya adını girin ve Kayıt Türü olarak PDF’in seçtiğinden emin olun. Araçlar seçeneklerinden dosya ile ilgili gelişmiş ayarlara ulaşabilirsiniz. XPS (XML Paper Specification) Microsoft tarafından PDF’e rakip olarak geliştirilen bir dosya biçimi. XPS dosyalarını görüntülemek için ek bir araç gerekiyor. **Dikkat!** Bu eklenti Access altından kurulamıyor.

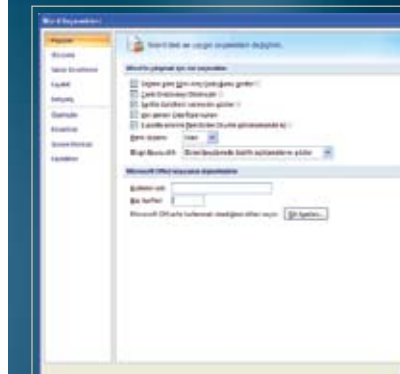
7 Office 2007

Gerekli geliştirici araçlarına en kısa sürede ulaşın

Microsoft Visual Basic düzenleyicisini [Alt]+[F11] tuş bileşimi ile çağırabilirsiniz. Ancak yeni gelişmiş araç çubuğu üzerine bu aracı çalıştırabilecek bir düğmeyi yerleştirmek istiyor olabilirsiniz.

6 EKLEYİN Bu eklentiyle belgeleri PDF biçiminde kaydedebileceksiniz.

7 UZMANLARA Geliştirici araçlarını simge çubuğunda görüntüleyebilirsiniz.

İPUCU Visual Basic düğmesi normalde görünür olmayan “Geliştirici Sekmesi” altında yer alıyor. Bu sekmeyi etkin hale getirmek için Word 2007 altındayken *Office* düğmesine tıklayın ve *Word Seçenekleri*’ni seçin. Açılan iletişim penceresinin solundaki bölmeden *Popüler*’i işaretleyin. Daha sonra sağdaki bölmeden *Şeritte Geliştirici sekmesini göster*’i işaretledikten sonra *Tamam*’a tıklayarak seçiminizi onaylayın.

Artık Geliştirici sekmesi de araç çubuğu üzerinde yer alıyor. Buradan Visual Basic’i başlatabilir, makro kaydedebilir ya da yönetebilir ve güvenlik konusunda çeşitli önlemler alabilirsiniz. Makrolar ve Makro Güvenliği gibi düğmelere diğer sekmelerden de ulaşabilirsiniz, ancak Visual Basic için bu sekme-ye ihtiyacınız olacak.

Yukarıdaki değişikliğin Excel ve PowerPoint’e de yansımaları, yani geliştirici araçlarının ayrı bir sekme olarak görüntülenmesini istiyorsunuz. O halde bu Office uygulamalarını başlattıktan sonra Office Excel Seçenekleri ve Office / PowerPoint Seçenekleri menülerini kullanarak yukarıdaki ayarları buralarda da etkin hale getirmeniz gerekiyor.

8 Office 2000, XP, 2003, 2007

Office 2007 belgelerini önceki sürümlerde de kullanmak

Microsoft Office’in en son sürümünde hazırlanan belgeleri eski sürümlerde doğrudan görüntüleyemiyorsunuz. Ancak yalnızca bu dosyalarla çalışabilmek için yeni paketi satın alabilecek bütçeye de sahip değilsiniz.

İPUCU Yeni sürümü satın almak zorunda değilsiniz. Microsoft bu amaçla Microsoft Office Uyumluluk Paketi adını taşıyan bir paket yayınlamış durumda. Bu paketi Microsoft Download Center üzerinden edinebilirsiniz. Burada FileFormatConverters.exe dosyasını aratın. Aracın kurulumunu başlatmadan önce Office XP ya da 2003 ile ilgili tüm güncellemeleri yüklediğinizden emin olun. Bunun için Başlat menüsündeki Windows Update’ten →

yararlanabilir ya da Internet Explorer üzerinden <http://www.update.microsoft.com/windowsupdate/v6/default.aspx?ln=tr> adresini ziyaret ederek kullanılabilir durumdaki tüm güncellemeleri indirip kurabilirsiniz. Daha sonra FileFormatConverters.exe dosyasına çift tıklayarak kurulumunu başlatın.

Paket, Başlat menüsüne yeni bir komut eklemiyor. Aracın kurulup kurulmadığını Denetim Masası'ndaki Program Ekle veya Kaldır menüsünden kontrol edebilirsiniz. Yeniden başlatma sonrasında Office uygulamalarındaki Dosya menüleri, yeni biçimlerle ilgili seçenekleri de sunmaya başlıyor.

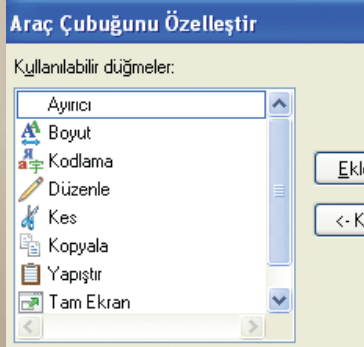
Artık eski Office sürümlerinde de belgelerinizi yeni dosya biçimlerine dönüştürebilirsiniz. Bunun için örneğin Word altından *Dosya / Farklı Kaydet* menüsünden yararlanarak *Kayıt Türü* alanından *Word 2007 Makro etkinleştirilmiş belgesi*'ni seçebilirsiniz.

Office 2007 belgeleri kaydetmek için önceki sürümler tarafından desteklenmeyen yeni XML biçimini kullanıyor. Word 2007'deki DOCX ve DOCM dosya uzantıları aslında bu duruma işaret ediyor.

9 Internet Explorer 7 Kaybolan e-posta düğmesini yeniden görünür hale getirmek

Internet Explorer 6'da e-posta düğmesi ile iletileri okumak ve ilginç bağlantıları e-posta yoluyla göndermek mümkündür. IE7'de ise bu pratik düğme bulunmuyor.

İPUÇU Internet Explorer 7'de bir önceki sürümdeki e-posta düğmesinin

9 GİZLENMİŞ Bu pencere-
den *Posta Oku* düğmesini
simge çubuğuna ekleyebilirsiniz.

10 KOMSU Bu seçim, yeni
sekmelerin etkin olanın he-
men sağında açılmasını sağlıyor

görevleri farklı noktalara dağıtılmış durumda. Yeni Posta Oku düğmesiyle internet tarayıcınız üzerinden e-posta istemcinizi çalıştırabilirsiniz. Bu yeni düğmeyi simge çubuğuna eklemek için *Araçlar* menüsüne tıklayın ve *Araç Çubukları*'ndan *Özelleştir*'i seçin. Daha sonra *Araç Çubuğunu Özelleştir* penceresinde *Kullanılabilir Düğmeler*'den *Posta Oku*'yu işaretleyin. *Ekle* ve *Kapat*'a tıklayın. Şimdi simge çubuğunu yapılandırarak düğmeleri görünür hale getirmeniz gerekiyor. Herhangi bir

değişiklik yapamıyorsanız, bu söz konusu çubuğun kilitlendiği anlamına geliyor. *Araçlar / Araç Çubukları* menülerinden *Araç Çubuklarını Kilit*'nin onay işaretini bu seçeneğe tıklayarak kaldırın. Herhangi bir bağlantı ya da sayfayı e-posta yoluyla göndermek istediğinizde öncelikle onu görüntüleyin. Daha sonra simge çubuğu üzerinden *Sayfa*'ya ve *Sayfayı e-posta ile gönder*'e ya da *Bağlantıyı e-posta ile gönder* seçeneklerinden uygun olana tıklayın.

10 Firefox 1.5, 2.x Yeni sayfaları güncel sekmenin yanında açmak

Firefox yeni bir bağlantıya tıkladığınızda yeni sekmeleri en sağda açıyor. Birden fazla sekme etkin durumdaysa aynı konuyla ilgili sayfaların sekmeleri arasında geçiş yapmanız zorlaşıyor. Bu durumda sekmelerin yerlerini değiştirmeyi de seçebilirsiniz. Ancak bunun yerince pratik olduğunu söylemek güç.

İPUÇU Tab Control adlı ücretsiz eklenti, internet tarayıcının ayarlarına müdahale ederek yeni sekmelerin etkin olan sekmenin hemen sağında açılmasını sağlıyor. CHIP DVD'sinde bulunan eklentiye <https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/1480> adresinden de indirebilirsiniz. Bu sayfadan önce *Install Now*'a ardından *Firefox'tan Şimdi Kur*'a tıklayın. Kurulum tamamlandığında Firefox uygulamasını *başlat*'la seçin. Sekmelerin konumlandırılmasıyla ilgili değişiklik standart olarak etkin hale geliyor. Ayrıca sekmelerden herhangi →

11 KISA İPUÇLARI

Excel

Ayrı bir sekme üzerinde standart bir grafik yaratmak için kullanılacak verileri işaretledikten sonra [Alt]+[F1] tuş bileşimini kullanın.

Internet Explorer

Sörf geçmişinin kaydedilmesini engellemek için *Araçlar / İnternet Seçenekleri / Genel*'de Geçmiş değerini 0 olarak değiştirin.

Excel

Karekök işlevi yalnızca karekök almak için kullanılabiliyor. x sayısının =KUVVET(x;1/n) ya da =x^(1/n) formülünü kullanın.

Internet Explorer

[F11] ile tam ekran moduyla normal mod arasında geçebilirsiniz. Tam ekran modunda adres girmek için [CTRL]+[O] tuş bileşimini kullanın.

bilirsiniz.

Outlook

Araçlar / Seçenekler / Diğer / Gezinti Bölmesi'nden Outlook'un öğeleri okundu olarak işaretlemesini engelleyebilirsiniz.

Word

Köprü haline getirilen bağlantıları eski haline getirmek için sağ fare tuşuyla üzerine tıkladıktan sonra *Köprüyü Kaldır*'ı seçin.

birini kapattığınızda solundaki sekme etkinleştiriliyor. Tab Control eklentisi sekme özelliklerine müdahale etmenize ve örneğin minimum ve maksimum sekme genişliği ve kapatma düğmesine müdahale etmenize izin veriyor. Değişiklik yapmak için Araçlar / Eklentiler'den Tab Control'ü işaretledikten sonra Seçenekler'e tıklayın. Buradan minimum sekme genişliğini örneğin 50 olarak değiştirerek, başlıklardaki içeriğin daha kolay anlaşılmasını sağlayabilirsiniz. Close Button alanından One, on active tab'ı seçin.

Bu seçim arka plandaki sekmelerden birine geçerken yanlışlıkla kapatmanızı engelliyor. *Tamam'*a tıklayarak değişikliklere onay verebilirsiniz.

12 İşlemci terfisi Vista'da Intel'in Quad Core işlemcilerini doğru tanıtmak

İki yerine dört: Core 2 Duo işlemcili bilgisayarınıza, Windows Vista işletim sistemini kurmuştunuz. Şimdi bu bilgisayarın sunduğu performansı yeterli görmediğiniz için Core 2 Duo işlemcisi Core 2 Quad Q6600 ile değiştirdiniz. Ancak terfi sonrasında Vista daha kararsız davranmaya ve sık sık çökmeye başladı.

İPUCU Vista işlemciler için gerçek bir Tak-Çalıştır desteği sunmuyor. İşletim sistemi terfi sonrasında listeye iki işlemci çekirdeği daha ekleniyor.

Ancak Aygıt Yöneticisi'nde işlemciler listesinde, ikisi bir önceki işlemcinize işaret eden (Core 2 Duo E6x00), diğer ikisi yeni işlemcinizi tanımlayan (Core 2 Quad Q6600) dört ayrı çekirdek adıyla karşılaşıyorsunuz.

Vista'nın çekirdeklerden ikisinin farklı saat hızlarında çalışıyormuş gibi görünmesi er ya da geç sorunlara neden oluyor.

Bu durumda Aygıt Yöneticisi'nden E6x00 kayıtlarına sağ tıklayarak, *nesne* menüsünden *Kaldır*'ı seçmelisiniz. Vista'yı yeniden başlattığınızda dört işlemci çekirdeği de hatasız bir şekilde Q6600 olarak tanınacak ve bilgisayarınız stabil bir şekilde çalışmaya başlayacak.

13 IR SİNYALİ Cep telefonu kamerasıyla kızıl ötesi sinyali görüntüleyebilirsiniz.

13 Kızıl ötesi uzaktan kumanda Uzaktan kumandanın çalışıp çalışmadığını anlamak

Televizyonunuz kızıl ötesi uzaktan kumandanıza tepki vermiyor. Pilleri değiştirmek de sorunu çözmiyor. Kumandanızın bozulup bozulmadığını nasıl anlayacaksınız?

İPUCU İnsan gözü, kızıl ötesini algılaya yeteneğine sahip değil. Bu nedenle uzaktan kumandanın televizyona gönderdiği sinyalleri görmemiz imkânsız. Ancak uzaktan kumandanın çalışıp çalışmadığını anlamak için ileri teknoloji ürünü donanım da ihtiyacınız yok. Dijital fotoğraf makinelerinin sensörleri dalga boyları 940 ile 950 nanometre arasında değişen kızıl ötesi ışığı algılayabiliyor. Tek yapmanız gereken üzerindeki tuşlardan birini basılı tutarken kumandayı makineye doğru çevirmek ve o anı fotoğraflamak. Çekilen fotoğraftan ışığı kolaylıkla fark edebilirsiniz. Diğer seçeneğiniz ise ortalama bir dijital fotoğraf makinesiyada camcorder'ın LCD'sinden canlı önizleme yapmak. Kaliteli dijital fotoğraf makineleriyle çekim yaparsa çok anlamlı olmayabilir. Pozlama süresi genellikle çok kısa olduğundan kumandanadan gönderilen sinyalin fotoğraf karesine yansımaması olasılığı artıyor.

14 USB bellek Tanınan ancak listelenmeyen USB belleğe ulaşmak

USB belleği bilgisayarınızdaki USB yuvalarından birine taktığınız anda Windows'un klasik uyarı mesajı duyuluyor.

Ancak USB bellek Windows Gezgini'nde görüntülenmediği gibi "Windows'un ne yapmasını istersiniz?" sorusunun yönetildiği iletişim penceresi de ekrana gelmiyor. Oysa diğer sabit disk ve ağ sürücülerini Windows Gezgini penceresindeki yerini koruyor.

İPUCU Bu sorun genellikle bilgisayarları sistem yöneticisi tarafından yönetilen bir ağa bağlı kullanıcıları etkiliyor. Gece yarısı ağ üzerinde IT departmanı tarafından yeni sürücüler paylaşımına açıldığında kullanıcının bu durumdan haberi olmuyor. Herhangi bir USB bellek ilk kez kullanıldığında ona boştaki ilk sürücü harfi, örneğin E: atanıyor. Windows bu harfi gelecekte de hafızasında tutmaya devam ediyor. Ancak daha sonra IT departmanındaki ağ yöneticisi yeni bir sürücü paylaşımı oluşturup ona E: harfini atadığında USB bellekle çakışma yaşanıyor. Windows USB bellek için E: harfini kullanmaya devam etse de yalnızca ağdaki sürücüyü görüntülüyor. Sorunu ortadan kaldırmak için USB bellek için belirlenen harfi değiştirmelisiniz. Bunun için *Başlat / Denetim Masası/ Yönetimsel Araçlar / Bilgisayar Yönetimi*'ni görüntüleyin. Açılan *yeni pencereden Depolama/ Disk Yönetimi*'ne tıklayın. Bu pencereden USB belleğinize tekrar ulaşabilirsiniz. Belleği işaretleyin ve üzerine sağ tuşla tıklayarak bağlam menüsünü açın. Sürücü harfi ve yolu değiştir'i seçin ve son olarak Değiştir'e tıklayın. Bu adımdan yeni ve başka bir sürücü tarafından kullanılmayan bir harfi işaretleyin. Gelecekteki çakışmaları engellemek için alfabetik olarak sonlarda yer alan bir harfi kullanmanızı öneriyoruz. Alex Nolan tarafından geliştirilen (www.alexnolan.net) ve CHIP DVD'sinden de ulaşabileceğiniz Drive Manager adlı araç ile sürücülerini listelebilirsiniz. Bu ücretsiz yazılım ile sürücülerini yöneterek onların Windows Gezgini'nde görünür ya da görünmez olmasını sağlayabilir, alt klasörlere sürücü harfleri atayabilirsiniz. ■

Bilgin Koşucu, bilgin@chip.com.tr

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini websiteleri@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

havadurumu.com.tr Türkiye English

anasayfa deniz suyu (°C) hakkımızda bize ulaşın

Lütfen aradığınız ülkeyi ve şehri aşağıdan seçiniz
Türkiye İstanbul Şehir, Ülke Ara Tavsife Et

Veya aşağıdan arayınız

Bugün, 23 Eylül 2007

İstanbul
18°C, Parçalı Bulutlu

Son Güncellenme 19:59
Hissedilen 18°C
Nem Oranı 59%
Görüş Mesafesi 8 km
Rüzgar Kuzey, 31 km/h
Basınç 1020 mb
Çiğ Noktası 10°C

→ Bu şehri anasayfanız yapın

Açılış Sayfam Yap
Favorilerime Ekle

Sitenizde Ücretsiz Hava Durumu İstisi Yayınlayın

14 Günlük Hava Durumu Tahmini

Tarih	Gündüz	Gece
24/09, Pazartesi	Parçalı Bulutlu	20°C 16°C
25/09, Salı	Genelde Güneşli	22°C 16°C
26/09, Çarşamba	Güneşli	23°C 16°C
27/09, Perşembe	Güneşli	25°C 16°C
28/09, Cuma	Güneşli	25°C 17°C
29/09, Cumartesi	Güneşli	24°C 18°C
30/09, Pazar	Güneşli	21°C 17°C
01/10, Pazartesi	Güneşli	21°C 17°C
02/10, Salı	Tüm Gün Güneşli	21°C 14°C
03/10, Çarşamba	Güneşli	21°C 14°C

www.havadurumu.com.tr

HavaDurumu.com.tr Türkiye'nin profesyonel anlamda 14 günlük tahmin bilgisini veren ilk özel web sitesi. 2006 yılında yayına başlayan site, Türkiye'deki ve yurtdışındaki kullanıcılarına sık güncellenen ve kaliteli hava durumu veren bir yapı olmayı amaçlıyor. Türkiye'deki ve yurtdışındaki 10,000'den fazla şehir hakkında detaylı hava durumu bilgisi sunabilen web sayfası, bu bilgileri kolay anlaşılır bir yapıda sunarak kullanıcıların web sitesinden en iyi şekilde yararlanabilmesini sağlıyor. "Bu şehri anasayfanız yapın" bağlantısı sayesinde ziyaretçiler, sadece tek tıklamayla anasayfadan diledikleri şehir hakkındaki hava durumu bilgisine en hızlı ve kolay şekilde erişebiliyorlar.

www.barbuni.com

Barbuni.com web sayfası, okurunu haberci yapan bir haber sistemini kültür alanına taşıyor. Kullanıcılarının kitap, sinema, müzik, güzel sanatlar ve tiyatro dâhilindeki haberlerini editörleriyle kontrol edip, okura sunuyor. Böylece haberler taze ve özel kalıyor. Haberlerin yorum ve puanlarla değerlendirildiği site, kısa sürede kültür ve sanat dünyasının kalbini okurlarına sunmayı hedefliyor.

www.voiprehberi.com

VoipRehberi.com, VoIP teknolojisi hakkında Türkçe içerik oluşturmak ve bunu Türk internet kullanıcılarıyla paylaşmak için kurulmuş bir web sayfası. Site içeriğinde, Cep telefonunuzla VoIP üzerinden konuşma, Cep telefonunuzla VoIP üzerinden bilgisayarınıza arama, bilgisayarınızdan VoIP destekli cep telefonunuzu arama ve daha birçok işlemin nasıl yapıldığına detaylı olarak yer verilmiş.

www.mshowto.org

MShowto.org web sitesi, 2006 yılında bilişim sektöründeki bilgi paylaşımını arttırmak ve Microsoft ürünleriyle ilgili detaylı çözümler sunmak için Microsoft çalışanları tarafından oluşturulmuş bağımsız bir organizasyon. "Çözüm Sanatırı" sloganı ile yayın yapan site içersinde yer alan makaleler ağırlıklı olarak, Server Ailesi, Exchange ve ISA Server kategorileri altında yer alıyor.

www.fotokritik.com

FotoKritik Türkiye'deki ve yurtdışındaki Türk amatör ve profesyonel fotoğrafçıların buluşturmayı amaçlayan bir foto-eleştiri sitesi. Siteye üye olarak diğer kullanıcılar tarafından yüklenmiş fotoğrafları eleştirebilir, kendi fotoğraflarınızı diğer fotoğrafseverlerin beğenisine sunabilirsiniz. Kısacası fotoğrafla iç içe olabileceğiniz, her konuda detaylı bilgi edinebileceğiniz, bir ortam.

www.elektrik.gen.tr

Elektrik.gen.tr web sayfası, elektrik/elektronik'e gönül vermiş bir kaç arkadaşın, bu alanda yayın yapan Türkçe içerikli sitelerin çok fazla olmayışından yola çıkarak bir araya gelip, bizimde tuzumuz olsun diye kurmuş olduğu bir site. Sitede, teknik yazı, makale, döküman, katalog ve elektrik/elektronikle ilgili aklınıza gelebilecek her türlü konu hakkında detaylı bilgilere ulaşabilirsiniz.

www.teknofiyat.com

TeknoFiyat.com, PC ve çevre bileşenlerine yönelik bir fiyat arama motoru. Donanım firmalarının sitelerini periyodik dizinleyerek çalışıyor. Site, bazı kriterlere göre seçilmiş 38 firmaya ait fiyat bilgisi sunuyor. Satın almak istediğiniz ürünü aratırsanız ve Türkiye'nin en popüler alışveriş siteleri taranarak ürünün hangi sitede ne kadar fiyatla satışta olduğu listeleniyor.

www.zargan.com

Ücretsiz İngilizce Türkçe sözlük sitesi olan Zargan.com, diğer online sözlüklerden hayli farklı. Veritabanında, hukuktan tıba, bankacılıktan otomotive, birçok alanda toplam 423.220 adet terime yer veriyor. Site anasayfasında yer alan arama kutucuğunu kullanarak, rahatlıkla çeviri yapabilir, "Son Aradıklarım" bölümünden en son arattığınız terimlere ulaşabilirsiniz.

www.gizlicennetler.com

GizliCennetler.com'un amacı, büyük şehirlerin stresinden bunalıp en azından hafta sonlarında yakın yerlere gidip yorgunluklarını atmak isteyenlere rehber olmak ve tatil ihtiyacıyla yanıp tutuşanlara Türkiye'nin birbirinden ilginç çoğu bilinmeyen yörelerini ve tesislerini tanıtmak. Sitede önemle vurgulanan bir konu da, bizzat gidilmiş ve yemeklerin tadına bakılmış olması.

www.bulmacabulmaca.com

Bulmaca meraklıları için, bulmacaseverler tarafından hazırlanmış ve geliştirilmiş, özetle, "baryum'un simgesi, iki harfli, ilk harfi 'b'" diye sorup, cevap alabileceğiniz bir web sitesi. Aradığımız kelimenin tanımı ile ilgili "anahtar kelimeleri" girip, kelimenizin kaç harfli olduğunu belirtin, bulduğunuz harfleri yerleştirin ve aratın. Cevap, sitede yapılacak arama sonrası karşınıza çıkacak.

www.sitezapla.com

SiteZapla.com internet kumandası sayesinde, internet siteleri arasında sörf yapabiliyor ve beğenmediğiniz siteleri anında "zaplama" şansına sahip oluyorsunuz. Site veritabanına kayıtlı yaklaşık 6.000 web sitesi bulunuyor ve "Zapla!" düğmesine basarak bu siteler arasında rasgele dolaşmanın keyfine varabiliyorsunuz. Dilerseniz kategori seçerek sadece o kategoriye uygun web sitelerini ekrana getirebilirsiniz.

www.masaldinle.com

Kendisini "Masal Abla" olarak tanımlayan site kurucusu, annelere; "eğer bebeğiniz biraz büyüdü ve artık hayatı öğrenmeye başladıysa bu masalları onunla dinleyebilirsiniz" diye sesleniyor. Siteyi ziyaret ederek, Rapunzel, Katı Yürekli Zengin, Sarı Kanarya, Son Kurbağa, Yıralı Güvercin gibi birçok masalı çocuklarınıza dinletebilir ve beğendiklerinizi MP3 olarak bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

www.e-lezzet.com

Ramazan ayının kendine özgü o huzurunu yaşadığımız şu günlerde, "yemek tarifleri" sitesi tanıtmak adettendir. e-Lezzet.com web sayfasında Türk ve Dünya mutfaklarından birçok resimli yemek tariflerine ulaşabiliyorsunuz. Sebze yemeklerinden kebablara, hamur işlerinden çorbalara, keklerden dondurmalara uzanan çok geniş bir kategori yelpazesine sahip olan site, tarifleri derecelendiriyor.

DVD'lerde göze çarpanlar

Sizler için her ay özenle seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlarla dolup taştan eCHIP'lerin içeriklerini ve DVD'de yer alan bazı yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

File Divider

Dosya bölme

TAM SÜRÜM

• Büyük boyutlardaki dosyalarınızı küçük boyutlu parçalara ayırabilmenizi ve bu sayede istediğiniz ortama aktarabilmenizi sağlıyor.

- 252 KB
- Windows XP / Vista

TechSmith SnagIt

Görüntü alma

TAM SÜRÜM

• Ekran görüntüsü almak için Windows'un standartları yerine SnagIt'i kullanarak hem zamandan hem de işten tasarruf edebilirsiniz.

- 11,3 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

Ashampoo Burning Studio 2008

CD/DVD yazma

TAM SÜRÜM

• Yüzlerce MB'lık yazılımlarla uğraşmaktan bıktıysanız Ashampoo Burning Studio 2008 ile verilerinizi kolayca DVD'ye yazabilirsiniz.

- 5,69 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

MICROSOFT YAZILIMLARI

Microsoft yazılımlarını denemek için ürün anahtarları gerekiyor. Ürün anahtarlarını nasıl edineceğinize dair bilgiyi www.chip.com.tr/mstrial adresinden öğrenebilirsiniz.

DENEME SÜRÜMÜ

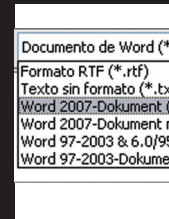
- 180 MB
- Windows XP / Vista

DENEME SÜRÜMÜ

- 200 MB
- Windows XP / Vista

ÜCRETSİZ

- 28 MB
- Windows XP / Vista

• Office Groove 2007 Groove 2007 ile artık takım arkadaşları proje etkinlikleri üzerinde çalışabilir ve çalışmalarını istedikleri yerde, istedikleri zaman paylaşabilirler.

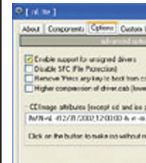
• Office OneNote 2007 OneNote 2007'nin gelişmiş arabirimi sayesinde bütün notlarınızı ve bilgilerinizi tek çatı altında toplayabilir ve kolayca erişebilirsiniz.

• Office 2007 ile hazırlanan dosyaları eski Office 2003 görüntüleyemediye Compatibility Tool ile artık bu sorun olmaktan çıkıyor.

nLite

XP kurulum düzenleme

ÜCRETSİZ

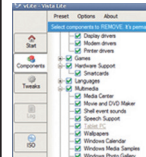
• nLite ile Windows XP yüklemesini yönetebilirsiniz. Yükleme yama, ek yazılım ekleyebilir ve istemediğiniz bileşenleri çıkartabilirsiniz.

- 2,03 MB
- Windows 2000 / XP / 2003 Server

vLite

Vista kurulum düzenleme

ÜCRETSİZ

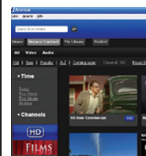
• Bu program ile kaynak tüketimi oldukça fazla olan Windows Vista'daki gereksiz uygulamaları istediğiniz gibi kaldırabilirsiniz.

- 1,49 MB
- Windows XP / Vista

Azureus

Torrent işlemcisi

ÜCRETSİZ

• Açık kaynak kodlu bir dosya paylaşım programı olan Azureus ile Torrent ağları veya internet üzerinden kolayca dosya indirebilirsiniz.

- 5,18 MB
- Windows 98 / ME / 2000 / XP / Vista

nWorld In Conflict

Demo

STRATEJİ

• Savaşmaya hazır mısınız? Gerçekçi grafiklere sahip, DirectX 10 Tabanlı World In Conflict'i strateji severler kesinlikle denemeli.

■ 1.20 GB
■ Windows Vista

Depths of Peril

Demo

RPG

• Depths of Peril, güçlü stratejik öğelere sahip olan tek oyunculu bir rol yapma oyunu. Göreviniz şehri canavarlardan korumak.

■ 64 MB
■ Windows XP / Vista

BASIC KIT

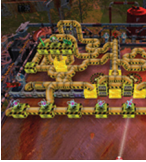
Program kütüphanesi

ACDSee Photo Manager 9.0 Build 108
Adobe Reader 8.1
Avira AntiVir PersonalEdition Classic 7.06.00.268 **Yeni**
Babylon 6.0.3 R4
BitTorrent 5.0.9
DirectX 9 Ağustos 2007
eMule 0.48a
Firefox Türkçe 2.0.0.6
GetRight Pro 6.3
Gimp 2.2.17
Google Talk
IrfanView 4.0
Java Runtime 6 - Update 2
K-Lite CodecPack Full 3.4.0 **Yeni**
mIRC 6.3 **Yeni**
Nero 7.10.1.0 Türkçe
.NET Framework 32 bit 3.0
.NET Framework 64 bit 3.0
NVU HTML Editör 1
OpenOffice 2.2.1 TR
QuickTime 7.2
Paint.NET 3.10 **Yeni**
Registry Mechanic 6
Thunderbird 2.0.0.6 Türkçe
Ultra Edit-32 v13.10a
26-uTorrent v1.7.4 **Yeni**
VLC Player 0.8.6c
WinAmp 5.35
Windows Live Messenger 8.1.0178 Türkçe
WinRAR 3.70 Türkçe
WinZIP 11.1
ZoneAlarm 7.0.337

Nuclear Ball 2

Arcade

DEMO

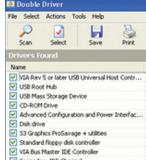
• Nuclear Ball 2, sekiz farklı alan ve 200 görev içeren, alev alan her şeyi patlatabileceğiniz eğlenceli bir oyun. Bulmaca çözmeniz de gerekiyor.

■ 11 MB
■ Windows XP / Vista

Double Driver

Yedekleme

ÜCRETSİZ

• Double Driver sürücülerini yedeklemenizi sağlayan kullanımı kolay bir yazılımdır. Yedekleme yaptıktan sonra sürücülerini geri yükleyebilirsiniz.

■ 1,37 MB
■ Windows 98 / ME / 2000 / XP / 2003

Multimedia DVD

İster PC'de ister DVD oynatıcınızda izleyin

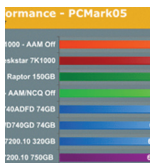
CHIP Multimedia DVD'si, yepyeni ara yüzü ile artık daha kullanışlı ve kaliteli. Multimedia içeriğini PC'de görüntülemek için Windows Media Player içinden **Yürüt** menüsü altında yer alan **DVD, VCD veya CD ses** satırından etkin olan sürücüyü seçmeniz yeterli.

PC Mark05

Test / Performans yazılımı

DENEME SÜRÜMÜ

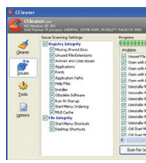
• Bilgisayarınızın genel performansının yanında anakart, işlemci, bellek, ekran kartı ve sabit disk gibi donanımlarınızı test edebilirsiniz.

■ 44,5 MB
■ Windows XP / Vista

Ccleaner

Temizleme aracı

ÜCRETSİZ

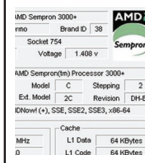
• Sisteminizdeki gereksiz dosyaları siler, kayıt dosyalarını düzenler, eklediğiniz dosyaları kaldırabilirsiniz.

■ 2,56 MB
■ 98 / ME / 2000 / XP / 2003 / Vista

CPU-Z

Sistem bilgisi

ÜCRETSİZ

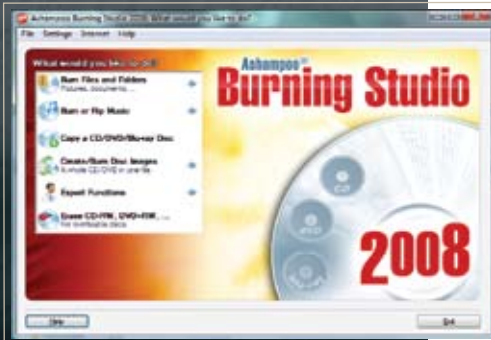
• Sisteminizin işlemcisi, anakartı ve belleği gibi temel bileşenleri hakkında ayrıntılı bilgiler veren yazılımın son sürümü.

■ 489 KB
■ 98 / ME / 2000 / XP / 2003 / Vista

Ashampoo Burning Studio

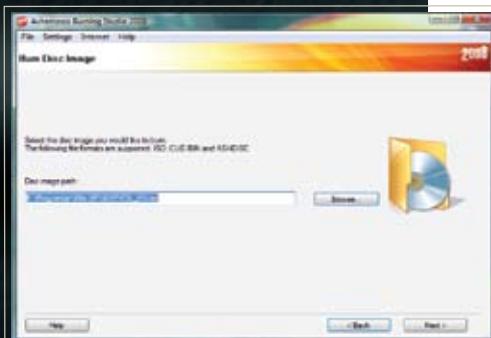
TAM SÜRÜM En büyük rakibinden 30 kat daha az yer kaplayan bu minik dev, kullanıcı dostu arabirimi ile CD/DVD yazmayı çocuk oyuncağı yapıyor.

BURNING STUDIO 2008 Yazılımın arabirimi gayet basit ve kullanımı kolay tasarlanmış. İşlemlere kolayca erişebilirsiniz.

CD YAZMA Dosyalarınızı ekledikten sonra CD yazma menüsünden yazma hızı ve diski kapatma seçenekleri ayarlanıyor.

KALIP YAZMA CD veya DVD'ye yazacağınız kalıbı *Browse* butonu ile seçtikten sonra yazma işlemine geçebilirsiniz.

■ Bilgisayarınızdaki verileri güvenli bir şekilde DVD'ye yazmak istiyorsunuz fakat sadece bu iş için yüzlerce MB yer kaplayan yazılımları indirmek size çok zor geliyor. İşte bu esnada hem ücretsiz yazılımların sunamadığı özelliklere sahip ve ücretli olanların karmaşıklığını gidermiş Ashampoo Burning Studio 2008, imdadınıza yetişiyor.

1 Tam sürüm kodunu almak: Programı tam sürüm olarak kullanmak için, öncelikle kurulum esnasında karşınıza gelen penceredeki "Get Full Version Key" satırının işaretli olduğundan mutlaka emin olmalısınız. Kurulum işlemi tamamlandıktan sonra, karşınıza gelen yeni pencereden "Obtain a FREE full version key" seçeneğini işaretleyip OK'e basın. Bunun akabinde bir internet sayfası açılacak.

Bu sayfada gördüğünüz metin alanlarından üst bölüme e-posta adresinizi girmeniz gerekiyor. Hemen altındaki Zipcode bölümünü ise boş bırakabilirsiniz. Eğer daha önce Ashampoo sistemine kayıt olmamışsanız, bu sayfada belirteceğiniz adresinize bir e-posta gönderilecek. Daha önceden Ashampoo'ya üye olduysanız var olan şifrenizi bir sonraki ekranda girerek, sitenin sol bölümünde *My free registration keys*'e tıklayarak, daha önce aldıklarınız da dahil olmak üzere anahtarınızı buradan da görebilirsiniz.

2 Verileri CD/DVD'ye yazmak: Ashampoo Burning Studio 2008'i kullanarak verilerinizi kolayca CD/DVD'ye yazabilirsiniz.

Bunun için yapmanız gereken yazılımın ana penceresindeki *Burn Files and Folders* menüsü altından *Create a New CD/DVD/Blu-Ray Disc* butonuna tıklamak. Daha sonra karşımıza çıkan pencerede bulunan *Title:* bölümüne disk için istediğimiz etiketi yazıyoruz. Yazacağımız dosyaları seçmek için ise *Add* butonuna tıklıyoruz ve açılan pencereden, diske yazılmasını istediğimiz klasörleri veya dosyaları seçip *Add* butonuna tıklıyoruz.

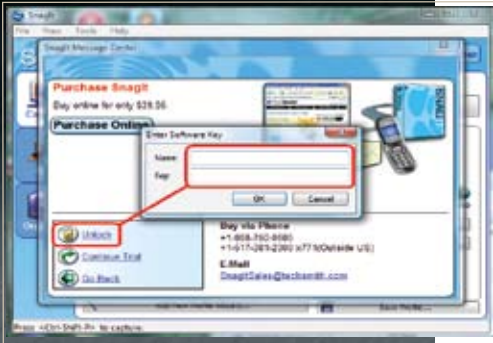
İstediğimiz dosyaları ekledikten sonra ise *Finish* butonuna basıp pencereyi kapatın. *Next* butonu ile bir sonraki adıma geçiyoruz. Burada isterseniz *Write CD* diyerek yazma işlemi başlatabilir, isterseniz de *Change Options* ile yazma hızını değiştirebilirsiniz.

3 Varolan kalıbı diske yazmak: Eğer daha önceden kalıbını aldığınız bir diskin bu görüntüsünü tekrar yazmak istiyorsanız yine Ashampoo Burning Studio'yu kullanabilirsiniz. Bunun için *Create/Burn Disc Images* menüsünden *Burn a CD/DVD/Blu-Ray Disc from a Disc Image*'i seçin. Gelen ekrandan *Browse* butonu ile diske yazacağınız kalıp dosyasını da seçtikten sonra *Next* diyerek bir sonraki adıma geçin.

Buradaki *Change Options* butonu ile yazma hızı, diskin kapatılması, yazma işleminden sonra verilerin doğrulanması gibi ayarları da yaptıktan sonra *Write CD* seçenekleri ile CD'nizi yazabilirsiniz.

TechSmith SnagIt

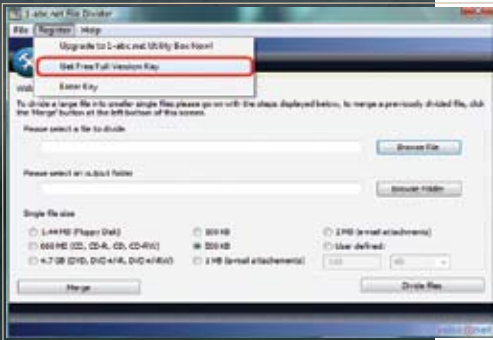
TAM SÜRÜM Windows'un ekran yakalama özellikleri size yetmiyorsa SnagIt'i mutlaka kullanın.

UNLOCK E-posta adresinize gelen iletideki kodu bu kısma girerek yazılımı etkinleştirebilirsiniz.

A WINDOW TO A FILE Eğer belirli bir pencerenin görüntüsünü almak istiyorsanız bu seçeneği kullanabilirsiniz.

TAM SÜRÜM Tam sürüm kodunu almak için Register menüsünden **Get Free Full Version Key** butonuna tıklayın.

BÖLME İŞLEMİ Bölme işleminizi seçin, bölünecek konumu seçin, bölme boyutunu belirleyin ve işleme başlayın.

Eğer işiniz gereği sık sık ekran görüntüleri alıyorsanız Windows'un sunduğu ekran görüntüsü alma özelliği bir yerden sonra ihtiyaçlarınızı karşılamayabilir. TechSmith firmasının profesyonel yazılımı SnagIt ise tam bu iş için yazılmış bir program. Yazılımı kullanarak istediğiniz bölgenin, etkin pencerenin, pencere grubunun, belli menülerin veya tüm ekranın görüntüsünü kolayca alabilirsiniz.

1 Ürün anahtarını almak: TechSmith SnagIt 7.2.5'in tüm özelliklerinden yararlanabilmek için öncelikle <http://www.techsmith.com/snagit/chiptu.asp> adresini ziyaret etmeniz gerekiyor. Buradaki forma adınızı, bulunduğunuz ülkeyi ve e-posta adresinizi girdikten sonra **Send Me A Software Key** butonuna tıklamanız yeterli. Bu iş-

lemden sonra e-posta hesabınıza gönderilen iletide ürün anahtarını bulabilirsiniz. Yazılımı açtıktan sonra **Unlock** butonuna tıklayarak ürün anahtarınızı girip yazılımı tam sürüm olarak kullanabilirsiniz artık.

2 Ekran görüntüsü almak: SnagIt ile ekran görüntüsünü sadece almakla kalmıyor, bütün işlemleri tam otomatik yürütülebiliyorsunuz. Örneğin bir pencerenin yüksek kaliteli ekran görüntüsünü alıp otomatik olarak bir dosyaya nasıl kaydedeceğinizi gösteriyoruz. Üstelik tüm bu işlemleri tek tuşla yapabiliyorsunuz. Belli bir pencerenin görüntüsünü alacağımız için **A Windows to file** butonuna tıklıyoruz. Şimdi tek yapmamız gereken ekran görüntüsünü alacağımız pencereye fare ile tıklayıp etkinleştirdikten sonra **[CTRL + Shift + P]** tuş kombinasyonu ile ekran görüntüsünü almak. Daha sonra açılan pencereden **Finish** butonuna tıklayarak dosyayı kaydedebilirsiniz.

1-abc File Divider

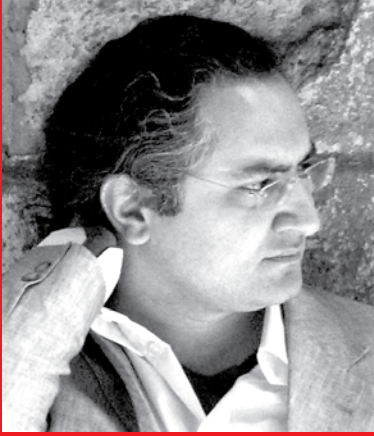
TAM SÜRÜM File Divider ile müzik ve film dosyalarınızı parçalayıp her yere sığdırabilirsiniz.

1 Tam sürüm kodunu almak: Yazılımın kurulumunu tamamladıktan sonra masaüstüne gelen simgesinden çalıştırın. Daha sonra üstte bulunan **Register** menüsünden **Get Free Full Version Key** butonuna tıklayın. 1abc.net'in sitesi açılacaktır. Burada karşınıza çıkan forma adınızı, soyadınızı ve e-posta adresinizi yazdıktan sonra **Sorguyu Gönder** butonuna tıklayın. Daha sonra e-posta adresinize gelecek olan iletide (Dikkat: Bu e-posta spam/junk klasörüne gele-

bilir) bulunan bağlantıya tıklayın. Bu sayede e-posta adresiniz doğrulanmış olacak ve kayıt anahtarını içeren yeni bir e-posta alacaksınız. Bu anahtar yazılımın **Register/Enter Key** bölümünden girerek yazılımı etkinleştirebilirsiniz.

2 Dosya bölmek: Ana penceredeki **Browse File** butonu ile dosyanızı ve kaydedileceği konumu seçtikten sonra **User defined** bölümünü etkinleştirerek kendi boyutunuzu belirleyebilirsiniz. Tüm bu ayarları yaptıktan sonra **Divide Files** butonuyla dosyaları parçalara bölebilirsiniz.

LEVEL'İN KATKILARIYLA

CHIP
GAME ZONE

Kaçırdığınız oyunlar

O yuncuları orijinal oyun almaları konusunda yıllarca uyardıktan sonra nihayet artık Türkiye’de neredeyse her oyunun orijinalini bulabiliyoruz ki, orijinal oyun satın almak yerine yasadışı kopyaları tercih edenlerin argümanları arasında oyunların ülkeye gelmiyor olması bahanesi vardı. Artık adı sanı duyulmamış bir yapımcının / dağıtıcının piyasaya sürdüğü oyunlar bile orijinal olarak oyun mağazalarında kolayca bulunabiliyor. Fiyat konusunda şikayet edenleri de haksız bırakacak şekilde, bir iki yıl öncesine ait oyunlar, yeni yayımlanmışlara oranla çok daha düşük fiyatlarda raflarda yer alıyor. Oynamak isteyip de zaman bulamadığınız için kaçırdığınız oyunların orijinalleri, üstelik çok düşük fiyatlarla sizi bekliyor. Üstelik oyunu orijinalinden oynamanın tadına, rahatlığına bir kez vardınız mı, DVD sürücüsünün kablusunu çekmenizi isteyen kopyaları ile oynayıp, sisteminizi parça parça söküp takmanızı gerektiren kopya oyunların külfetinin orijinal oyunlardan daha ağır olduğunu fark edeceksiniz..

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

Age of Empires III The Asian Dynasties

İmparatorluklar ne kumpaslarla kuruluyor

SEVİLEN gerçek zamanlı stratej oyunu Age of Empires III, ikinci bir genişleme paketi ile yoluna devam ediyor. İlk genişleme Paketi War Chiefs ile batı medeniyetine kafa tutan batılı “vahşiler” konu edilmişken şimdi de dünyanın doğusundan sesini yükselten imparatorluklar oyuna dâhil oluyor. Yeni pakette oyuncular Çin, Japonya veya Hindistanı oynayabilecek. Bu defa oyunun yapımına Rise Of Nations’ın yapımcılarından da destek gelmiş ve oynanışta ufak

değişikliklere gidilmiş. Ekonomiye ihracat faktörü de eklenmiş ve bu yeni değer başlangıçta ekonomiye küçük bir katkı sağlarken, oyun ileri safhalarında başka milletlerden silah veya ordular satın alabilmeniz önünü açmış. Bu paralı askerler oyunun birim sınırına etki etmiyor. Yani birim sınırınız dolmuşken bile gücünüzün yettiği kadar paralı askerle güçlü ordular kurabilir ve düşmanlarınızı yerle bir edebilirsiniz. ■

Bilgi için: www.ageofempires3.com/

Left 4 Dead

“28 Gün Sonra”ya alternatif korku

ÇIKTIĞI anda kült haline gelen İngiliz yapımı korku filmi “28 Gün Sonra”yı seyrettiyseniz, sabah uyandığınızda kocaman bir şehirdeki herkesin zombiye dönüşüp sizi de zombi yapmak için peşinizden koşmalarının, gördükleri yerde kocaman açılmış gözleri ve çılgınlıkları ile üzerinize saldırmalarının nasıl olduğu biliyor olmalısınız. Left 4 Dead, böyle kalabalık bir zombi güruhu ile istila edilmiş bir şehirde kapana kısılmış dört ar-

kadaşın, hayatta kalma çabasını anlatan çok oyunculu bir FPS. Oyuncular isterse dört arkadaştan birini isterse de zombileri oynayabiliyor. Elbette bahsini ettiği-miz zombiler, alıştığımız aksak zombiler değil: Gayet atletik, atlayıp zıplayan, saldıran kafa bacak koparan “hızlı” zombiler. Oyunun en önemli özelliği takım çalışmasını zorunlu kılması. Zira çeşit çeşit zombiyle ön cepheden saldırarak başa çıkamıyorsunuz. Her birinin zayıf noktalarına göre farklı stratejiler geliştirmeniz, kısacası aklınızı kullanmanız gerekiyor. Görüntüler ilginç, oynanış farklı, bakalım ne çıkacak?

Bilgi için: www.l4d.com

kullanırken, psişikler büyü tadındaki yetenekleri ile bilimkurgu fantezide bile büyü yapmak isteyecek orta çağ fduş-künlerinin gönlünü hoş tutmak üzere tasarlanmış gibi görünüyor. ■

Bilgi için: www.huxleygame.com/

Huxley cephesinden gelişmeler

Online Alien fantezimiz de geliyor

HUXLEY, bir yıldan uzun zamandır ışık kabartan videoları ve haberleri ile devasa online oyun meraklılarını heyecandan kudurtuyordu. Neyse ki artık oyunun çıkış tarihi belli oldu ve Mart 2008 için devasa online oyunlarla zaman geçirmemize sinirlenen kız arkadaşları-

mızı terk etmek üzere planlarımızı yapmaya başlayabildik. Devasa Online oyun, RPG ve FPS tarzlarını birleştiren bir deneyimi vaat ediyor ve yaratıklar, psişikler ile insanlar arasında üç farklı ırkın savaşını konu alıyor. İnsanlar ağır zırhlar, otomatik silahlar ve zırhlı araçlar

Şu feza ne belalı yerdir

Starcraft 2 detayları

BLIZZARD'IN merakla beklenen yeni oyun Starcraft 2 hakkında bilgiler sızmaya devam ediyor. Oyunda Protoss ırkının kullanacağı ana gemilerin detayları ve görüntüleri de ortaya çıktı. Protoss birimlerini lojistik destek sağlayarak uzak bölgelere götürüp getirebilen ana gemiler, dairesel formlu devasa birimler. Merkezindeki dev khaydarin kristali sayesinde muazzam bir psişik

güce sahip olan ana gemiler, hem görünmezlik özelliğine hem de çevresindeki düşman birimlerine ağır saldırılar gerçekleştirebilme yeteneğine sahip. Tek başına kalabalık düşman birimlerinin saldırısına karşı koymasını sağlayan kalkanları sayesinde protos ana gemileri çok dişli bir rakip olacak gibi görünüyor. Yaralı askerlere ana şefkati de veriyorlarsa şaşırmayacağız.

DEDİKODU

► Playstation3'ün fiyatı düşüyor. Sony, yurt dışında, 80 GB diskli versiyonun fiyatını 499 dolara düşürüp yanında bir de Bludisc Örümcek Adam 3 filmi hediye edeceğini, 40 GB versiyon da 399 dolara düşeceğini. Hadi inşallah.

► HBO, oyun dünyasında bir kilometre taşı sayılan ve insanları sanal dünyada ikinci bir yaşam sürmeye alıştıran Second Life için çekilecek bir belgeseli satın almaya karar vermiş ki kanal bu belgesel ile Oscar'a aday olmayı da planlıyormuş.

► İzlandalı oyun yapımcısı CCP, 2003'den beri ayakta duran ve yıllardır en sevilen Devasa Online Oyun'lar arasında yer alan Eve Online'in Mac ve Linux sürümü için çalışmalarına başlamış.

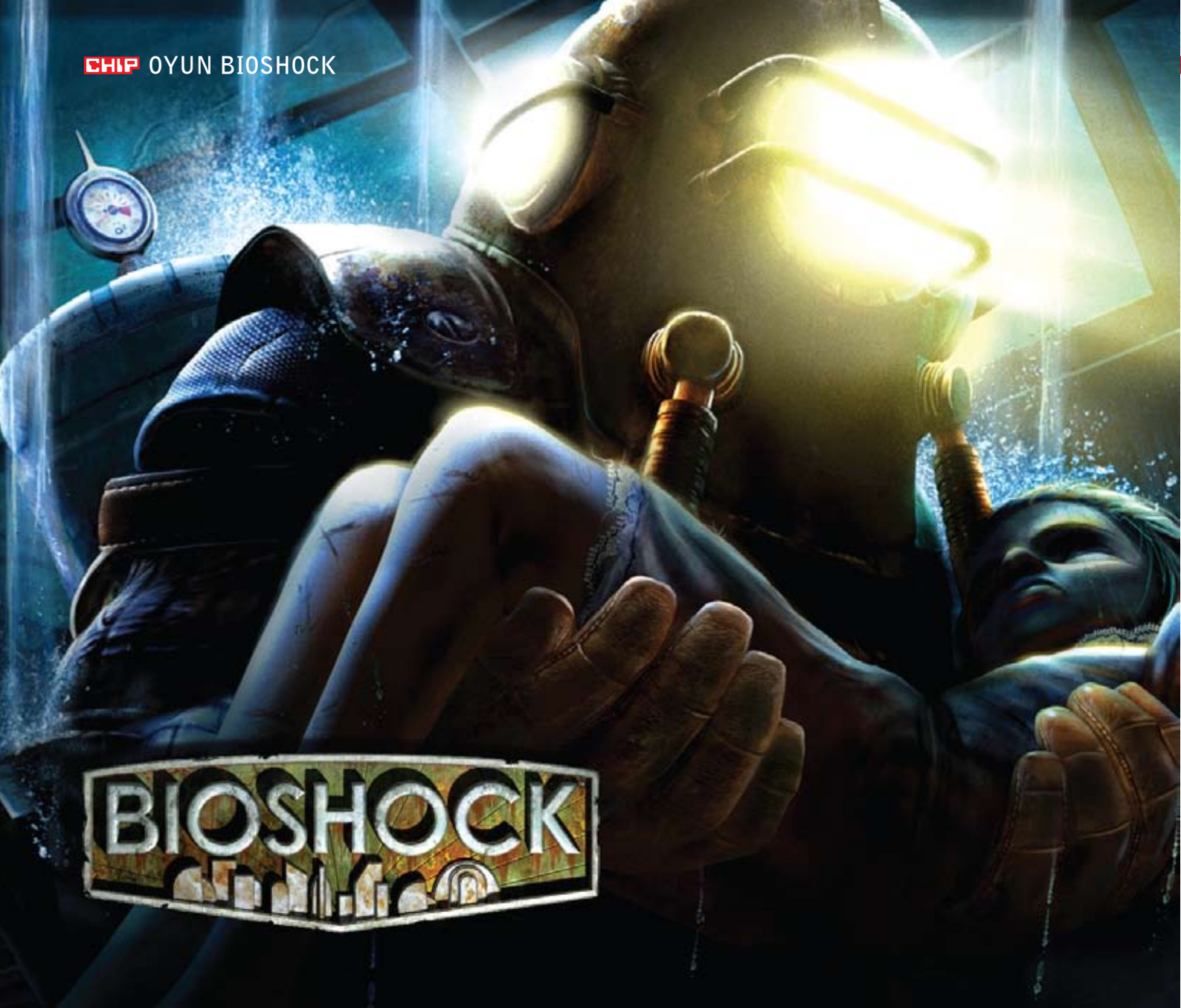
Project Torque ile online yarışlar

Otomobilsiz bir dünya olabilir mi?

Aeria Games & Entertainment, yeni devasa online oyunları Project Torque'un beta sürümünü dağıtmaya başladı. Sitesinden, bedava indirebileceğiniz oyunda, sahip olduğunuz otomobili geliştirerek yarışlara katılıyor, iddialara giriyor, para kazanıyor, otomobile yeni afili yükseltmeler ekliyor, çıkartıyorsunuz. Meraklıları için sitesi de burada: ■

Bilgi için: <http://project-torque.aeriagames.com/>

Denizler altında yirmibin kabus

Hem oyun yapımcıları hem de oyun meraklıları arasında son bir yıldır heyecanla beklenen ve FPS türüne yeni heyecanlar katacağı iddia edilen Bioshock, büyük övgüler ve yaygaralar eşliğinde piyasaya çıktı.

Lost dizisini anımsatan bir uçak kazasıyla ile açılan oyun, kazadan sağ kurulan ve denize düşen oyuncunun yüze yüze okyanusun ortasındaki bir deniz fenerine ulaşması ve fenerin altındaki “deniz asansörü” ile okyanusun dibine kurulmuş dev bir şehre inmesi ile başlıyor.

1940’lı yıllarda dünyaya kızan bir iş adamının “özgür” bilişmsel deneyler yapılabilecek ve kısıtlayıcı yasalarla uğ-

raşmadan özgürce yaşanacak bir ütopya hayali ile kurduğu ve giriş animasyonundan anladığımız kadarıyla New York boyutlarına ulaşmış, olan bir şehirden bahsediyoruz. Kara üzerinde bile kurulup gelişmesi için yüzlerce yıl gereken ama su altında on yılda kurulan bir şehir hayli ilginç doğrusu.

Zombisiz FPS bulana CHIP ödül veriyor!

Buraya kadar herşey normal gibi görünüyor, ancak bundan sonra işler çığırından çıkıyor. Bu ilginç ön hikayesinden sonra şehre giren kahramanımızı ciyak ciyak çığlıklar atarak, duvarlarda tavanlarda dolaşan, hoplayıp zıplayan bir

zombi kadın karşılıyor. Şehirdeki kontrolsüz “bilimsel” deneyler sonucu zombiye dönen insanlar hem ağzı iyi laf yapan cinsten, üstelik bazan alaycı, her zaman asabi ve saldırgan; “28 gün sonra” ekolünden, tazı gibi koşabilen zombiler. Kendi aralarında pek iyi anlaşır, espriler yapıp birbirlerine küsebilen bu sevimli zombilerimiz, kendileri gibi olmayan sağlıklı insancıkları görünce hemen öfke nöbetleri geçirip saldırıyor, canavara dönüşüyorlar. Haliyle, daha Bioshock’a başlarken aklınızda soru işaretleri beliriyor: “Bu Doom 3 gibi bir korku oyunu mu, yoksa BBC komedileri kıvamında, sit-com atmosferli şaklaban bir eğlencelik mi?”

Çığır açacak FPS derken?

Aslında Bioshock'u Doom3 ile karşılaştırmak haksızlık olacaktır çünkü hikayesi ve içerdiği kurgu itibarıyla Bioshock çok daha derin bir yapım. DirectX 10'u da destekleyen oyunun görsel ve işitsel özelliklerine özen gösterildiği kadar, hikayesi ve kurgusu oluşturulurken de önemli bir emek harcanmış. Ancak hikayenin güzel olması oyunun çizgisel ilerlediği gerçeğini ve aslında o koca şehirde oyuncuya çok da serbesti tanımadığı gerçeği de değişmiyor.

S.T.A.L.K.E.R'ı oynamış olanlar hemen fark edecektir, Bioshock'un serbestliği öyle çığırılar açacak bir özellik değil. Ama ana hikayeyi takip ederken yandaki bir yola girip, orada küçük bir yan hikayeyi oynayıp yolunuza devam edebiliyorsunuz. Doom3 gibi de dümdüz bir çizgiye bağlı kalmak zorunda değilsiniz.

“Öyle güzelsin ki Neriman”

Oyunun görsel ve işitsel kalitesi çok yüksek demiştik. Dekorlar ve materyaller üzerinde de yoğun sanatsal bir çalışma yürütüldüğü hemen dikkat çekiyor. Ama RPG ile birleşmiş FPS oyunların

lezzetini almış, komplike oyun sistemlerini tercih edenlerin hafif bulacağı, korku-gerilim-aksiyon türü oyunlara meraklı oyuncuların ilgi gösterebileceği bir oyun Bioshock.

Bir elinizde altıpatlar, diğer elinizde yanlış giden bilimsel deneyler sonucu genetiğinize işlenen “büyü” misali, yıldırımlar, şimşekler atma yeteneğinizle Bioshock aslında her oyun türünden birşeyler tırtıklamaya çalışmış bir kokteyl olmuş. Büyüler, tabancalar, korku, aksiyon, gerilim, komedi, RPG, FPS, ADVENTURE... Maşallah...

Ancak, oyuna harcanan emeğe haksızlık etmemek gerekiyor. Oyunun yurt dışında çok beğenildiğini, oyun yapımcılarının çalışanların Bioshock oynayarak işlerini aksatması yüzünden tarihte ilk defa ofise oyun oynama yasağı getirdiklerini, çalıştıkları süreler karşılığında oynama hakkı verdiklerini de hatırlatalım. Bu derece bağımlılık yapabilen, heyecanla oynayan, eğlence faktörü yüksek bir oyun karşımızda. ■

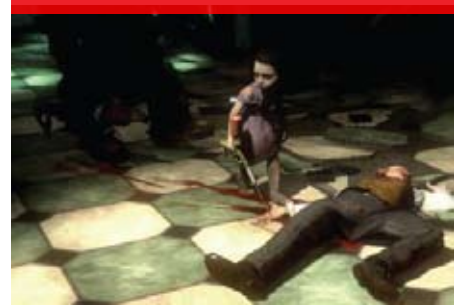
Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Bu hanım kızcağızımız çevredeki mutlu insanları öldürme hastalağına yakalanmış, bir de ciyaklaması olmasa...

İnsanları sömürmeyi daha küçük yaşta öğrenen bir sabicik.

BIOSHOCK

GRAFIK	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
SES	[Red bar]										
OYNANABİLİRLİK	[Red bar]										
ÇOKLU OYUNCU	[Red bar]										
EĞLENCE	[Red bar]										

SON KARAR
Sistem gereksinimleri yüksek, ancak hikaye üzerinde çok iyi çalışılmış.

CHIP PUANI
70

Tür: FPS, RPG, Adventure **Yapımcı:** Take 2 **Türkiye Dağıtıcısı:** Aral ithalat (89 YTL) **Yaş:** 16+ **Web:** Zkagames.com/bioshock

PC PS2 PS3 PSP DS Wii Xbox 360

RYO (Rol yapma oyunları)

İster maceracı, ister hırsız veya bir kahraman olun, RPG'leri herkes sever.

ROL YAPMA oyunlarının (RPG) bu kadar popüler olmasının nedeni belki de diğer oyun türlerinin birçok bileşenini içinde barındırması. Bunlar başarılı bir şekilde birbirine entegre edildiğinde ortaya sanat eseri incelğinde oyunlar çıkabiliyor. Senaryo, tıpkı bir macera oyununda olduğu gibi genelde fantezi dolu bir hikâye olarak karşımıza çıkıyor. Macera oyunlarında bulmacalar çözmeniz gerekirken, rol yapma oyunlarında görevleri (quest) yerine getirmeniz ve bu esnada zorlu bulmacalar da çözmeniz gerekiyor. RPG'lerde yine aksiyon oyunlarının vazgeçilmezi olan koş-zıpla-uç gibi aksiyon dolu hareketler de olabilir.

Ekonomi simülasyonlarında küçük bir firmayı dev bir holding haline getirmeye çalışırken, RPG oyunlarında ise yeniyetme birini bir süper kahraman haline getirmek için ter döküyorsunuz. Kısaca iyi bir RPG, birçok oyun bileşenini başarılı bir şekilde birbirine kaynaştırmalı. Tüm bu içerik yüzünden bu oyun

türü, en kapsamlı ve bitirmesi en çok zaman alan oyun türüdür. Baldur's Gate, Elder Scrolls veya Might and Magic gibi oyunların başından aylarca hatta yıllarca kalkamayabilirsiniz.

İlk bilgisayar rol yapma oyunu (CRPG) olan Net-Hack, 70'li yıllarda değişik sürümlerde bilgisayarları istila etti. Siyah beyaz yazılardan oluşan labirentlerde hazine ve eşya arayıp tecrübe puanları (experience) kazanmak gerekiyordu. Oyun o kadar başarılı oldu ki, SSI yıllar sonra "Dungeon Hack" adında bir devam oyunu çıkardı.

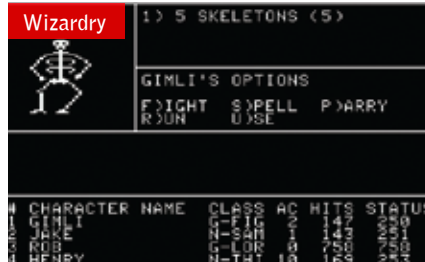
1974: Dungeon's & Dragons

Gary Gygax, 1974'te efsanevi "Dungeons & Dragons" sistemini ortaya çıkardı ve bu sistemi temel alan TSR firmasının kurucularından oldu. "Dungeons & Dragons" ilk gerçek "Pen & Paper" (kağıt ve kalemle oynanan) rol yapma oyunuydu. Bu sistemde bir Gamemaster, oyuncularına fantezi dolu bir hikâye anlatır. Dövüşler ise oldukça karmaşık bir

kural düzeneğiyle gerçekleşir. Bu dövüş sistemi yıllar içinde sürekli olarak geliştirildi ve "AD&D" (Advanced Dungeon's & Dragons) veya "Forgotten Realms" adıyla günümüze kadar Baldur's Gate veya Neverwinter Nights gibi birçok RPG oyununda kullanıldı. Aynı şekilde Pen & Paper serisi de günümüzde kadar geliştirilmeye devam etti. Bugün karşımızda board oyunları, minyatür figürler, oyun kartları, romanlar ve oynanabilir senaryolardan oluşan devasa bir oyun evreni bulunuyor.

1978: Lord British sahnede

Lord British takma adıyla bilinen Richard Garriott, 1978'de ilk RPG'si "Akalaabeth" ile büyük bir hayran kitlesine sahip oldu. Siyah beyaz oyun, sürükleyici hikâyesi ve sıra tabanlı dövüşleriyle Richard Garriott'u daha büyük projeler için heveslendirdi. Nitekim, 1980'de çıkardığı "Ultima" uzun yıllar devam edecek RPG kariyerinin temel taşı oldu. "Britannia" adında bir fantezi dünya

Baldur's Gate

sında geçen Ultima, o kadar başarılı oldu ki, oyun seri haline gelerek başarıdan başarıya koştu. Günümüz Britania'sında sayısız NPC (bilgisayarın yönettiği figürler) günlük işleriyle uğraşırken, oyun kahramanı köylülerle sonu gelmeyen sohbetlere dalıp, aylarca herhangi bir görevle uğraşmadan arazide gezip tozabiliyor.

1981: Karanlığın cazibesi

“Ultima”nın aydınlık dünyasının aksine, Sir-Tech'ten Andrew Greenberg ve Robert Woodhead karanlığın sunduğu atmosferik cazibeyi keşfettiler. Programlama tekniği açısından da her yönden sınırlı olan bir geçidin, her tarafı açık bir doğaya göre programlanması çok daha kolaydı. Böylece 1981'de “Wizardry” serisi ile yeraltında rol yapma devri başlamış oldu. Burada üç boyutlu labirentlerde gezinip sayısız yaratığı öldürmek gerekiyordu. Bu oyunda ayrıca ilk defa oyunu kendi gözünüzden takip etmenizi sağlayan üç boyutlu “ego” görünümü kullanıldı. Beş bölüm boyunca zindanlar sadece üç boyutlu görünüm sağlayan basit çizgilerden oluşuyordu. Ancak 1991'de Sir-Tech renkli EGA grafikleri kullandı. Son bölüm “Wizardry 8”e kadar teknolojik gelişmeyi biraz geriden takip eden firma, yine de üç boyutlu optiği RPG'lerde başarıyla kullandı. “Wizardry” bu yüzden haklı olarak tüm üç boyutlu rol yapma oyunlarının atası olarak gösteriliyor.

1985: “Bard's Tale”

80'li yılların diğer bir efsanesi ise hiç kuşkusuz ilk bölümü 1985'te Commodore C-64 için Interplay tarafından yayınlanan “Bard's Tale”di. Sonraki bölümleri ise önce Amiga, sonra da PC için yayınlandı. Oyun her ne kadar Wizardry'yi andırsa da, daha güzel grafiklere, kullanıcı arayüzüne ve hatta küçük animasyonlara sahipti. Aynı şekilde ana kahraman olarak bir ozana (bard) yer verilmesi de orijinal bir fikirdi (normalde savaşçılar, büyücüler ve hırsızlar başrolde olurdu).

Fallout

1987: Güç ve büyü

Bard's Tale'in, Wizardry'nin başarılı konseptini kopyalaması gibi, New World Computing (NWC) de benzer şekilde “Might & Magic” ile Bard's Tale'i kopyaladı. M&M serisinin ilk oyunu 1986'da çıktı ve o kadar başarılı oldu ki, serinin adı bugün bile (Dark Messiah of Might and Magic'te olduğu gibi) kullanılıyor. Aksiyon ağırlıklı Might & Magic üç boyutlu zindanları, sıra tabanlı dövüşleri ve bugüne kadar yapılmış en iyi karakter geliştirme sistemlerinden biriyle büyük beğeni kazandı. Bu RPG serisinin 2002'de çıkan dokuzuncu ve son bölümü finansal nedenlerle aceleye getirilmişti, bu yüzden çok fazla bug içeriyordu ve hayranlarını büyük hayal kırıklığına uğrattı. Berbat bir envanter sistemine ve aşırı lineer bir hikayeye sahip bu son oyundan sonra, geliştirici firma 3DO ve NWC iflas etti. Might and Magic serisinin lisans hakları ise Ubisoft tarafından satın alındı.

Gerçek zamanlı rol yapma

FTL'nin “Dungeon Master”ı 1987'de rol yapma oyunlarına dinamizm kazandırdı. Üç boyutlu zindanlarda dövüşler artık gerçek zamanlı olarak gerçekleşiyordu. Dört kişilik partinize her an yaratıklar saldırabiliyordu. Ayrıca kapıla-

rın açılmasında ve bulmacaların çözümünde hızlı reflexler ve kâğıt kalem gerekiyordu. Zira o zamanlar zindanlarda yolunuzu kaybetmemenizi sağlayan otomatik harita gibi özellikler yoktu. “Dungeon Master” yine de diğer oyunlara örnek olarak büyük ilgi gördü. Çok fazla geciken resmi devam oyunu “Legend of Skullkeep” bu başarıyı devam ettiremedi. Dungeon Master'ın izinden giden Westwood'un “Eye of the Beholder 1 ve 2” oyunları ise aksiyon ağırlıklı gerçek zamanlı dövüşleri etkileyici VGA grafiklerle başarıyla birleştirdi ve yeni bir standart oluşturdu. SSI'nin 1988'de çıkardığı “Pool of Radiance”, görsel açıdan bu oyunun yanında sönük kalıyordu. Buna karşın AD&D evreninden gelen harika bir “Forgotten Realms” hikâyesine sahipti. Taktik olarak neredeyse kusursuz dövüş sistemiyle Pool of Radiance, AD&D sisteminin bilgisayarlara ne kadar iyi bir şekilde adapte edilebileceğini ispatladı. Yine burada sözü edilmesi gereken firmalardan biri de, meşhur “Final Fantasy” serisinin ilk oyununu bu zamanlarda çıkaran Squaresoft'tu. Bu serinin orijinalliği hiç kuşkusuz çizgi film tadındaki romantik hikayeleri ve oyunlara entegre edilmiş küçük bonus oyunlardı.

1991: Lord British'in yılı

1991 yılı “Lord British”in hegemonyasında geçti. “Ultima” serisi iki oyunla birden tozu dumana kattı. Ultima 7, hiç şüphesiz tüm zamanların en iyi ve kapsamlı RPG'lerinden biri. Hatta o kadar kapsamlı ki, dört bölüme bölünmüş. Bu devasa oyunu baştan sona tüm yan görevlerle birlikte oynayıp bitirmek için neredeyse tüm bir yılı oyunun başında geçirmek gerekiyordu. Hatta öyle ki aynı yıl içinde çıkan diğer Ultima'yı gözden kaçırmak bile mümkündü. Oyunun geliştiricisi Origin, bambaşka bir yol izleyerek seriyi yer altına taşıdı: “Ultima Underworld”. Dungeon Master'da olduğu gibi burada da üç boyutlu zindanlarda birinci şahıs görüş açısından yaratık avlıyordunuz. Görsel ve teknik açıdan Underworld ve devam oyunu Un-

derworld 2, rakiplerinden fersah fersah ilerleydi. Ultima Underworld çok sayıda oyuncuya ulaştı ve o günden beri bu oyun türü "Hack 'n Slay RPG" olarak adlandırıldı (bazı fanatik RPG'ler tarafından aşağılanıyor).

90'lı yılların başı: Mihenk taşları ve hayal kırıklıkları

1993'te Westwood'un çıkardığı "Lands of Lore", süper üç boyutlu birinci şahıs sunumu, heyecanlı gerçek zamanlı dövüşleri ve özellikle fantastik otomatik (automap) haritasıyla büyük ilgi gördü. Bu sayede nihayet kurşun kalem ve kâğıtla not alma devri kapanmış oldu ve RPG'lerin popülerliği bir anda çığ gibi büyüdü. Serinin devam oyunları ise uzun geliştirilme sürelerine rağmen RPG fanatiklerini hayal kırıklığına uğrattı. Ultima 8 de benzer şekilde kısa hikâyesiyle fazla ilgi görmedi.

90'lı yılların ortası:

90'lı yılların ortasında, yani "Doom" zamanlarında, aksiyon ve buna bağlı olarak aksiyon RPG'ler yükselişe geçti. "Hack 'n Slay-RPG"lerin tartışmasız kralı Blizzard'ın 1996'da çıkardığı "Diablo"ydı. Oldukça basit bir oyun prensibini temel alan Diablo, basit ve lineer bir hikâyeye sahipti ve NPC etkileşimi yok denecek kadar azdı. Oyunda sadece yaratık öldürüp, eşya topluyor ve karakterinizi geliştiriyordunuz. Bu da birçokları için çok eğlenceliydi ve hala da öyle. Diablo'nun zindanları ayrıca her oynanışta yeniden yaratılıyordu. Bu bağlamda internetten oynamak için ideal özelliklere sahipti ve kısa bir süre sonra internete bağlanabilen RPG camiasının neredeyse tamamı bu oyunda buluşup yaratık avına çıkıyordu. Diablo'nun

popülerliği, biraz da rakiplerin uyuması ve iyi eserler çıkaramamasından, yıllarca devam etti. RPG oyun türü bu yıllarda popülerliğinden kaybetse de, aksiyon ağırlıklı Diablo, tek başına gelecek için umut ışığı olabildi. 1994'te çıkan "Elder Scrolls" serisi sadece hardcore RPG fanatiklerinden ilgi gördü. Sonu gelmeyen üç boyutlu arazilerde pek dikkate değer bir şey olmadan gezip durmak çok sıkıydı. 1996'da çıkan ikinci bölüm "Elder Scrolls: Daggerfall" ise olayı iyice abarttı. 5.000 köyü ve 750.000 NPC'si ile yapabildikleriniz bir çuval unu köyden alıp dağa taşımaktan veya sarhoş bir genci annesinin evine bırakmaktan öteye gidemiyordu.

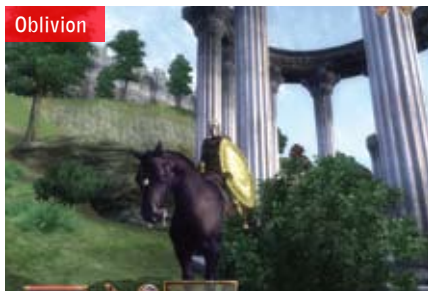
90'lı yılların sonu: Karanlık zindanlar

Rol yapma oyunları 90'lı yılların ortasından sonra adetâ karanlık bir zindana hapsoldü ve çürümeye yüz tuttu. Bu genelleme o zamanlar internet bağlantısına sahip olan bazı seçilmişler için geçerli değildi. Lord British eski güçlerinin farkına varıp "Ultima Online" ile Britannia'yı mükemmel bir şekilde in-

ternete uyarladı. Britannia'nın online dünyası ek paketlerle sürekli olarak geliştirildi ve dünya çapında binlerce oyuncu her ay Ultima Online için para ödemeyi göze aldı. Diablo'nun Battle.net sunucusu parasızken bu şekilde para toplayabilmek önemli bir başarıydı ve belki de o günden beri Garriott tekrar para kazanmaya ihtiyaç duymadı.

İki umut ışığı

İki tane sıradışı iyi ve farklı RPG, külleri yeniden alevlendirmeyi başardı. Diablo hızlı oynanışı ile dikkat çekerken, Baldur's Gate ise türe farklı bir açıdan yaklaşmanın mümkün olabileceğini gösterdi. AD&D – Forgotten Realms kurallarını temel alan oyun, heyecanlı bir hikâyeye, zengin bir içeriğe ve aylarca süren keyifli bir oynanışa sahipti. RPG oyunları yeniden doğuşunu özellikle bu iki mihenk taşına borçludur. Her iki fraksiyonu (hızlı oyuncular ve sakın ama uzun süre oynayanlar) tek çatı altında birleştirmektense, RPG oyun türü ikiye bölündü. Tek düze, ancak aksiyon dolu oyun sevenler Diablo'nun ikinci bölümüyle mest oldular. Diablo 2 o kadar başarılı oldu ki, daha sonra çıkan tüm aksiyon RPG'ler (Dungeon Siege gibi) bu oyunun gölgesinde kaldı. Blizzard, için sürekli yamalar çıkartarak oyunu kusursuz bir hale getirdi. Bioware de aynı şekilde 2000 yılında Baldur's Gate'in ikinci bölümüyle, öncülünün kapsam ve oynanabilirlik konusunda

Star Wars Knights of the Old Republic

bariz bir şekilde geliştirdi. BG2, seçilen ana karaktere göre farklı bir oynanışa ve görevlere sahipti. Dolayısıyla aylarca başından kalkmak mümkün değildi. Kısa zaman sonra çıkan “Throne of Baal” eklenti paketiyle de hikâye destansı bir şekilde tamamlandı.

Interplay ise buna karşın Orc’lardan ve Elf’lerden uzak durarak postnükleer bir senaryoyu konu alan ve inanılmaz bir atmosfere sahip “Fallout” oyunuyla farklı bir dünyanın kapılarını açtı. İlk oyunun gördüğü büyük ilgi üzerine, yine birkaç yıl sonra daha geniş bir içeriğe sahip ikinci oyun çıktı. Uzun bir sessizlik sonrasında çıkan Wizardry 8 ise RPG camiasını ikiye böldü. Kimileri oyunun sunumunu ve animasyonlarını beğenmezken, kimileri de klasik bir RPG’nin değerlerine sadık kalan heyecanlı ve içerik olarak zengin senaryoyu öve öve bitiremediler. Ultima serisinin son bölümü “Ultima 9: Ascension” ise fanatiklerini büyük bir hayalkırıklığına uğrattı.

Son yıllar: Küllerinden doğan Anka kuşu

Özellikle son yıllar, bu oyun türünün aslında daha ne kadar geliştirilebileceğini gözler önüne serdi. “Elder Scrolls 3 Morrowind” gerçi tam olmasa da kısa bir süre sonra çıkan “Elder Scrolls 4: Oblivion”, eski hatalarından ders alarak teknik olarak neredeyse mükemmeldi. Harika bir üç boyutlu görselliğin yanında, hareketli nesnelerin doğru fiziksel davranışları, düşmanların yapay zekâsının yüksek olması ve daha açık bir oyun dünya tasarımı Oblivion’un, RPG türünün standartlarını daha yükseğe taşımasını sağladı.

Son yılların bir başka başarılı RPG

serisi ise Piranha Bytes’ın geliştirdiği “Gothic”ti. Gelişmiş bir üç boyutlu RPG olan Gothic, süper karakter geliştirme sistemi ve heyecanlı hikâyesi ile büyük ilgi gördü. Aynı şekilde 2002’de yayınlanan Gothic 2 de çok başarılı oldu. 2004’te Ascaron’un çıkardığı “Sacred” adlı oyun Diablo’yu başarılı bir şekilde taklit etmeyi başardı. Bir yıl sonra da “Sacred Underworld” adında bir eklenti paketi çıktı.

Bioware RPG fabrikası

Bioware “Neverwinter Nights” ile hem online hem de offline olarak oynaması keyifli bir oyun çıkardı. NWN tamamen üç boyutlu zoom’lanabilen ilk Dungeons & Dragons oyunuydu. Birkaç tane eklenti paketi ve oyunla birlikte verilen editör yazılımı oyunu içerik olarak destekledi. Bioware 2000’li yılların en çalışkan RPG firmalarından biriydi. 2004 yılında çıkan “Star Wars: Knights of the Old Republic” Stars Wars fanatiklerinin gönlünde taht kurdu. İsteğe bağlı olarak iyi bir Jedi veya kötü bir Sith olarak oynayabildiğiniz oyun, grafikleri ve dövüş sistemiyle büyük beğeni kazandı. Oyunun ikinci bölümü “Knights 2: The Sith Lords” ise ilki kadar başarılı olamadı.

Yakın zaman ve gelecek

2006’da çıkan Neverwinter Nights 2 ve Gothic 3, öncüllerini birçok konuda aşmayı başardılar. Oyuncuların istekleri doğrultusunda geliştirilen devam oyunları yine büyük ilgi gördü. THQ’nün mitolojik devirde geçen Titan Quest’i Diablo’dan teknik olarak daha üstünken, yeniden oynanabilirliği yok denecek kadar azdı. Diablo fanatikleri halen Diablo 3’ü sabırsızlıkla beklemeye de-

Türünün en iyileri

Oynamanızı tavsiye ettiğimiz ve türü en iyi şekilde temsil eden rol yapma oyunları şöyle:

1. Might & Magic 7 (New World Computing): Klasik serinin en iyi bölümü

2. Wizardry 8 (Sir Tech): Heyecanlı bir hikâyeye sahip klasik bir RPG

3. Ultima 7 (Origin): Çok zamanı ve DOS emülatörü olan maceracılar için

4. Baldur’s Gate 2 (Bioware): En iyi ve kapsamlı RPG’lerden biri

5. Diablo 2 (Blizzard): Aksiyon dolu, oynaması kolay ve defalarca oynanabilir

6. Star Wars - Knights of the Old Republic (Bioware): Harika bir hikaye ve grafiklere sahip bilim kurgu RPG’si

7. Gothic 2 (Piranha Bytes): Klasik oyun akışına sahip çağdaş bir üç boyutlu RPG

8. Elder Scrolls 4: Oblivion (Bethesda): Görsel olarak süper, aksiyon dolu ve devasa oyun dünyası

9. Planescape Torment (Interplay): İnanılmaz derin karakterler ve bambaşka bir dünya

10. Fallout (Interplay): Orc’lardan ve Elf’lerden sıkılanlar için post-nükleer bir senaryo

vam ediyorlar. Öte yandan eski Blizzard ve Diablo geliştiricilerinin birkaç ay içinde çıkarmayı planladığı ve postnükleer bir zamanda geçen “Hellgate: London” türe yeni bir soluk kazandırabilir. X-Box’ta büyük ilgi gören “Jade Empire”ın PC sürümü de yine son zamanların en başarılı RPG’lerinden biri oldu. ■

Ufuk Yamankılıçoğlu uyaman@chip.com.tr

YAYINCI

Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

Murahhas Üye (CEO) Mehmet Y. Yılmaz**Yayın Direktörü** Gökhan Sungurtekin**Yayın Yönetmeni** Mahmut Karşioğlu, mkars@chip.com.tr**Sorumlu Yazı İşleri Müdürü** Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr**Yayın Kurulu** Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
Berk Ergin, berk@chip.com.tr
Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr**CHIP Test Merkezi** Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Gökhan Bodur, gokhan@chip.com.tr
Burak Akmenek, burak@chip.com.tr**Görsel Yönetmen** Ebru Tiriyaki, ebrutr@chip.com.tr**Katkıda Bulunanlar** Barış Alkım, Alp Özdemir, Mete Pınar, Onur Seven,
Nazan Öztaykutlu, Uğur Seven, Recep Baltaş,
Bilgin Koşucu, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell
(FvK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger
(MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL),
Valentin Pletzer (VP)**Ankara Temsilcisi** Erdal İpekeşen, 0 312 467 14 37-38-39**İzmir Temsilcisi** Zeynep Atilla, 0 232 463 78 30**Web** www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel**Tüzel Kişi Temsilcisi** Murat Köksal**Satış Direktörü** Orhan Taşkın**Finans Direktörü** Didem Kurucu**Üretim Direktörü** Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Cem M. Başar**Başkan Yardımcısı** Funda Baykal**CHIP Reklam Satış Müdürleri** Yeliz Koyun, ykoyun@doganburda.com**Tel:** 0 212 336 53 17, **Faks:** 0 212 336 53 93**Zuhal Söylemez, zsöylemez@doganburda.com****Tel:** 0 212 336 53 65, **Faks:** 0 212 336 53 93**Reklam Teknik Müdürü** Nusret Kırımlıoğlu**Tel:** 0 212 336 53 60 (3 Hat), **Faks:** 0 212 336 53 90**Maya Akar Center Kat: 7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394 Esentepe / İstanbul**

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59**Rezervasyon Faks** 0 212 336 53 92 - 93**Ankara Reklam Tel.** 0 312 467 14 37 - 38**İzmir Reklam Tel.** 0 232 463 78 30**Hedef Sayfalar** **Tel:** 0 212 336 53 70, **Faks:** 0 212 336- 53 91**Yönetim Yeri** Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL**Tel:** 0 212 410 36 00, **Faks:** 0 212 410 33 57**Baskı** Doğan Ofset Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş.

Doğan Medya Tesisleri Hoşdere Yolu C Blok 34850

Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0 212 622 19 00**Dağıtım** Yaysat A.Ş. **Tel:** 0 212 622 22 22**Yayın Türü** Yerel, süreli, aylık© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından
Vogel Burda Holding GmbH lisansıyla T.C. yasalarına uygun olarak yayımlan-
maktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların
her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.**DB Okur Hizmetleri Hattı** 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı **Tel:** 0 212 478 0 300, **Faks:** 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.comPazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında
hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

AIRTIES	121	KOÇ EĞİTİM	107
AKBANK	23	KONT	41.105
AMD	109	KOYUNCU	7,11,17
ARİŞ PIRLANTA	45,Insert	LEVEL	201
ARMADA	119	LEXMARK	175
ASNET	159	MAHMUTOĞLU	171
ASUS	97	MARKET	210,211,212,213,214
AVITEC	181.183	MASCOM	79
BİLGE ADAM	125,164,164,166,167	MERT İTHALAT	49
BİLİŞİM EĞİTİM MERKEZİ	153	MESSE FRANKFURT	75
BLUE JEAN	207	MICROSOFT	21
C-BOX	73	MINTON	Ön Kapak İçi
CD ROM DATA	199	MSI	39
CEBIT	191	NAVTURK	117
CHIP OYUN ÖZEL	203	NOD 32 -STRATUS	151
COACH EDUCATION	103	OKSİD	139
COMPEX	197	PHILIPS	13, Arka Kapak
CREATIVE	25	PİRANHA	59
ÇÖZÜM	15.31	PRESTIGE	115
DMS	99.101	RENAULT	19
EPSON	35	ROTA İTHALAT	91
ERKAYALAR	61	SEAGATE	53
GENÇCELL	87	SHOPPING CENTER	179
GENIUS	111	SİMGEM	163
GIGABYTE	63	SNC	155
GOLD MASTER	67.69	SONY	137
HEPSİ BURADA Arka Kapak İçi, Insert		SUN	27
HP	29.131	TET	189
INDEX	55	TURANLI	185
INSELBERG	177	U.S. ROBOTICS	77
İ TEKNOLOJİ	133	UFOTEK	43
İSTANBUL LİFE	205	XEROX	143
KAREL	51	YÜCEL	147

CSI: İNTERNET

Son bölüm

Olta atanların peşinde

CSI: İnternet'te sezon finali: CHIP ekibi saldırganların labirentine dalıyor ve içyüzlerini açığa çıkartıyor.

CHIP ekibi her zaman kurbanların başvurusunu beklemiyor. Bir suç teşebbüsü bile soruşturmaya başlamamız için yeterli. Bir cuma günü, hesabımızda şöyle bir e-posta belirince de aynısı gerçekleşiyor: “Ürünü satın aldığınız için teşekkürler. Bu sorunla derhâl ilgilenmek için <http://idealo.de/orderonline/> adresine başvurmanızı öneririz.” Bu çok yaygın bir yemleme (phishing) taktiği.

Genelde böyle iletileri anında sileriz. Ama bu sefer öyle yapmıyor, bu meydan okumayı kabul edip e-postadaki bağlantıya tıklıyoruz. Elbette bunun için sıradan bir ev bilgisayarını seçmiyoruz. Ekibimizin bu işler için ayrılmış fazladan bilgisayarları mevcut. Bu sistemler mükemmel birer yem sayılır. Beklediğimiz gibi, Idealo.de web sitesi açılmadığı zaman hiç de şaşırmıyoruz. Onun yerine, Yahoo'nun ABD merkezli barındırma hizmeti Geocities'ten bir sayfa açılıyor ve yanında bir dizi de nahoş sürpriz getiriyor. Daha sayfa açılır açılmaz Windows

görev yöneticisi sistem kaynaklarına alışılmadık derecede yüklenildiğini bildiriyor. Bir bit yeniği olduğunu sezip Internet Explorer'ın eklenti yönetim panelini açıyoruz.

Tarayıcının güvenlik mekanizmasının tam da bu olayı önlemesi, yani “sarı çubuk”la bizi uyarması gerekiyor. Ne var ki web sitesi, bu korumayı devre dışı bırakıp bize bilinmeyen bir eklenti kurmuş.

Şimdi sakın olup adli soruşturma kurallarına sıkı sıkıya bağlı kalmamız şart. Delillerden anlam çıkarmalı, kanıtları korumaya almalıyız. Bu yüzden oyunu güvenli oynayıp Geocities'deki web sitesinin adresini bir kenara kaydediyor ve etkilenen bilgisayarı bir kenara kaldırıyoruz. Asıl öncelik her şeyi olabildiğince orijinal haliyle saklamak. Kanunlar önünde geçerli sayılan güvenilir analizlere ancak bu şekilde başvurabiliriz.

Dolambaçlı yollar

Geocities'teki web sitesini bir kez daha ziyaret ediyoruz. Ama bu sefer, böyle saldırılara karşı bağışıklığı olan Firefox'u kullanıyoruz. Amacımız bu şekilde zararlı kodu incelemek; oysa bir sürprizle karşılaşırız. Web sitesi açılıyor açılmasına ama tümüyle zararsız görünüyor! Tarayıcı penceresi bomboş, hatta HTML kodundaki IFrame bile. Ekibimiz başbaşa verip durum değerlendirmesi yapıyor ve zararlı kodları sadece Internet Explorer'a gönderen bir tarayıcı tanıma sisteminden şüphe ediyor. Bununla birlikte, tarayıcı tanımayı aşmak için Internet Explorer kamuflajlı bir Firefox'la siteyi ziyaret ettiğimizde yine o zararsız IFrame dikiliyor karşımıza. Çok şüpheli bir durum.

Tam o sırada ekip şefimiz Stephan G “Yakaladım onu!” diye haykırıyor ve bir başka PC'de, zararlı kodu gösteriyor. “Program tarayıcıyı değil, PC'nin IP adresini tanıyor.” Yani zararlı kod her bir PC'ye sadece bir kez bulaşıyor. Çok akıllıca! Hemen sunucunun URL'sini kaydediyoruz. IFrame'in içeriği işte buradan geliyor. Bununla birlikte,

KOLAY YEM

SAHTE IDEALO MESAJI Metinde kullanıcının maddi zarara uğradığı yazılı. Bu da hemen bağlantıya tıklanılmasını sağlıyor.

Amerikan suç dizisi CSI'da adli tıp yetkilileri suçları bilimsel yöntemle çözüyor. CHIP, profesyonellerin yayılan bilişim suçlarına karşı nasıl mücadeleye ettiğini ortaya koymak için CSI'ı örnek aldı.

Diğer yandan, önümüzde IFrame'deki HTML kodu var ve asıl suçlu işte bu. Kod temel olarak tek bir JavaScript'ten ibaret. Korsan belli ki bu kodun şifreli olduğunu düşünmemizi istemiş. Ama bu hilenin, yani karmaşık bir şifreleme sonrası geriye sadece bir onaltılık değer dizesi kaldığının zaten farkındayız. Basit bir Perl programıyla bu karakterleri okunur hale dönüştürüyoruz.

Kodu inceledikçe daha fazlası açığa çıkıyor. Eğer QuickTime hilesi işe yararsa, JavaScript'i barındıran siteden bir de EXE dosya indiriliyor. Boyu 100 KB bile tutmayan bu dosya gerçekten çok küçük. Bu da demek oluyor ki, işin içinde bir de indirici (downloader) var. Bu indiricinin tek amacı da internetten daha fazla zararlı yazılım indir-

Böylece, şu anda incelemekte olduğumuz eklentiyi de fark ettirmeden kurabiliyor. Eklenti sadece Windows ve web sitesi parolalarını ele geçirmekle kalmıyor, çevrimiçi bankacılık verilerini de alıyor. Bu eklentiyi bir başka PC'ye bulaştırıp, hangi bankaların bu numaradan etkilediğini görmek için bir internet bankacılığı simülasyonu yapıyoruz. Bundan önce de bilgisayarı, tüm veri trafiğini izleyebileceğimiz şekilde yapılandırıyoruz.

VP/ Barış Emre Alkim, balkim@chip.com.tr

[illegible]

GELECEK SAYI

Yeni sabit diskler

İlk terabyte diskler de olmak üzere, değişik biçimlerde yüzün üzerinde sabit disk test ediyoruz ve bilgisayarınız için en iyi seçenekleri açıklıyoruz.

Pratik İyi araçlar - kötü araçlar

Hacker'ların kullandığı araçlar, kayıp şifrelerin bulunmasında veya web'den gelen saldırılarda bazen son umuttur. CHIP, en ilginç ve yasaklı yazılımları tanıtıyor.

İnternet Ücretsiz CD ve DVD yazma

Yazma programlarının kullanımı basit olmalı, ücretsiz olmalı ve tüm biçimlerde kayıt yapabilmelidir. Sizler için en iyi ücretsiz CD/DVD yazma araçlarını derledik.

DİĞERLERİ

► Dizüstü PC'lere terfi

Eski dizüstülere yeni donanım dopingi

► Firewall'suz güvenlik

Güvenlik duvarı olmadan hızlı ve güvenli sörf

► Dijital fotoğraf çerçeveleri

Dijital çerçeveler karşılaştırmalı testte

► Uzayda bilgi işlem

Uzayı fetheden süper bilgisayarlar

CHIP, gelecek sayının içeriğinde güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler yapabilir.